Biografiske data om 330 norske, norskfödte eller for nogen tid i den norske armé ansatte generalspersoner, 1628-1885

Förord till den elektroniska utgåvan

Detta biografiska verk, sammanställt av Carl Johan Anker (1835-1903), har digitaliserats i september 2014 av Nasjonalbiblioteket i Oslo och anpassats för Projekt Runeberg i april 2017 av Ralph E.

De på titelbladet nämnda porträttsidorna fanns inte med i nämnda digitalisering men väl i betydligt sämre kvalitet i en digitalisering från **Google Books**.

HANS KONGELIGE HØIHED KRONPRINS OSCAR GUSTAF ADOLPH,

GENERALMAJOR I DEN NORSKE ARMÉ.Biografiske data

om

330 norske, norsMte eller for nogen tii i åen norske armé ansatte

generalspersoner,

1628—188B,

samlede af C. J. Anker,

kaptein ved Norske jægerkorps.

Med I portræt i træsnit samt 63 portræter i lystryk.

Kristiania.

Forlagt af Alb. C a m m e r meyer. 1885.Trykt i Det Mallmgske bogtrykkeri. Lystrykkene er udførte af: Den private opmåling i Kristiania.HANS KONGELIGE HØIHED KBONPEINS

Oscar Gustaf Adolph

UNDERDANIGST TILEGNET.Indhold.

Side.

330 generalspersoner.1.

Forord.

Ha?is Majestæt Kongen har nådigst understøttet zidgivelsen a f denne bog.

Ønsket om at bidrage mit til at bevare mindet om den norske armés høiest stående mænd har bevæget mig til at udføre arbeidet.

A. Arbeidets plan; dets kilder.

Ved udtrykket: Norske generalspersoner menes her sådanne, der har indehavt en generalscharge i den norske armé, uanseet om de er fødte nordmænd eller ei.

De udenlandske generalspersoner, der enten var norskfødte eller som en tid har gjort tjeneste i Norge, er anførte for sig.

Det mai, jeg har sat mig med dette arbeide, er at tilveiebringe en håndbog, hvoraf man om de deri behandlede

generalspersoner kunde erfare: deres levetid og slægtsforhold, tidspunkterne for deres forsættelser fra den ene stilling til den anden, samt de større begivenheder, hvori de måtte have deltaget m. m.

Desværre har jeg kun tildels nået dette mål, hvorfor jeg ved at fremlægge disse data på forhånd må bede om undskyldning for de mangler, hvoraf de lider: For enkelte

generalspersoners vedkommende giver de langt færre oplysninger end for andres, nogle udnævnelses-, fødsels- og dødsdatoer mangler ganske, ved de fleste årstal er datoen tilføiet, ved enkelte ikke; undertiden har der i de benyttede kilder været anført indbyrdes forskjellige tidsangivelser for den samme begivenhed, så at jeg imellem har troet at burde anføre to sådanne o. s. v.

Trods disse og måske flere ufuldkommenheder, der for en del har sin grund i, at der mangler militær-étater (kalendre) for flere år af det 17de og 18de, ja endog for enkelte år af dette århundrede, — man påstår, at endel af de norske kalendre skal være benyttede til patronpapir! — mange af étaterne er også slet førte, — så har jeg dog det håb, at det her fremlagte arbeide kan være til nogen nytte i militær og i personalhistorisk henseende.

De væsentligste af de benyttede kilder er:

1) Armékommandoens kopibøger og korrespondanceprotokoller, generalstabsbibliothekets avancements-bekjendt-gjørelser fra 1808—1836, dets håndskrevne og trykte anciennitetslister og militær-kalendre fra 1772—1884, af hvilke sidste der imidlertid mangler 51 årgange.

2) Riksarkivets offlcersregistre fra 1644—49, dets bestallinger fra 1646—50 og fra 1558—60, dets håndskrevne militær-étater fra 1680—1814, af hvilke der dog mangler 33 årgange.

3) Oberst Vosgraffs håndskrevne rapport fra en sti-pendiumsreise til Kjøbenhavn 1851.

4) Artillerikaptein Peters' 3 håndskrevne protokoller, indeholdende data om de officerer, der har gjennemgået krigsskolen fra 1750 til nu.3

5) Personalia i Norsk militært tidsskrift fra 1872—85 og officiel militær tidende fra 1861—71.

6) Det kongl. danske geheimearkivs militær-étater fra 1679—1762, af hvilke der kun mangler et par årgange.

7) Det kongl. danske krigsarkivs militær-étater fra 1764—1814.

8) Nogle militærkalendre, der findes på universitetsbibliotheket og i det statistiske centralbureau i Kristiania samt i Kristiania militære samfund.

9) B. Moe : Tidsskrift for norsk Personalhistorie og : Aktstykker til den norske Krigshistorie.

10) Norske, svenske og danske statskalendre.

ir) Krafts og Langes Forfatterlexikon 1863.

12) O. Vaupell: Den dansk-norske Hærs Historie, 1876.

13) Lange: Norske Samlinger.

14) Norsk historisk Tidsskrift.

15) Låstbom: Svea och Göta høfdingeminnen 1842.

16) W. Swalin: Konungens norska och svenska statsråd 1881.

17) W. Lassen: Norske Stamtavler, 1867.

18) Grev Sandels Statholderskab af dr. Yngvar Nielsen.

19) Grev Platens Statholderskab af dr. Yngvar Nielsen Kr.ania 1873—75.

20) B. H. v. M. af Morgenstjerne: Om generalløit-nant B. D. v. Staffeldts Forhold o. s. v., 1827.

21) Generalmajor W. N. de Seue's Levnetsløb 1811

22) C. M. de Seue: Historisk Beretning om Norges geografiske Opmaaling.

23) Didrik Schnitler: Det første Aarhundrede af den norske Hærs Historie, Kristiania 1874.

1*4

24) L. Daae: Det gamle Kristiania, 1871.

Norske Bygdesagn, 1870, 1872. Blandede Aktstykker til den norske Krigshistorie.

25) Lexikon over adelige Familier i Danmark og Norge etc., 1787.

26) Lengnicks Stamtavler.

27) Oberst Tidemands Optegnelser, Kristiania 1881.

28) Kontreadmiral H. C. Sneedorff, Kristiania 1884.

29) Faye: Carl XII, 1868.

30) H. P. S. Krag: Kort Underretning om Fredrikshalds By og dens Krigshistorie.

31) M. Arnesen: Gravskrifter.

Haandskrevne Optegnelser.

32) I. Møller: Mnemosyne.

33) Samlinger til det norske Folks Sprog og Historie, Kristiania 1833—39.

34) Klüwers Mindesmærker.

35) Barstad: Militær Justits i Norge, 1879.

36) Hoffmanns Efterretninger om danske Adelsmænd.

37) Magasin til den danske Adels Historie.

38) Wilse: Spydebergs Beskrivelse.

39) Baron Henrik v. Rüssenstein, Nykjøping 1846.

40) I. Chr. Berg: Historisk Underretning 0111 Landværnet, Kristiania 1830.

41) Erslews Forfatterlexikon.

42) Mantheys Danebrogsriddere.

43) Håndskrevne autobiografier i det kongl. danske ordenskapitul, vedrørende 22 norske generalspersoner.

44) Dr. Hertenfeld: Der mil. Maria Theresia Orden, Wien 1857.

45) Nordisk konversationslexikon.5

46) Johnsen : Haandlexikon 1883.

47) Lafosse: Histoire de Charles Jean, Paris 1858.

48) Sarrans: Histoire de Charles Jean.

49) Norsk Rigstidende fra 1815—28.

50) Oscar den iste som Kronprinds, oversat af Dreyer, 1845.

51) Schinkels minnen ur Sverrigs historia, 1854.

52) Landværnet og den norske staaende Hær.

53) Landsberg: Fredrikshalds Beleiring 1718.

54) Faye: Norge i 1814.

55) Dr. Yngvar Nielsen: De nordenfjeldske Begivenheder 1657—60.

56) Bidrag till Sveriges krigshistoria 1711, 12 och 13 af Oscar Fredrik.

57) Prins Carl af Hessen: Mémoires de mon temps, Kjøbenhavn 1871.

58) Feltmarschal grev L. de St. Germains Memoirer.

59) Kraft og Nyerops Literaturlexikon.

60) Skrevne konduitlister over de norske regimenters officerer 1764. Beror nu i generalstabens krigsarkiv.

61) Riksarkivar Langes optegnelser om den norske armés regimentschefer og kommandanter m. m. (Riksarkivet),

62) Selmers Stamtavler af 1868.

63) H. P. Selmers Samlinger af 1852.

64) Thaarup : Fædrelandsk Nekrolog, Kjøbenhavn 1835—44.

65) Hofjægermester baron Düring-Rosenkrantz"s endnu utrykte værk over familien Rosenkrantz (adr. Urbanslyst pr. Fredensborg).

66) Departementstidende fra 1829 til dato.

67) Personalhistorisk Tidsskrift I—IV. Kjøbenhavn 1883.6

68) Gustav III's Norske Politik af dr. Y. Nielsen, Kristiania 1877.

69) I Krigsaarene af C. Flood, 1881.

70) Aggershusiske Acter fra 1644.

71) »Tiden«, red. af N. Wulfsberg, for 1814.

72) Kampen om Norge i 1813 og 1814 af C. T. Sørensen, Kjøbenhavn 1871.

Desuden har jeg fra flere nulevende personer modtaget værdifulde personalia, for hvilke jeg herved frembærer min ærbødigste tak til hver især.

B. Den norske armés bestanddele fra S614 til nu.

Da det for den, der benytter denne håndbog, ofte kan være af interesse at vide, hvilke regimenter arméen bestod af på et bestemt tidspunkt, anføres her en kort oversigt over de væsentligste af de forandringer, arméen har undergået fra 1614 til 1867.

Allerede i Gulathingsloven var det bestemt, at kongen i tilfælde af ufred kunde udskrive almuen til udfart eller leding. I Christian den 4des udfarebalk af 1604 fornyedes denne lov. Lee ngen var dog ikke fast organiseret. Den anvendtes sidste gang 1613 (i Viken).7

I slutningen al 1614 udgik befaling fra det norske rigsråd at udlægge 2100 af kronens gårde til soldaterhold; mandskabet deltes i 3 regimenter på 3 kompanier. Men i 1617 gik denne styrke ind, idet våbnene solgtes til bønderne.

Den 18/i 1628 udkom ny krigslov, ifølge hvilken arméens styrke blev 6243 mand, der var fordelte i 5 regimenter og 3 fænniker (kompanier), nemlig :

1. Trondhjems regt.

2. Bergenhus regt.

3. Tønsberg regt.

4. Akershus regt.

5. Bahus regt.

6. Stavanger fænnike. | fra 1640: Stavanger

7. Agdesidens fænnike. J og Agdesidens regt.

8. Jemtlands fænnike.

Efter freden i Lübeck 3/e 1629 aftakkedes officererne, og hæren forfaldt.

I 1640 blev nye befalingsmænd udnævnte, og infanteriet delt i 6 regimenter, nemlig:

1. Trondhjemske regt.

2. Bergenhusiske regt.

I Fra 1641: Vester-

3. Stavanger og Agdesidens regt. | lehnske regt

4. Akershusiske regt.

5. Tønsbergs regt. I

" senere Smålehnske regt.

6. Bahusske regt. J

Hertil kom 1643 tre regimenter, nemlig:8

7. Et hværvet inf.-regt.

8. Et hværvet rytter-regt.

9. Et nationalt dragonkorps.

Tils. 8 ä 9000 mand.

I 1645 blev den nationale del af arméen ophævet; det påfølgende år oprettedes dog atter 3 nationale regimenter, nemlig: i) Trondhjemske regt. 2) Akershusiske regt. og 3) Bahusske regt.

I 1657 oprettedes først 4 regimenter og derpå 2 regimenter til, så at arméen nu bestod af de samme 6 regimenter som i 1640 og desuden af:

7) Oplandske inf.-regt. 8) Et nationalt dragon regt. og 9) Et hværvet rytter-regt. Tils. 9000 mand fodfolk,. 1000 mand ryttere, tillige havdes 13 kanoner.

I 1658 deltes Trondhjemske regt. i to, nemlig i: i ste Nationale trondhjemske regt. og 2det — — »

Ialt havdes da altså 11 regimenter. To gårde (7 tdr. hartkorn) stillede 1 soldat, i kompani talte 2 officerer, 7 underofficerer, i spil og 50 menige.

I 1661 sendtes det hværvede rytterregiment Brockenhuus fra Danmark til Norge.9

I 1664 oprettede general Ahlefeldt et nationalt rytter-regt. på 8 kompanier.

Ifølge den høistbefalende generals forordning af 27/i 1666 fik hvert regiment dobbelt så mange lægder som hidtil. Arméen bestod i dette år kun af: 6 nationale inf.-regimenter, der tilsammen talte 9600 mand og 2 hværvede inf.-kompanier, dertil 1 regiment kavalleri på 8 kompanier, tils. IOOO mand, desuden 61 artillerister.

I 1671 talte arméen: 6 nationale inf.-regimenter, tils. 9700 mand, dertil 5 hværvede inf.-kompanier på tils. 500 mand, i marineregiment på 6 kompanier, tils. 1000 tnand, dertil i eskadron dragoner på 2 kompanier, tils. 300 mand. Alt i alt: 11500 mand.

I 1675 bestod arméen af:

Kavalleri: 1) Reckes regt. 2) Søndenfjeldske dragoner. 3) Nordenfjeldske dragoner. Tils. 1400 mand.

Infanteri: 1) Oplandske regt. 2) Bergenhusiske regt.

3) Trondhjemske regt. 4) Akershusiske regt. 5) Vesterlehnske regt. 6) Små-lehnske regt. 7) Marine-regimentet, Tils. 12000 mand, dertil 4 frikompanier ä 350 mand.IO

I 1677 oprettedes atter 2det Trondhjemske regt., et hværvet inf.-regt. og et garnisons-regt. Desuden havdes i 50 artilleristen

I 1679 reduceredes arméen meget. Dens styrke var da :

Artilleri: 2 kompanier, tils. 200 mand.

Kavalleri: 10 kompanier, tils. 1300 mand.

Infanteri: 6 regimenter ä 6 kompanier, nemlig: i) Akershusiske. 2) Smålehnske. 3) Ve-sterlehnske. 4) Bergenhusiske. 5) Trondhjemske (dannet af de to trondhjemske) og 6) Oplandske regt. Tils. 9000 mand ; dertil 6 hværvede kompanier, tils. 900 mand og 1 marinekompani, desuden en krigsreserve på 7000 mand.

I 1682 oprettedes 4 kompanier hværvede ryttere og 4 kompanier hværvede dragoner.

I 1683 bestod arméen af: En generalstab.

Artilleri: 200 mand (1 artillerikorps, oprettet 2%)-Kavalleri: i nationalt og 1 hværvet regiment, tils. 800 mand.

Dragoner: 1 national og i hværvet eskadron, tils. 1200 mand.

Infanteri: 6 regimenter, i marine-regt. på 3 bataljoner.11

i galeikompani og 6 frikompanier. Arméens størrelse var 16300 mand. i kompani skiløbere eller fyrrører oprettedes også dette år. Samme år hjempermitteredes 3/4 af det nationale mandskab samt hele marineregimentet.

Tre ä fire år efterat det danske ingeniørkorps var bleven oprettet den 6/n 1684, — altså i 1687 eller 88 blev •de første ingeniørofficerer ansatte i Norge.

I 1699 havdes af:

Artilleri: 6 kompanier, fordelte i landets 16 fæstninger.

Kavalleri: 1 nationalt regt. på 8 kompanier å 75 mand.

Dragoner: 1 regt. ä 10 kompanier, tils. 1100 mand.

Infanteri: 2 hværvede regimenter på 9 kompanier ä 165 mand (Gyldenløves og Hausmanns regimenter). 6 nationale regimenter på 9 kompanier å 200 mand, nemlig: 1) Akers-husiske. 2) Smålehnske. 3) Trondhjemske. 4) Oplandske. 5) Bergen-husiske og 6) Vesterlehnske regt.

Dertil: 3 reservebataljoner og 5 ma-rinekompanier (å 200 mand).

I 1700 havdes 7 mand ingeniører, 318 artillerister, 900 mand kavalleri, 1100 mand dragoner, 3500 hværvede12

og 13800 nationale infanterister, 1 marinebataljon og 2 frikompanier (1 i Bergen og i i Trondhjem), tilsammen omtr. 21000 mand.

I 1701 oprettedes i grenaderkorps.

I 1705 udkom ny hærordning, men som ikke blev gjennemført.

I 1710 oprettedes 3 nationale regimenter: 1) Andet trondhjemske regiment. 2) Søndenfjeldske dragon-regt. 3) Nordenfjeldske dragon.-regt. De to sidstnævnte bestod af landdragoner, der ikke var beredne.

I 1715 deltes Søndenfjeldske dragon-regt. i iste og 2det Søndenfjeldske dragon-regt.

I 1717 forstørredes infanteri-regimenterne. Regimentet Akershus talte i 5 kompr. på tils. 2427 md.

— Smålehn »17 — » » 2524 »

— Opland »15 — »I 2875 ;>

— Vesterlehn «16 — » » 2894 »

— Bergenhus »19 — » » 2836 »

— - Norge » 16 — » » 1770 » iste Trondhjemske » 12 — » » 1577 a 2det Trondhjemske »12 — » » 1577 »

Infanteri: Ialt 18696 md.13

iste Søndenfjeldske dragon-regt. talte io kompr. pä

tils. 1136 mand.

2det Søndenfjeldske dragon-regt.

talte 10 kompr. på tils. 1223 » Nordenfjeldske dragon-regt. talte 5

kompr. på tils. 567 »

Dragoner tils. 2926 mand.

I 1718 og 1719 deltes regimenterne i 2 lige dele, hver på 1200 mand, de 2 trondhjemske regimenter deltes 15/s 1718 i 3 dele. Mange andre forandringer foretoges også. hvorefter arméen havde følgende bestanddele: Kavalleri:

1. iste Søndenfjeldske dragon-regt. å 8 kompanier, tils. 600 mand. Chefskvarter: Brotnow i Ullensaker.

2. 2det Søndenfjeldske dragon-regt. å 8 kompanier, tils. 600 mand. Chefskvarter: Kristiania.

3. Nordenfjeldske dragon-regt. å 8 kompanier, tils. 400 mand. Chefskvarter: Tronæs pr. Trondhjem.

In fan te ri:

1. Et gevorbent dragon-regt., oprettet 1718, kaldtes 1721 : Et hværvet fodregiment eller: Det gevorbne dragon-regt. tilfods, kaldtes senere: iste Hværvede regiment tilfods, derefter: Nordenfjeldske regiment å IO kompanier og tilsidst: Trondhjemske dragonregiment.

2. Andet hværvede regt. tilfods, senere Søndenfjeldske regt. tilfods ä 12 kompanier.

3. iste Akershusiske regt., chefskvarter: Kristiania.

4. 2det do. — —14

5. iste Smålehnske regt., chefskvarter: Fredriksstad.

6. 2det do. — Tønsberg.

7. iste Trondhjemske nationale regt. tilfods, chefskvarter: Trondhjem.

8. 2det Trondhjemske nationale regt. tilfods, chefskvarter:

Molde.

9. 3dje Trondhjemske nationale regt. tilfods, chefskvarter: Trondhjem.

10. iste Oplandske regt., chefskvarter: Akersgård ved Hamar.

11. 2det Oplandske regt., chefskvarter: Kristiania.

12. iste Bergenhusiske regt., chefskvarter: Hilling ved Bergen.

13. 2det Bergenhusiske regt., chefskvarter: Bolstadgård ved Bergen.

14. iste Vesterlehnske regt., chefskvarter: Bringsvær ved Arendal.

15. 2det Vesterlehnske regt., chefskvarter: Farsund.

16. Nordenfjeldske skiløberkorps å 2 kompr. ä 126 mand.f chefskvarter: Trondhjem.

17. Søndenfjeldske skiløberkorps å 2 kompr. ä 126 mand., chefskvarter: Kristiania.

Desuden:

4 garnisonskompanier, 2 i Kristiania, i i Trondhjem og i i Bergen; Røråsiske bergkorps, stiftet 1710, var delt i 3 kompanier, tils. 394 mand. 7 artilleri-kompanier, tils. 430 mand.

Hele arméen udgjorde noget over 22000 mand.15

Den 1733 fik det ene gevorbne regt. navn af: Et gevorbent regt. Øvelsestiden var kun 14 dage om som. meren, hvorhos der eksercerede ved kirkerne et par timer hver søndag hele året om,

I 1742 oprettedes 54 landeværnskompanier.

I 1749 og 1750 oprettedes: 3dje Søndenfjeldske dra-gon-regt. og 4de Søndenfjeldske dragon-regt.; altså havdes da 5 dragonregimenter på 8 kompanier ä 75 mand.

I 1750 bestod landværnet af 8000 mand fodfolk.

Den 23/s 1758 fik: Et gevorbent regt. navnet: Norden-fjeldske gevorbne infanteri-regt.

Den 29/i2 1763 oprettedes Det kongelige (norske) ingeniørkorps, der stod under samme overledelse som det danske og holstenske ingeniørkorps.

Den 18/i 1764 oprettedes Det kongelige artillerikorps, der fik dette navn 28/n s. år.

I 1764 havde arméen følgende kavalleri- og infanteriregimenter:

1) Nordenfjeldske dragon-regt.; chef: Motzfeldt, der boede på Horrig. 2) iste Søndenfjeldske nationale dragon-regt.; chef: F. W. v. Sehestedt på Brotnow. 3) 2det Søndenfjeldske nationale dragon-regt.; chef: v. Wilster pä Moss. 4) 3dje Søndenfjeldske nationale dragon.-regt.; chef: Zepelin i Biri. 5) 4de Søndenfjeldske nationale dragon-regt.; chef: O. F. Brockenhuus i Kristiania. 6) iste Agershuusske nat. inf.-regt.; chef: Poumeau i Kristiania. 7) 2det Agershuusske nat. inf.-regt.; chef: de Seue, Vestby pr. Fredrikshald. 8) iste Trondhjemske nat. inf.-regt;i6

chef: G. F. v. Krogh i Trondhjem. 9) 2det Trondhjemske nat. inf.-regt.; chef: v. Eppingen på Aanemoe. 10) 3dje Trondhjemske nat. inf.-regt.; chef: A. Grøn i Trondhjem. 11) iste Smålehnske nat. inf.-regt.; chef: D. Eimhaus på Tosegård. 12) 2det Smålehnske nat. inf.-regt.; chef: R. W. Rømeling i Fredriksstad. 13) iste Vesterlehnske nat. inf.-regt.; chef: W. Brüggemann i Brevig 14) 2det Vesterlehnske nat. inf.-regt.; chef: Vieregg, Kiørefjord på Lister. 15) iste Bergenhuusske nat. inf.-regt.; chef: Lindgaard i Bergen. 16) 2det Bergenhuusske nat. inf.-regt.; chef: V. Beyer i Bergen. 17) iste Oplandske nat. inf.-regt.; chef: Todderud på Aggersgård, Hedemarken. 18) 2det Oplandske nat inf.-regt.; chef: C. F. Giese i Kristiania. 19) Nordenfjeldske gevorbne inf.-regt. ; chef: C. I. v. Schnell, Kristiania. 20) Søndenfjeldske gevorbne inf.-regt.; chef: C. v. Lohenschiold, Fredrikshald.

Den b/i 1765 opløstes landværnet.

Den 21/s s. år vedtoges for arméen en ny plan, der trådte i kraft fra V1 1766, nemlig:

Artilleri: 1 national bataljon på iooo mand, af det fælles dansk-norske artillerikorps 400 mand, tils. 1400 mand.

Kavalleri: 3 søndenfjeldske dragon-regimenter. Det Nordenfjeldske nationale dragon-regt. Tils. 5500 mand.

Infanteri: iste og 2det Akershusiske, iste og 2det Oplandske, iste og 2det Smålehnske, iste, 2det og 3dje Trondhjemske; disse 9 nationale regimenter havde hvert 12 kompanier å 148 mand. — iste og 2det17

Vesterlehnske, iste og 2det Bergen-husiske, disse 4 nationale regimenter havde hvert 12 kompanier ä 107 mand. — Søndenfjeldske gevorbne regt., Norden-fjeldske gevorbne regt. Tils. 24000 mand, Hele arméen omtr. 31000 mand.

Den 1767 vedtoges en af feltmarschal, grev de St. Germain udarbeidet ny plan, der trådte i kraft fra V7 1767. 6

regimenter opløstes, og 184 officerer afskedigedes. Arméen bestod nu af:

Artilleri: 1 bataljon.

Kavalleri: iste og 2det Søndenfjeldske dragon-regt. og Nordenfjeldske dragon-regt.

Infanteri: iste og 2det Oplandske regt., Akershusiske regt., Smålehnske regt., Vesterlehnske regt., Bergenhusiske regt., iste og 2det Trondhjemske regt., 2 grenader-kompanier i Bergen.

Den 10/ö 1768 befaledes, at arméen skulde bestå af:

Ingeniør- og artilleri væs en sammen med Danmark. Af ingeniørofficerer havdes ialt 10: 3 på Akershus, 2 i Fredriksstad, 2 på Fredrikshald, i på Kongsvinger, i i Bergen og 1 i Trondhjem.

Kavalleri: 4 dragon-regimenter å 12 kompanier å 145 mand, nemlig: iste, 2det, 3dje Søndenfjeldske dragon-regt. og Nordenfjeldske dragon-regt.

C. J. Anker: 330 generalspersoner. 2i8

Infanteri: 13 nationale regimenter ä 8 kompanier ä 150 mand, 3 skiløberkorpser å 10 kompr. ä 166 mand og 3 garnisonskompanier. Hver af infanteriregimenterne fik en gre-naderbataljon, hvorhos der tillige oprettedes 9 skiløberkompanier, der underlagdes enkelte af regimenterne. Disse var: iste og 2det Akershusiske, iste og 2det Smålehnske, iste, 2det og 3dje Trondhjemske, iste og 2det Oplandske, i ste og 2det Bergenhusiske, iste og 2det Vesterlehnske.

I 1774 havdes:

Artilleri: 1 national bataljon ä 4 kompanier ä 100 mand; af det dansk-norske artillerikorps: 5 kompanies tils. 9 kompanier; hvert kompani underlagdes et infanteri-regt.

Kavalleri: Som i 1768.

Infanteri: 15 regimenter ä 10 musketerkompanier og 2 grenaderkompanier.

I 1775 havdes i general, i generalløitnant af kavalleriet, i generalløitnant af infanteriet, 2 generalmajorer af kavalleriet, 4 generalmajorer af infanteriet, tils. 9 generals-personer.

Fra V1 1784 omdøbtes dragon-regimenterne således: iste Søndenfjeldske dragon-regt. til: Akershusiske dragon-regt.19

2det Søndenfjeldske dragon-regt. til : Smålehnske dragon-regt.

3dje Søndenfjeldske dragon-regt. til: Oplandske dragon-regt.

Nordentjeldske dragon-regt. til: Trondhjemske dragonregiment.

Ifølge plan af x/i 1786 skulde arméen bestå af: Kavalleri: 4 nationale dragon-regtr., tils. 4000 md. Infanteri: 13 nationale regimenter og 2

skiløberbataljoner, tils. . . . 26000 » 2 gevorbne regimenter, tils. 2400 » 6 gevorbne grenaderkompanier, 2 i Trondhjem, 2 i Bergen og 2 i Kristianssand, tils. . . . 600 » i Kongsvingersk let inf.-kompani . . . 165 md.j i Fredriksværnsk , 280 »

kompani .... 45 » j

Tils. 33280 md.

Ifølge plan af l/i 1789, approberet u/i2 s. år, kom hvert inf.-regt. til at bestå både af en national og af en gevorben del. Infanteriregimenterne omorganiseredes og formindskedes til 10, nemlig: 1) Søndenfjeldske 2) Norden-fjeldske, 3) i ste og 4) 2det Akershusiske, 5) Telemarkske, 6) Oplandske, 7) iste og 8) 2det Trondhjemske, 9) Bergen-husiske og 10) Vesterlehnske regt. \ desuden 11) Norske jægerkorps og 12) Røråsiske frivillige jægerkorps.20

i8oi talte Norske jægerkorps: 4 hværvede kompanier, i let bataljon på 6 hværvede kompanier, i skiløberbatn. på 3 » —

Ialt 13 kompanier. Korpset havde da 35 officerer, 70 underofficerer, 20 spil og 1960 menige.

Den 8/6 1803 erholdt det norske ingeniørkorps og artillerikorps navnene: Den norske ingeniørbrigade og Den norske artilleribrigade. I 1814 ombyttedes atter benævnelsen brigade med korps, for påny at byttes fra 17/s 1818.

Den 20/i 1808 blev arméen delt i:

1. Den søndenfjeldske eller iste division.

2. Den vestenfjeldske eller 2den division.

Ifølge arméplan af 9/V 181'O for infanteriets og af 21/4 1811 for artilleriets og kavalleriets vedkommende skulde arméen bestå af:

Artilleri: i ridende batteri.

5 kjørende batterier. 3 fodbatterier.

Søndenfjeldske artilleri bataljon. 2 Trondhjemske kompanier.

Kavalleri:

i. Akerhusiske ridende jægerkorps på 4 kompanier, Kristiania.21

2. Søndenfjeldske dragon-regiment på 12 kompanier, Moss.

3. Trondhjemske dragon-korps på 4 kompanier, Trondhjem.

Infanteri:

1. Søndenfjeldske gevorbne inf.-regt., 10 kompanier, Fredrikshald.

2. Nordenfjeldske gevorbne inf.-regt, 10 kompanier, Fredriksstad.

3. Oplandske gevorbne inf.-regt., 6 kompanier samt 2 nationale bataljoner, Kristiania.

4. Akershusiske nationale skarpskytter-regt., 2 kompanier samt i norsk let bataljon og 2 nationale bataljoner, Kongsvinger.

5. Telemarkske nationale inf.-regt., 2 tjenestegjørende kompanier samt 3 nationale bataljoner.

6. iste Trondhjemske nationale inf.-regt., 2 tjenestegjørende kompanier og 2 nationale bataljoner, Trondhjem.

7. 2det Trondhjemske nationale inf.-regt., 2 tjenestegjørende kompanier og 2 nationale bataljoner, Trondhjem.

8. Bergenhusiske inf.-regt., 2 tjenestegjørende kompanier og 3 nationale bataljoner, Bergen.

9. Vesterlehnske inf.-regt., 2 tjenestegjørende kompanier og 3 nationale bataljoner, Kristianssand.

Desuden:

a. Norske jægerkorps, 4 kompanier, Laurvig.

b Valderske skarpskytterbataljon, 6 kompanier, Fredriks værn.22

c. Bergenhusiske skarpskytterbataljon, 6 kompanier, Bergen.

d. Trondhjemske skarpskytterbataljon, 6 kompanier, Trondhjem.

e. Søndenfjeldske skiløberbataljon, 3 kompanier, Kongsvinger,

f. i ste Nordenfjeldske skiløberbataljon, 3 kompanier, Trondhjem.

g. 2den Nordenfjeldske skiløberbataljon, 6 kompanier, Trondhjem.

h. Det frivillige Røråsiske bergjægerkorps, 2 kompanier, Rørås.

Endelig 16 ikke organiserede fribataljoner landværn.

Ved kig. res. af 19/9 1817 approberedes arméplanen af 3/7 s. år, hvorved regimentsinddelingen ophævedes og brigadeinddeling indførtes at regne fra Vi 1818.

Arméen bestod da af:

i generalstab.

i ingeniørbrigade (erholdt dog først denne benævnelse 17/s i 818) på 26 officerer. Se s. 24.

i artilleribrigade (erholdt denne benævnelse 17/s 1818) på 5 bataljoner å 2 batterier (4de bataljon havde 3 batterier), desuden 1 håndværkerkompani.

i kaval 1 eribrigade på 3 korpser ä 4 eskadroner (Trondhjemske korps: kun 2 eskadroner).

5 infanteribrigader:

iste Akershusiske infanteri-brigade på 6 korpser ä 4 kompanier.23

2den Akershusiske inf.-brigade på 5 korpser å 4 kompanier. Et af disse korpser var Norske jægerkorps på 5 kompanier, deraf i som H. M. Kongens garde i Stockholm siden 1856, da det afløste et mindre norsk kavalleri-detachement.

Trondhjemske infanteri-brigade på 4 korpser å 4 kompanier.

Bergenske inf.-brigade på 5 korpser ä 4 kompanier.

Kristianssandske inf.-brigade på 4 korpser ä 4 kompanier.

Ved kongl. res. 1866 égaliseredes infanteri-

brigaderne at regne fra Vi 1867, så våbenarten kom til at bestå af:

Norske jægerkorps på 5 kompanier, hvoraf 1 i Stockholm som garde siden 1856.

De samme 5 infanteribrigader, som ovenfor nævnt, hver af dem bestående af: 1 depotafdeling på 2 kompanier og 4 bataljoner ä 4 kompanier.

C. Den norske armés styrelse og dennes arkiv fra

1640 til nu.

Fra 1640, da Norge flk en stående armé, var landets statholdere høistbefalende over arméen helt til d. 30/4 1712, da general baron Løvendal gik af. Derefter stod i regelen en kommanderende general i spidsen for arméen.

Til at forvalte krigsudgifterne oprettedes slotsloven24

på Akershus ved kig. res. af 16/2 1704; den bestod af ert kommission på 5 personer, nemlig statholderen, 2 generalspersoner og 2 stiftamtmænd.

Den höistkommanderende generals arkiv opbevaredes på Akershus slot og kaldtes generalitetsarkivet eller krigsarkivet på Akershus. General Arnold udvirkede,, at en særskilt arkivar blev ansat d. 17/5 1758. General Griiner sendte de »geheime sager« til Kjøbenhavn, men beholdt de »publike«; han blev færdig med arkivets ordning 17/5 I76O.

Landetatens generalkrigskommissariat oprettedes 1660 og var fælles med Danmark til 2S/io 1763,. generalkrigsdirektoriet var fælles med Danmark fra nævnte dato til 1764, hvilken dag Det norske krigs-direktorium, der bestyrede arméens økonomi, oprettedes. Dets første medlemmer var general grev Waldemar v, Schmettow, generalmajor Deichmann og generalauditør Lengnich. Det ophævedes den 1/-7 1767.

Den 18/i2 1767 oprettedes Det norske gener al itets-og kommissariats-kollegium, hvis første medlemmer var Schnell, Poumeau og Lengnick. Kollegiet, der i daglig tale kaldtes det norske krigskollegium, havde sit lokale i

den nuværende departementsgård i Prindsensgade i Kristiania.

Det bestyrede landetatens anliggender i 41 år, nemlig til 31/3 (20/i) 1808. I 1772 var det dog hævet i 6 uger, nemlig fra 12/u—31/i2, i hvilken tid prins Carl af Hessen var enekommanderende. Fra 1773 til 1814 førte prinsen kommandoen over arméen fra Gottorp slot! Han var dog som bekjendt en kort tid i Norge 1788.25

Den 20/i 1808 fik kollegiet et noget kortere navn, nemlig: Det kongelige norske kommissariats kollegium. Som før nævnt blev arméen samme dato delt i i ste og 2den division, hver med sin kommanderende general, begge underlagte prinsen af Hessen.

Den 31/3 1817 henlagdes arméen under det såkaldte 6te departement, der nu kaldes armédepartementet.

Ved ordres fra generaladjutanten for arméen, daterede 2S/i 1843 °g 25/e l%44> blev alle arkivsager, ældre end 1824, befalet indsendte til armékommandoen i Kristiania fra landets samtlige militære afdelinger.

Ønskeligt vilde det formentlig være, om alle de arkivsager — protokoller, breve, ruller, lister m. m. — der er yngre end 1824, samt de ældre, der i den senere tid måtte være fremfundne, kunde blive samlede på é t sted.

Kristiania, januar 1885.

O. J, Anker.m

Biografiske data

01X1

288 norske generalspersoner.Ahlefeldt, Claus v., til Klein-Nordsee i Holsten, f. 16. ., † 1704, var kommanderende general i Norge tinder statholder Iver Krabbe fra 27/i J66i til 1665 (se Vaupell I, s. 80 og II, s. 738) og befalingsmand over Trondhjems amt (se Moe II, s. 180). Var assessor i krigs-kollegiet og general af infanteriet, blev ridder af Elefanten d. 11/io 1663. Den 3% 1662 fik han ordre til i forening med nogle andre høie herrer at udlægge 1096 gårde af krongodset til rytterhold. Ledede træfningen i Bergens havn d. 1665 mod den engelske flåde, der talte 24 skibe. (Vaupell I, s. 80—87). —

Ahlefeldt, Frederik v., f. 16 . ., † 16 . ., generalmajor og høistkommanderende i Bergen fra 1665 — 71. —

Anker, Erik Theodor Christian Bernhard, f. 1 Kjøbenhavn 8/s 1785, † på Kongsvinger 25/s (ikke 26/s) 1858, eier af Storhammer på Hedemarken, hvilken gård han i nov. 1831 afkjøbte generalmajor K. A. Meyer. Søn af statsråd Carsten Anker til Eidsvold (f. 17/n 1747, f 13/3 1824) og generalløitnant Th. v. Wegeners datter Hedevig (f. 7A 1763, † 14/i2 1846), g. 19/2 1816 m. kontreadmiral og kadetchef H. C. Sneedorffs datter Betsy (1. 19/9 1790, † i Kristiania 12/3 1875), daværende hofdame hos prinsesserne Juliane og Charlotte af Danmark, senere statsfrue hos dronning Desideria. De havde 5 døtre og 2 sønner, hvoraf den ældste, Carsten A., der er f. 8/i 1817, blev officer 1837, deltog i det franske felttog i Afrika 1847—493°

og i den danske krig mod Tyskland 1849—50, er oberst og kommandant i Fredriksstad siden 3/12 1881. —

Kornet (fænrik tilhest) ä la suite ved den danske livgarde tilhest V1 1801, virkelig kornet 23/4 1802, sek ond løitnant x/\o 1805, ansat ved garden tilhest u/u 1806, deltog i Kjøbenhavns forsvar mod de engelske 1807. Kammerjunker 24/2 1808 indtil 7/5 1814, da hans navn blev udslettet af kammerjunkerlisten på grund af nogle politiske ytringer i et til hans fader med A. D. Gyldenpalm afsendt privat brev, der blev opsnappet i Sverige og sendt til det danske hof. (Se »Kampen om Norge«, s. 25 og 332). Sendtes i januar 1810 som kurer med depescher til prins Christian August, hvem han efter 52 timers ridt fra Helsingborg traf i Svinesund, omgivet af de svenske herrer, som modtog ham der. Karakteriseret premierløitnant ved Søndenfjeldske dragonregt. V12 1810, virkelig premierløitnant 2/4 1812, blev samme dato ansat ved Akershusiske ridende jægerkorps, gjorde 1813 og 1814 tjeneste ved ulanregimentet i Kjøbenhavn, reiste med depescher fra sin fader i London til kong Christian Frederik,, for hvem han anmeldte sig i begyndelsen af august 1814. Bivånede som tilfældig adjudant hos kongen affæren ved Onstad sund 9/s s. år. Sekondritmester og adjudant hos-kronprins Carl Johan 2S/n 1814, overhofintendant x/\ 1818, blev kabinetskammerherre1) og r. Sv. o. på Carl Johans kro-

*) I septr. 1825 da Anker i Kristiania var på vagt som kabinetskammerherre, indtraf følgende lille begivenhed, der er betegnende for Carl Johans livlige temperament: Kongen gav en dag Anker streng ordre til ikke at lade nogensomhelst få adgang til hans majestæt. En stund efter kom Anker alligevel ind for at anmelde en audientssøgende. Kongen for op: »Qit'est ce qu' il-y-a done? Avez vous compris, ou non, monsieur?« udbrød han, »j'ai donné des.3i

ningsdag 18 r 8, ritmester 18/i 1819, men var befalet at overtage Næsiske eskadron allerede fra x/\ 1818, chef for denne eskadron 16/3 1820, major 3% s. år, var i 1822 ambassade-kavallér hos hs. ekse. grev G. Løvenhjelm ved kong Georg d. 4des kroning i London, gjorde 1823 tjeneste som adjudant hos kongen i en leir i Vestergötland, oberstløitnant 4/t 1824, deltog 1825 i en leir i Skåne, chef for Oplandske ridende jægerkorps 4/2 1826, oberst 24/6 1828, generaladjudant 29/s 1832, generalmajor og iste adjudant hos kongen 26,/i 1839, kommandant på Kongsvinger 6/9 1849 til sin død.

Har efterladt sig en autobiografi, der beror hos udgiveren af dette arbeide. —

Anker, Peter, f. på Fredrikshald zx/i 1744, † på Øraker ved Kristiania 17A 1832, 88 år gammel, søn af Erik Anker til Moss jernværk (1709—1785) og Anna. Cathrine, f. Tank (1723—61), der var oberst Peder Colbjørnsens søsterdatter. Ugift. —

Studerede i Oxford, Toulouse og Freyburg fra 1759 til 65, æresborger af Glascow 1762, norsk konsul i Hull 1773, fik ved kgl. res. af23/12 1773 søofficers uniform, generalkonsul i London 1777, naturaliseret som dansk adelsmand 14/'i 1778, tildelt guldmedaljen: pro meritis 19/s 1783,

ordres assez clairs par exemple!« — »Sire!« svarede Anker, »il y a des exceptions.« »Comment done! des exceptions! Je vous ai déja dit, que je ne verrai personne aujourd'hui, vous comprenez ? — personne!« Anker skyndte sig at fortælle, at det var en af byens smukkeste damer, som anholdt om at få tale med hs. majestæt.. Nu forandrede kongen pludselig tone og holdning: »Mais, mon cher arni,« sagde han, »c'est une toute autre affaire ! — qu'elle entre tout de suite!« —Den smukke frøken Amalie Spørck, den nu Slårige enke fru Kolstad, blev derpå indført; hun bad om, at hendes fader, der havde fået afsked som søofficer med en pension på 240 spdl.,. måtte tilståes dobbelt pension hvilket øieblikkelig blev indvilget.oberst 24/s 1786 og s. d. guvernør i Trankebar, som han administrerede med energi og økonomi, og hvor han optrådte med kraft ligeoverfor nabofyrsterne; generalmajor 1788. Kolonien erobredes af de engelske 12/s 1801, hvorpå Anker blev krigsfange til 17/s 1802, da den tilbageleveredes, stkrs. D. o. 8/4 1804. Tog afsked 10/t 1807 med fuld gage, 3,000 rdr. i pension. I 1818 nedsattes den til 1,560 spdr., han bosatte sig påØraker 1808, deltog i det forberedende møde på Eidsvold 16/2 1814, sendtes i mai 1814 i politisk mission til London for i forening med hans derhen tidligere afreiste broder, statsråd Carsten Anker, at virke for Norges uafhængighed. Medlem af det norske videnskabers selskab i Trondhjem 21/9 1789.

Hans levnetsløb, navnlig hans interessante oplevelser i Ostindien, er fortalt af dr. Yngvar Nieisen i n. historisk tidsskrift for 1870, 3dje hefte, s. 273—384. Se også B. Moe, Tidsskrift I. s. 333—368. —

Arenfeldt, Christian D itle f Adolph, til Boen ved Kristianssand er født i Flensborg d. u/2 1758, † i Kristi-anssand d. 10/6 1833, var søn af major i »Livregiment rytteri«: Balthazar Levin Arenfeldt, blev 7/i 1790 gift i Aarhus med Pauline Charlotte Maria Harbou (f. 25/9 1764, † 27/8 1836, datter af dansk generalmajor Andreas v. Harbou (f. 1726, † 1798) og Fredrikka, f. v. Walther, (f. 1734, † 1826, 92 år gammel). Arenfeldt havde 7 børn, hvoraf 2 blev voksne, d. 19/s 1796 havde han en søn til dåben i Kristiania slotskirke. Sønnen, Julius Arenfeldt, der døde som major 1825, er fader til den nuværende eier af Gimle ved Kristianssand. Familien har sukcessionsret til stamhuset Sæbygaard i Jylland, efter den friherrelige familie Krog-Juel-Wind-Arenfeldt, der uddøde 1884. (Se: De danske majorater« af F. v. Krogh, Kjbhn. 1868, s. 321).33

Hans autobiografi er indtagen i Norsk mil. tidsskrift 1882, ute hefte s. 578—79. —

Kadet ved landkadetkorpset i Kjbhn. 4/s 1772, underofficer ved korpset 16/8 1775 med sekondløitnants anciennitet fra nævnte dato, ansat 17/2 1779 ved Bornholms infanteri-regiment, garnisonerede i Fredericia og

Midelfart til 1784, da regimentet forlagdes til Kjbhn., hvorfra det 1785 sendtes til Aarhus, karrakteriseret premierløitnant 13/3 1785, virkelig do. 2/2 l7&7< kaptein ved 2det Akershusiske infanteri-regiment med 200 rdr. i gage 7/9 1787, forsat til 2det Smålehnske inf.-regt. 25/i 1789, atter ansat ved 2det Akersh. inf.-regt. 24,/f 1789, fik da søndre Jarlsbergske kompani, kompanichef ved Norske jægerkorps 31/i2 1789, premiermajor ved korpset V6 1798, blev 21/2 1806 oberstløitnant 1 Westerlehnske regiment med anciennitet af 23/s 1805, kommandør for regimentet 24/io 1806, oberst 17/V 1810, r. D. o, 28/i 1809, k. D. o, 28/i 1811, chef for regimentet fra 5/s 1811 til 1/i 1818, kommanderende general søn-denfjelds og kommandant i Kristianssand fra 28/n 1811 til 4/4 1815, da han blev kommanderende general i Kristian-sandsske militærdistrikt.

I august 1814 førte han reservebrigaden og kjæmpede mod kronprins Carl Johan, ved Tirnø og Rolfsø, måtte trække sig over Glommen til Isebro. Generalløjtnant og k. S. o. 26/'ii 1814, stkrs. Sv. o. 27/V 1816, chef for Kristianssandske infanteri-brigade ifølge kig. res. af 19/9 1817 at regne fra 1/i 1818 til sin død.

Deltog i 1808 og i 1814 i fægtningerne ved rigs-grænsen, kommanderede sidstnævnte år en reservebrigade på 5;°°° mand i omegnen af Drammen. General 24/6 1828, æresmedlem af det svenske krigsvidenskabsakademi 1820 (se Rigstidenden no. 6, 1821).

C. J. Anker: 330 generalspersoner. 334

I den indstilling, ifølge hvilken han i 1809 indstilledes til at dekoreres, står anført: »Han har under Krigen bestandig ført Commandoen over Kristianssands Stifts vidtløftige Kyst og den Maade, paa hvilken han har forestaaet denne Post og de Forandringer, han har truffet, viser tydelig nok, at han kan regnes til Arméens fortrinligste Officierer.« —

Arnoldt, Hans Jacob, f. 21A 1669 (ikke 17A 1671), † i Kristiania 24/i2 1758. Der er opgivet, at han ved sin død var 828/i2 år g., isåfald måtte han være født 1775, hvilket er feilagtigt. Bisat i Kr.nia u/i 1759 og ført til Gjerpens kirke, hvor han 27/ö s. år blev »indsat i Rappes begravelse.« Søn af generalmajor Johan Arnoldt og Anna, f. Stadsgaard. —

Sekondløjtnant 1692, premierløitnant i Livgarden tilfods 1693. (I kalenderne fra 1692 til 1696 står en H. J. Arnoldt opført som premierløitnant ved Westerlehns regt. men det kan ikke have været denne). Kaptein 30/u 1693, ansat ved Dronningens livregiment 30/u 1696, major i livgarden 28/2 1702, oberst og chef for Riberske nationale fod-regiment fra 2% til 6/s 1710, da han blev chef for 2det Danske inf.-regt. Kjæmpede i Nordtyskland fra 1711 til 1715. Chef for grenaderkorpset i Kjbhn. 5/a 1716, r. D. o. ieA 1722, kommandant i Rendsborg u/io 1728, inspektør og høistkommanderende over fodfolket i hertugdømmerne 1733, generalløitnant V1 1733

Kommanderende general i Norge efter Rømeling fra 19/u 1736 til sin død, kaldtes: »Commandant en chef synden og norden-fields udi Norge samt Ober-Inspection over Fæstningerne sammesteds.« General tilfods 12/i 1739, tildelt rang foran alle geheimekonferentsråder 19/io 1746, r. E.35

4/ö 1747 med symbolum: »Gud, Kongen og sin egen Ære — bør Øiemedet ene være.«

Feltmarschal 3% 1749, blev sendt i flere ærinder til det svenske hof.

1739 organiserede han påny de norske skiløbere. Ved reskript af 3% 1747 bragtes de op til et korps på 6 kompanier å 100 mand.

Ved reskript af 15/ö 1742 gjenoprettede han landværnet i Norge med lønnet befal. (Det omorganiseredes 1772). Ved reskript af 16/i2 1750 (i kalenderen for 1812 står 16/12 1740, men det må være en trykfeil) oprettedes efter hans forestilling Den mathematiske skole i Kristiania for befalingsmænds børn, der ønskede at uddannes til officerer. Han var skolens chef i 8 år, fra nævnte dato til sin død.

Anm. i. Den 7® 1798 fik skolen navn af: »Det norske militære Institut,« og d. 27/7 1804 navn af: »Det kongelige norske Landcadet-korps,< endelig d. 19/g 1820: »Den kongelige norske Krigsskole.«

Af krigsskolens klasse for vordende artilleri- og ingeniør officerer oprettedes d. 21/3 1826; Den kongelige norske

militære høiskole.

Havde også eksisteret fra 12/io 1816 — s/s 1820.

Anm. 2. General Arnoldt boede i den nuværende departementsgård på hjørnet af Prinsens og Dronningensgade i Kristiania. Bygningen, der blev opført 1714, kjøbtes af Arnold 1731. I 1759 indkjøbtes den af staten til bolig for den høistkommanderende general. General Gustat Grüner boede der til sin død 1763, general grev H. W. v. Schmettow boede der til 1767, i hvilket år general grev S. C. v. Rantzau-Ascheberg også boede der. Derefter benyttedes huset til bolig for den, der var førstedeputeret i generalitetskollegiet, fra 1767 til 1814, i hvilket år regjeringens kontorer dersteds anvistes plads. —

Arnoldt, Johan, f. i Sachsen 18/i 1638, † på Børre-stad i Gjerpen 5/6 I7°9> 7!1/2 år g., søn af landdommer Arnoldt i Lindenau i kurfyrstendømmet Sachsen og Anna, f. Leschely, gift:36

1. m. Anna Stadsgaard, moder til feltmarschal H. J. Arnoldt.

2. 1677 m. Sophie Gedde.

3. 1682 m. Gjertrud Iserberg, datter af handelsmand Herman I. i Kjbhn.

4. 1692 m. Anna Clausdatter, f. i Skien 5/e 1659, † på Borrestad n/4 1713 (bisat 18/i 1714, datter af assessor og laugmand Claus Andersen († 1681) og Anne Christensdatter, var enke efter Stig Andersen Tonsberg). —

J. Arnoldt gik som ung mand i svensk krigstjeneste, blev fangen ved Nyborg 1659, gik derefter i dansk tjeneste og kom til Norge 1667 som dragonkaptein, chef for Søndenfjeldske nationale dragonkorps fra dettes oprettelse 1670 til 1675. oberst 2/io i677, var i dette år kommandør for U. F. Gyldenløves: »Livregiment Dragoner.« Gyldenløve oppebar imidlertid selv regimentschefsgagen. Arnold førte samme år med held krigen i Viken mod svenskerne. Chef for Akershusiske regt. 1678, chef for Vesterlehnske regt. u/io 1681 til 1699 (ifølge Vaupell II. s. 755 til 1684), brigadier 25/3 1693, generalmajor 13/u 1700).—

Anm. En Arnoldt ved Oplandske regt. udmærkede sig 1689 i Irland under erobringen af Athlone, var med de 7,000 mand, som Christian d. 5te overlod Wilhelm d. 3dje af England. —

d?Aubert, Benoni, f. i Kjbhn. 4/s 1768, † i Kr.nia 21A 1832. Var af adelig lothringsk herkomst, søn af dansk generalmajor og kommandør for artillerikorpset under general Huth: François j. X. d'Aubert. Sidstnævnte generalmajor var født 1727 og døde 22/io 1795, efterat han havde været kommandant på Kronborg fra 4/s 1788 — 93. I 1751 havde han måttet emigrere fra Frankrige på grund af en duel, senere deltog han i syvårskrigen under den østerrigske marschal Daun, kom omtrent 1765 i dansk tje-37

neste som oberstløitnant, naturaliseredes som dansk adelsmand formentlig 1776, var gift med Marie H. J. C. Bang. Benoni d'Aubert blev 8/i l797 gift 1 Kristianssand med byskriver Thaulows datter Jacobine Henriette (1776—1833) og havde 10 børn, hvoraf 2 officerer. En af disse var arméintendant H. A. T. Aubert (1798—1863), der blev sekondløitnant ved »Vort eget Regiment« 1813, norsk ingeniørofficer 1815, kanaldirektør 1837, arméintendant 1854.—

Benoni d'Aubert blev sekondløitnant ä la suite i arméen V1 1785» virkelig sekondløitnant i ingeniørkorpset 7/9 1787, premierløitnant 23/io 1795, kom til Norge 1790 og triangulerede i 10 år fra Ståt til Fredrikshald. Kaptein x% 1803, major 2% 1808, tjenestegjørende major i den norske ingeniørbrigade februar 1810, forrettede fra 1798 til 1807 som ingeniør i Kristianssand, kommanderedes til at reparere søbatterierne på Kronborg fra 1807— 1810. Sidstnævnte år direktør for Norges geografiske opmåling, hvilken post han indehavde til sin død og af hvilken han havde stor fortjeneste.

Kommandant på Kongsvinger og Blakjer fra 1811 til 1817, oberstløitnant 23/5 1814, oberst og chef for ingeniørkorpset efter generalmajor H. H. Ramm 18/9 1815 med anciennitet fra 1/i s. år, generalmajor 7/9 1818, chef for krigsskolen fra 23/s 1821 til 23 (oberstløitnant Mansbach blev chef d. 8/V 1822, 32 år g., men Aubert vedblev dog endnu en tid at fungere), anvendte sit honorar for denne post til at holde selskabelige

sammenkomster mellem kadetterne og studenterne. R. D. o. 28/x 1813, r. S. o. 7/io 1815, k. S. o. 9/10 1825, æresmedlem af Sv. k. v, a. 1820. Hans autobiografi af 1813 er indtaget i N. mil tidsskrift 1882, ute hefte, s. 584—85.38

Nicolaus August, arveprins til Norge og Sverige, hertug af Dalarne, f. i Stockholm 24/s 1831, † sammesteds 3 1873, fjerde søn af h. m. kong Oscar d. iste og dronning Josephine, formælet 16/4 1864 m- prinsesse Therese Amalie Caroline J. A. af Sachsen-Altenburg (f. 21/12 1836). Ingen børn. —

Sekondløjtnant i 2den Akershusiske infanteribrigade 5/12 1849, premierløitnant 2/5 1853, kaptein ved Norske gevorbne jægerkorps under nævnte brigade 1/12 1854, major 1856, oberstløitnant 2% 1858, oberst ^ 1859, generalmajor u/t 1859, i ste adjudant hos kong Carl XV. 11/s 1859.

Serafimerridder, storkors af st. Olafsordenen m. m., r. Elefanten 9/e 1852.

Bang, Carsten, Gerhard, f. i Trondhjem 5/4 t 756, døbt i domkirken 13de s. m,, † på sin gård Ferstad i Strinden 22/1 1826, søn af biskop i Trondhjem Marcus Frederik Bang (1710—1789) og 3dje hustru Mette Margrethe, f. Vollquarts († 1756). Gift 17/10 l7%2 m- Sara Maria Lysholm (f. 4/n 1764, † på Ferstad 18A 1825), datter af hofagent, grosserer Broder Brodersen Lysholm og Catharina, f. Meincke. De havde 4 børn, deriblandt en søn, der som frivillig ved livjægerne fik hesten skudt under sig i Kjøbenhavns bombardement 1807, og som senere var overtoldbetjent. Dennes søn var den bekjendte tolkeskribent Anthon Bang (1808—73). —

Student 1772, kand. jur. 22/i [777> var kommerce-konsulent i Trondhjem, blev justitsråd 1783, ansat ved Røråsiske »militær Indretning« 10/10 1788, kommandør for Røråsiske bergjægerkorps 18/3 1791, hvilken dag korp set fik dette navn og »nærmere Indretning.« Det blev organiseret allerede 10/io 1788, og blev ophævet39

fra Vi 1818. Alle de ved korpset da ansatte officerer beholdt deres fulde gage undtagen chefen, der frivillig gav slip derpå, og lod sig nøie med vartpenge. Major 179., oberstløitnant af infanteriet 24/n 1797-

Kommandør for Søndenfjeldske skiløberbataljon 15/4 1801, kommandør for Nordenfjeldske skiløberbataljon efter J. Th. Hornemann 13/1 1804, kommandør for iste Trondhjemske inf. regt. 4/i 1808. (General G. F. v. Krogh var regimentets chef, indtil han fik afsked i 1814). Oberst 25/11 t8c>3, chef for regimentet 3% 1814, tillige chef for dets tjenestegjørende musketerkompagni, r. D. o. 4/io 1808 for sin dygtighed under et af ham fra Rørås s. år foretaget indfald i Herjedalen (Collegialtidende for 23/7 og 24/9 1808). Generalmajor den 12/s 1810 med anden.16/} 1 1809. Var meget dansksindet. K. Sv. o. 182 . . Peters siger: 1815. M. sv. k. v. a. 1820 (Rigstidenden no. 6, 1821), Se F. E. Hundrups stamtavle over familien Bang, Kjbhn. 1875, s. 18. —

Banner, Erik Ottesen, f. 5A 1618, † 19/s 1687. Vice-statholder og generalmajor. I et åbent brev fra ham til almuen i Numedal og Sandsvær, dateret Akershus d. 7de nov. 1679, anføres, at han var »af Hans Majestæt betroet Statholders Charge udi Hans høye Excellence Gyldenløwes Forhindringer og Absents at betjene saa og at være Stiftamtmand over Akershus Stift« etc.

Fra 1662 til 3/1 1674 var han generalkrigskommissær, fik bestalling derpå d. 20/io 1670.

Se Saml. til norske folks sprog og historie, IV. s. 44.— Beenfeldt, Paut de, skrev sig selv Bendfeldt, f. 16 . † på Fredrikssten 5/i 1 ^S0 (ikke 1752). Var i sin ungdom i udenlandsk krigstjeneste, deltog d. n/9 1709 i slaget ved Malplaquet, hvor han lå såret på valpladsen, tillige-3°

med 4 andre af samme navn. Oberstløitnant ved Det danske livregiment tilhest oberst n/io 1729, chef

for 2det Søndenfjeldske dragon-regt. 18/6 1732, optaget i den danske adelsstand 17.., generalmajor 2/s 1740, r. D. o. 1747 med symbolum: »Til Guds samt Kongens og min egen Ære, vil jeg med Attraa Sværdet føre og bære.« Kommandant på Fredrikssten 30/4 1749 til sin død, gene-ralløitnant 2% 1749. —

Beichmann, Frederik Waldemar Nicolay, f. på Tjone-rud i Stange 6/n 1783, døbt 14/j i s. år, † i Kristianssand -6/io søn af oberstløitnant ved 3dje Søndenfjeldske

dragon-regt. Hans Ulrik Beichmann (f. 1739) og Margrethe Elisabeth, f. Gjerdrum (f. 1752). G. m. Dorothea

Catharina Schlømer fra Bergen (i791 — 17/io 1870). Fader til generalmajor J. D. S. Beichmann (f. 23/12 I82o) og til kaptein Jacob Beichmann (f. 1835), fætter til dansk generalmajor W. N. B. Beichmann (1783—1862). —

Kadet fra 23/e 1798 til n/9 1801, da han blev kornet i Oplandske dragon-regt. og repetent ved »det norske militære Institut« fra 10/10 1801 til 1/e 1805. Fænrik ved iste Akershusiske inf.-regt. /g 1802, sekondløitnant ved samme regt. u/6 1803, detaljør i den geografiske opmåling fra 1805 til 1807, premierløitnant 5/i2 1806, blev — da regimentet hævedes 1811 — ansat ved Norske jægerkorps, r. D. o. 28/1 1811, kaptein ved Bergenhusiske skarpskytterbataljon u/6 s. år, kompanichef ved Bergenhusiske ge-vorbne musketerkorps fra x/i i8i85 r- Sv. o. 1827, major og chef for korpsets 2det kompani 2/3 1829, oberstløitnant og chef for Hardangerske musketerkorps 6/z 1834, chef for Søndhordlehnske musketerkorps V7 1834, chef for Kristianssandske gevorbne musketerkorps 16/io 1841, oberst og chef for Kristianssandske infanteri-brigade samt kom-41

mandant i Kristianssand 16/2 i843 til sin død. Generaladjudant 16/3 1844, generalmajor 8/: 0 ^S0» r- St. O. o., k. St. O. o. 21/s 1847.

Under krigen 1808 og 9 forrettede han tjeneste ved en kombineret grenaderbataljon af iste Akershusiske og Oplandske inf. regimenter og deltog i affæren ved Lier

18A 1808.

I den skrivelse, hvori han indstilledes til at erholde danebrogsordenen, står anført: »Det var denne brave Officer, som den 5/& 1808 saa vel udførte den heldige Expedition paa Jahren ved Kongsvinger, hvorved 1 Husar og 16 Jægere bleve tagne tilfange. Siden, da epidemiske Sygdomme udbrød, bestyrede han — som den dertil dueligste — Feltlazarettets Økonomi,«

Storthingsmand fra søndre Bergenhus amt 1836 på 8de ord. storthing.

Se hans autobiografi af 1811 i Norsk mil. tidsskrift 1882, 12te hefte, s. 633—34. —

Beichmann, Johan Didrik Schirmer, f. i Bergen 2 1820, søn af generalmajor F. W. N. Beichmann (1783— t855) og Margrethe Elisabeth, f. Gjerdrum. G. i Kr.nia 4/g 1856 m. Alethe Faye (f. 27/9 1833, † i Skien ®/9 1881). 2 børn. —

Kadet s/i 1839 — 15/3 1841, blev no. 1 til officers-eksamen, elev af høiskolen 1/9 1844 — 31/s 1847, surnummeræer sekondløitnant i Kristianssandske brigade 15/3 1841 med anciennitet af 18/i2 1840, repetent ved Den kig. norske krigsskole fra 1/i 1841 — 31/12 1842, virkelig sekondløitnant i Kristianssandske brigade 1843, sekondløitnant i artilleribrigaden 26/i 1 1850, kammerherre hos kronprins Carl fra 26/e 1850 til u/9 1855, lærer på krigsskolen fra Vi 1854 — 31/12 1857 i krigshistorie, topografi og militær-42

administration, lærer på høiskolen fra Ve 1854 — 31/x2 1857, stabskaptein 3/10 l855 (ved IIte batteri), adjoint i generalstaben 8A 1856, oberstløitnant og 2den officer i generalstaben 23/ö 1857, r. Sv. o. 6/s 1860, kabinetskammerherre 18/io 1B61, tjenestefri som sådan 73 0 1866, r. St. O. o. 79 1862, oberst i generalstaben V3 1864, k1. Sv. o. 27i 1866, medlem af direktionen for høiskolen fra 0 1865—66, generalmajor og chef for generalstaben V9 1866, medlem af flere militære kommissioner, toldkasserer i Skien 8/i 1872. —

* Bertouch, Georg, f. i Ostheim i Franken 19/6 1668, † i Kristiania 14 9 1743, begravet 23/g s. år, var af en fransk, adelig slægt: Partouch de Meville, der kom til norden sidst i 1600-tallet. Hans frues fornavn var Anna (f. 174 1675, † i Kr.nia 1735, begravet 10/s s. år).

Major 13/9 1709, oberstløitnant 30/n 1711, oberst 24/i2 1717, generalkrigskommissær 1718, kommandant på

Akershus 2/9 1719, brigadier 8/i 1731, generalmajor s/6 1731, senere generalløjtnant.

Bielefeldt, Carl Frederik, f. i Rendsborg i Holsten 1752, † i Kjbhn. 23/3 1825, g. 1782 m, etatsråd dr. Jensenius' datter Margrethe, med hvem han fik 100,000 rdr., hvilken formue han brugte op. Man antager, at det var om ham, at Abrahamsen digtede: »Min Søn, vil du i Verden frem — saa buk!« —

Hen ved 5 år g. blev han menig artillerist 24/i2 1756, fyrværker 1761, sekondløitnant i det danske artillerikorps

13/i 1761, 2den sekondløitnant 28/ii 1768, premierløitnant 4/2 1773, kaptein ved det nationale artilleri 17/s 1774, generaladjudant hos kongen med oberstløitnants rang 27/ö i 776, ansat som batterichef i Kr.nia Vi, boede 1783 på Fredrikshald, major 5/i2 1788, var dette år som chef for et ridende43

batteri på 460 heste med i affæren ved Kvistrum bro, hvor han udmærkede sig, og hvorfor han af konprins Frederik fik »en souvenir.« Han stod da i oberstløitnant G. Mecklenburgs felt-artilleri-brigade. Oberstløitnant 3% 1796, 3dje deputeret i det norske generalitets- og kommissariats-kollegium fra 18 9 1801—6, kommandør for det norske artilleri-detachement efter Mecklenburg fra 1802, oberst 29/7 1803, chef for det norske artilleri-korps under general Huth fra ls/5 1806 til 8/i 1809, da Ohme blev korpschef, generalmajor V5 1807, var næstkommanderende under Kjøbenhavns beleiring 1807, blev derefter sat i arrest, der varede 17 måneder og blev i begyndelsen af 1809 dømt til døden af en krigsret i anledning af sit forhold under krigen 1807. Blev benådet af kongen, men lik 8/i 1809 afsked uden tilladelse til at bære uniform. I 1815 blev han tilsagt at bivåne Frederik d. 6tes kroningsfest d. 31te juli. Efterlod et større arbeide om krigskunst.

Se lidt om ham i en gammel protokol på 3dje artilleri-batteris kontor, Kr.nia. -—

i

Biellart, Johan Ludvig Maximilian ae, f. i Tyskland 1724, † på Kongsvinger i okt. 1798, begravet 710 s. år. 733/4 år gammel. Faderen var kaptein ved Bornholms regiment. —

Oberstløitnant 19/i2 1764 med anciennitet af 24/3 1772 (se kalenderen for 1782), kommandant på Kongsvinger 19/i2 1764 til sin død, oberst 4'9 1772, generalmajor 6/i2 1780, generalløitnant 23/i2 1789. R. D. d. 31/7 1790. —

Binzer, Ludvig Jacob, f, i Hessen 14/2 1746, † i Kjbhn. u/n 1811. Hans fader var jurist, moderen var født: von Curti fra Hessen-Darmstadt. G. i Slesvig 1780 m-konferentsråd Ericius' datter, de havde 3 sønner og 3 døtre. — 44

Som barn elev af gymnasiet i Hanau, kadet i hanauisk tjeneste 1764, blev tillige af general v. Huth benyttet til tegne- og skrivearbeider, undervistes af ham i krigskunst og karttegning m. m. Fulgte 1766 med den nævnte general til Danmark på prins Carl af Hessens opfordring og blev ansat som overkonduktør i det under 18/i 1764 oprettede artillerikorps. Arbeidede atter en tid i Hanau, blev fra 1769 ansat i Rendsborg, 1771 i Kjbhn. og 1772 i prins Carls hovedkvarter i Norge som generalkvarter-mesterløitnant, gjorde s. år militære studier i Sverige, afgaves derpå til generalmajor v. Wegener, som da arbeidede på Eiderkanalen, blev 1774 kompagnichef i artillerikorpset i Kjbhn. Major 24/3 1786, gik samtidigt med prins Carl i preussisk krigstjeneste 1778. Kommandør for Holstenske jægerkorps fra dettes oprettelse 18 2 1785 til dets ophævelse u/i2 1789, oberstløitnant 15 s 1788, afreiste s. år med korpset på en fregat til Norge for ifølge befaling af 29/s i Tønsberg af det nævnte korps samt Kongsvingerske lette infanteri-kompagni og af rifleskytter fra de nationale regi menter og endel dragoner at oprette Norske jægerkorps, der organiseredes d. 19.9 s.' år på 6 kompanier tilfods og i kompani tilhest. To dage efter afmarscherede Binzer med 2 af kompanierne for at deltage i felttoget i Sverige.

Efter felttoget sendtes dragonerne tilbage til sine regimenter, de, der før havde stået ved Holstenske jægerkorps fik lov at reise hjem, om de ønskede det, og korpset organiseredes d. 19/i2 s. år på 4 kompanier*). Våren 1789

<1

*) Kig. res. af 19/i2 1788 lyder således: »Nach dem Vorschlag des Commandirenden Gtnerals in Norwegen ist approbirt. Dass zur Ersparung inderen jetzigen Zeit erforderischen Kosten, dass Nordsche Jager-Corps anstatt der bisherigen 6, auf 4 Compagnien und zwar

noch der angelegden Yirtneilung møze gesetz werden. (Se no. 906

*

i protokollen for 1788 i det kig. danske krigsarkiv).45

reiste Binzer til Kiel, idet major Staffeldt overtog kommandoen over Norske jægerkorps.

Generalkvartermester fra 15/3 1789 — 9/5 1808. Kommandør for feltjæger-korpset ved dettes oprettelse den u/i2 1789 — 20/i 1808.

I Kiel holdt Binzer fra 1789 forelæsninger over krigskunst m. m, for officererne ved et nyt oprettet feltjægerkorps (der fra 2% 1808 fik navn af: Guidekorpset). Chef for korpset llh 1794, oberst 9/i 1795, fik regimentchefs gage fra 7/io 1796. Generalmajor 15/i 1802, chef for den nyoprettede generalkvartermesterstab 20/i 1808, r. D. o. 9/2 1808. (Se Collegialtidende 1808, s. 207 og 451). Tog af helbredshensyn afsked allerede 9 5 s. år og fik i vart-penge 2,000 rdl. årlig. Han påtog sig nu overbestyrelsen af forstinstitutet i Kiel.

Binzer var den norske generalstabs fader. Han udgav bl. a. en: Militær Lommebog og: Forsøg over For-, svarskrigen.

Hans autobiografi, der er skrevet kort før hans død, er indtaget i Norsk mil. tidsskrift 1882, 8de hefte, s. 433-38.

Anm. Den første plan for jægerkorpet udgik den 10/i2 1788, ny plan 20/ii 1790, 16/io 1801 og 3% 1810. Under 22/ü 1810 blevDen norske lette infanteribataljon og Søndenfjeldske skiløberbataljon, der begge havde været annekterede Norske jægerkorps, udskilte fra dette og underlagte Akershus skarpskytter-regiment. Tillige blev Valderske skarpsky tterbatal-jon samme dag oprettet af det forrige iste Akershusiske regt. og underlagt Norske jægerkorps' overkommando. Ligeledes blev Bergenhus skarp-skytterbataljon s. dag oprettet og underlagt Norske jægerkorps.

Se premierløitnant Ødegaards afhandling om Norske jægerkorps' underofficersskole fra 1791 —1818 i Norsk mil. tidsskrift 1882, 12te hefte, s. 593—616. t

Se Binzers autobiografi af 10/n 1811 i N. mil. tidsskrift 1882, 8de hefte, s. 433—38, og Mantheys Danebrogsriddere, s. 42—44.46

Birch, Poul Hansen, f. i Fåberg 20/7, døbt 24/7 1788, † i Trondhjem 25/é 1863, søn af handelsmand Johan G. H. Reichenwald og Marie Elisabeth, f. Birch (datter af grosserer Birch i Kjøbenhavn), adopteret af sin morbroder, generalkrigskommissær H. J. Birch (f. 17/i 1751, † /5 1811), g. sfa 1813 m. byfoged på st. Thomas, B. C. Stenersens datter, Anna Catharina (f. 13/ö i79i, † 24/4 1840), fader til fhv. statsråd, nu sorenskriver Birch-Reichen-wald (f. 1814) og til fhv. oberstløitnant P. A. Birch (f. 1817). Han var en sjelden afholdt personlighed. —

Kadet i Kristiania fra xk 1800 — 1'e 1805, fænrik ä la suite ved Søndenfjeldske gevorbne inf.-regt. med anciennitet fra Vix 1804, ansat ved landkadetkorpset fra 1/6 1805 til17 1806, sekondløitnant ved samme regt. på Fredrikshald 29/g 1806 (regimentets chef var da prins Christian August), premierløitnant 17/9 1808, deltog i affærerne ved Præstebakke 10/6 og Berby 12/9 s. år, r. D. o. 1809, adjutant hos prins Christian August og adjoint i general- , staben april 1809, kadetofficer ved landkadetkorpset fra 1h 1805 til V7 1806 og fra V7 1809 til 31/i2 1811, da han blev ansat ved den geografiske opmåling, hvor han gjorde tjeneste til 1813, kaptein og divisionsadjutant i generalstaben 22/ö 1814, deltog i dette års felttog som brigade-adjutant hos generalmajor D. Hegermann, major og over-adjutant i generalstaben 18,9 1815 til 12/i2 1823; r. S. o. 27/7 1816, oberstløitnant 19 9 1817, referent i Stockholm fra 13/io s. år til 1823, oberst 8/s 1820, generaladjutant 19/io 1821, hvilken dag det ved kig. res. bestemtes: »at Generaladjutantsposten for Fremtiden skal udgjøre en Grad mellem Oberst og Generalmajorsposten«. Medlem af Det norske videnskabernes selskab i Trondhjem 29/9 1823, m.47

S. k. v. a's i ste kl. Adjutant hos h. m. kongen 7/s og iste adjutant hos høistsamme 16/9 1825, s. år chef for en øvelsesleir på 2000 mand ved Trondhjem, chef for Trondhjemske inf.-brigade og kommandant i Trondhjem 12/i2 1823, generalmajor zoh 1824, k. S. o. u/5 1826, generalkrigskommissær efter H. H. Rode, (der døde 29/i2 1830), 18/e 1831, tog afsked 8/i2 1859, at regne fra Vs det påfølgende år.

Hans autobiografi af 1811 er indtaget i Norsk militært tidsskrift 1882, ilte hefte, s. 590—91. Se også Langes forfatterleksikon, Låstbom: Norges ståthållare, s. 53, Budstikken 1808—1809, Krafts: Norges Beskrivelse V, s.

338, tillæg til »Tiden« no. 15, 1809. —

Bjelke, Jørgen Jensen til Tjerne, Hovindsholm og Skridshol på Hedemarken, Tøien vecl Kristiania samt til gården Gjemsø og Bratsberg, herre til Agdesiden, f. omtr.

† 17/;2 (ifølge Vaupell 16/2) 1696. G. m. den smukke Magdalena Sibylla Gersdorff, rigshofmester Jochum Gersdorfifs datter. Hun beskyldtes for at have intrigeret sammen med statsminister grev Peder Grififenfeldt, hvorfor hun måtte reise til Kallundborg og fik ikke tilladelse til at flytte til sin ægtefælle; senere flyttede han dog til hende i nævnte by. Broder til geheimeråd og kantsier Ove Bjelke (1611 —1674), der var stiftsbefalingsmand over Trondhjems stift 1660 og var herre til Østerråd.

I sin ungdom deltog han i 30-årskrigen. Han optog i Holland 28000 gulden og hværvede 272 officerer, der sendtes til Norge til »Oprettelse af Militien«. I 1648 fik han af kong Fredrik d. 3dje Ide og Markers lehn, havde heraf i aarlig indtægt 7—800 rdr. Major tilfods i Norge Vi 1649. Han ledsagede Corfitz Ulfeldt til Holland. I 1652 udskrev han i Norge 2000 soldater, der sendtes til_4S_

Danmark. I 1654 reiste han til Norge og forsvarede Flekkerø mod de engelske. Oprettede Lindesnæs fyr. Generalkommissarius nordenfjelds i sin broder Ove Bjelkes sted u/4 1657, kommanderende general nordenfjelds (Nils Trolle var da statholder) u/5 s. år. Den 3/7 1657 var han indlogeret i Casper Christophersens hus i Trondhjem. Her blev han kaldt til husmoderens dødsleie, der takkede ham for al bevist ære. Chef for Trondhjems nye regt. 27/io s. år, besatte dette år Jemtland, kommandant på Akershus 1658, generalløitnant og høistbefalende »over al militien i Norge« fra 28/7 1658, gjorde dette og det påfølgende år indfald i Bohuslehn, manøvrerede mod den svenske general Stage. 1660 søgte han at undsætte Fredrikshald under denne bys beleiring.

Geheimeråd 1660, fik 500 rdlr. årlig, r. D. o. 12/io 1671, med symbolum: Patie?itia remedium malorumt Overkommandant i Kjøbenhavn 2/s 1674, statholder i Sjælland Ve 1675.

Han var en frugtbar forfatter. Se lidt om ham i: »Samlinger til Norske Folks Sprog og Historie«, III, s. 139, noten. —

Bjørnsen, Jonas, skrev sig selv Biørensen, f. i Danmark 29,5 1682, † i Kristiania Vi o 1760, begravet 14de s. m. G. i Kristiania 29/3 1729 m. handelsmand Johan Jørgensens enke, Anne Maria, f. Griis (f. i Kristiania 13/3 1692, † på Akershus u/a 1770, bisat i egen begravelse i vor Frelsers kirke 23de s. m.). Hun var datter af handelsmand Christen Eskildsen Griis og Kirsten, f. Leuch. —

Kaptein i iste Akershusiske inf.-regt. u/3 "1718, chef for dets 4de kompani 15/s s. år, sekond-major i719, virkelig major 10/s 1722, oberstløitnant 8/io x732i oberst49

og kommandant på Akershus fra 27/4 l744 til sin død, generalmajor 22/i2 1756.

Chefen for iste Akershusiske regiment, generalmajor F. F. v. Hausmann skriver i sin konduitliste, dateret Christiania d. 31/i2 1738, følgende: »Obrist Lieutenant Jonas Biørnsee, liden dog af god Exterieur, lever vel, en god Huusholder, inclinerer ikke til Egennøttighed, Spil, Drik eller Quereller, af solid Begreeb, har altid lagt sig efter Tienesten, forestaaer vel hans Charge og til meere beqvem.« —

Bloch, Hans Glad, f. i søndre Odalen 1791» døbt lc/9 1791. † på sin gård Hellerud ved Nitsund 31/i2 1865, sønnesøn af pastor N. B. Bloch, søn af res. kapellan til Odalen Jens Bloch († 29/ii 1818) og Bolette Olava, f. Glad (1762—72 1845), g. m. major Peder Blankenborg Prydz datter, Anna Hedevig (1798—27/5 1880), havde 4 børn, hvoraf en officer. —

Kadet 7/4 1804—7* 1808, fænrik ved Oplandske inf.-regt. med anciennitet fra 1/io 1807, repetent ved landkadetkorpset fra 74 rSo8 (se krigsskolens stambog af 1798 s. 24) til 18/i 1809, da han gik tilbage til regimentet, sekondløitnant med anciennitet fra x7s 1808 (ikke som flere steder angivet: w/5 1809), premierløitnant med anciennitet fra 7i 1809, detaljør i den geografiske opmåling fra 1811 til 13 og i 1823, kaptein og chef for Løitenske komp. 27io 1814, adjoint i generalstaben 7/io 1815, divisions-adjutant ä la suite 1815, chef for Totenske komp. af

Akershusiske nationale musketerkorps fra l/i 1818 (resolutionen for officerernes plads i den nyorganiserede armé faldt allerede 19/9 1717). Atter udnævnt til surnumerær divisionsadjutant i generalstaben d. s/e 1818). Major 16/ii 1822, r. Sv. o. 1823, oberstløitnant og chef for Bergen-

husiske gevorbne musketerkorps 3/7 1826 til 30/7 1836, adjutant hos kongen 16/3 1834, konstitueret chef for krigsskolen efter oberstløitnant G. Roll († 23/e 1834) 5/io 1835, virkelig chef 30A 1836 til 26/4 1838, oberst 21/9 1836, chef for Bergenske inf.-brig. og kommandant i Bergen 26/4 1838, generaladjutant 26/i 1839, generalmajor og første-adjutant hos kongen 26/i 1843, k. St. O. o. s. år,, generalløitnant, chef for iste Akershusiske inf.-brigade og kommandant på Fredrikssten 17/s 1848 til 3/i2 1853,. tjenestegjørende generaladjutant for arméen og midlertidig »høieste militære Befalingsmand i H. M. Kongens Fravær« (efter general baron F. C. Wedel-Jarlsberg) ved kgl. res., af 5/9 !850 (armébefaling af % s- år). Stkrs. Sv. o. 10/n 1851, statsråd og chef for armédepartementet samt høist-kommanderende general i kongens fravær fra 3/i2 1853 ^ 28/9 1860, chef for generalstaben fra 3/i2 1853 tü 25/2 1857, fungerede dog kun til 10/6 1856, m. Sv. k. v. a. 1854, k. St. O. o. 21/8 1855. Har udgivet et veikart over Norge 1823, var medlem af flere militære kommissioner.

Tog afsked 28/io 1860 og bosatte sig på sin førnævnte gård.

Se en kort nekrolog om ham i »Illustreret Nyhedsblad« for u/i 1866. —

Blücher, Carl Wilhelm Gottlieb, f. omtr. 1760, † efter 1809.

Sekondløitnant af Livgarden tilhest 3/io 1781, erholdt ritmesters afsked 1788, gik i russisk tjeneste. Atter ansat i garden — som premierløitnant — 23/i 1789, oberstløitnant og eskadronchef ved Oplandske dragon-regt. 14/2 1791, virkelig oberstløitnant ved Trondhjemske dragon-regt. 21/2 1800, forsat til Akersh. dragon-regt. % 1802, oberst 10/e 1803, chef for Akershusiske dragon-regt. (fhv. iste5i

Søndenfjeldske dragon-regt.) 17/2 (12/2 Vaupell s. 742) 1804, kommandant på Kongsvinger s. år, forsat til chef for Trondhjemske dragon-regt. 22/i2 1808 til 12/4 1809, generalmajor 3% 1808, tog afsked 12Ai 1809 med 1000 rdr. i vartpenge. Da han var chef for Akershusiske dragon-regt. *ndløb der klage over hans private liv, hvilket — mener Lange — måske var årsagen til, at han mod sit ønske blev forsat til Trondhjemske dragon-regt., hvilket regiment han dog aldrig overtog. Han reiste til Danmark i juli 1809 og var på nedreisen arresteret i 4 dage i Helsingborg. Se Collegialtidende 1808, s. 560. Se kontreadmiral H. C. Sneedorffs biografi af C. J. Anker, 1884, s. 267. Under 18/3 1814 sees han at være bleven udnævnt til iste medlem af remontekomissionen i Norge. —

Borse, Haiis Jacob, f. 1715, † omtr. 1788, søn af kancelliråd Borse og frue, f. Arnoldt.

Fænrik ved 2det Bergenhusiske regt. 29/<t 1733, premierløitnant 7/i 1737, kapteinløitnant 16/i2 1743, kaptein Vö 1747 med anciennitet fra 13/s s. år, kompanichef 5/s 1750 (oberst C. W. Segelcke var da regimentets chef), major af infanteriet 28/3 1759, 3dje major 23/ä 1763, oberstløitnant af infanteriet 4/ä 1773, virkelig oberstløitnant i i ste Bergenhusiske regt. 2/n 1775 med anciennitet af 4/s 1773, oberst W12 1780, tog afsked 1787, fik dageneral-majors grad med 500 rdr. i pension. —

Chefen for 2det Bergenhusiske regt,, oberst V. Beyer, anfører i sin konduitliste, dateret Bergen 111764, følgende :

»Hans Jacob Borse, 49 Aar g., tient i 32 Aar. Faderen Cancelliraad, Moderen Søster af Feldtmarschal Arnoldt, fød øster paa i Norge. Conduite god og forstaar

Metieren upaaklagelig. Har stedse været flittig udi Tie-

nesten og ved Exercitien forrettet sin Metié. Har gode og i alle Maader upaaklagelige Egenskaber.« —

Chefen for samme regiment, generalmajor Fr. H. Schlanbusch anfører i sin konduitliste, dateret Bergen d. 31 dec. 1738, følgende: »Fændrich med Prem.-Lieut's Caracteer: Hans Jacob Borse, god Statur og Exterieur.

Opførsel og Levemaade upaaklagelig, inclinerer til ingen u-dyd. Af godt og hurtigt Begreeb, med ald Progress applicerer sig paa Tienesten. Forstaaer ikke alleene dend nu havende Charge, men end og meriterer videre employe. Af Videnskaber, forudens hands Metier, forstaaer hand endeel af Fortificationen, samt det Tydske og Franske Sprog, som hand daglig fortsetter. —

Braun, Hans Carl, f. 1717, † i Vang på Hedemarken 1789, begravet 22/io s. år. G. m. Birgitte Kiel-man (der † omtr. iste jan. 1781, efterlod 3 døtre). Må formentlig have giftet sig igjen ; thi den generalinde Helleborg Christine Braun, f. Frølich, der † i Trondhjem 8/3 1818, 75 år g., har vistnok været hans enke. (En søster af hende, landrådinde Nicoline Cathrine Rantzau † 1832, 91 år g.) —

Fænrik reformé ved 2det Smålehnske inf.-regt 15/s 1738, ansat som premiermajor ved 3dje Søndenfjeldske dragon-regt. Vi j766 med anciennitet fra 7/s 1764 (eller fra 21/9 1759, begge årstal er anførte). Oberstløitnant ved regimentet n/2 1773, oberststs grad 20/i 1779, chef for Smålehnske dragon-regt. 2/e 1786, tog afsked 12/io 1787, fik da generalmajors grad med 700 rdr. i pension. Oberst L. J. Sundt fik da regimentet. —

I konduitlisten af 1738 står anført: »Fendrich Hans Carl Braun, een smuk, anseelig Officier, er ganske fri for ald ond tilbøyelighed. Er af53

en meget hurtig og got Begreb. Særdeles nidkjær og vindskibelig i Tienesten, har stor Aarsag at haabe videre forfremmelse og Kongelig Naade. Udi Artilleriet vel og fuldkommen øved, tilmed udj fortificationen og andre Mathematische Videnskaber ikke ukyndig, som han ved iidelig Application søger videre at perfectionere.

Laurvig d. 31/i2 1738.

W. v. Ulrichsdal, Chef Westre Smaal. Nat. Infanterie Regiment.«

I konduitlisten af 1764 står om ham anført:

»Premier Major: Hans Carl Braun, 47 Aar g., 31 Aar tient, hvoraf 4 Aar staaet ved Artilleriet og 13 Aar ved Infanteriet. Hans Fader var Generalquartermester ved den Norske Fortifications-Etat. Temmelig goed Exterieur og af goed Conduite, har appliceret sig paa Artilleriet og Fortificationen og iøfrigt saa vidt ieg i denne korte Tiid, ieg havde commanderet Regimentet, har kundet bemærke, er hand en flittig og goed Major.

Christiania d. 31 Martii 1764.

O. F. Brockenhuus, Chef for 4de Sudenf. Nat. Dragon-Regt.«

Breda, Achim Joachim, f. i Brandenburg 1593, † 1660, giftede sig til Agersvold i Sjælland. G. m. admiral H. J. Winds enke, Margrethe, f. Laxmand (f. 1611> † omtr. 1680), datter af P. M. Laxmand til Værnekloster og Kirsten, f. Sparre. —

Var oberst og regimentchef i Jylland samt jægermester, da han ifølge kongebrev af 27/4 1644 til statholder Hannibal Sehestedt blev generalmajor og d. V5 s- år fik Bohuslens regiment (oprettet 1641, chef: D. K. Bildt) at føre med 3000 rdr. i gage. Han viste sig lidet virksom54

og blev mod sit ønske sendt fra Bohus til Jemtland og Vio 1645 forsat til chef for Trondhjems regt. Den 20/i 1645 stormede, indtog og brændte han Gammelløses skanse. Havde en tid inspektion over Lofotens og Vesterålens len.

Efter krigens ophør tog han rimeligvis til Danmark igjen. —

Broch, Theodor Christian Anton, f. på Ballerud i Bærum 19/i2 1796 (i krigsskolens stambog, s. 25, står feilagtig 28/i2 1796), døbt 22/i 1797 i Haslums kirke, † i Kristiania 8/4 1863, søn af løitnant ved dragonerne Ole Jacob Broch (1758—1805) og Else Jørgine Sparre (5/s 1769—1G/i 1828), g. 15/i 1819 m. Josepha Unger (f. 6/2 1801), datter af magasinforvalter på Akershus Johan Unger († 1840) og A. F. M., f. Wetlesen, fra Vold i Idde. 1 datter. —

Kadet i Kristiania 1/i 1809—1/i 1811, sekondløjtnant ved i ste Akershusiske skarpskytterregiment med

anciennitet fra 1/io 1810, premierløitnant 1/z 1812, repetent ved krigsskolen fra u/i 1811—Vi 1813, deltog med regimentet i felttoget mod Sverige 1814, blev hårdt såret ved Matrand. Stabskaptein i ingeniørbrigaden 23/i2 1819 med anciennitet fra V4 s. år, kaptein 5/4 I834, gjorde fra 1826 tjeneste ved den geografiske opmåling og fra 1832—35 som tri-gonometrist, m. Kgl. n, v. s. i Trondhjem 28/3 1835, r. Sv. o. 26/i 1839, chef for ingeniørdetachementet i Trondhjem, foretog 1843 en militærvidenskabelig reise på 1 år i udlandet, blev 1844 lærer i fortifikation m. m. på høiskolen.

Var 1848 stabschef ved det norske troppekorps, som da blev sendt til Skåne, r. St. O. o. V12 1848, r. D. o. s. år, chef for det militære ekspeditionsbureau i armédepartementet fra 1/6 1849—3Vs 1853, 56V2 år g. blev han 2/5 1853 oberstløitnant i arméen og iste officer i general-55

staben. Fungerede som chef for generalstaben fra 10/9 1856 til 5/3 1857, var medlem af høiskolens direktion fra 18/i 1854—12/3 1857, oberst 2/s 1853, gjorde tjeneste som oberstløitnant i ingeniørbrigaden fra 25/2 1857, k. Sv. o. 1858, iste adjutant hos kongen 5/s 1859, generalmajor og chef for ingeniørbrigaden 28/9 1861 til sin død, —

Hans portræt blev 1858 af det 8de høiskolekursus elever bekostet malet og ophængt i skolens lokale. Han var en kundskabsrig mand og frugtbar forfatter (se Langes forfatterleksikon), en. ædel, vennesæl og sjelden atholdt personlighed. —

Brockelman, Georg Anthon, f. i Oldenburg skjærtorsdag 2G/3 1674, † skjærtorsdag n/4 1748, begravet i Moss kirke. Boede en tid i Ullensaker. —

Var oberstløitnant (og titulær oberst fra 11/io 1729) i »Kaas' Regiment«, da han d. 25/? 1733 blev udnævnt til chef for iste Søndenfjeldske nationale dragon-regt., generalmajor tilhest 2/s 1740. Efter ham fik oberst O. R. Sehested regimentet d. 31/7 1744.

Anm. Han står ikke opført i de norske etater før 1733. —

Brockenhuus, Caspar Frederik (Christopher), til Ho-vindsholm, Tjerne og Skridshol, f. omtr. 1640, † 10/4 1713, søn af oberstløitnant Johan Frederik v. Brockenhuus til Sebberkloster i Nørre Jylland († 1673) og Anna, f. v. Rantzau. Broder til generalmajor Hans Brockenhuus-Løvenhielm († 1734). G. på Akershus i jan. 1678 m. generalmajor H. S. Løvenhielms datter: Catharina Hedevig til Veirup († på Hovindsholm ved Mjøsen 6/s 1719). —

Oberstløitnant og chef for Oplands inf.-regt. 14/io 1682 til 17/io 1710.

Brigadier u/3 1702, tog afsked 1711 med generalmajors graa. Fik 800 rdr. i pension. —56

Brockenhuus, Johan Frederik til Bromstrup, f. 16.., † 1756, søn af generalmajor Caspar Frederik Brockenhuus († 1713) og Catharina Hedevig, f. Løwenhielm til Veirup, g', m. Christine Fredericka Lovise Gedde. —

Blev chef for [iste Søndenfjeldske dragon-regt. 10/i2 1725 (efter oberst H. B. Schaffalitzky de Muckadell, som 3/i2 1725 blev chef tor iste F yenske nat. rytter-regt.), havde anciennitet som oberst fra 23/n 1716, generalmajor 20/2 1730, afleverede regimentet til brigadier Dynop 7/ii s. år. Opholdt sig i Norge formentlig kun fra 1725—30. Blev generalløjtnant 5/i 1739, kommandant på Kronborg 10/n 1742, general 8/io 1746. —

Brockenhuus, Ove Frederik, f. 1717, døbt i Vang på Hedemarken u/s s. år, † antagelig på Fredrikshald 1795, søn af oberst og chef for iste Oplandske regt. Jørgen Otto Brockenhuus til Ager († 1728) og Birgithe Magdalene, f. Brockenhuus.

G. m.: i) 1750 Vibecke Margrethe Juel (f. 1735, † 175 .). 2) 1753 med Maren Maria Tank (f. 1729, † 31/i2 1820, 91 år g., datter af Carsten Tank og Karen Krabbe f. Colbjørnsen), moster til generalmajor og guvernør Peter Anker (1744—1832). Hendes testament af n/9 1818 beror blandt udgiverens papirer. —

Infanteriofficer 1731, kaptein ved Det ene gevorbne regt. 15/5 1739, chef for 6te kompani af samme regt. 28/i 1743, major af infanteriet u/9 1746, generaladjutant 5/7 1749, sekondmajor 29/s 1753, oberst af infanteriet 25/e

1754, oberstløitnant ved regimentet ll/io 1755, blev — efter at have været infanteriofficer i 29 år — chef for 4de Søndenfjeldske dragon-regt. 26/3 1760 med sin forannævnte anciennitet som oberst, chef for 2det Søndenfjeldske dragon-regt. fra 27/3 1765—Vi 1766. (Ifølge Vaupell II.,57

s. 774 til: 1777). Generalmajor 1/5 1765 med anciennitet fra 27/s s. år. Kammerherre. R. D. o. 29/i 1774 med symbolum: Nec avidus periculi, nec ficgax1). Forsat til chef for 2det Søndenfjeldske dragonregiment Vi 1766, generalløitnant 21/io 1774, kommandant i Fredriksstad 21/& 1776 til 1779 og fra 1780—88. —

Chefen for det Norske gev. regt., oberst, senere generalløitnant, J. C. Rømeling, anfører i sin konduitliste, dateret: Christiania 8 Jan. 1746, følgende:

»Capitaine: Ove Friederich Brockenhuus. Af maadelig Høyde, men seer vel ud. Inclinerer til ingen Udyder, kommer ud af det med, som hand sig haver foresatt at fortære, blifver Huusholder. Har temmelig got Begreeb.

Er ved den -Østerrigske armée i Bøhmen og sluttes af de relationer, han skriver, at han applicerer sig og profiterer af det, som han seer, vil efter ald Anseelse blive beqvem til høyere Charge.« —

Brun, Hans Jacob, f. 1661, døbt på Akershus 21/e s. år, † på sin gård Bjertnæs i Værdalen 1739. Søn af oberstløitnant Peter Brun, der var kommandant på Christiansholm. G. m. Mette Sofie v. Pultz, der senere ægtede landdommer, étatsråd Joh. Christensen til Tersløse og Bunderup i Sjælland. —

Kapteinløitnant ved det gevorbne regiments liv-kompani 3/2 1694, kompanichef ved Nordenfjeldske regt. 2a/s 1701, major 20/2 1705, kommandant på Fredrikssten ra 15/io 1709—4/3 1718, oberstløitnant u/io 1710, oberst 24/i2 i 717, chef 4/3 1718 for det af landdragoner oprettede 3dje Akershusiske infanteri-regt., eller H. J. Bruns regt. på 12 kompanier, der inddroges 1721. Chef for iste Trond-

Du skal hverken søge faren eller fly den.58

hjemske inf.-regt. fra 23/s 1720— -12/io 1736, da J. C. v. Heinen fik regimentet. Brigadier ß/e 1731, generalmajor 25/7 1733, tog afsked 12/io 1736. —

I 1716 lå han i strid med Fredrikshalds borgere i anledning af, at det under oberst Peder Colbjørnsen opsatte frikorps opererede på egen hånd, uafhængigt af kommandanten. Efter beleiringen indleverede P. Colbjørnsen og Jens Munch klage over ham, men den siden c/n 1716 nedsatte kommission, — hvori blandt andre vice-statholder baron Kragh og generalløitnant B. H. v. Lützow var medlemmer, — afgav d. 21/s 1718 den erklæring, »at såvel Oberst Brun som Borgerskabet havde gjort sin Pligt mod Fienden.«

Han ledsagede daværende generalløitnant grev Chr. Gyldenløve på dennes militære inspektionsreise i Norge fra 2/e—% 1695 og forfattede derover en nøiagtig journal. —

Brun, Peter, f. 28/s 1729, † i Sogndal 3/s 1814, søn af major ved 3dje Trondhjemske regt. Frantz Brun og Anna Catharina, f. Frost fra Hof i Ørkedalen, søster af legatstifteren Thomas Angell i Trondhjem. G. m.: i) 1760 Mertha Gedschen Irgens (1732—176.), datter af provst Johannes Irgens i Surendal. 2) Anna Raas-bøll Munthe (1740—26/5 1824), datter af provst Peter Munthe. Fader til kaptein Casper Fr. M. Brun (1770—

1825). -

Premierløitnant ved iste Trondhjemske regt. 175 ., kapteins karakter 5/i 1763, ansat ved Bergenhusiske regt., premierløitnant ved Sundalske komp. under 2det Trondhjemske regt. Vi 1766, virkelig kaptein ved iste Bergenhusiske regt. 7/io 1770, major V4 1786 med anciennitet fra 21/io 1774, chef for Sogndalske kompani 24/t 1789, oberst-59

løitnant ls/3 1791 med anciennitet fra 28/s 1790 (boede da på Næs i Sogndal), oberst 10/6 1803 med anciennitet fra 29/i2 1797, reserveredes ved kongl. res. af ls/5 1806 generalmajors anciennitet fra 10/6 1803. Tog afsked 9/i 1807 med en pension af 460 rdr. —

Budde, Vincent, f. på Fredrikshald 31/i2 1660, † i Trondhjem 13/4 1729, begravet 3/s s. år, søn af chefen for Vesterlehnske inf.-regt. oberst Frederik Otto Budde til Thorsø (ham, der forsvarede Halden 1660) og Ida Sophie,

f. Bildt. G. m. Armgard (Armegaard) Margretha v. Gabel fra Rusland (f. i Pleskow 10/n 1667, † i Trondhjem 9/3 1734).

Står i étaten for 1684 opført som løitnant ved kaptein Ernst v. Osten—Sachens kompani af oberst baron Valdemar v. Løvendals kavalleri-regt., der var oprettet 16/5 s. år. Kaptein 169 ., deltog i den spanske arvefølgekrig. Er ikke opført i étaterne for tidsrummet mellem 1684 og 1705.

Oberstløitnant ved Nordenfjeldske dragon-regt. 2G/4 1704, oberst og chef for 2det Trondhjemske regt. ViU 1710 (ifølge Vaupell: 24/i2 1717, se II, s. 765), brigadier 8/ö 1711, var s. år en tid i Danmark med regimentet, som da talte 1440 mand. Generalmajor 29/n 1716. Kommandant i Fredriksstad fra 29/n 1716—27/n 1717. Den 23/4 1716 tog han med 800 mand sammen med admiral Gabel Moss fra de svenske. Kommanderende general nordenfjelds fra 27/n 1717 til sin død. I 1718 stod han mod den svenske general Armfeldt. 1719 faldt han over Kongsvinger ind i Wermeland. R. D. o. med symbolum: Vivre et mourir sans tache. —

I 1709 skriver vicestatholder Johan Vibe om ham: »at6o

han var en dygtig og meget brav Officier, fri for Intriguer af ethvert Slags.« —

Den 27/ii 1711 rapporterer statholder baron Valdemar v. Løvendal til kongen, at »Budde er af den Slags Folk, som man kan forlade sig på.« —

Anm. I 1713, da 5000 nordmænd skulde sendes til Danmark, an_ modede generalmajor Budde den høistbefalende general, generalløitnant Hausmann, om denne blandt en bataljons mandskaber vilde forsage at udfinde »to kjendeligt distinguerede Bønderkarle, der nedstammede fra de ældgamle, norske kongelige Huse.« Det lykkedes generalløitnanten at finde dem.

Butenschøn, Peter Heinrich, f. i flekken Bramstedt i Holsten 1765, † i Kristiania 17/i 1824, hans fader var toldforvalter og sognefoged i nævnte flekke.

G. m.: i) Nilsine Laurence Gjersing trå Taarholm ved Korsør († i Laurvig 7/9 1810, 3 børn). 2) Andrea Blom fra Skien (f. 2% 1798, † i Kristiania 7/ia 1855, 3 børn). Svigerfader til fhv. søofficer, baron Harald Wedel-Jarlsberg til Bærum (f. 18ri). —

Menig ved det i Kiel nyoprettede Holstenske jægerkorps 1785, overjæger ved samme 1786, fænrik ved Norske jægerkorps 2S/g 1788, sekondløitnant 21/io 1791, premierløitnant 31/7 1792, med anciennitet fra 13/.i s. år, stabs-kaptein 1801, kompanichef 1806. Deltog i affæren i Høland d. 19de og 20de april 1808 samt i fægtningerne ved Rødenæs og Berby d. 5/ö og d. 12/g s. år. R. D. o. 4 kl. 26/ö 1809 for hans gode tjeneste i felten. Major ved korpset V7 1810, kommandør for samme 1814, rimeligvis d. 27/i, hvilken dag korpsets chef, B. D. Staffeldt, blev høistkommanderende general søndenfjelds (avance-mentsbekjendtgjørelserne for 1814 begynder først med den6u

21 de februar), oberstløitnant og chef for korpset fra x/i 1818 til sin død, oberst 7/g 1818, generaladjutant 8/4 1823 med anciennitet fra 4h s. år. —

Se en kort autobiografi, dateret21 /i 1811 i Norsk militært tidsskrift 1882, s. 589. —

Brüggemann, Waldemar, f. i Norge 1714, † i Kjøbenhavn 23/i2 x 793> søn oberst Ulrik Frederik Briigge-mann (1671 —1735), der var kjendt fra affæren i Høland 9/-d 1716 og dennes hustru Anna, f. Stockfleth, formentlig ugift, —

Underofficer 1734, officer s. år, kaptein ved livgarden tilfods i Kjøbenhavn 174., major ved samme 17/t 1748, generaladjutant 2% 1752, oberstløitnant 17 . ., oberst ved iste Vesterlehnske regt. 29/n 1755, chef for dette regt. 28/i 1761, chef for 2det (vestre) Smålehnske regt. 21/s 1765— 1785. Generalmajor 22/7 1769, r. D. o. 21/io 1774 med symbolum: Deo et Regi. Generalløitnant 7/2 1781, general 1785. Tog afsked sidstnævnte år med 800 rdr. i pension, bosatte sig i Kjøbenhavn. —

Boyesen, Peter MagniLs, f. i Sjælland omtr. 1728, † i Trondhjem 25/2 1794, søn af den norskfødte sognepræst til

Lyderslev og Frøslev i Sjælland, siden til Gran på Hadeland: Christopher Nikolai Boyesen († 2ö/n 1738) og Maren, f. Langhorn. G. 1767 m. major ved Norden-fjeldske regt. J. Chr. Bruuns enke, Pauline, f. Schouer (1719 —1804). —

Underofficer 1741, fænrik 4/e 1745, sekondløitnant 13/s 1747, premierløitnant 17.., kapteinløitnant 28/i2 1752 (ved Ullensakerske kompani), kaptein 8/s 1754 ved »Et regiment dragoner« med anciennitet af 15/s 1753, ansat ved Trondhjemske dragonregiment, boede på Frøseth i Sparbo, major og eskadronchef 25/n 1761, premiermajor 6/i2 1769,62

oberstløitnant 21/io l774> virkelig oberstløitnant 19/s 1777, oberst 22/io 1783, kommandør for Trondhjemske dragon-regt. 28/i2 1787, chef for samme med 1200 rdr. i løn fra 19/n 1788 til sin død, hvorefter oberst Johan v. Rode blev chef. Generalmajor n/i2 1789. —

I konduitlisten for 1745 står anført:

»Fænrik Peter Magnus Boyesen, liden af Statur, god Exterieur, fører sig skikkelig op, har et got Begreb, applicerer sig paa Tienesten, meriterer H. Mayt.s Naade. Videnskab: hands metier.

Brotnow 31 Dec. 1845.

Owe Ramel Sehestedt, Chef i ste Søndenfj. Nat. Dragon-Regt.«

I konduitlisten fra 1764 står anført:

»Major som Capitain: Peter Magnus Boyesen, 38 Aar gammel, har tient 23 Aar, er en Præstesøn, en Officier, der besidder de Gaver, der udfordres til en døgtig Major, da baade Lyst og Activitet til Tienesten findes — og af god Conduite.

Brotnow 27 Februari 1764.

F. W. Sehestedt, Chef for det Søndenfj. nat. Dragon-Regt.«

Carl d. 13de, Konge af Norge og Sverige, f. 7/k> 1748, † i Stockholm 5/2 1818, anden søn af kong Adolf Frederik og Louise Ulrika (kong Frederik Wilhelm af Preussens datter). Formælet 1774 med prinsesse Hedevig Elisabeth Charlotte af Holsten-Oldenburg (f. 1759, † 2% 1818). —

Hjalp sin broder kong Gustaf d. 3dje med den svenske63

regjeringsforandring 1772, fik derefter titel: hertug af Södermanland. Udmærkede sig som chef for den svenske sømagt ved Hovland 1788 og i Viborgsund 1790. Prinsregent i Sverige fra 16/3 1792—t/n 1796, rigsforstander fra 13/3 1809, konge i Sverige 6/e s. år, konge i Norge og høistbefalende over den norske armé fra 4/u l8r4 ^ sin død. Var aldrig her i landet.

Ved kongl. res. af 19/9 1817 omorganiseredes de norske regimenter til brigader, at regne fra x/i 1818. Kongens valgsprog var: »Folkets kjærlighed min styrke.« —

Carl d. 14de Johan, konge af Norge og Sverige, f. i Pau i Béarn 28/i 1764, † på Stockholms slot 8/s 1844, 80 år gammel, bisat 1 Riddarholmskirken 21/s s. år. Søn af advokat Bernadotte og hans frue, f. Saint Jean de Boeuil, adopteret af kong Carl d. 13de 1810, formælet]5/s 1798 med mademoiselle Désirée Clary fra Marseille (f. 8/ii 1781, † 17/i2 1860), søster af dronning Julia af Spanien. Kun i barn: senere kong Oscar d. iste. —

Frivillig menig i det franske regiment Royal la Marine på Corsika 3/q 1780, var permitteret fra dec. 1782 til juni 1784, da atter menig, korporal 16/ß 1785, furer 31/s s. år, sergeant 21/e 1786, sergeant-major u/5 1788, adjutant sous-officier V2 1790 (i Marseille), sekondløitnant 1 regimentet Anjou nov. 1791.

Oberst og chef for en halvbrigade ved Rhinen 1793, divisionsgeneral år III efter Maéstrichts indtagelse, chef for 20000 mand år V. Fransk ambassadør i Wien 1798, fransk krigsminister fra 15 messidor til 28 fructidor år VII, statsråd 4 pluvoise år VIII, chef for vestarmeen i 2 år fra 28 germinal år VIII. Blev i 1804 udnævnt først til guvernør i fransk Louisianna, derefter til minister i Washington, men kom ikke til at overtage nogen af

disseposter. Fransk marschal x% 1804, generalguvernør i Hannover 28 prairial är XII (1804). Tilbageerobrede München og besatte Bøhmen 1805. Udnævnt til fyrste af Pontecorvo 5/e 1806, bidrog til seiren ved Austerlitz 2/i2 ,1805, såret i halsen af en kugle under slaget ved Spanden bro 5/e 1807, guvernør over Hansestæderne og landene mellem Trave og Elben 14/7 1807, besatte med 32000 mand Jylland og de danske øer fra marts til oktober 1808, chef for det 9de armékorps i Dresden 1809, deltog i slaget ved Wagram ^f6 1809. Udnævnt til generalguvernør i Rom 1810, men overtog ikke posten. Kronprins af Sverige 21/s 1810, ankom til dette land 20/10 1810, gjorde sit indtog i Stockholm 2/n og hyldedes som tronfølger 5/n s. år.

Gik iland i Stralsund og tog kommando over 25000 mand 18/s 1813, fik senere kommando over 100000 mand allierede tropper mod Napoleon I, vandt s. år slagene ved Grossberen, Dennewitz og Leipzig. Med nordarmeen, der bestod af svensker, russere, preussere og engelskmænd, opløste han s. år kongeriget Westphalen og besatte Hannover.

Besatte Rendsburg og indtog Fredriksstadt, sluttede derefter freden i Kiel d. 14/i 1814. Kom hjem fra fastlandet 28/5 1814, førte i juli 40000 mand mod Norge, hvis forsvarsstyrke var 26000 mand. Anerkjendt som norsk kronprins 4/n 1814, generallissimus for den norske hær 27/n s. år, chef for Søndenfjeldske gevorbne inf.-regt. 19/i 1815. (Ved kongl. res. af 19/6 1786 havde dette regt. erholdt rang som no. 1 af infanteriregimenterne). Vicekonge i Norge sommeren 1816 (se res. af 21/e og 5/s s. år). Omorganiserede den norske armé i brigader, hvilket bifaldtes ved kongl. res. af 19/9 1817, forandringen trådte i kraft trå Vi 1818. Konge over de forenede riger65

b/2 1818, kronet i Trondhjem 7/9 s- år. Hans valgsprog var: Folkets kjærlighed — min belønning.

Anm. Blandt de mange slag og seire, hvori denne helt deltog, kan nævnes: Spire, Maintz, St. Quentin, Landrecies, Fleurus, Maéstricht, Juliers, Montabour, Bendorff, Teitiingen, Tagliamento, Gradesca, Auster-litz, Lübeck, Mohrungen, Liebstatt, Wagram, Ulm, Grossbeeren, Denne-witz, Leipzig, Lübeck, Fredriksstadt og flere.

Carl, d. 15de, Ludvig Eugen, konge af Norge og Sverige, f. i Stockholm 3/s 1826, † i Malmø 18/9 1872. Søn af kong Oscar d. iste og dronning Josephine, f. prinsesse af Leuchtenberg (f. u/a 1807, † 7/ö 1876), formælet i Stockholm l9/ö 1850 med prins Frederik af Hollands datter, prinsesse Louise (f. i Haag 5/s 1828, † i Stockholm 30/3 1871). Havde en søn, der døde 1854 i sit andet ar; datteren, prinsesse Lovisa, f. 31/io 1851, blev d. 1869 formælet med den danske kronprins Frederik (f. 5/e 1843). Førte som prins titelen: hertug af Skåne; hans valgsprog som konge var: »Med lov skal land bygges.« Har udgivet flere digte, f. eks. : »Fosterbröderna«, »En Vikingesaga« m. m. samt endel militære arbeider vedrørende armé-organisation, taktik og infanteriet. Var en genial landskabsmaler. —

Sekondløitnant i den norske artilleribrigade 14/7 1843, kaptein 7/a 1846, oberst 31Ar s. år, generalmajor 19/s 1847, generalløjtnant 2/5 1853, general s/i 1859. Kronprins s/s 1844, vicekonge i Norge fra 74 1856 til 22/6 1857, fungerede som sådan fra mai til oktober 1856 og fra januar til mai 1857- boede da 1 palæet i Kristiania. Under den tid, han fungerede som vicekonge, førte han tillige kom mandoen over Norges land- og sømagt. Kronprinsregent 25/9 1857, konge 8 fa 1859, kronet i Stockholm 3/ö, i Trondhjem 5/8 1860. —

Carl, prins til Hessen-Cassel, fyrste til Hirschfeldt og Clamp Panker, herre til Volckershausen m. m., f. i Cassel 19/i2 1744, † på Louisenlund ved Kjøbenhavn 17/s 1836, henved 92 år g. Søn af landgreve Frederik d. 2den af Hessen og prinsesse Marie († 1769), datter af kong Georg d. 2den af England, Blev udelukket fra arvefølgen i Hessen-Cassel, fordi han var katolsk. Formælet 3% 1766 i Kjøbenhavn med kong Frederik d. 5tes datter Louise (f. 30/i 1750, † 12/i 1831), fader til Norges statholder, prins Frederik af Hessen (1771—-1845) til Frederik d. 6tes dronning: Maria Sophia Fredrikke († 1851) samt til prinsesse Lovise Caroline af Glücksborg (f. 1789, † 18..), der var kong Christian d. 9des moder. —

Blev 14 år g. oberst 15/n 1758, chef for Falsterske regiment fra 23/i 1760—1763, chef for det danske livregiment tilfods fra V12 1763 til XU 1767, boede forresten i Hanau til 1765, generalmajor 14/n 1764. Krigsminister fra

januar 1766, men faldt 13 måneder efter i unåde og opholdt sig derpå en tid i Cassel.

Generalløitnant og grandmaitre for artilleriet 20/2 1766, chef for grenaderkorpset i Kjøbenhavn 2bk 1766—x/4 1767, r. E. 20/6 1766 med symbolum: Omnia cum deo; præses i krigsrådet u/g 1766.

Statholder og titulær vice-r ex (uden myndighed) i Norge fra 4/7 1766 til jan. 1768, (vicestatholder J. Benzon var fungerende fra 1750—8/2 1771), kommandant 1 Gottorp 1766, høistkommanderende general i Norge fra 15/io 1772 (se kalenderen for 1792) til 4/2 1814, da Christian Frederik overtog denne post, statholder i Slesvig og Holsten fra januar 1768.

Var i Norge fra 20/n 1772—septbr. 1773, blev felt marschal på kongens geburtsdag d. 29/i 1774, var da 306;

år g. Deltog som frivillig i krigen mod Østerrige, ansat i kong Frederik d. 2den af Preussens stab fra juli til december 1766.

Udarbeidede for den dansk-norske armé hærplanen af V7 1786, fik kommandoen over samtlige tropper i hertugdømmerne 22/s 1788. Reiste 1788 for anden og sidste gang til Norge, anførte den norske armé i felttoget mod Sverige i septbr, og vendte tilbage til Danmark i december s. år. Præsident i generalkommissariats-kollegiet u/i2 1789, chef for det danske landkadetkorps 16/5 1792. D. m. 10/8 1808, storkommandør af D. o. 10/9 1817.

Prins Carl var ivrig frimurer og troede i sine sidste år at være åndeseer. Har efterladt interessante optegnelser: »Mémoires de mon temps«, udgivne i Kjøbenhavn 1861.

Se også »Tidemands optegnelser«, Kristiania 1881. I disse bedømmes forresten prinsen ensidigt og for strengt. —

Anni. Ved kabinetsordre af 27/4 1768 bestemtes, at når det norske statholderembede blev ledigt, skulde det holdes ubesat indtil videre. Da vicestatholder Benzon tog afsked 8/2 1771 anvendtes 2400 rdr. af gagen til forbedring af nogle amtmænds Ion; resten, 3060 rdr., besparedes. Posten stod nu ledig til 28/7 1809, da prins Christian August blev statholder.

Christian (Carl) August, prins til Slesvig-Holsten-Sønderborg-Augustenborg, kronprins af Sverige, f. 9h 1768, † pludselig kl. 3 efterm. d. 28/s 1810 på Kvidinge hede ved Helsingborg. Liget ankom til Stockholm d. 2% og bisattes i Ridderholmskirken d. 13h s. år. Søn af hertug Frederik Christian af Augustenborg (1721—94) og Charlotte Amalie, f. prinsesse af Holstein-Pløen († 1710). Ugift. —

Blev 13 år g. oberstløitnant af infanteriet 4/9 1781, studerede ved universitetet i Leipzig fra 1784. oberstløit-

5*68

nant å la suite ved det danske livregiment tilfods x/4 1785, ansat ved arveprins Frederiks regiment 2/n 1787, oberst s. år, chef for Jydske gevorbne inf.-regt. i Fredericia 18/i 1788, kommandant dersteds 6/3 1789. Tog sig med stor interesse og dygtighed af officerernes og underbefalets uddannelse.

Generalmajor 31/t 1790. Var i østerrigsk krigstjeneste som chef for en kavalleribrigade fra 1799 til freden i Luneville 1801 ; deltog i disse år i slagene ved Engen og Mørkirk, i hvilke begge slag han såredes, ved Biberach, Nørdlingen, Neuberg m. fl. Opholdt sig derefter i 2 år i sin forrige stilling i Fredericia, blev chef for Søndenfjeldske inf.-regt. 10/i 1803, kommanderende general søn-denfjelds »i Vor norske Armees første Divisions-District«, inspektør over de lette tropper i Akershus og Kristians sands stifter samt kommandant på Fredrikssten d. 10/6 s. år. Boede i den nuværende kapteinvagtmesterbolig på nævnte fæstning. Tog afsked som kommanderende general søndenfjelds 25/7 1809, da han blev udnævnt til statholder m. m., og prins Frederik af Hessen blev kommanderende general søndenfjelds. I sine øvrige embeder fungerede han til d. 4/i 1810. R. E. 12/7 1803 med symbolum: Nec temere, nec timide. Udvirkede, at der 1804 blev oprettet underofficersskoler i Norges garnisoner. Grundlagde Fredrikshalds lærde skole s. år. Præses i den norske regje-ringskommission 24/s 1807, boede som sådan i palæet i Kristiania. Udviklede en høi grad af dygtighed ved anordningen af landets forsvar. D. m. 10/s 1808. Førte med energi og klogskab krigen mod Sverige 1808—09; storkommandør af D. o.

u/i2 1808. Generalløitnant 15/s 1808^ general 30/s s. år. Kåret til svensk tronfølger tirsdag d. 18/7 1809. (I den svenske statskalender for 1809 står: 28/s,69

men det er feilagtigt). Syv dage senere udnævnt af Frederik d. 6te til feltmarschal og statholder i Norge d. 25/r s. år. Efter freden i Jönköping 10/io 1809 blev han svensk storadmiral og indehaver af de svenske ordener. Ved dtn afskedsfest, der holdtes for ham i Kristiania 29/i2 s. år stiftedes »Selskabet for Norges Vel«. Afreiste til Sverige d. 4/i 1810, erholdt afsked fra sine norske og danske embeder d. 11/i 1810, adopteredes af kong Carl d. 13de under navnet Carl August 18/i 1810, holdt sit indtog i Stockholm 22de s. måned.

Han var i sit hele liv en gudfrygtig mand og var særdeles afgjort af alle. —

Se Nordisk Conversationslexikon af 1858; Mindetale over Christian August af Joh. S. Munch, Kristiania 1810 ; Mantheys Danebrogsriddere, s 13; Schinkels minnen, 5te del, s. 94 og ff.; I Krigsaarene af C. Flood, 1881. —

Christian d. 9de, konge af Danmark, f. 8A 1818, fjerde søn af prins Vilhelm af Slesvig-Holstein-Sønderborg-Beck, hertug af Glücksborg († 1831) og prinsesse Lovise, født Landgrevinde af Hessen-Cassel (f. 1789, † 18 . .). Formælet 26/ö 1842 på Amalienborg i Kjøbenhavn med prinsesse Lovise ('f. 9/7 1817) af Hessen-Cassel (datter af Kjøbenhavns guvernør, landgreve Vilhelm af Hessen-Cassel og hans gemalinde, prinsesse Charlotte, søster af kong Christian d. 8de. Har 6 børn: Kronprins Fredrik (f. 3/e 1843), prinsesse Alexandra af Wales (f. x/i2 1844), kong Georg d. iste af Grækenland (f. 24/i2 1845), keiserinde Dagmar (Maria Feodorowna) af Rusland (f. -6/ii 1847), hertuginde Thyra af Cumberland (f. 29/9 1853) og prins Valdemar (f. 27/io 1858). —

Dansk ritmester u/5 1835, kommandør for garden til hest fra V7 1842—9/i 1854 (garden blev hævet 3Vs 1866),70

major 29/s 1848, oberstløitnant 10/i 1850, oberst 7/7 1851 udseet til dansk tronfølger på Londonerkonferancen 1852 udnævnt dertil ved lov af 31/7 1853, generalmajor 3% 1852, generalløitnant 8/4 1857, general ved sin tronbestigelse 15/n 1863. Norsk general 2/i 1873. —

Christian (VIII) Fredrik, konge af Danmark, f. 18/g 1786, † 20/i 1848, søn af kong Christian d. 7des halvbroder, arveprins Frederik, og dennes gemalinde Sophie Frederikke, f. prinsesse af Mecklenborg-Schwerin, for mælet 21/6 1806 med sin kusine, prinsesse Charlotte Frederikke af Mecklenborg-Schwerin, fra hvem han skiltes 1809. Fader til kong Frederik d. 7de (6/io 1808—15/n 1863). Forlovet i mai 1814, formælet 22/5 1813 med Caroline Amalie, f. prinsesse af Augustenborg (f. 28/6 1796, † 9/3 1881, 843/4 år gammel). Ingen børn. —

R. E. 16/ii 1787, oberst og chef for prins Fredriks regiment 7/7 1797 (regimentet fik 17/n 1806 navn efter sin chef). Generalmajor 15/i 1802, gageret fra Vi 1804, d. m. l0/8 1808, generalløitnant 9/a 1809, general 28/i 1812, statholder i Norge x1/ö 1813, ankom til Kristiania 22/ö s. år, chef for Akershusiske nationale skarpskytter-regt, og chef for i ste armédivision eller kommanderende general søn-denfjelds (efter prins Frederik af Hessen) 24/6 1813 Modtog 18/i 1814 underretningen om freden til Kiel, officiel skrivelse herom fra Frederik d. 6te, dateret 17de januar, modtog han i Kristiania d. 24de s. m., blev under 20/s 1814 af kong Frederik d. 6te entlediget fra statholderskabet i Norge og fra sine militære poster dersteds. Men han satte sig i teten for den norske nation, protesterede mod Norges afståelse og satte landet i forsvarsstand. Foretog en reise til Trondhjem fra 27/i til 18/2. Overtog stillingen som høistkommanderende general (efter prins71

Carl af Hessen): som prinsregent fra 4/2 til 16/s 1814 (kongen anfører i sin dagbog d. 22/2 som hans regentskabs første dag) og som konge af Norge fra 11 k—10/io 1814 hvilken dag han efter i nogen tid at have kjæmpet mod Sverige — selv førte han omtrent 14000 mand — nedlagde regjeringen i det norske statsråds hænder og forlod Ladegårdsøen. Gik d. 11te ved Jeløen ombord i briggen »Aliart«, chef: løitnant S. L. Lous († i Bergen 1865). Opholdtes af storme i Fredriksværn og ankom først til Danmark (Aarhus) d. 4de november. Storthinget aner-kjendte hans tronfrasigelse d. 3dje novbr.

Guvernør og kommanderende general på Fyen og Langeland % 1815, konge i Danmark fra 3/i2 1839 til sin død. Storkommandør af D. o. 28/io 1828. Erholdt Sværdordenens storkors 3/2 1836.

Var en heldig dyrker af kunster og videnskaber. Se: Kong Christian d. 8des Dagbog ved Ahnfeldt. Se Sørensen: Kampen om Norge, Kjøbenhavn 1883; Nordisk Conversationslexikon m. m. —

Cicignon, Frederik Christopher de, f. 16. ., † efter 1718. Søn af generalløitnant J. C. Cicignon († 1696), g. m. generalløitnant Caspar v. Hausmanns datter, Karen (1684—1744)- Hun er formentlig den »Generalinde Cicignon, der blev bisat i egen Begravelse i Kjelderen under Vor Frelsers Kirke i Kristiania d. 20/4 1744, 60 Aar gammel.« Familien uddøde 1815. —

Er i kalenderen for 1691 opført som kaptein ved det Søndenijeldske gevorbne dragon-regt., major ved samme regt. 4/9 1694, oberstløitnant ved Vesterlehnske regt. V12 1696, generaladj utant 2A 1695, oberst ved »Et ge vor bent Regiment« 12/i2 1702, chef for dette regiment fra 15/9 1703 —27/n 1717, da generalmajor P. Rømeling fik regimentet.72

Brigadier tilfods 25/7 1710, generalmajor 28/6 1713, kommandant i Fredriksstad 27/n 1717 til 1718.

Den høistkommanderende general i Norge, baron V. v. Løvendal rapporterer d. 27/n 1711 til kong Frederik d. 4de :

»Generalmajor Cicignon er af den Slags, som man altid ønsker at have under sin Commando.« —

Cicignon, Johan Caspar de til Wamsbach. Var af en hollandsk adelig slægt og den første af sit navn i Norge, f. 16 . ., † V12 1696. Fader til Fredriksstads kommandant, generalmajor F. C. v. Cicignon. —

Chef for Bergenhusiske regt. 23/2 1667, kommandant på Bergenhus fra 21/i2 1664—Vi 2 1671, med undtagelse af tiden fra 13/3 1666—15/5 1667, da generalmajor Georg Reichwein var kommandant. Under general C. v. Ahle-eldts overledelse havde han en uheldig affære med en engelsk flådeafdeling i Bergens havn d. 2/s 1665. Kommandant i Nyborg fra V12 1671—72, chef for Fyenske nationale regt. fra V12 1671—u/i2 76. Står i kalenderen for 1680 opført som generalmajor. Har formodentlig en tid været ansat i Trondhjem, da han i juli 1681 dersteds grundlagde fæstningen Christianssten. R. D. o. 5/5 1686 med symbolum: Caurage sans conduite est un Seigneur sans state. Conduite sans courage est un pauvre Person-nage. Blev generalløjtnant. Nævnes som kommandant på Akershus 1687, men det er tvivlsomt, om han har havt denne post. (Oberst A. Coucheron var det år kommandant på Akershus). —

Cicignon, Ulrik Frederik de, f. 16 . ., † 8/g 1772 Holsten, sønnesøn af generalløitnant J. C. Cicignon († 1696) og formentlig søn af generalmajor F. C. v. Cicignon, der var kommandant i Fredriksstad fra 1717—18. —73

Premierløitnant ved »Et gevorbent Regiment« 31/i 1718, kaptein bk 1720, major af infanteriet 15/4 1734, virkelig major 17'h 1738, oberstløitnant 26/6 1744, oberst og chef for 2det Vesterlehnske regt. fra u/3 1746—21/i 1750, generalmajor 175., r. D. o, 1754 med symbolum:

»Middelvei feiler ei«. Stiftsbefalingsmand i Bergen fra 18/n 1749—1766, geheimeråd 22/e 1764, —

Chefen for Norske gevorbne regiment, daværende generalmajor grev W. v. Ulrichsdal skriver i sin konduit. liste, dateret: Friedrichsstadt d. 12/i 1746 følgende:

»Obrist Lieutenant: Ulrich Friedrich Cicignon. Middelmaadig Statur, dog af en smuk Exterieur Aldeles ikke til Laster hengiven, men til det som rosva^rdigt og dydigt være kand. Er af en meget hurtig og god Begreb, applicerer sig med ald optænkelig flid paa Tienesten, hvorfore hand og kand vente fuldkommen Fremgang og Progress. Til den nu-havende Charge aldeles habil og formaaer en høyere at forestaae og derfor kand forvente Forfremmelse- Har paa det Kongl. Franske Ridder Academie i Stratsburg og ved det Hertugelig Lothringske til Nancy lært Mathesia, Bygkunsten, Fortiflcationen, Jus naturalis, civilis Publicum, bliver og ved at øve sig udj samme science.« —

Chefen for det gevorbne dragonregiment, generalmajor Joh. Wilh. v. Otken anfører i sin konduitliste, dateret: Christiania 12/i 1731: »Capitaine Ulrich Frederich v. Cicignon. Er joulie home (sic), har reist, gode Studia, overflødig ambition.« —

Olasen, Christian, f. 1718, † 5/r 1796 i Kristiania, 77 år g., begravet 14/i s. år, søn af en præst, der boede i nærheden af Rostock i det Mecklenburgske. —

Tjente som løitnant i den franske armé under syvårs-74

krigen. Dansk ingeniørkaptein 2/i2 1761, major 13/s 1772, oberstløitnant 16,s 1775, oberst af infanteriet med anciennitet fra 20/i 1779, chef for fortifikationen fra 1772—93, general, major Vi 1788. Gik ud af ingeniørkorpset 27/i2 1793, men »blev stående i detaljen« med 1200 rdr. årlig.

Se om ham: Saml. til n. Folks Sprog og Hist. IV, s. 332, noten. Kraft og Nyerups Literaturlexikon, s. 121. D. Hegermann: Den mathematiske Skoles Hist., s. 91, 94, 102 ff. —

Clenau (Klenow), fergen Christopher, f. 16 . antagelig

† 1719- —

Oberst 5/3 1712, kommandant på Akershus fra 1/io 1712—% 1719. Forsvarede Akershus under beleiringen fra 21/3—28/4 1716. Brigadier 1719. Generalkrigskommissær. —

Dagenboldt, Wilhelm, f. omtr. 1740, † efter 1808.

Officer 17.., premierløitnant med kapteins grad ved Søndenfjeldske infanteri-regt. Vi 1766, virkelig kaptein 2ß/2 1772, ansat ved 2det Trondhjemske regt., majors karakter 22/i 1776, major ved regimentet 1U 1786 med anciennitet af 22/i 1776, sekondmajor ved 3dje Trondhjemske regt. 22/s 1788, chef for Opdalske kompani 24/7 1789, oberst-løitnants karakter 3% 1796 med anciennitet fra 31/7 1790, obersts karakter 10/6 1803, afskediget som generalmajor fra 31/3 1808 med pension af 600 rdr. årlig. —

Darre, Michael, f. 1728 i Grue, døbt 12te søndag efter trefoldighed s. år, † 15/i 1804 på Toten, hvor han ligger begravet på sin gård Bilerud. Søn af kaptein Hans Michaelsen Darre og Susanna Reinholdtsdatter Suhrland, g. m. Anna Christensdatter Pram († 2/ö 1819), der tidligere havde været g. m. provst Nils Stockfleth Fåberg.75

Fader til den ansete major Nils Stockfleth Darre (10/2 1765—9/io 181o), der var adjutant hos prins Christian August, og om hvem generalauditør C. A. Bergh har skrevet en nekrolog i »Samlinger til det norske Folks Sprog og Hist.«, VI, s. 166—169. Major Darres datter Clara var g. m. chefen for Kristianssandske brigade, oberst Jens Brandt (1794—1874). —

Fænrik ved 3dje Dragonregiment 15/7 1750, premierløitnant ved Søndenfjeldske dragon-regt. 15/s 1753, kapteins karakter 27/i 1762 (oberst Zepelin opgiver: 20/5 1761), chef for Stangeske kompani 27/i 1762, kaptein-løitnant Vi 1766, virkelig kaptein n/2 1773, 3dje major ved Oplandske dragon-regt. 19/2 1776, premiermajor ved Smålehnske dragon-regt. 28/i2 1787, oberstløitnant 19/i2 1788, påny ved Oplandske dragon-regt. 19/2 1790, chef for Søndre totenske kompani 2g/3 s. år, kommandør for Akershusiske dragon-regt. 30/5 1794, chef for regimentet 29/4 1796, generalmajor 15/i 1802, tog afsked 26/ii s. år. —

I konduitlisten af 1764 står anført: »Michael Darre, 36 Aar g., tient i 21 Aar, udnævnt (til capitaine réformé som capitaine lieutenant) 20/5 1761, har et naturlig opvakt Genie, som han ved Flittighed i at indhente meer og meer Kundskab i sin Metier daglig forbedrer, hans Tænkeevne og Adfærd er honnet, hans gode Sentimens veed han at anbringe med Fornuft. Hans Conduite og Levemaade attirerer ham alles Ynde. Fra det Første han blev Officier, har han i Fliid og Application opofret sig til Tienesten og uagttet han kuns var i Fænrik Nummer, blev han dog som Premierlieutenant udtaget til Holsteen med iste Feldt-Regiment og siden choisirt til Capitain-Lieutenant, hvor han endnu med Lyst og Attention lægger Grund til flere Fortjenester. Hans Opførsel;6

er ligeså forsigtig, som hans Lykke er ham kjær, alminde-lige gode Egenskaber besidder han i lige Grad med de øvrige Qvaliteter.«

Christians! und paa Biri, 20 Marti i 1764.

F. C. Zepelin, Oberst og Chef for 3die Søndenfjeldske Dragon-Regt.«

Degenfeldt, Hannibal, baron af, f. 16 . ., † 1 . . .

Udnævntes 8/i2 1776 til generalmajor i den norske feltarmé, ankom til Norge iste mai 1677 og stod som næstkommanderende under U. F. Gyldenløves kommando under felttoget. —

Deichmann, Peter, f. 29/g 1703, † i Kristiania u/ii> 1706, »begravet 20/io s. år, 72 år g.«, søn af den bekjendte bskop i Akershus stift: Bartholomæus Deichmann († i Kristiania 1771) og hustru Else, f. Rosenmeyer. G. i Kristiania 8/2 1730 m. den formuende kjøbmand Tøger Eriksen Grøns datter : Anna, der var døbt sammesteds 7/6 1796, og som døde i stor armod hos sin Svigersøn Helle Juel på Vestby i Enebak, hvor hun boede sine sidste 10 år. —

21 år g. blev han kaptein 19/4 1724, major ved oberst Rappes norske gevorbne regt. 15/4 1735, oberstløitnant1®/» [746 med anciennitet af 13/s 1743, virkelig oberstløitnant u/2 1750, oberst 31/s 1751 med anciennitet af 4/5 1750 (i H. J. Huitfeldts gravskrifter fra Akers kirke står: 'V3 1750), chef for iste (østre) Vesterlehnske regt. fra 3/n 1753 til 1 /1 1766, da oberstløitnant Barthold Hauch blev regimentets kommandør. Generalmajor 22/4 1761, generalkrigskommissær 21/i 1761, deputeret i det norske krigsdirektoriat fra dets oprettelse 'H i 1764 (Deichmann, Schmettow, Leng-nick). Nævnes som generalløitnant 1762. —77

Anm. Da P. Deichmann »uden avancement* var bleven udnævnt til k.iptein, nynnede man i Kristiania følgende epigram :

»Hille Pine, Hille haarde, er vor Bispesøa Kaptein, som har aldrig trukket Kaarde mer end Vartous usle Degn. Mecklenburgske Studedrenge til Kaptein man gjøre kan, skulde da ei Bispens Penge gjøre af en Purk — en Maad?«

Dietrichson, Erasmus, f. 1673 i Kjøbenhavn, † 30/7 1737 på sin gård Bringsvær i Fjære, hvor han ligger begravet. Var den første af slægten, der bosatte sig i Norge. G, m. oberstløitnant Gabriel Grubbes datter, Edel Hylleborg (1696—24 5 1762); de havde 1 datter og 4 sønner, en af disse var generalmajor Fr. Dietrichson († 1791), en anden søn var oberstløitnant Gabriel Grubbe Dietrichson (f. 1711, † 24/9 1780), der var kommandør for Sønder jydske nationale inf.-regt. En af ham skrevet konduitliste over regimentets 38 officerer, dateret Aarhus u/2 1764, beror i det kongl. danske krigsarkiv. Den udgjør 30 foliosider og er skreven med forfatterens egen håndskrift. —

Oberst i den danske armé 8/n 1721, var guvernør i dansk Vestindien, indtil han blev chef for Vesterlehnske regt. fra 18/2 1724 til sin død. Brigadier 25/7 1733 efter at han havde mønstret sit regiment for kong Christian d. 6te på Grimsletten ved Kristianssand, generalmajor 21/io 1735 med anciennitet fra 26/s s. år. —

Anm. Indtil 1876 hang der i Fjære kirke en silkefane, der da blev nedtaget for at sendes til universitetet, men som faldt sammen til støv. Af den indskrift, fanen bar, kan mærkes følgende linjer:

»Frygt Gud, wær Kongen tro.

Gør fermt dit Kald, der dig er anbefalet,

Saa gjorde jeg det Jo,

Indtil min Lifs-Soel her i Graven daled.«

Se: Slægten Dietrichson, Kristiania 1882, s. 1.78

Dietrichson, Friderich, f. i dansk Vestindien 1723, † i Kristianssand 29/s 1791, søn af generalmajor E. Dietrich son († 1737) og Edel Hylleborg, f. Grubbe († 1762).

G. med: 1) 27/4 1756 etatsråd Fr. de Stockfleths datter, Marie Hedevig (1731 — 1759). 1 søn.

2) i Bergen 2% 1761 Elisabeth Frøchen († 1791). 4 døtre og 6 sønner, hvoraf 5 officerer.

En af disse, Bernt Frøchen Dietrichson, var farfader til nuværende professor m. m. Lorentz Dietrichson. —

Fænrik 1736, lieutenant reformé ved istc Vester-lehnske regt. 9/n 1739, premierløitnant 15/s 1743, kaptein 8/4

1750, majors karakter 17/i2 1755, major ved iste Ber-genhusiske nat. regt. 1759, oberstløitnant 8/i2 1762, rimeligvis regimentets kommandør fra Vi 1766, oberst 4/g 1773, kommandør for 1 ste Vesterlehnske regt. 4/3 1773, blev chef for regimentet e/g 1775. Ifølge kongl. res. af samme dato bestemtes, at den forrige chef, oberst Bull, skulde beholde regimentchefsgagen for livstid på 300 rdr. nær, der skulde udbetales oberst Dietrichson foruden den oberst-løitiiantsgage, han oppebar ved iste Bergenhusiske regt. Generalmajor ö/i2 1780, interimskommandant i Kristianssand samme år, formentlig fra samme dato.

Som ung mand Geltog han i syvårskrigen. Var med 1 felttoget mod Sverige 1788 som bataljonchef i generalmajor Fastings feltbrigade. Optrådte med besindighed og dygtighed ved de opløb og uordener, der i Kr.sand fandt sted i anledning af Lofthuus1 fængsling marts 1787. (Illustreret Nyhedsblad 1865, no. 29).

I konduitlisten for 1764 står om ham anført;

»Oberstlieutenant Friderich Dietrichson, 41 Aar gl., 28 Aar tient, en Generalmajors Søn, født i Norge, har været

79

i fransk Tieneste, commanderede Regimentet til og fra Kiøbenhavn, har og været med Bataillonen i Holsteen, besidder en meget stor Conduite, med største activité exerceret sin Charge, haver en ganske berømmelig Opførsel, besidder en stor Deel gode Qualiteter. Bergen, 20de Martii 1764.

Lindgaard,

Chef for iste Bergenhuusske nationale Inf.-Regt.«

Chefen for iste Vesterlehnske regt., generalmajor G. F. v. Krogh, skriver i sin konduitliste, dateret: Brevig d. 29/n 1745: »Prem. Lieut.: Friderich Dietrich son, høy og velvoxen, samt god Exterieur, inclinerer for alt godt og har avskye for u-dyd. Af god, hurtig og temmelig Begreb, kand gandske vel betroes høyere Charge.« —

Donnep (skrives også: Donop og Dynop), Christopher Mauritz, f. 1668, † på Brotnow i Ullensaker 2% 1733, begravet i Skedsmo 27/s s. år. —

Oberst [723, chef for iste Søndenfjeldske dragonregiment fra 7/n 1730 til sin død. Brigadier 28/n 1731. — Dimcan, Jacob, f. 16.., † efter 1682. En generalmajor af dette navn boede i november 1679 i Kristiania eller i Aker. Den u/ii s. år stod der et bryllup hos ham. —

I februar 1679 overfaldt han de svenske ved Amål i Wermeland og gjorde et stort bytte. I august s. år anførte han et streifkorps til Halland og beleirede Halmstad, men blev af Carl d. 11 te slagen udenfor byen.

I miütær-étaten for 1680 står han nævnt som general major tilhest og i étaten for 1682 som pensioneret. —

Dunker, Henrik, f. i Cassel 3/2 1769, † i Norderhoug på Ringerike 2% 1843, søn af hessen-casselsk kaptein8o

Carl Nicolai Dunker (f, 17.., † i Rodenberg i grevskabet Schaumburg 17.,) og Jobanna, f. von Dalwig (f. 17.., † 17..). De havde 3 sønner og 3 døtre samt 29 børnebørn. —

Student ved universitetet i Rinteln, reiste 1789 til Kjøbenhavn og blev ifølge anbefaling fra kurfyrsten i Cassel udnævnt til norsk officer med anciennitet fra r'/6 1789, sekondløjtnant ved artilleriet 10/i s. är, forsat til iste Akershusiske dragon-regt. 5/7 1790, premierløitnant ved i ste Akershusiske inf.-regt. % l792> virkelig premierløitnant 8/s 1798, ansat ved de gevorbne kompanier u/s 1801, kaptein 17/6 1803, major 28/i0 1814, oberstløitnant og chef for Hallingdalske nationale musketerkorps under 2den Akershusiske inf.-brigade fra Vi 1818—1831, oberst 24/6 1828, chef for Trondhjemske gev. musketerkorps 5/i2 1831, generaladjutant 27/s 1834, tog afsked 23/n 1839. Var r. Sv. o. —

Se: Gamle Dage af Conradine Dunker, Kjøbenhavn 1871, s. 336 og 390. —

Eimhaus, David, f. 17.., † efter 1770, eier af Næs i Smålehnene. G. 10/2 1751 i Vang på Hedemarken m. Cecilie Elisabeth de Lerche. —

Sekondløjtnant ved Akershusiske regt. 2h 1716, premierløitnant ved i ste Oplandske regt. 15/s 1718, kaptein-

løitnant 15/io 1725, kaptein lr,/y 1726, sekondmajor 21/o 1736, oberstløitnant 1744, oberst 30/4 1755 med anciennitet fra V3 1750, chef for iste eller østre Smålehnske regt. fra €/i2 1758—21/s 1765, generalmajor 20/3 i 762, generalløjtnant 1770. —

Chefen for iste Oplandske regt., oberst C. de Reichau, skriver i sin konduitliste, dateret: Aggersgaard d. 31te8i

december 1745 : »Obrist Lieutenant David Eimhaus, von guter Statur und Exterieur, gutte Aufiführung, zu Tugend geneigt, von gutten Begriffe, mit Fleiss appliciert sich auf dem Dienste, hat gutte Methode zu commandiren, und zu hoherer Charge beqvehm. Von Jugend gedient.«

Under 5te januar 1739 skriver den samme regimentchef om daværende secondmajor D. Eimhaus følgende:

»Corpolent af Statur og god Exterieur, opfører sig vel og inclinerer til Dyd. Af hurtig Begreeb, med all flid applicerer sig paa tienesten. Har iligemaade en god Maade at commandere og til høyere Charge kand tiene. Anvendt sin tid fra Ungdommen i Militaire tieneste.« —

Eimhaus, Jens Henrik, kaldes også Johan Henrik Emahusen, f. 1688, † 29/io 1752, begravet i Trondhjem 21/n s. år, søn af oberst Hans Emahusen (på Frosten) og Dorothea, f. Bull, g. i Trondhjem 19/4 1712 m. brigadier Halckes datter, Barbara Margrethe, der ifølge gravskriften

† 3/2 I764. -

Tjente i sin ungdom 1 Brabandt fra 1706—11. Kaptein ved iste Trondhjemske inf.-regt. 8/s 1711, major ved skiløberne 1717 og atter 15/s 1718. Udmærkede sig under Armfeldts tilbagetog. Forsat til 2det Tr. regt. 23/s 1721, virkelig major 13/g 1724, oberstløitnant ved regimentet 17/i 1729, oberst 23/6 1734, chef for 3dje Tr. regt. efter oberst Myhlenphort u/io 1737 til sin død, generalmajor 28/io 1749. —

Chefen for 2det Trondhjemske regt., oberst Adam H. v. Schauroth, anfører i sin konduitliste, dateret: Drontheim 1731: »Obrist Lieut. Jens Henrich Emahusen, Obrist Lieut. von 17/i 1729. Hat lange gedient, 8 Campagnen in Brabandt gethan, hernach aber bey den letzten Schwe-dischen Einfall die dortigen Schieläufers commandiret und

sich dabey als ein geschichter Officier aufgeführet. Nach-dem er sich 1728 zu recognoscirung der Schwedischen Gräntzen gebrauchen lassen, hat er vor diese wohlverrichtete Fxpedition dem Caracter als Obrist Lieutenant erhalten, thut aber mit guter Geschicklichkeit und Conduite die Dienste als Major.« —

Eppingen (r), Reinhardt v., f. 1702, † på Fredrikshald 1/8 1768 (ifølge gravstenen; B. Moe siger 31/s), g. m. Anna Holch de Stensen fra Stensgård på Langeland (f. 1715, † på Fredrikshald 25/s 1783). 4 børn. —

Korporal i dansk tjeneste 25/io 1723, premierløitnant 29/n s. år. Var oberstløitnant ved Fyenske inf.-regt. 1742, oberst af infanteriet 28/io 1749, chef for 2det (søndre) Trondhjemske regt. fra V11 1755 —1765, generalmajor 9/4 1760, kommandant på Fredrikssten fra 15/s 1765 til sin død. R. D. o. 8/n 1766 med symbolum: Soli Deo gloria. —

Anm. »Aarsagen til hans Forflyttelse fra Trondhjem til Fredrikssten var maaske den«, siger rigsarkivar Lange, »at en Kaptein Angel i 1764 indgav en grov Klage over ham.« —

Han lå i strid med amtmand Collin.

Essen, Hans Henrik, greve von, f. på Kaflås i Vester-göthland 26/9 1755, † 1824, søn af kammerherre baron F. W. v. Essen og hustru Anna Charlotte, f. friherinde Kruse af Verechou. G. m. : 1) n/i2 1788 friherinde Charlotta Eleonora de Geer til Leufsta († 1791). 2) 1802 iri-herinde Hedevig Charlotte v. Krassow († 1855). —

Fanejunker ved det Mørnerske husarregiment Vi 1768, kornet ved Westgöta kavalleri 27/'i 1773, studerede en tid 1 Upsala og i Göttingen, løitnant 20/i2 1775, hofstaldmester 5/7 1777, ritmester ved Smålands kavalleri 8/s 1778; 28 år g. premiermajor ved de lette livdragoner 1783,83

ordenssekretær £6/u 1787, oberst u/i2 s. år, ledsagede Gustaf d. 3dje på dennes reiser og stod ved kongens side,

da Anckarström skjød ham d. 13/3 1792, chef for det lette dragonkorps 26/6 1792, serafimerridder 24/n 1794, generalmajor 8/5 1795, overstatholder i Stockholm fra 23/i2 1795 til 8/5 1797. En af »Svea rikes herrar« 30/7 1796, generalguvernør over Pomern og Rügen fra 1800 til 1806, kantsier ved Greifswalde akademi 1800, generalløitnant Va i805; general og stkrs. af Sv. o. 1k 1807, forsvarede Stralsund mod de franske 1809, statsråd hos hertugregenten fra % til 29/9 [809, greve sidstnævnte dato, chef for det Skånske husarregiment fra 21/s 1809 til 13/3 1813. Sendtes 1809 som fredsunderhandler til Paris og undertegnede freden dersteds d. 6/i 1810, riksmarschal 24/g 1810, modtog på Carl d. I3des vegne kronprins Carl Johan i Helsingborg og ledsagede denne til Stockholm. Samme år atter generalguvernør over Pomern og Rügen, svensk feltmarschal for kystarméen 12/3 1811, chef for reservearméen 1813.

Udnævnt til generalguvernør i Norge 13/a 1814, men trådte ikke i virksomhed som sådan.

Statholder og høistkommanderende general i Norge1) 10/n (ifølge J. Aals Erindringer), d. 17/n 1814 (ifølge W. Swalins biogr. data), norsk feltmarschal 28/n s. år. Tog afsked fra sine norske embeder 2/s 1816 (se »Tiden« no. 35 for 1814).

Svensk rigsmarschal 7/io 1816, generalbefalingsmand i Skåne 1817.

x) Af den norske statsrådsprotokol for 1814 fremgår, at der ikke var afholdt statsråd d. lode nov. I det statsråd, der afholdtes d. 11te nov. indtrådte grev Essen i egenskab af Norges statholder, hvortil han altså forinden må være udnævnt, måske udenfor statsråd.

6*84

Se: W. Swalins biografiske data 1881, s. 149, C. T. Sørensen: Kampen om Norge 1813 og 14, Kjøbenhavn 1871, s. 264, samt dr. Y. Nielsen: Breve fra Grev H. H, Essen til Kronprinds Carl Johan, Kristiania 1867. —

Eyndten, Albrecht Philip til Frydendal på Sjælland, f. 16.., † på Sjælland 1731; var af en tysk eller hollandsk slægt, der var bleven adlet af den engelske kong Carl d. 2den. G. m. Wibecke Krag, var morfader til A. P. Lewezan, der var stiftamtmand i Kristiania fra 1774—84.

Chef for Fyenske regt. 13/io 1704, var i Norge som generalmajor 1720, blev generalløitnant 1725, hvilken dag han fik afsked med pension. —

Fangen, Christen Vilhelm, f. 17/s 1779, † i Kristiania 2/2 1838, søn af regimentskirurg Anton Wilhelm Fangen (f. 1739, † i Kristiania 2<5,3 1804) og Karen Brochman (døbt i Aker Vt 1742, † i Kristianssand 2Vs 1798), g. m. Margretha Nidaros (f. 14/e 1782, † i Oslo x/9 1852), 2 børn. —

Officersanciennitet Vi 1799, premierløitnant i artillerikorpset 10/6 1803; kapteins karakter 25/4 1809, stabskaptein 13/6 181 i, chef for Kristianssandske artillerikompani 27/io 1817, r. Sv. o. 9/io 1825, major og chef for 5te artilleribataljon 24/i2 1826, oberstløitnant 24/6 1828, oberst og chef for artilleribrigaden fra 27/n 1833 til sin død, general-adjutant 11/3 1835, generalmajor 2/3 1837. —

I 1808 var han detachementskommandør for artilleriet i Bergen og deltog i byens forsvar under general Hesselberg. —

Fasting, Johan Jocob, f. 17/9 1723, † *6/i. 1790 (på kommandanttavlen på Bergenhus står: 24/i), søn af res.85

kapellan til Os, Thomas Fasting og Alide, f. von Krogh, der siden ægtede generalmajor Christian Wilhelm Segelcke († 3)- G. i Kristianssand 18/i 1759, rn. Christiane Sophie Spidberg, der var døbt 23/e 1736, og som var datter af biskop Jens Chr. Spidberg og Birgitte Peders-datter, f. Topdal. —

Underofficer 1741, fænrik 2/4 1749, kaptein 17.., sekondmajor ved 2det Vesterlehnske regt. 9/n 1752, premiermajor 25/s 1756, oberstløitnant ved samme regt. 26/s 1761, kommandør for regimentet Vi 1766, oberst og chef for iste Bergenhusiske regt. 27/5 1772, generalmajor 6/i2 1780, kommandant på Bergenhus 29/s 1782 til sin død, førte iste feltbrigade under toget i Sverige 1788, chef for Bergenhusiske regt. 30/3 1789. Regimentet blev ved kongl. res. af 9/i s. år oprettet af iste og 2det Bergenhusiske regimenter.

I en brevpakke fra 1789, der opbevares i Fredriksstad fæstnings arkiv, findes 5 breve fra krigskollegiet (Poumeau, Wackenitz m. fl.) til: »Interimskommandant i Fredriksstad, generalmajor Fasting«, daterede mellem 21/s og 25/7. Seks andre breve, daterede mellem iU og 15/s, er adresserede til »Generalmajor Fasting, Fredriksstad«. Dette viser formentlig, at han efter hjemkomsten fra 1788 års felttog af en eller anden grund er bleven tilbageholdt i Fredriksstad til august 1789, og at han i dette tidsrum af og til har fungeret som interimskommandant i Fredriksstad. Generalløitnant 23/l0 (U/l2) I789. —

Chefen for 2det Vesterlehnske regt., oberst Vieregg^ anfører i sin konduitliste, dateret: Kiørefjord på Lister 17/3 1764: »Oberstlieutenant Joh. Jacob Fasting er en meget dygtig og habil Officier, der sig i alle Maader paa86

Kongens Tieneste vel applicerer — og intet at udsætte paa hans Conduite.« —

Finne, Edvard Nicolai, f. i Lier u/9 (i krigsskolens protokoller står: 16,s) 1767, † i Kristiania 3% 1844, søn af kaptein i iste Akershusiske inf.-regt., Henrik Finne, g. på Strømsø 5/i 1797 m. Marthe Holter Dorph (f. 23/i2 1766, † i Kristiania 10/5 1843, 76V2 år g.), datter af foged på Ringerike Chr. Dorph (1723—3/6 1788) og hans hustru Antonette, f. Sverdrup. 1 datter og 3 sønner, der var officerer. —

Kadet 27/5 1783, fænrik å la suite ved iste Akershusiske regt. % 1787, virkelig fænrik 5/9 1788, sekond-løitnant i 2det Akershusiske regt. 29/5 1789, premierløitnant 27/s 1791, virkelig premierløitnant 31/s 1792, kaptein 18/2 1803, major ved Nordenfjeldske regt. 25/4 1814, oberstløitnant og chef for Akershusiske nationale musketerkorps ved kongl. res. af 19/9 1817 at regne fra Vi 1818, boede da på Huseby ved Drammen, r. Sv. o. 8/s 1820, oberst u/io 1825, generaladjutant 29/s 1832, chef for Numedalske musketerkorps u/3 1835, chef for 2den Akershusiske inf.-brigade efter general Stabell fra 10ai 1836, generalmajor Vs 1837, tog afsked 26 4 1838. —

Fircks, Johan, til Aabygård, f. 16. ., † 1 Fredriksstad 3/i 1682. Var af preussisk herkomst. —

Reiste fra Danmark til Norge d. 16/s 1645, chef for Bahus regt. fra 3% 1648—Vi 1651 (regimentet blev oprettet 1628, ophævet 1658). Anlagde Fredriksstad fæstning 1660, var 1661 (Vaupell siger 1668, se I., s. 770) kommandant i Nyborg. Kommandant (den 4de) 1 Fredriksstad 1667—71. Brigadier 16.., generalmajor 16 ..— Fleischer, Hans Kirkgaard, f. 23/i 1803, † 81 år g. i hofchefens bolig i Kristiania V2 1884, kl. 12 middag,§7

begravet 9/2 s. år på Christ kirkegård i Kristiania. Søn af statsråd, generalløitnant P. R. Fleischer († 1851) og Maria, f. Kirkgaard (f. 1776, † u/e 1846). G. n/9 1835 m. Emilie Hedevig Konow (f. 18/5 1815, † i Kristiania 29/'i2 1860), datter af konsul i Bergen August Konow (9/io 1780—9/4 1873). 3 sønner og 2 døtre. —

Kadet fra 25/2 1814—10/2 1820, surnumerær sekond-løitnant i iste Akershusiske inf.-brigade med anciennitet fra 31/i 1820, sekondløitnant i artilleribrigaden 3% 1823, ordonantsofficer hos kronprins Oscar 27/3 1830, kammerherre 1832, premierløitnant 25/6 1830, stabskaptein ved 3dje batteri 17/s 1848, chef for kronprins Carls stab 26/5 1853, major og kommandant på Oscarsborg 1853, var ikke oberstløitnant, blev oberst og chef for artilleribrigaden 31/3 1856, r. St. O. o. 16/io 1857, generalmajor 28/i 1859, iste adjutant hos Kong Carl d. 15de og chef for høistsammes stab 5/s 1859, kommandant på Akershus fra 21/s 1862 til ®/6 1868, hofchef s. år, fik som sådan anvist bolig i den såkaldte »Fideikommisgård« i Kristiania. »Høistkom" manderende general over den norske armé i h. m. kongens fravær« fra 28/2 1872—23É 1878, da generalmajor Munthe blev det, chef for kong Oscar d. 2dens hof 25/io 1872 og for kongens stab 5/n s. år. Sendtes som ambassadør til hoffet i Kjøbenhavn for at notificere det d. 18/9 1872 stedfundne tronskifte. Generalløitnant % 1875, tog afsked som officer 9/i2 1878, at regne fra Vi 1879, blev stående som surnumerær generalløitnant i arméen og som hofchef til sin død. Har været medlem af flere kongelige kommissioner såvel i Kristiania som i Stockholm.

Stkrs. Sv. o. 8/s 1859, stkrs. D. o. 26/7 1862, k. St. O. o. 22/s 1864, stkrs. St. O. o. 19/7 1873, r. Carl d. XIIFs88

orden. Storkors, kommandør og officer af flere udenlandske ordener.

Han skaffede sågodtsom alle de officerer, der stod i hans brigade, fordele eller udmærkelser. —

Fleischer, Palle Rømer, f. på Moss 26/io 1781, † i Laurvig 4A 1851, begravet i Kristiania, søn af generalauditør Thøger Christian Fleischer, rådmand på Moss (1739—1797) og Alhed, f. Rømer (f. 1752, † i Sønderborg på Als

19/i2 1832). G. 1809 m. sorenskriver i Thune Ole Siwers' enke, Maria Kirkgaard (f. på Kongsberg 1776, † i Kristiania u/e 1847), fader til generalløitnant H. K. Fleischer (f. 1803, † 1884). —

Kadet 10 år g., fra uU 1792 til 31/s 1798, fænrik å la suite ved Norske jægerkorps 28/io 1796, virkelig fænrik 3/6 1800, sekondløitnant 30/i2 1801, sekondløitnant ved landværnet 19/n 1802, var ikke premierløitnant, kaptein ved Norske livregiment 9/g 1808, kaptein å la suite ved Norske jægerkorps 20/io 18IO, kompanichef ved samme korps 6/3 1813.

Medlem af rigsforsamlingen på Eidsvold 1814, major og adjutant hos kronprins Carl Johan 26/n 18141), over-adjutant i generalstaben fra 2/3 1815—10/5 1817, underkommandant på Akershus fra 9/io 1815—4/7 1817, r. Sv. o. 13/7 i 816, oberstløitnant og overkommandant på Fred-rikssten 10 k (ikke V7) 1817 til 25/io 1837, chef for iste brigades gevorbne musketerkorps ved kongl. res. af 19/& 1817, at regne fra x/i 1818, oberst og chef for iste Akers" husiske infanteribrigade 10/io 1818, generaladjutant 4/7 1823, generalmajor 16/♀ 1825 og iste adjutant hos kongen s. dato til kongens død 8/3 1844. Medlem af sv. K. v. a. 1832,

*) Ifølge »Tiden« for 1814, 110. 35, fandt denne udnævnelse sted d. 28/ii.89

k. Sv. o. 28/i 1833, generalløitnant 5/'io 1835, statsråd og chef for armédepartementet 25/io 1837 til 16/n 1848, da han tog afsked og efterfulgtes af statsråd Sylow (til 1854). Stkrs. af Sv. o. 28/i 1838. —

Af den mathematiske skole i Kristiania fik han d. 18/5 1795 følgende testimonium: »En ærekjær og veltænkende Elev, der udmærker sig ved en utrættelig Flid og rosværdig Applikation.«

Den 31/5 1797: »Besidder en ædel Tænkemaade og fornuftig Ambition.« Testimonierne er undertegnede af: Hesselberg, Hegermann, Prydz. —

Folckersahm, Frantz Wilhelm, f. i Kurland omtr. 1635, † »før 1721« (1713?), var af en friherrelig iiflandsk æt. Han kom til Norge samtidigt med stamfaderen for den Kliiwerske slægt, Johan Wilhelm Kliiwer. G. m.: 1) en datter af k^ntsler Joh. Fred. Marschalk og Margrethe, f. Bielke. 2) Else Kaas. Eiede Evje i Smålenene, hvilken gård hans enke eller måske hendes arvinger i 1727 solgte til generalløitnant M. Sundt. Af Christian d. 5te fik han gården Skøien i Spydeberg, tidligere boede han på Kambo. Hans datter af første ægteskab, Eleonore, arvede Tøndel-gård i det trondhjemske. En datter af andet ægteskab blev g. m. kammerherre Jacob Brockdorph. —

Han var fra 1664 direktør for Eidsvold jernværk, der da tilhørte hertugerne af Kurland. Blev senere officer, var 1676 kaptein og blev d. g/é s. år chef for et kompani af den skiløber- eller fyrrørerafdeling, som just den dag oprettedes. Udmærkede sig i Gyldenløwefeiden (1675—79) »som en tapper Parfigjænger, dog efter al Krigsanstæn-dighed.« I kalenderne for 1681 og 84 står han opført som major ved de nationale dragoner, han blev oberstløitnant ved dragonerne under oberst Marschal 29/s 1686,90

oberst ved Smålehnenes regt. i 5 år fra 15/7 1693, chef for Smålehnenes dragon-regt. 5/s 1698 til 13/4 1711, da J. Otken fik regimentet, som da talte 683 hoveder, fordelte på 2 kompanier. Brigadier 1708, generalmajor 17/io 1710, tog afsked »før 1716«.

General baron V. v. Løvendahl rapporterer d. 27/n 1711 til Frederik d. 4de bl. a. følgende;

»General (-major) Folckersahm gjælder for en dygtig Partigjænger, men han er frygtsom. Han vil helst staa under min umiddelbare Befaling; maaske kan han bedre udføre en Befaling end give den.« —

Frederik Christian Wilhelm Carl, kronprins af Danmark, f. 3/6 [843, søn af kong Christian d. 9de (f. s/4 1818) og dronning Louise (f. V9 1817), formælet i Stockholm 28/7 1869 med kong Carl d. i5des datter, prinsesse Lovise af Norge og Sverige (f. 31/io 1851), 3 sønner og 3 døtre. —

Dansk sekondløitnant 19/io 1860, premierløitnant 3/s 1861, kaptein Vi 1862, major 22/i 1863, oberstløitnant 8/4 1864, oberst 16/6 1866, generalmajor 26/2 1866, generalløitnant l3/9 1867, general 18/s 1867.

Norsk æresoberst i 2den Akershusiske inf.-brigade 24/9 1868, norsk generalløitnant 2/i 1873. —

Friederich, landgreve og prins af Hessen-Cassel, fyrste til Hirschfeld, Hanau og Fritzlar, greve af Katze-

nellenbogen, Diets etc., f. 24/5 1771, † 24/s (24/a) 1845, 74 år gammel, søn af feltmarschal, prins Carl af Hessen († 1836) og hans gemalinde kong Frederik d. 5tes datter, prinsesse Louise (30/i 1750—12/i 1831).

Hemmelig gift 18x3 med baronesse Clara Liliencrone, f. von Brockdorff til Rohlstorff; de havde 1 datter og blev senere separerede.5i

Broder til kong Frederik d. 6tes dronning, Maria, morbroder til kong Christian d. 9de. —

Blev 7 år g. oberst og chef for Fyenske, senere Slesvigske inf.-regt. d. V10 1778 (12/i2 1777), generalmajor 23/io 1789 (19/i2 1783), deputeret i generalitets- og kom-missariatskollegiet 28/io 1791, chef for Kongens regt. 9/i 1795, generalløitnant, 24 år g., sh 1795, men med anciennitet fra d. 23/io 1789, chef for Kronprinsens regt. 9/i 1795, chef for Holstenske regt. 2/s 1800, inspektør over de lette tropper i Slesvig og Holsten 8/s 1800. Guvernør i Rendsborg og chef for Holstenske inf.-regt. fra 2/s 1800—22/s 1832. R. E. 19/5 i 801 med symbolum: Deo et gloria. General 28/ö (22/2) 1808 med hele 15 års tidligere anciennitet, nemlig fra V2 1793. Chef for Akershusiske nationale skarpskytterregiment (der oprettedes fra V7 1810 ved kongl. res. af 9/6 næstfør) fra 1/i 1810 til 2ile 1813, da prins Christian Fredrik fik regimentet. D.' m. 10/8 1808. Kommanderende general for den norske armés iste divi-sionsdistrikt (søndenfjelds) under feltmarschal prins Christian Augusts overkommando fra 25/7 1809—23/s 1813. Ankom til Norge 15/s 1809. Præses i den kongl. norske regjeringskommission 22/n 1809 til dens ophør Via 1810. Overtog feltmarschalsforretningerne i Norge Vi 1810, vicestatholder i Norge fra 11/i 1810 til 11/5 1813 (Vaupell siger: 2/s), inspektør over kavalleriet og infanteriet i Norge Va 1810.

Chef for det danske armékorps, som i august 1813 indlemmedes 1 det franske 13de armékorps under marschal Davoust. Storkommandør D. o. 16/t2 1813. Kommanderende general og statholder i hertugdømmerne Slesvig og Holsten 20/3 1814, feltmarschal 22/s 1836, guvernør for landskaberne syd og nord for Ditmarsken 2% 1836, afsked92

31/3 1842. Chef for Slesvigske regiment fra 2% 1836 til 2/4 1839. Stkrs. Hessiske gyldne løves orden, Stkrs. af Æreslegionen og ridder af den h. o. Pour la vertu mili-taire. —

Se om ham: Kampen om Norge i 1813 og 14 af kapt. C. T. Sørensen, Kjøbenhavn 1871.

Frølich, Johan Frederik, f. 29/9 1681 (måske i Kristiania?), † i Trondhjem 12/i2 1757, begravet 12/i2 s. år. Hans fader angives at have været stadslæge i Kristiania. Omkring 1720 boede han på Teje ved Tønsberg. G. 1716 m. Hylleborg Witborg (17/n 1684—u/i 1771, altså 87 år g.), datter af oberst Witborg og dennes hustru Sidsel, f. Grubbe. En af hans døtre var g, m. generalløitnant Jacob Frederik v. d. Osten og en anden datter m. stiftamtmand Rantzau i Trondhjem. —

Sekondløitnant s/n 1703, kommandør for 2det (eller vestre) Smålehnske regt. 24/i2 i 717, oberst 24/9 1731, brigadier 24/9 1732, chef for Det ene gevorbne regt. 8/6 1733, kommanderende general nordenfjelds fra 1740 til sin død. Generalmajor 29/6 1733, boede da i Kristiania. R. D. o. 28/u 1744 med symbolum: »Gott und der König — macht alles frølich.«

Generalløitnant 2/n 1746. —

Gabel, Frederik, til Giesegård og Bavelse i Sjælland, f. 16.., † 21/6 1708. —

Geheimeråd. Blev vicestatholder i Norge efter U. F. Gyldenløve 3% 1699—1708. Ankom til Norge i året 1700. Høistbefalende over den norske armé. Var bleven r. D. o. allerede 5/s 1684 med symbolum : Fide curabis Regale.

Han stod i et spændt forhold til feltmarschal grev93

G. W. Wedel, hvem han altid, men uden held, søgte at skade. Han betragtede ham formentlig som en rival til vicekongeværdigheden i Norge. Se Moe II, s. 177.

Gaffron f Gadron), Abraham Adam von, f. 16 .† «/« 1738 i Nyborg. Var af en schlesisk-polsk familie. —

Oberst 10/s 1706, chef for 3dje danske infanteri-regt. 2% I7°5 til 1708, chef for marineregimentet 9/i i 708 til mai 1710, generalmajor 9/s 1712, chef for grenaderkorpset i Kjøbenhavn 25/7 1710 — la/2 1717, chef for

Oplandske regt. 1717. Stod 1718 med et korps på 9 regimenter hvoraf 2 danske, mellem Vormen og Glommen mod Sverige, kommandant i Nyborg 21/io 1720, generalløitnant 24/2

1734 —

Garben, Balthazar Nicolai, f. i Sparbo 19/2 1794, † ved Kr.nia 21/4 1867, søn af regirnentskvartermester i Fredriksstad, auditør Wilhelm Garben (1759—1811) og Bolette Dorothea, f. Randulf; g. m. Marianne Siewers døbt i Fredriksstad 9/s 1795, † i Kr.nia 2/s 1861, begravet 7/5 s- år, datter af sorenskriver Ole Siewers og steddatter af generalløitnant statsråd P. R. Fleischer. 2 børn, begge ugifte. —

Kadet i Kr.nia fra 1/i 1806 til V1 1811, da han dimitteredes med karakteren: »fortrinlig god« og tildeltes kadetkorpsets største sølvmedalje for: »udmærket flid«. Sekondløjtnant i Nordenfjeldske regt. 1/i 1811 med anciennitet fra 1/i 1810, forsat til ingeniørkorpset l/ii 1812, sekondløjtnant i ingeniørbrigaden 7/s 1814, premierløitnant 21/9 1814, kaptein 15/i 1816 med anciennitet fra 12/io 1815, ordonantsofficer hos h. m. kongen 13/7 1818, r. Sv. o. 4/7 1823, major 29/s 1832, boede da på Fredrikshald, adjutant hos kongen 21/i2 1832, medlem af centralkommissionen 1837, kabinetskammerherre 26/i 1839, sendt på en viden-94

skabelig reise i udlandet 1840—41, oberst og chef for ingeniørbrigaden i 16 år fra 19/2 1845, k. St. O. o. 21/s 1847, generalmajor 20 11 1851, medlem af interimsregjeringen 1852 og 57, medlem af direktionen for høiskolen 10/7 1860 — 20/7 61, tog afsked 2% 1861. Stkrs. Sv o. samme år. M. K. n. v. s. i Tr.m 13/n 1849, m. Sv. k. v. a.

Se Langes Forfatterlexikon. —

Gedde, Hans Christopher, f. 24/e 1738, † i Kjbhn. 9/ä 1817, søn af dansk generalmajor Samuel Christopher Gedde (f. u/7 1691, † 1766, søkadet 1704, værkbase 1710, konduktør 1720, kaptein 1730, major 1736, oberstløitnant 1740, oberst 1744, generalmajor og chef for ingeniørkorpset 16/io 1760) og hans hustru, f. Picheneau de la Ramil-liére. G. m. 1) Frederikke Christiane Fischer (f. 1746, † i Fredriksstad 1787, begravet % s. år) 2) 15/ia 1789: Ødegaard Sophie Fischer (f. 5/s 1753, † 9/i2 1821). Fader til: Generalmajor Wilhelm N. Gedde (1779—1833) og til: oberst Ove Samuel Gedde (28/5 1788 — 10/3 1843). —

Blev 10 år g. fænrik i ingeniørkorpset 1748, konduktør 4/io 1758, deltog på fransk side i 7årskrigen fra 1758 — 61, konduktør 4/io 1758, virkelig konduktør 10/io 1759, kapteins karakter 29/i2 1763, majors karakter 15/i 1777, virkelig major llh 1781, obersts karakter 9/i2 1785, generalkvar-termester ved den norske armé 1788, deltog i felttoget mod Sverige s. år.

Var i begyndelsen af 1789 interimskommandant i h redriksstad. Generalmajor og høistkommanderende ingeniørofficer i Norge zxh 1790, direktør for den geografiske opmåling fra 1796 til 1802, kommandant i Fredriksstad fra 23/i2 1793 — 5/i2 1802, da oberst J. Grüner midlertidig overtog denne post. Reiste i begyndelsen af 1802 til Kjøbenhavn, hvor han d. 15/i blev kommandør for ingeniør-95

korpset (efter Mecklenburg). R. D. o. 22/5i8c>3; var kommandant i Kjbhn. og på Kronborg samt chef for hovedstadens borgervæbning fra septr. 1805 til mai 1807; udnævnt til chef for ingeniørkorpset fra 16/s 1806, 10 dage efter general v. Huths død.

Efterat de engelske havde forladt Sjælland 1807, blev generalmajor Gedde tilligemed høistkommanderende, generalmajor H. E. Peymann, uretfærdigen sat under tiltale for ikke itide at have sørget for at sætte Kjøbenhavn i forsvarsstand, for at have deltaget i byens kapitulation, samt for i krigsrådet at have udtalt, at fæstningen ikke kunde holde sig m. m. Tildeltes husarrest fra 7/n 1807 — 2% 1808, da han bragtes til citadellet, hvor han strengt bevogtedes til d. 21de januar 1809. Af en overkrigskom-mission, hvori kronprinsens svoger, prins Frederik af Hessen var formand, blev han dømt til døden. Kongen formildede dommen ved under sidstnævnte dato at afskedige ham i, nåde uden pension. Omtrent ligedan gik det generalmajor Peymann; senere erholdt de imidlertid begge sine charger igjen samt pension.

Geddes interessante forsvarsskrift er trykt i »Saga«, Kr.nia 1819, 2det bind, s. 230—56. Han oplyser deri bl. a., »at han i sin 60 aarige Tjenestetid har gjort mangfoldige Forslag til Kjøbenhavns Befæstning, hvilke næsten alle

ere bifaldte, men hvoraf ingen er sat i Værk!«

Se Thaarups Nekrolog og N. mil. tidskrift for 1882, 10de hefte, hvor hans autobiografi af 1811 er indtaget; — Chefen for Sjællandske gevorbne infanteriregiment, prins Friderich zu Holstein anfører i sin konduitliste, dateret: Copenhagen 30/i2 1763 :

»Capitaine als Sekondlieutenant Hans Christopher Gedde ist von bekannter dänischer Familie, 25 Jahr alt,96

15 Jahr gedient. übrigens kann ich nichts von ihm sagen, da er als Conducteur im Ingenieurcorps stehet und im Regiment keine Dienste thut.«

Gedde, Wilhelm Nicolai, f. 27/i2 1779, † 31/s 1833, søn af generalmajor H. C. Gedde († 1817) og Fredrikke Christiane, f. Fischer († 1787), g. m. Juliane Fiedrikke Kleist (f. 2/i2 1781, † 22/5 r 861), 5 børn. —

Fænrik i ingeniørkorpset 3/i2 1790, sekondløitnant 3/io 1795 (6/i2 1796), premierløitnant 14/n t8oo, kaptein 14/6 1805, major 17/u 1814, tjenestegjørende major 30/n 1815, r. Sv. o. 7/io 1817, oberstløitnant i ingeniørbrigaden 19/9 1817 at regne fra Vi 1818, medlem af hovedmatrikulkom-missionen 27/i2 1819, oberst u/io 1815, chef for ingeniørbrigaden fra 15/6 1832 til sin død, generalmajor 29/s 1832. —

Gedde, Salomon Christopher, f. 1748, † 21/n 1809, søn af generalmajor og chef for den danske fortifikation Samuel Chr. Gedde († 1766). —

Underkonduktør i fortifikationsétaten 23/i 1760, sekondløitnant ved artillerikorpset 18/i 1764, premierløitnant ls/i2 1765, kaptein 21/7 1773, major af artilleriet 5/i2 1788, virkelig major 28/s 1790, oberstløitnant 12/6 1795, detache-mentskommandør i Holsten 2/7 1796, tillige chef for 7de kompagni, oberstløitnant 15/i 1802, oberst af artilleriet x% 1803. Kommandant i Fredriksstad fra 26/5 1805 til sin død, generalmajor 28/i 1809. —

I konduitlisten af 1764 er om ham anført: »Unter-Conducteur: Salomon Gedde. Derselbe ist mein jiingster Sohn und nur 16 Jahr alt, er ist von dem Capitain Cathen in der Fortification informirt und hat diesen abgewechenen Sommer Conducteur-Dienste verrichtet; — sollte er nun97

als Unter-Conducteur angesetz werden, so diirfte ich wohl für seine Capacität repondiren.

Copenhagen 4ten Januarii 1764.

S. C. Gedde.

Chef des dänischen Fortificationsétat.

St. Germain, Claude Louis, comte de f. 15/4 1707, † 15/i 1778. —

Fransk dragonofficer, derefter phalzisk oberst, østerrigsk officer, bayersk general, preusisk officer 1744 og atter fransk officer, nemlig generalløitnant og, statholder i Flandern. Var stkrs. af den hellige Ludvigs orden. Den 23/6 1758 tabte han slaget ved Krefeld mod en syvfoldig overmagt. Var en stor hærfører og havde deltaget i 44 felttog, da han d. V12 1760 udnævntes til dansk general-feltmarschal; han tiltrådte sin stilling som høistkomman derende for den danske og for den norske armé i juli 1761 med en årlig gage af 14000 rdr., hvilken han oppebar til og med 1772. Var grand maitre d'artillerie. Efter Frederik d. 5tes død u/i 1766 begyndte man at chikanere ham, han gjenvandt dog sin indflydelse i februar 1767 og blev præses i krigsdirektoriet d. 10/3; men allerede d. 22/n s. år fritog den nye konge ham »for hans arbeide.« Imidlertid havde han under krigen med Rusland overtaget ar méens ledelse fra 15/3 1762, havde d. 3/s 1763 udstedt en ny ordning for den danske armé, indført dersteds årlige regnskaber og anden kontrol. Han bevirkede oprettelsen af det norske artillerikorps 18/'i 1764; lod det norske landværn opløse bh 1765.

I 1766 omarbeidede han den norske arméplan, der approberedes 2/4 1767 og trådte i kraft fra d. V7 s. år.

Han skrev et fortrinligt lovarbeide om subordination,

hvilket d. 12/io 1767 ophøiedes til lov for alle danske og norske tropper. Oberst Vaupell siger om ham, at han var

en høitbegavet og lærd mand, der havde en skarp , tunge og var vanskelig at omgåes. Han blandede sig også i statssager, der egentlig ikke vedkom ham, søgte f. eks. at modarbeide hoveritjenesten og løse stavnsbåndet; dette blev årsag til hans fald. Straks efter dette forlod han Danmark, idet han efterlod fyldte tøihuse og en stor pengebeholdning, hans gage gik 15/io 1772 over til prins Carl af Hessen, men sin afsked fra dansk tjeneste fik han først 28/i2 1775.

Omtrent samtidigt, nemlig d. 26/io 1775 var han bleven udnævnt til fransk krigsminister, gjorde som sådan mange forandringer, indførte pryglestraffen, hvilket gjorde ham upopulær, afskaffede derefter prygl med stok, men indførte sabelprygl o. s. v.

I 1758 udgav han et arbeide: Sur les vices du sy-steme militaire.

Anm. I begyndelsen af 1764 lod han affatte konduitlister over alle daværende officerer i den danske og i den norske armé. Afskrift af disse konduitlister for de 20 daværende norske regimenters og for den norske fortifikationsétats vedkommende, tilsammen omfattende omtr. 860 officerer, beror nu i den norske generalstabs krigsarkiv. Mange nordmænd findes forresten omtalte i de danske regimenters konduitlister, der oppevares i det danske krigsarkiv i Kjøbenhavn. Disse giver i det hele taget et interessant blik i regimenternes indre forhold, ligesom de er af stort personalhistorisk værd. — Se N. mil. tidsskrift 1885, 2det hefte s. 99—106.

Glad, Christian, f. i Aker 8/io 1794, † i Kr.nia 8/'i 1866, søn af proprietær og Eidsvoldsmand Frederik Glad til Grefsen og til Nedre Papirmølle (% 1760 — u/9 1840) og dennes hustru Johanne Marie E. f. Dallas (1764—1837). G. m. Marie Christine Trosdahl (f. 1796, † i Kristiania u/s 1877, 8o3/4 år g., datter af lensmand T. i Våge). 4 børn. —99

Kadet i Kr.nia fra 3/4 1807 — x/i 1811, sekondløitnant i Oplandske dragonregiment x/9 1810, virkelig sek.lt. 2/4 1812, detaljer i opmålingen 1812, premierløitnant i Søndenfjeldske dragon-regt. 30/3 1813, premierløitnant i kavalleri-brigaden fra Vi 1818, sekondritmester ved Vardalske eskadron 29/7 1820, ritmester og chef for denne eskadron 15/7 1829, boede på Mariendal i Ringsaker, pladsmajor på Akershus 15/i 1835, oberstløitnant 26/i 1743, oberst og chef for kavalleribrigaden 30/i2 1850 til sin død. R. St. O. o. 3/s 1853, kommandant på Akershus % 1854 — 1862; k. Sv. o.; k. St. O. o. 21/s 1855, generalmajor 10/3 1854, medlem af 2 kongelige kommissioner. Forfattede 1851 et reglement i hugning for kavalleriet. I 1864 var han udseet til chef for den del af den norske armé, der var bestemt til at mobiliseres i tilfælde af udrykning. Se nekrolog i »Illustreret Nyhedsblad« for 14/i 1866.

Anm. Da straffangerne på Akershus d. 30te okt. 1844 gjorde mytteri i anledning af, at der ved straffeanstalten var bleven indført kosthold, viste daværende pladsmajor Glad, at han havde hjertet på rette sted. Fangerne havde nemlig ved hjælp af glohede jernstænger jaget opsynet væk og havde samlet sig i gårdsrummet, da major Glad kom til. Han gav først den vagthavende officer på Akershus følgende ordre: »Skulde jeg ikke om 10 minutter være kommen tilbage fra straffeanstalten, så er årsagen dertil den, at jeg ikke mere er til. De har da at fyre begge kanoner af mod gårdsrummet.«

Derpå gik majoren alene ind i anstalten midt imellem de rasende fanger, hWs ; ntal da var ikke mindre end omtrent 500. Af disse kjendte Glad sågodtsom hver mand. Et par af de værste urostiftere nærmede sig ham, svingende med jernstængerne, Glad rørte sig ikke af stedet, men sagde med sin sædvanlige rolige fasthed : »Dersom nogen kommer mig nær, hugger jeg ham ned, imidlertid vil jeg råde enhver, der har sit liv kjært, til at stå stille og høre mig.« Fangerne imponeredes ved denne kjække og værdige holdning, og det lykkedes ham straks at få dem til at gå hver til sit arbeide.IOO

Gorgas, J. v., f. 16.., † 20/2 1673 i Kristiania. Generalmajor 1672. Bestyrede en tid »Fredriksstad Bygning«.— Grabow, Frantz Christopher, f. 17.. † 17.. Oberst 31/3 i75i, kommandant på Akershus 22/io 1760, generalmajor 3/6 (29/6) 1761, tog afsked Vö 1764. —

Gram, Johan Georg Boll, f. 21/9 1809, døbt i Norder-houg 17/io s. år, † på en sæter i Storelvedalen 8/7 1873. Søn af sorenskriver på Ringerike og i Hallingdal Jens Gram († 2/n 1824) og Reinholdine, f. Boll.

G. m. Frederikke Sewerine Mathea Stabell, datter af sorenskriver i Solør og Odalen, Mathias Hagerup Stabell og Else, f. Ridder, 7 børn. Havde betydelige skoveien-domme både i Norge og i Sverige. —

Student 1827, tog 2den eksamen 1828, sekondløitnant ved Modumske kompagni 2% med anciennitet af 4/s 1831, garnisonsadjutant i Kr.nia 30/n 1833, premierløitnant og adjutant ved Hallingdals bataljon 22/i 1838, ordonnants officer hos kronprins Oscar 16/i2 1839, kaptein 18/n 1853, studerede intendanturvæsenet i Frankrige og England fra 2,V4 1855. Oberstløitnant og chef for Numedalske korps 29 9 1858, kabinetskammerherre hos kong Carl 1861, hof-marschal s. år, oberst og chef for Kristianssandske infanteribrigade samt kommandant i Kristianssand 28/io 1861, første hofmarschal 30/n 1864, generalmajor V9 1866, chef for iste Akershusiske infanteribrigade og kommandant på Fredriksten fra 2/ö 1868 til sin død.

Var medlem af flere militære kommissioner, r. Sv. o.; r. St. O. o. 6/s 1860; k. Sv. o.; k. St. O. o.; k. D. o. Hans familieliv bar præget af ædelhed og alsind. Se Langes Forfatterlexikon.

Grimsgaard, Christian Semb, f. i Kristiania 2/s 1824, søn af Christian Bertram Grimsgaard — fuldmægtig vedIOI

det Ankerske fideikommis — (f. 25/10 1793, † 1824) og Anna Caroline, f. Hellmann (f. i Stockholm 27/2 1789, † i Kr.nia 8/9 1853). G. 7/i 1848 m. sorenskriver i nedre Romerike H. Schlytters datter: Honorie Maldrup Schlytter (f. 24/3 1821), 5 børn. —

Kadet fra 23/i 1841 — 2/3 1844, udeksamineret som 110. i fra krigsskolen, surnumerær sekondløjtnant i 2den brigade 2/ä 1844 med anciennitet fra 19/i2 1843, virkelig sekondløjtnant i Bergenske brigade 31/3 1847. Gjennemgik høiskolen fra 1844 — 31/s 1847, gjorde derpå tjeneste i artilleribrigaden og blev sekondløjtnant i samme 15/i 1848 med anciennitet fra 3/n 1847, premierløitnant 26/'ii 1850, stabskaptein 5/e 1856, major i arméen 2% 1861, surnumerær oberstløitnant i artilleribrigaden 7/3 1864, surn. oberst i brigaden 27/9 1866, chef for generalstaben 9/3 T872, generalmajor 16/3 1878, chef for iste Akershusiske inf.-brigade og kommandant på Fredrikssten 16/9 1882.

Ved kig. res. af 22/i 1852 beordret at tjenestegjøre i generalstaben som adjoint af 2den klasse fra 3/2 s. år., ad-joirtt af iste klasse 1857, major og 3dje officer i generalstaben 2% 1861, 2den officer 7/3 1864, iste officer 27/9 1866, foredragende 1 kommandoanliggender hos h. m. kongen i Stockholm fra i 860 — 10ji 1866. Som chef for generalstaben tillige formand i direktionerne for Norges geografiske opmåling fra 14/s 1872, enedirektør fra V10 1881 — 23/9 1882.

Ordonnantsofficer hos kronprins Carl 2/s 1855, adjutant hos høistsamme V1 1857, adjutant hos kong Carl XV 5/8 1859 — 18/9 1872.

Deltog som artilleriofficer i troppesamlingen i Skåne 1848 og som generalstabsofficer i forskjellige felttjeneste-øvelser og leirsamlinger i Norge og Sverige, f. eks. som02

stabschef på Gardermoen 1867 hos daværende arveprins Oscar (II) og som generalstabschef hos h. m. kongen under felttjenesteøvelserne i Sandesogn 1882.

Lærer i høiere mathematik på den militære høiskole og på krigsskolen fra 1849—5°. lærer i mathematik

og mekanik på krigsskolen fra x/i 1853 — 2% 1860.

Medlem af forskjellige militære og civile kongelige kommissioner, hvoriblandt den kombinerede norsk-svenske kommission af 1864 til udarbejdelse af nye instruktioner for tjenesten i felt og af den norsk-svenske kommission af 1868—70 for udarbeidelse af et nyt eksercerreglement for infanteriet, i hvilken anledning tilstået stipendium til en militær-videnskabelig reise til Tyskland fra 28/s — 6A° 1869 samt af kommissionen for udarbeidelse af disciplinær-reglementet af 5/V 1867. (Se Folkebladet for 18/i2 1880, hvori de øvrige kommissioner er opregnede).

Vicepræsident i 16de gruppe — hærvæsenet — under verdensudstillingen i Wien 1873, 2den repræsentant for Kristiania på storthinget i 1880, 81 og 82.

R. bay. St. Michel o. iste kl. 30/i2 1859, r- Sv. o. 8/s 1860, r. D. o.-22/i2 1863, r. St. O. o. 3/5 1867, r. pr. Kr. o. 2 kl. 2/u 1867, k1. Sv. o. 9/5 1870, off. Æ. 1. o. 18/i 1875, k1. St. O. o. 21/i 1875. M. Sv. k. v. a. 26/4 1865. Indførte fra 1873 årlige generalstabsøvelser i marken, hvilke han selv ledede i 9 år.

Har udarbeidet et vidtløftigt motiveret forslag til om-organisation af den norske armé.

Gruner, Friederick, f. i Sande 28/io 1728, † sammesteds V5 1797, søn af oberstløitnant Chr. Fr. Griiner og Catharina, f. Winge.

G. i. 4/n 1767 i Hurum med Susanne Christine Blom (f. 13/8 I748, † V7 I773).103

2. 17/3 1785 med enkefru Inger Christine Cari-sius, f. Borse (f. 1749, † i Sande 2/i2 1825). 1 søn og 4 døtre. —

Underofficer ved iste Akershusiske regiment 1744, ved Løitenske komp. 1748, sekondløitnant réformé 3/7 1749, premierløitnant 15/s 1750, kaptein og chef for Sandeske kompagni 12U 1755, 3dje major 21/io 1774, premiermajor ss/7 iy.yy) oberstløitnant 4/s (22/s) 1788, oberst 25/i 1793, med anciennitet af V12 1789, generalmajor 12/u 1796, samme dag afsked med fuld pension.

I konduitlisten af 1764 skriver hans regimentschef, daværende generalmajor Poumeau, om ham under 10/3 følgende :

»Applicerer sig særdeles paa Tienesten og beqvem til Majors Chargen, fører en vel, anstændig Conduite, Oeconomie og Comportement.« —

Gruner, Gustaf, f. på Sæby i Østergøthland xf\ 1688 (i den af ham selv forfattede gravskrift står fødselsdatoen angivet at være 3/2), † i Kr.nia 18/2 1763, bisat 10/3 s. år og senere begravet i Sønderø kirke på Fyen. Søn af gesant ved det svenske hof, Johan D. Griiner († 25/3 1712) og dennes hustru Ebba Christina, f. baronesse v. Kurck († 1680 eller 1689). Var herre til Margaard i Fyen.

G. i. 2/5 1719 m. generalmajor Ove Winds datter: Sophia Amalie Wind (f. 15/s 1698, døbt 16/s s. år. på Toten, † 4/i2 1722 i Kjbhn.).

2. 26/5 1725 m. enkefru Margaretha Seefeld (f. 25/7 1682, † V4 1736 på Margaard), datter af amtmand J. S. Due og enke efter major J. T. Seefeldt. Efterlod ingen søn, men 3 døtre, (en gift med en Schøller, en med en Rosenørn). —

Dansk søkadet 1702, svensk underofficer ved Hugo104

- •

Hamiltons regt. 5/s 1705, sekondløitnant ved prins Carls regiment (regimentet bar navn efter kong Frederik d. 4des broder, prins Carl) 4/s 1706, var med regimentet i hollandsk tjeneste under hertugen af Mariboroughs kommando, deltog i flere slag og træfninger, deriblandt ved Ramil-liers, premierløitnant 1708, var med i slaget ved Oudenarde u/7 s. år. Han blev her skudt gjennem livet og mistede bevidstheden, men ved at en soldat forsøgte at skjære en ring af hans finger, kom han atter til sig selv, Deltog i erobringen af Ryssel, Gent og Tournay samt i slaget ved Malplaquet d. u/9 1709, hvor den hollandske armé mistede 2000 mand; af prins Carls regiment var løitnant Grüner, 2 andre officerer og 193 mand de eneste gjenlevende.

I 1710 var han med i erobringen af flere byer og blev såret ved Aire, gjorde adjutantstjeneste hos generalløitnant Gersdorff, kaptein 19/i2 s. år, kompagnichef ved Sjællandske regt. 1711, deltog fremdeles i krigen helt til fredsslutningen 1713. Kom tilbage til Danmark 1714. Reiste 5/12 s- år til Norge for at hværve folk til sit kompani. Sjællandske regt. sendtes til Norge 1/s 1717, Grüner gjorde derefter tjeneste som brigademajor hos generalmajorerne Gaffron og Budde og som generaladjutant hos general en chef baron Erhard Wedel-Jarlsberg.

Rykkede d. u/a 1718 ind i Sverige, hvor han fangede 2 feltvagter, gjorde tjeneste som ingeniør i Fredrikstad fæstning, — under beleiringen havde han en fætter, der var artilleriløitnant i fæstningen og en svensk halvbroder, der var officer i den beleirende styrke, — blev major 30/i 1719, chef for et kompani af grenadergarden i Kjbhn. 30/3 s. år, sendtes flere gange i mission fra .Kjøbenhavn til Stockholm, oberstløitnant ved Ribeske nationale inf.-

regt. 30/8 1728; da dette regiment hævedes 30/io 1730, fik Grüner105

200 rdr. i vartpenge, underfører ved den nyoprettede drabantgarde 24/9 1732, overfører ved samme og oberst 28/io 1733, chef for Fyenske nationale inf.-regt. fra dettes oprettelse 2®/ö 1733 til marts 1745. Minister ved det svenske hof 4/4 1740, arbeidede ivrigt, men forgjæves for at kronprinsen, senere kong Frederik d. 5te, skulde blive tronfølger i Sverige. Havde mange ubehageligheder i den anledning, således blev der engang skudt efter ham ind i hans vogn, og han måtte tage en vagtstyrke på i officer og 40 mand i sit hus.

Ober-generaladjutant og kammerherre 7/s 1743, solgte 29/s 1745 sit regiment for 8000 rdr. til oberst H. C.Wind. Generalmajor V9 1746 med anciennitet fra 28/4 1742, kommandant på Kronborg 29/i ^k) 1748 til 1759 med 2500 rdrs. løn, r. D. o. 12/ö 1749 med symbolum; Per varios casus. R. af l'union parfaite 31/3 1751, generalløitnant 31/3 1755, chef for Den mathematiske skole i Kristiania og høistbefalende over den norske armé u/3 1759, ankom til landet s. år, indehavde begge disse stillinger til sin

død, general 22/é 1761.

Han »var en Mand af gode Studeringer, en klog Verdensmand og havde i Krigsvæsenet gjennemgaaet en god Krigsskole under Hertugen af Marlborough og Prinds Eugenius.«

Se om ham og om den Griitierske familie i : »Samlinger til det norske Folks Sprog og Historie,« IV. s. 287—342. —

Oscar Gustaf Adolph, kronprins til Norge og Sverige, f. i Stockholm 16 6 1858, søn af kong Oscar d. 2den og dronning Sofie Wilhelmine Marianne Henriette, f. prinsesse af Nassau, formælet i Carlsruhe 2% 1881 m. prinsesse Sofie Marie Victoria af Baden (f. Vs 1862), datterio6

af storhertug Frederik af Baden (f. 9/9 1826) og gemalinde Louise, f. prinsesse af Preussen (f. 3/i2 1838). 2 sønner. — Sekondløitnant ved Norske jægerkorps 24/s 1875, pre" mierløitnant 26/5 1877, tillige prem. It. i kavalleribrigaden 19/7 1878, ritmester og kapteini3/51880, førte Eidsbergske eskadron under korpssamlingen på Gardermoen s. år, major 21/i 1881, oberstløitnant 3l/s 1882, oberst l5/7 s. år, vicekonge i Norge fra 19de til 26de marts 1884. Generalmajor 29/n 1884 med anciennitet fra foregående dag. Høistbefalende general i Norge fra 29/i (udnævnt c9/i) 1885 til 17/2 s. år.

Kronprinsen passerede graderne og gjennemgik un-derbefalsskolen ved Svea lifgarde 1875. Oberst baron A-E. Rappe var i 1876 prinsens veileder i militære studier, navnlig i taktik. Kronprinsen tog »maturitetseksamen« 1876, gjorde løitnantstjeneste ved Lifregiments dragonkorps og ved Svea garde fra 1875—78. Deltog i manøvrene ved Södertelje 1878 og ved Strasburg 1879. Gjennemgik »krigshögskolan« 1879—80, førte en bataljon af Svea lifgarde 1882, gjorde tjeneste som sektionschef i generalstabens statistiske afdeling vinteren 1883—84.

Førte sidstnævnte år en brigade i leiren i Skåne og deltog i høstmanøvrene i omegnen af Cøln. Æreschef for det tyske Neu Märkische dragonregiment no. 3, september s. år. — Gyldenløve, Christian, greve til Samsø og friherre til Lindenborg i Jylland, f. 28/2 † 16A 1703, 29 år

g., søn af kong Christian d. 5te og Sophie Amalie Moth.

G. i) 26/n 1696 m. Charlotte Amalie Danneskiold-Laurvig († 7/i2 1699), datter af grev U. F. Gyldenløve. 2) 25/ö 1701 m. general-admiral baron Jens Juels enke: Dorothea Mogensdatter, f. Krag († 10/io 1754), der var søster til den i Norge fra 1716 bekjendte oberst Arnt Mogensen Krag. Gjennem dette ægteskab blev han stamfader til familien Danneskiold-Samsø.07

Anm. Hans helbroder Ulrik Christian Gyldenløve (1678 — 8/i2 1719), greve til Samsø, friherre til Marselisburg, general-admiral, elefantridder m. m., var generalpostmester i Norge og var g. m. Charlotte Amalie Krabbe (1689—1709). (Han må ikke forveksles med den grev Ulrik Christian Gyldenløve (f. 1630, † 1658), der var søn af kong Christian d. 5te og Vibeke Kruse, og som tjente med udmærkelse under Turenne og Condé, kjæmpede i Skåne og viste stor tapperhed under Kjøbenhavns beleiring 1658. Den 23/s sidstnævnte år gjorde han et stort og

to mindre udfald fra Kjøbenhavn og døde samme år af overanstrængelse, kun 28 år gammel). —

Grev Christian Gyldenløve gjorde tjeneste i den franske armé i Spanien og i Holland. R. E. l0/i 1693 med symbolum: Et manu et mente. Blev 20 år g. 15/i2 1694 generalløitnant tilfods og tilhest i den norske armé. Chef for 2det gevorbne inf.-regt. 12/ä 1695. Stiftamtmand i Bergen fra 1695 til 1697 (B. Moe II. s. 182). Samme år inspicerede han fra 2/e til 6/V ledsaget af daværende bri-gadier Tritzschler og daværende kaptein H. J Bruun, Norges fæstninger, regimenter og krigsmateriel. General 24/io

1696, 23 år gammel blev han feltmarschal-løitnant d. 31/s

1697. Fra 1699 til 1702 var han høistkommanderende general 1 Norge næstefter feltmarschal grev G. W. Wedel til Jarlsberg, der oftest var fraværende.

Fra 1701 var han anfører for det dansk-norske hjælpekorps, der deltog i den spanske arvefølgekrig. Han oprettede Gissenfeld adelige frøkenkloster.

Se: Norske Saml. 1860, s. 91 —141, hvori H. J.Bruuns beskrivelse af ovennævnte -inspektionsreise er indtagen, bearbeidet af H. J. Huitfeldt-Kaas.

Gyldenløve, Ulrik Frederik, greve til Laurvig, Jarlsberg og Tønsberg, herre til Hirtzhorn og Kallø, f. i Hamburg 1638, † sammesteds 17/4 1704, 66 år g., bisat i Frue kirke i Kjbhn. Søn af kong Frederik d. 3dje og Margrethe v. Pape (eller Pappen) fra Holsten, kaldet baro-io8

nesse v. Løvendal, hun blev senere g. m. étatsråd Daniel Hausmann og derved moder til generalløitnant Caspar Hausmann

(† 1718).

G. i) 11/v 1659 m. Sophie v. Urne (163 . — 1714), datter af rigsråd, elefantridder m. m. Jørgen v. Urne til Alskov og Margrethe, f. Marsviin; hun var kusine til grevinde Eleonore Chr. Ulfeldt. De skiltes 1660. Fra sønnen af dette ægteskab, general baron V. v. Løvendal († 1740), nedstammer familien Danneskiold-Løvendal.

2) 16/i2 1600 m. Maria Eriksdatter Grubbe af Tiele i Jylland († 1718). Var med ham i Bergen 1665- Ved høiesteretsdom 14/io 1670 blev hun skilt fra sin mand, var senere 2 gange gift.

3) 16/s 1677 i Laurvig m. Antoinette Augusta, grevinde af Aldenburg (f. 4/s 1660, † 14/7 1701, datter af den sidste greve af Oldenburgs uægte søn). Fra dette ægteskab nedstammer familien Danneskiold-Laurvig Fra Gyldenløves svigersøn, Christian Gyldenløve, nedstammer familien Danneskiold-Samsø.

Med Maria, datter af Ole Christensen Meng fra Fredrikshald, fik han 1692 en søn, den senere general, grev Vjlh. de Ulrichsdal († 1765). Se generalmajor Tuchsen.

Den 29/9 1671 blev hans eiendomme i omegnen af Laurvig ophøiede til grevskabet Laurvig. I 1783 solgte han sit i Tønsberg amt beliggende gods til feltmarschal Gustaf W. Wedel († 1717), der deraf fik oprettet grevskabet Jarlsberg. —

20 år gammel gjorde Gyldenløve tjeneste under Kjøbenhavns beleiring 1658 og gik derpå i spansk krigstjeneste. 26 år g. kom han til Norge som generalmajor og høistkommanderende, indehavde denne stilling i 35 år, fra 1664 —99, var tillige overkammerherre og geheimeråd m. m.109

Statholder og vicekonge i Norge fra 1664—99 (Vau-pell I. s. 244). R. E. 15A 1664. Chef for det nationale dragonkorps fra 1675—83 (Vaupell II. s. 743), oprettede 9/3 1674 et kompani skiløbere til grænsernes bevogtning. Generalløitnant og chef for 2det gevorbne inf.-regt. 27/3 1695, var også chef for Søndenfjeldske dragon-regt., general 24/io 1696 (12/3 1795), generalfeltmarschalløitnant 31/s 1697.

Under Gyldenløvsfeiden fra 1676—79 førte han den norske armé med stor dygtighed, forstod også i høi grad at vinde nordmændenes tillid og kjærlighed; han var, siger oberstløitnant Schnitler, ligeså afgjort hertillands som prins Christian August vel 100 år senere.

Han tog altid almuen i beskyttelse og udviste ved mangfoldige leiligheder stor personlig tapperhed. Han erobrede Bohuslehn, indtog 26/6 1676 Wenersborg, derpå Stømstad, seirede ved Uddevalla d. 17/6 s. år, besatte Gøteborg, erobrede d. 19/t Marstrand, indtog Uddevalla 28/s, derefter Carlsten, han gjorde indfald i Jemtland m. m.

Gyldenløve var ofte ude af landet og afgav da kommandoen over arméen til general grev G. W. Wedel-Jarlsberg, der forresten også ofte var udenlands.

Han skjænkede «et legat til Oslo hospital, der endnu heraf har 100 kr. i årlig rente. (Se Norske Adelsgodser af Prof. L. Daae, Hist. Arkiv 1883). —

Günther, Da?iiel Andreas, f. 1690, † i Hurum 1769, begravet 19/6 s. år, 79V4 år g., søn af tolddirektør i Helsingør Andreas Günther og Margretha, f. Uthermark, der havde været g. m. Daniel Hausmann, og som 27/2 1723 blev gift for tredje gang, nemlig med generalmajor J. W. v. Oetken († 8/s 1733). G. 15/i 1727 i Hurum m. Mar-i io

grethe Sophie Huitfeldt (f. 1738, † i Stokke juli 1774). 12 børn. —

Var kadet i fodgarden, fænrik ved Dronningens regiment i Oldenburg 1707, løitnant i Skåne 1710, kaptein 25/3 1715, ansat ved Hadelandske kompani ved et national regiment dragoner 7/6 1720, major 31/5 1728, major ved 2det Søndenfjeldske nationale dragon-regt. 20/i 1738, oberstløitnant og chef for Søndre jarlsbergske kompani 10/7 1739, oberst 20/i2 1747 med anciennitet fra ll/io s. år. Chef for 4de Søndenfjeldske dragon-regt. lbh 1750. (Dette regiment oprettedes ved kig. res. af 24/i 1750, men hævedes fra Vi 1766). Generalmajor 31/3 1758, tog afsked — »de-mitteredes« — 1760.

Chefen for 2det Søndenfjeldske nationale dragon-regt., oberst Paul Beenfeldt skriver i sin konduitliste, dateret Moss 13/i 1746, følgende:

»Obrist-Lieutenant Daniel Andreas Giinther: Goed Statur og Anseelse, fører et got lefned og beflitter sig paa dyder, mens ingen laster. Hans Begreb er hurtig og goed. Sin nu havende Charge betiener han vel og er beqvem en høyere at forestaae.« —

Hagerup, Se-ren Andreas, f. i Vinger 1742, døbt 10/5 s år, † i Kristianssand 7/io 1829, eier af Gill gård ved Kr.sand. Søn af kaptein og kommandant (?) på Kongsvinger Caspar Andreas Hagerup († 1765) og hustru Maren Dorothea Bontzow.

G. i Kr.sand 21/6 1774 m. Johanne Cathrine Christen sen (f. dersteds 1749, døbt V9 s. år, † på Gill 14/7 1822, datter af rådmand Peder Christensen, og Barbara f. Frøbus). Havde 4 børn, hvoraf sønnen C. P. Hagerup, borgermester111

i Trondhjem (f. 1777, † 1840), blev fader til statsråd og kontreadmiral Henrik Steffens Hagerup (1806—59).

Sekondløitnant ved Vesterlehnske regt. 22/io 1772, premierløitnant 4/3 1773, kaptein ved iste Vesterlehnske regt. 6/io 1780, chef for Mandalske kompani 4/'ii 1789, major og bataljonskommandør 2% 1802, oberstløitnant 3% 1808, oberst 16/s 1811, chef for Vesterlehns regt. 9/2 (ikke 5/a) 1815, generalmajor 13/4 1815, gik af på vartpenge ved arméforandringen fra V1 1818. —

Halcke, Poul Christian, f. 16.., † 15/i 1717. En Poul Bastian Halcke sees d. 24/s 1677 at være gift i Aker med Adelgunde Wikkers eller Wiggers. Bastian er måske en skrivfeil for Christian. Hans datter, Barbara Margrethe (3Aä 1764), blev 1712 g. m. generalmajor J. H. Emahusen

(† 1752).—

I kalenderen for 1781 står han opført som »Ritmester veddet Søndenfjeldske Kavalleri.« Var major 1685, blev oberstløitnant 13/i 1694, oberst og chef for Nordenfjeldske dragon-regt. (på 5 kompanier) d 22/4 1704 til sin død. (Ifølge Vaupell II. s. 745 var han regimentets chef fra dettes oprettelse 1702). Brigadier 20/2 1711.

I sin rapport til kongen, dateret 27/n 1711, om de norske regimentschefer, omtaler general baron Løvendal brigadier Halcke således: »Halcke er af den Sorts Folk, som man kan forlade sig paa.« —

Hammond, Johan, f. 1714, † 1799 på Hoaker i Opdal, hvor han boede al sin tid. Søn af kjøbmand i Trondhjem Johan Hammond og Sophie, f. Briigmann. Han var fætter til Thomas Angell.

G. 1) omtrent 1733 m. Karen Tønder, f. 1703 † 1737.

2) 1738 m. Stenette Aarselle Meldahl, f. 1714, † 1747-I 12

3) 21/3 1748 m. Abigael Stracken, døbt u/5 1722, † 17.., datter af apoteker i Trondhjem Joh. Jul. Stracken og Maria Rebekka, f. Dunker. —

Løitnant, 19 år g. 4/ii 1733, kaptein ved 2det Trondhjemske regt. 10/7 1739, majors karakter 13h 1757, sekond-major 28/i2 1759, oberstløitnant ved 2det Vesterlehnske regt. 16/7 1772, men atter tilbageført til 2det Trondhjemske regt. oberst 5/s 1779 med anciennitet fra 20/i s. år. Chef for regimentet 17/3 1786. Generalmajors afsked 25/i 1788 med 700 rdr. i pension.

Chefen for s. regt. oberst A. IL v. Schauroth anfører under 6/2 1731: »Lieut. Joh. v. Hammond. Ein junger, schicklicher Officier, der sich wohl appliciret und zum Metier grosse Lust hat. Er wurde Lieutenant pr. Capitulation d. 4 Nov. 1733.«

Chefen for 2det Trondhjemske regt. til fods, generalmajor Mangelsen, anfører i sin konduitliste dateret: »Trundhiem 18/i2 1745« følgende: »CapitainJohan Hammon, høyvoxen og seer vel ud, fører sig skikkelig op, inclinerer til alt got. Har et ret got Begreb, forestaaer sin Charge meget vel og er beqvem til Major; ingen særdeles Videnskab.«

Chefen for 2det Trondhjemske inf.-regt., Reinhardt v. Eppingen, skriver i sin konduitliste, dateret Aanemoe d. 23/2 1764, følgende:

»Premier-Major Johan Hammond, 50 Aar, blev Officier 4/n 1733, er en rig Kiøbmands Søn her i Trondhjem, som var Stamme-Fader til mange brave Folk her i Landet. Han er en vindskibelig og flittig Officier, der med største Accuratesse søger at udføre, hvad hans Metier er tilhørende og er forresten (en) skikkelig Mand og af en god Caracteer ; thi er han værdig Hans kongl. Maiestæts Naade.113

Harboe, Henrik Christian v., (kaldes enkelte steder feilagtig: Frederik, etsteds feilagtig : Hans Christian), f. 1727, † på Sandvoldgård i Næs på Hedemarken 2/6 1813, 86 år g., søn af oberst Chr. Frandsen Harboe (f. 1684, † ^S)- der var chef for Nordenfjeldske dragon-regt. fra 1749, og som med sin hustru Mechtle Christine, f. Berg fra Kjøbenhavn havde havt 22 eller 24 børn. Sidstnævnte, der i løbet af 32 år havde havt dette betydelige antal børn, giftede sig 1760 for anden gang med kommandør-kaptein Fred. Platou (f. 16/4 1706, † 28/2 1765). H. C. Harboe var ugift. —

Kadet 12/s 1740 m. ancien. fra 10/i2 1734, fænrik ved Fynske (Kronprinsens) regt. 27/s 1747, sekondløitnant 30/9 s. år, kaptein og kompanichef ved 4de Søndenfjeldske nat. dragon-regt. 15/s 1753, major ved 3dje Søndenfjeldske dragon-regt. 11/2 1773, oberstløitnants karakter 13/io 1779 m. ancien. fra 13/7 T774, virkelig oberstløitnant 14/7 1786, kommandør for Oplandske dragon-regt. 28/i2 1787, obersts karakter 25/V 1788, deltog s. år i felttoget mod Sverige som chef for 4 eskadroner i generalmajor Dührings norske feltkavaUeribrigade, chef for regimentet fra 19/2 1790 (med 1200 rdr. i gage) til 11 /s 1811, da regimentet indlemmedes i det Søndenfjeldske dragon-regt., han kommanderede altså Oplandske dragon-regt. i tilsammen 24 år; generalmajor 12tø 1794, k. D. o. 28/6 1809, generalløitnant 17/é 1810, general xl/5 1811, afsked samme dag, blev dog stående a la suite i arméen. Stkrs. D. o. 28/i 1812.

I konduitlisten af 1764 anfører hans regimentschef, O, F. Brockenhuus under 31/3 følgende om ham:

»Af god Exterieur og Conduite, har ved Cadetterne faaet en Idee af Mathematiquen og iøvrigt en visselig habil Officier. «

C . 3 Anker : 330 generalspersoner. S114

Se: Mantheys Danebrogsriddere, s. 79. — Harbou, Hans Christian v., f. 169 † i Trondhjem 16/4 1763, søn af

kaptein ved iste Akershusiske inf.-regt. Otto Harbou (f. 17/s 1659, afsked 25/is 1716, † 3/? 1723) og Sophie Kirstine, f. Knoph. Eiede endel af Gravdal og Holt skove på grænsen af Eger, Skouger og Hoff. Boede 1747 på Råen i Eker.

G. m. Sara Moss (f. 1706, † 1767, begravet v? s. år i Strømsø), datter af kjøbmand i Bragernæs Nils Pedersen Moss og Maren, f. Norup. De havde 2 døtre og 2 sønner, der var officerer. —

Sergeant ved garden til fods fra 1709 til 1712, gjorde som volontør løitnantstjeneste ved 2det Trondhjemske inf.-regt. (oberst Buddes) under felttoget i Pomern 1714 og i Norge 1716, ansat som generaladjutantløitnant hos generalmajor Jens M. Sehested 1716. Overtog ifølge indvilget andragende sin faders kompani under iste Akershusiske inf.-regt. og blev kaptein 25/i2 1716, major 16/s 1722, oberstløitnants karakter 17/io 1738, virkelig oberstløitnant 29/s 1744, obersts karakter 31/3 1751 m. ancien. fra 28/io 1749, chef for 3dje Trondhjemske nat. inf.-regt. 29/n 1752, generalmajor 31/3 1759, afsked samme dag. —

Harbou, Hans Christiansen, f. i august 1715, † på Ellinggård 1790, begravet u/ö s. år, søn af premiermajor ved i ste Smålehnske inf.-regt. Christian Harbou (der tog afsked 6/s 1730) og schoutbynacht Christian Wibes datter: Dorothea. G. 1) i Høland d. 18/7 1741. 2) i Enebak d. 8/4 1744 m. Lars Pharo's datter, Hilleborg Maria (f.

1721, † 21A I770). -

14 år g. blev han 1730 underofficer ved iste Smålehnske regt., sergeant ved Frølichs gevorbne regt. 1733, fænrik ved Onsøeske livkompani af iste Smålehnske regt.iiJ5

31/s x736. I den hensigt at gå i russisk tjeneste solgte han sin fænriksplads og gik af sorn premierløitnant 30/io 1738, men blev atter ansat ved samme regt. som løitnant réformé d. 13/é 1739. Premierløitnant ved grev Ulrichsdals gevorbne inf.-regt. 24/io 1740, forsat til 2det Akershusiske inf.-regt. 2% 1748, kapteinløitnant med kapteins karakter 2/ß 1751, chef for Solørske kompani 13/2 1760, major 26/2 1755, premiermajor ved iste Oplandske inf-regt. 1766, oberstløitnants karakter 13/7 1774, oberstløitnant ved regimentet 10/7 1776, forsat til 2det Akershusiske inf.-regt. 23/7 1777, obersts karakter 22/io 1783, tog afsked 28/2 1787 med 500 rdr. i pension (se kalenderen for 1788), generalmajor s. dag.

Chefen for Det norske gev. regiment tilfods, oberst grev Ulrichsdal, udtaler sig i sin konduitliste, dateret Fredriksstad d. 12/i 1746 således om ham:

»Premier Lieutenant H. C. Harboe. Af fuldkommen god Statur og Exterieur. Skikkelig og god Opførsel udi alle optænkelige Maader. Af et got Begreeb, forretter sin Tieneste med Berømmelse, beqvem til videre avancement.«

19 år senere skriver chefen for 2det Akersh. inf.-regt., oberst P. de Seue, i sin konduitliste, dateret: »Westbye bey Fredrikshald 10/3 1764« således om ham: »48 Jahr alt, gute Kundschaft von Allem was zum Dienste gehört, hat gute Conduite und Gaben, ist fleissig und besitzet dabey fermété.«

Anm. Af de militære kalendre er det ikke let at få nøie rede på officerer af navnet Harboe, dels fordi flere af dem, der har levet samtidigt, har båret samme fornavn og dels fordi enkelte forvekslinger af fornavnene har fundet sted under kalendernes affattelse. —116

Harbou, Nits v., f. 1730, † 24/e 1806, søn af generalmajor H. C. Harbou († 1763) og Sara, f. Moss († 1767) Eiede gården Knive ved Drammen.

G. 1) i Thrygstad u/3 1768 m. Ide Sophie Michelet (f. i Sørum 10/10 1744, † på Aurnæs i Sande 1771, datter af oberstløitnant Chr. Fr. Michelet og Johanne Augusta, f. Holst). 3 børn.

Se generalmajor Jørgen Michelet.

2) på Tronstad i Hurum 8/s 1773 m. Henrikke Margrethe Huitfeldt (døbt 21/io 1746, † 24/s 1813, datter af assessor Claus Huitfeldt til Tronstad og Anne Margrethe, f. Huitfeldt). 6 børn. —

Fænrik ved iste Akershusiske inf.-regt. 1747, sekond-løitnants karakter 18/io 1749, virkelig fænrik ved faderens kompani 12/s 1750, premierløitnant 6/e 1753, kapteins karakter 25/io 1759, chef for Hurumske kompani V1

1766, majors karakter 16/7 1783 m. ancien. fra 21/io 1774, premiermajor 22/8 1788, oberstløitnants karakter 11/i2 1789, bataljonskommandør ved Nordenfjeldske inf.-regt. Vi 1792, obersts karakter 23/io 1795 m. ancien. fra 27/2 s- år, chef for Oplandske inf.-regt. fra 11/n 1796 —1804, kommandant på Kongsvinger fra 23/io 1798 — 21/9 1804, generalmajor 15/i 1802, tog afsked 21/9 1804 med 800 rdr. i vartpenge. Boede fra 1798 ved Kongsvinger og efter 1802 på Knive i Skouger. Fungerede antagelig nogen tid som kommandant på Akershus. Se Saml. V. s. 492.

I konduitlisten for 1764 skriver hans regimentschef, daværende generalmajor Poumeau, under 10de marts følgende:

»Premier-Lieutenant: Niels Harboe, 34 Aar gammel, 17 Aar tient. Faderen været Generalmajor og Chef for et Regiment. Er117

en god og beqvem Officier, har upaaklagelig commanderet et Grenadeer-Compagnie i Holsteen, af god Comportement og fører en anstændig Oeconomie.«

Anm. En dansk officer, Nils v. Harboe, blev oberst og chef for Holstenske artillerikorps 4/s 1750 og generalmajor 22/<t 1766.

Hatten, Benedikt (eller Bendix v) , f. 16 . ., † omtrent 1685, søn af landkansler Henrik v. Hatten (der adledes 1635 af keiser Ferdinand d. 2den). Naturaliseredes som dansk adelsmand 13/2 1671 af kong Christian d. 5te. —

Chef for Fyenske landregiment og kommandant i Nyborg fra 20/12 1664 til l/i2 1671, kommandant på Bergenhus 15/i2 1671, chef for Bergenhusiske regt. 1673 (Vaupell II, s. 762) til 1680. Lå 1676 med sit regiment i Bohus. I 1677 stod han tilligemed 6 andre regimentschefer under generalmajor H S. Løvenhjelms kommando i Bohus. Blev formentlig generalmajor 1680, da han i kalenderen for 1681 står blandt de afskedigede generalmajorer. Se Barstad: Militær Justits i Norge s. 16. — Hausmann, Caspar Herman, af bremisk adelig herkomst, f. i Holsten 10/i 1653, † i Kr.nia 9/ø 1718, bisat i en sort marmorsarkofag i kjælderen under Vor Frelsers kirke i Kr nia 18/9 s. år, søn af amtmand i Holsten états-råd Daniel Hausmann og dennes Hustru Margrethe, f. Pape, der tidligere havde været moder til kong Frederik d. 3djes søn grev U. F. Gyldenløve. Hun boede som enke hos denne sin søn, og blev d. 15/9 1683 udnævnt til baronesse af Løvendal.

G. m. Karen Nilsdatter Toller († 13/s 1742). Deres søn var generalløitnant F. F. Hausmann († 1757). —

25 år g. oprettede han: Hausmannske eskadron, der året efter indlemmedes i det Oldenburgske fodregiment. Kommandant i Apen fra 1679—80. 28 år g. oberst og118

chef for Akershusiske regt. u/io 1681, brigadier og chef for Søndenfjeldske regt. 30/i 1796, generalmajor u/9 1703, r. D. o. 28/s 1709, generalløitnant 2% 1711 (ikke 1710). R. E. med symbolum: Getreu und Redlich. Medlem af slots-loven på Akershus 1711. Kommanderende general i Norge fra 3% 1712 — 24/i 1716, geheimeråd sidstnævnte år.

General baron Løvendal skriver i sin underdanigste rapport af 27/n 17x1:

»Generalløitnant v. Hausmann er fyrig i Tjenesten, men kaster sig med altfor stort Liv i en Fægtning uden at tænke paa Følgerne. Hans Kone tror som saa mange andre Fruer, at man frit tør røve af Statens Penge; de fordærve aldeles deres Mænd i dette Kapitel.« (Se Vau-pell). -

På hans sarkofag er i den ene ende anbragt hans portrætbuste i hautrelief. Ovenpå kisten ligger en hvid marmorplade med følgende indskrift:

Herr. Caspar Herman Hausmanns Been skal her til Hvile være.

Nu Tredsinds tjuge Aar og fem er endt med Ære.

Som Gud og Kongen tro hand General lieutnant var.

Blef saa Geheimeraad og Ridder-Orden bar. —

Hausmann, Frederik Ferdinand, i den état for 1742, der findes i det danske geheimearkiv, kaldes han: von Huusmand. F. sk 1693, † 21/3 1757, bisat tilligemed sin hustru i en fælles sarkofag under Vor Frelsers kirke i Kr.nia. Søn af generalløitnant Caspar Hausmann og Karen Nilsdatter Toller. G. 29/i2 1729 m. Helvig Catharina de Werenskjold (f. 29/io 1702, † u/i2 1749; hun var datter af amtmand i Smålenene Nils W.). Ingen børn. —

Rlev 17 ar g. kaptein ved iste Akershusiske regt. 5/9 (8/s) 1710, oberstløitnant 26/7 1720, oberst og chef for det samme regt. fra 8/io 1732 — 11 11 1748, generalmajor 15/2 1745 med119

anciennitet fra 15/6 1742, generalløitnant 12/4 1748, afsked 5 dage efter. R. D. o. 6/r 1749 med symbolum: Dieu mon asyle.

Boede i den efter generalløitnant Mangelsen senere såkaldte Mangelsgård i Kr.nia. Hausmannsgaden i Kr.nia bærer sit navn efter ham.

Chefen for iste Akersh. nat. inf.-regt. generalmajor Otto Fr. v. Rappe anfører i sin konduitliste, dateret Christiania 13/i 1731: »Obrist Lieut. Fred. Ferd. v. Hausmann, Christi an Li n dgaard und Hans Chr. Harbo u sind alle Solide, sage und active Officiers, die eine rühm-liche conduite führen und die Dienste wohl verrichten.« — Haxthausen, Frederik Gottschalk, f. u/7 1750, † i Kr .nia g/7 1825, søn af generalmajor Fr. G. v. Haxthausen og Juliane Dorothea, f. v. Elplern.

G. 23/9 1783 m. Catharina v. Oldenburg (f. på Fredrikshald 8/5 1765, † 14/4 1843, datter af generalmajor Adam Chr. v. Oldenburg). 1 datter g. m. svensk general greve v. Stedingk, i datter, Juliane Marie, g. 1717 m, J. C. Berg, men atter skilt fra ham 1825, —

Kadet 8/i2 1756, 11 år g. fænrik réformé ved prins Frederiks regt. V? 1761, sekondløitnant ved samme regt , hvis chef da var generalmajor E. v. Fircks, 1763, premierløitnant 22/s 1771, ansat ved Søndenfjeldske inf.-regt. V9 1773, kapteinløitnant ved dette regt. 7/7 1779, kaptein 3/n s. år., generaladjutant — (oberstløitnants rang) — 8/ii 1780, stabskaptein u/s 1786, chef for regimentets iste grenaderkompani 5/io 1787, 3dje major 4/s 1788, 2den major s. år, intendant for den norske armé 5/i2 år, deltog i toget mod Sverige s. år og sendtes af prins Carl af Hessen fra dennes hovedkvarter i Strømstad til Gøteborg for at underhandle med kong Gustaf d. 3dje. General-

I120

adjutant hos prins Carl 8/n s. år, tredje deputeret i gene" ralitetskollegiet i Norge s. år. Ansat ved Nordenfjeldske regt. 30/i 1789, generalkrigskommissær for landétaten 12/i 1789 til Vi 1809, anden deputeret i kollegiet 1792.

Reiste 1793 ifølge kongelig ordre til de i Flandern krigførende arméer og blev efterhånden ansat ved det østerrigske, preussiske, hessiske, saksiske og hanoveranske feltkommissariat.

Direktør for Det norske militære Institut 17/6 1802, efter generalløitnant Hesselberg, der var forsat den 4/6, erholdt generalmajors navn og rang 5/n 1802, generalkrigs-

v

kommissær for søétaten 13/s 1803 til Vi 1809, generalmajor 21/9 1803, chef for Det kig. norske landkadetkorps 27/7 1804 — 5/3 1814. Interimskommandant på Akershus 28/a 1806, står i kalenderen for 1812 opført som kommandant, fungerede til 1814. Første deputeret i kollegiet 1/i 1809 med 2000 rdr. i gage, k. D. o. 28/i s. år, deputeret i det danske generalitetskollegium 1810, Stkrs. D. o. 28/i 18ri, symbolum: Pro rege et patria.

Regjeringsråd 2/3 1814, generalløitnant 22/s s. år, (se Departementstidende), statsråd fra 19/s til august 1814, overhofmarschal s. år. Blev 1816 sat under tiltale ved rigsret, men frifunden mod at udrede omkostningerne. Tog afsked fra den militære tjeneste 3/2 1817. Ceremonimester ved Serafimer- og Nordstjerneordenen 3Ar 1823.

Da han 1809 blev indstillet til at dekoreres, anførtes der om ham: »Har udmærket sig ved Flid og utrættelig Tjenesteiver og derved stiftet saamegen Nytte i hans Virkekreds, at han tilfulde har gjort sig H. Majestæts Naade og og Tilfredshed værdig.« —

Haxthausen, Frederik Gottschalk Maximilian, f. i Maéstricht 4/9 1705, † 4/i 1770. G. 18/i2 1737 m. Juliane121

Dorothea v. Eldern (1719 —1790), fader til generalløitnant, statsråd Fr. G. v. Haxthausen. —

Kadet 9/3 1716, 14 år g. fænrik 8/s 1719, løitnant 17. ., kaptein 17.., major 15/5 1741, chef for drabantgarden, der udelukkende bestod af officerer, og chef for land-kadetkompaniet fra 18/io 1747 til 1763, da den nævnte garde hævedes, oberstløitnant 28/io I749> oberst 4/s 1760 (i kalenderen for 1766 står: 4/s 1750). Chef for garnisonsregimentet i Danmark fra 3/io 1760 til 1764,, da regimentet hævedes. Chef for iste Oplandske inf.-regt. 18/2 1764, chef for det nye iste Oplandske inf.-regt. fra Vi 1767 — 29/6 1768, generalmajor 28/4 1768, kommandant på Fred-rikssten 1768 til sin død. —

Hegermann, Dietrich, f. i Altona 6/i2 1763, † på sin eiendom Boen ved Kristianssand V2 1835, søn af krigs-kommissær, fv. oberstløitnant ved Søndenfjeldske regt. Cay D. Hegermann (f. 1732, † på Moss 1800) og Anna Esther, f. Stuhlmann fra Altona († 1778). Opholdt sig på Fredrikshald fra han var V2 år, indtil han var 12 år g.

G. 2/i2 1815 i Kristianssand med borgermester Nidaros' datter, den formuende enkefru Hanna Susanne Christiane Isachsen († 5/n 1858). 3 børn. Var broder til dansk

generalløitnant Joh. H. Hegermann (1765 —1849), der var

i

chef for Kongens Livjægerkorps. —

Kadet i Kjøbenhavn 18/i 1776, korporal ved kadetkorpset 2%j 1782, sergeant ved samme 7/s s. år. Officer 3/2 1786 (med prernierløitnants anciennitet fra 23/6 1781) og s. d. ansat ved det danske kadetkorps til 15/i 1790, da han blev kaptein ved 2det Akershusiske inf.-regt. og 2den officer ved Den mathematiske Skole i Kristiania, major og kommandør for korpset (med 600 rdr. i gage) fra11/? 1800 — % 1814, oberstløitnant 3% 1808. I sidstnævnte122

års felttog- førte han en styrke til dækning af endel af grænsen, oberst 16/ö 181 j, kommandør for Oplandske regt. 7/i 1812, stod forinden ä la suite ved Nordenfjeldske regt., (se Vaupell II. s. 760), i 1813 oprettede han en fribataljon og førte under felttoget 1814 en brigade på 6 ä 8000 mand i Sørum og Eidsvold, dækkede Glommens overgange ved Fet, Blakjer og Næs, kastede Boyes og Vegesacks divisioner tilbage ved Onstad sund 9/s 1814. Chef for kadetkorpset fra 5/s (18/3) 1814 — u/t 1816, chef for Oplandske gev. inf.-regt. 26/n 1814 — 1816, da han tog sin afsked som regimentschef og erholdt 1 års permission fra sine øvrige embeder. K. Sv. o. 7/i 1815 for: »Kjækhed og Duelighed og for den umiskjendelige Gavn, han har virket som Chef for Krigsskolen.« Var medlem af rigsforsamlingen på Eidsvold (10/4 —17/5 1814). Generalmajor 14/n 1814, blev af det overordentlige storthing ansat som statsråd og chef for krigsadministrationen 13/io 1814, kongelig udnævnt til dette embede 18/n s. år, fik bestalling 12/i 1815, tog afsked u/4 1817. —

Han var en dygtig og liøisindet mand. Fra 1817 af førte lian et virksomt liv som godseier og kommunemand, var formand i Lister og Mandals amts landhusholdningsselskab. Hans forhenværende elever reiste ham d. 28/'io

fc

1841 en 6 meter høi obelisk af synit ved krigsskolen i Kr.nia. I 1796 udgav han: Den norske militære mathematiske Skoles Historie.

Se: Langes Forfatterlexikon; N. mil. tidsskrift X, s. 105 —125 ; Østs Materialier 1835, no. 21, s. 163 ; Rigsti-dende for 1835 no- Den Constitutionelle 1841, 110. 302 og Kristianssands Adresseavis 1835, no- 6, hvori nekrolog af M. A. Boye Hans autobiografi af 1810 se N. mil. tidsskrift 1882, ute hefte s. 582.123

Hegermann, Frederik Christian Otto, f. på Fredrikshald 22/7 1769, † 27/s 1841, søn af krigskommissær oberstløitnant Cay D. Hegermann (1732—1800) og Anna Esther, f. Stuhlmann, altså en broder til statsråd, generalmajor D. Hegermann. G. 1795 m. Hanna Monrad (1778 —1838), 9 børn. —

Fænrik 16 år g. d. 26/s 1785, ansat ved de Trondhjemske grenaderer V12 1786, sekondløjtnant 26/s (22/s) 1788, premierløitnant ved iste Trondhjemske regt. 29/s 1789, kaptein 26/3 1802, major 2c/ii 1811, r. D. o. 28/i 1813,

repræsentant for det Trondhjemske i det overordentlige storthing fra 7/io—26/n 1814, medlem af en storthings-deputation til Stockholm s. år, chef for regimentets iste musketerbataljon 5/10 I8i4, oberstløitnant og adjutant hos kong Carl d. 13de b/i 1815, r. Sv. o._ 7/i !8i5, chef for Indherredske nationale musketerkorps 19/9 1817, at regne fra V1 1818, oberst 7/9 1818, chef for Trondhjemske gevorbne musketerkorps 28/6 1823, generaladjutant 11/io 1825, kommanderede i længere tid Trondhjemske brigade, blev d. 2% 1831 udnævnt til generalmajor, chef for brigaden og kommandant i Trondhjem. K. Sv. o. 7/9 1835, m. Sv. k. v. a. I skrivelse af 31/12 !838 blev han tilligemed de andre brigadechefer beordret at møde hos Carl Johan i Kristiania d. 24/i 1839. —

I konduitlisten af 1764 er der om hans fader anført følgende:

»Capitain Cai Detlev Hegermann, in Norwegen geboren, 31 Yahr alt, sein Vater Oberstlieutenant, hat Frau und Kinder. Officier seit dem 28/4 1751, bei der Königlichen Französichen Armee die Campagne in Yahr 1757 als Secondlieutenant beygewohnt. lst mit Königl. Permission in Holstein, dalier ich von ihm nichts zu sagen124

weiss, als dass er einen guten Ruhm hat, beedes vor seine Conduite und vor seinen Dienst.

Friederichshald 20/i 1764.

C. Lohenschiold, Chef Sudenfj. regt.

Hegge, Albreth Kj&rboe, f. 15/i2 1782 på Moss, døbt 3ü/i2 s. år, † 4/n 1842 i Kristianssand. Søn af amtmand i Nordlands amt Christian Thorber Hegge (f. 1743, † 1818) og Else Cathrine, f. Kjørboe (f. 1761, † 8/ß 1835).

G. i Berg ved Fredrikshald 5/3 1811 m. Jacobine Samuelsen (f. 12/6 1787, † 27/2 1859, 7 23/4 år g.). Ingen børn. —

Frikorporal ved Norske jægerkorps 1795, kadet i Kristiania 23/6 1798—27/3 1801, da han. blev fænrik ved Norske jægerkorps, sekondløitnant 15/4 1803, premierløitnant — ifølge kalenderen af 1809 — u/2 (Låstbom: 21/2) 1806, kaptein ved Valders skarpskytterbataljon 9/6 T8o8. Sidstnævnte år deltog han i en rekognoscering mod Wetlands bro i Sverige og i fægtningerne i Høland og i Rødnæs, hvor hans høire arm blev gjennem-skudt af en fiendtlig flintekugle, der opbevares endnu (I885). R. D. o. 28/ö 1809, chef for Totenske kompani 15/ii 1811, deltog i krigen mod Sverige 1814. Kompagnichef ved Valderske nationale musketerkorps fra 1/\ 1818, r. Sv. o. 8/8 1820, chef for 4de kompani af Norske jægerkorps 8/7 1822, major i arméen 4/7 1823, oberstløitnant og chef for Trondhjemske jægerkorps 21/io 1824 (boede på Huseby i Størdalen), oberst 15/7 1829 med anciennitet fra 4/7 s. år.

Chef for Norske jægerkorps efter Sadolin 5/s 1834, general adj utant 5/io 1835, chef f°r Kristianssandske inf.- I25_

brigade og kommandant i Kristianssand fra 21/i 1838 til sin død.

Hans autobiografi af 16/7 1811 er indtaget i Norsk mil. tidsskrift 1882, 12te hefte. —

Heinen, Albrecht Christopher von, f. på godset Schwiesel 3/s 1651, † i Trondhjem 2/s 1712 (ikke 1714, se familien v. Koss' slægtregister), var af en tysk adelig familie og den første af slægten, der bosatte sig i de forenede riger, søn af Mecklenburgsk råd: Hans Albrecht v. Heinen til Gottin og Metha Elisabeth, f. Cramon af huset Gottin. G. m. Margretha v, Briiggemann fra Ulriksholm på Fyen. —

Blev 30 år g. oberstløitnant ved Akershusiske regt. 25/io 1681, oberstløitnant ved Oplandske regt. 25/io 1685, oberst og kommandant på Bergenhus 13/7 1689 til sin død, bri-gadier 22/4 1704, chef for Bergenhusiske regt. 25/6 1692 — 1710, generalmajor 25/7 1710, kommanderende general nordenfjelds 13/n 1711.

General baron Løvendal rapporterer under 27/n 1711 til kongen om v. Heinen følgende: »Han er af den Sorts Folk, som man kan forlade sig paa.« —

Se Barstad: Militær Justits, s. 107.

Heinen, Mauritz Frede7'ik von, f. 17 .., † efter 1806.

Kaptein ved Falsterske regt. 17/3 1762, major 8/3 1780 med anciennitet fra 21/io 1774, oberstløitnant med anciennitet af 28/s 1790, forsat til 3dje jydske infanteri-regt. 10/4 1795. Ansat ved Holstenske regt. 10/6 1796, oberst 16/i2 1796, chef for 2det Akershusiske regt. 16/io 1801, generalmajor 10/6 1803, med anciennitet af 15/i 1802, chef for iste østre jydske landværn-regt. dec. 1805, tog afsked 7/2 1806 med 1200 rdr. i pension. —126

Hesselberg, Hans Jacob Henning, f. j3/i2 1734, † i Bergen 8/s 1809, begravet på Korskirkegården dersteds, søn af major Hesselberg og Beate, f. Gude.

G. på Bragernæs 19/9 1781 m. Magdalene Smith (f. dersteds 16/5 1757, † i Bergen 15/7 1815), hun var datter af Gabriel Smith (1718—69) og Petronelle Margrethe, f. Høeg (i 731—78). 6 børn, deriblandt kontreadmiral Hesselberg (1789—1877) og oberstløitnant Hesselberg (1795—1859). —

Officer 175 ., deltog på fransk side i syvårskrigen fra 1759—61, kapteinløitnant 18/2 1761, kaptein ved Kronprins Christians regiment 27/ö s. år, major 17/s 1763, samme dag ansat ved landkadetakademiet i Kjøbenhavn, oberstløitnant ved Nordenfjeldske regt. 29/s 1771, men forblev i Danmark. Efter paladsrevolutionen 17/i 1772 blev han arresteret, men frikjendtes og ansattes d. 21/ö ved den Slesvig-Holstenske batn., forflyttet til det danske livregiment 29/i 1774, oberst og kommandør for Nordenfjeldske regt. t5/s 1777, chef for regimentet fra 16/io 1781 til xHi 1802. Da regimentet imens blev forlagt til Fredriksstad, forblev Hesselberg ved den mathematiske skole i Kristiania, hvorfor regimentskommandoen d. 27/s 1793 overtoges af oberstløitnant Jacob Griiner (f. 22/6 1743), der beholdt den til sin død 5/2 1805.

Fungerende kommandant på Akershus i 1786 og fra 16/u 1787 til u/4 1802, direktør for den mathematiske skole i Kri stiania fra 15/i 1790—4/ö 1802 (se Haxthausen). Oprettede repetentposterne, der først forandredes 1881. Generalmajor 4/7 1788, var under toget mod Sverige s. år chef for 3dje feltbrigade. Var inspektør for infanteriet. Dæmpede urolighederne på Kongsberg 1790. Generalløitnant 14/4 1802, med anciennitet helt fra 23/io 1789. Chef for Bergenhusiske regt. (efter generalløitnant Moth), komman-127

mandant pä Bergenhus og kommanderende general vestenfjelds 144 1802. (Ifølge Vaupell II, s. 763, blev han først chef tor Bergenhusiske regt. d. 14/io 1802). Indtraf i Bergen d. 1h 1802. Dispenseredes for regimentskommandoen 21/h 1806. Tog afsked 13/i 1809 og blev samme dag udnævnt til general med anciennitet fra 3% 1808. Erholdt 2200 rdr. i vartpenge.

Udgav 1790 et forsvarsskrift på 16 trykte sider i anledning af en fornærmende brochure, som den lidet ansete, da afskedigede generaladjutant kaptein Løwendahl d. 8 7 s. år havde udgivet i Lübeck.

Oberst N. Tidemand anfører om ham i sine optegnelser (Kristiania 1881) blandt andet følgende: »En sjelden Mand til at danne et Regiment, en fortrinlig Taktiker, en god Hærfører, men neppe General i udvidet Forstand.«

Se: Saml. til N. Folks Sprog og Hist. IV, s. 341, noten, og: Mantheys Danebrogsriddere, s. 9. —

Hjort, Peter Andreas, f. 1742, † 181 . .

Underofficer 1754, fænrik réformé ved iste dragon-regt. 64 1757, sekondløitnant og adjutant ved iste Søndenfjeldske dragon-regt. 6,5 1760, virkelig sekondløitnant 24/& s. år, kapteinløitnant ved samme regt. V5 1769, kaptein og eskadronchef u/i2 1773, sekondmajor ved Akershusiske dragon-regt. 28/i2 1787, med anciennitet fra 13/n s. år, oberstløitnant 14/i 1791, chef for oberstløitnantskompaniet (Skedsmoske) 17/ö 1796.

Kommandør for Trondhjemske regt. (efter oberst J. v. Rhode) 16/s 1799, oberst og chef for regimentet J% 1803 til 30/6 1808, da generalmajor v. Blücher fik regimentet.

Tog afsked 3% 1808 og blev samme dag general-128

major, kommanderede regimentet til 19/i2 s. år. Fik 1200 rdr. i vartpenge. —

Chefen for Søndenfjeldske dragon-regt., generalmajor F. W. Sehested, anfører i sin konduitliste, dateret: Brotnow 27/2 1764:

»Second-Lieut: ved Landværnet, PeterAndreas Hjort, 22 Aar g., 10 Aar tient, Præstesøn. Ifølge Underretning fra

det andet Feltregiment, hvormed han gik need som Fændrik, gives ham særdeles god Berømmelse for hans Application paa Tienesten og førende god Conduite. Ev den bedste Huusholder.« —

Hoelfeldt, Jacob Ulrich, f. på den adelige sædegård Lunde på Lister, † 1812, begravet i den Pavelske familie-begravelse på Domkirkegården ved Bergen. Hans fader var major. G. m. foged Pavels' enke, altså stedfader til biskop Pavels. —

Underofficer 1755, premierløitnant ved Kongens regt. 26/io 1763, kaptein ved 2det Westerlehnske regt. 15/9 1773, major 19/6 1789, chef for 2det Listerske komp. 24/7 s, år, kommandør for 3dje bataljon og chef for Stavangerske komp. 23/4 1790, oberstløjtnants karakter 13/3 1801, obersts karakter u/3 r 806, virkelig oberstløitnant ved Bergenhusiske regt. n/6 1806. Kommandør for Bergenhusiske regt. 21/n 1806 (se Hesselberg), fik herfor et månedligt tillæg af 20 rdr, chef for regimentet 13/i 1809, generalmajor 16'n 1809. Tog afsked 7/i 1812 med 1200 rdr. i vartpenge. —

Hoff, Engebret Hansen, f. på gården Hoff i vestre Aker 1739, † i Bergen 27/n 1811, hans fader havde været løitnant ved 4de Søndenfj. dragon-regt. G. m. fru Marthe Torgersen fra Aker (f. 1741, † i Bergen 1836, 95 år g.).129

Fader til ingeniørmajor Hans Hoff og til baronesse Cecilia Rosencrone. —

Fænrik ved 4de dragon-regt. 2/± 1760, sekondløitnant i ingeniørkorpset 28/3 1764. konduktør 19/s 1768, premierløitnant 17/3 1774, kaptein af infanteriet 10/n 1774. med anciennitet fra xh 1773, ingeniørkaptein med majors rang 17/7 1782, oberstløitnant af infanteriet 30/9 1796, med anciennitet trå 31/7 1790, chef for ingeniørbrigaden 1806, direktør for den geografiske opmåling fra 1802—IO, oberst i ingeniørbrigaden og vicekommandant på Akershus 1808, generalmajor 13/i 1809, med. anciennitet fra 30/s 1808, kommandant på Bergenhus fra 13/i 1809 til sin død. —

Chefen for 4de Søndenfjeldske nat. dragon-regt. oberst, senere generalløitnant O. F. Brockenhuus, anfører i sin konduitliste, dateret: Christiania 31/3 1764, følgende:

«Fænrik reformé, staaende udi Corporalsno., Ingebret Hof, 26 Aar g., 8 Aar tient, hans Fader har staaet som Lieutenant i Regimentet. Denne Officier har giort sin Begyndelse af Tienesten ved den Mathematiske Skole her i Christiania, hvor han har giort gode Progresser, saa han i Tiden kan meritere det Navn af et meget godt Subject, særdeles da hans øvrige Conduite svarer til den viisende Application for Tienesten.« —

Hoff, Nicolai Engebret, f. u/2 1813, søn af ingeniørmajor Hans Hoff (f. 1788, † 20/n 1845) og Bolette Sofie Engelhart (f. 1790, † i Kristiania i9/n 1875, 85 år g.). G. 1) i Bergen 1837 m. Marie Gerhardine Hambro (f. 29/5 1815, † i Kristiania 26/s 1859). 4 børn, deriblandt ekspeditionssekretær i Armé-Departementet E. H. Hoff (f. 1838). 2) i Oslo 1868 m. enkefru Karen Margrethe Harboe, f. Steenbuch (f. 28/i2 1828), datter af pastor Steenbuch i Enebak. —

C. j. Anker: 330 generalsperioner. 9_i30

Kadet 1826—16/io 1833. Sekondløitnant i Bergenske brigade 16/io 1833, med anciennitet fra 31/s, premierløitnant ved Tysnæsske kompani 24/io 1834, ved Ousiske komp, 13/4 1836, adjutant ved Bergenske korps 10/9 1837, kaptein og divisionschef under Sognske korps 26/7 1844, chef for Stryenske komp. 9/2 1848, chef for Hardangerske komp. 19/4 1849, på en stipendiumsreise i udlandet fra s/b 1850 til juni 1851, oberstløitnant og chef for Numedalske korps 25A 1857, chef for Norske jægerkorps 8/6 1858, r. Sv. o. 4/7 1858, r. D. o. 21/9 1859, r. St. O. o. 2/ø 1862, oberst, chef for Trondhjemske inf.-brigade og kommandant i Trondhjem 2/5 1868, k. Sv. o. 21h 1873, k. St. O. o. 18/io 1877, generalmajor 28/i 1880. —

Holck, Knud Kraft, f. på Lervik i Sogn 8/7 1789, † i Bergen 24/i 1870, søn af kaptein Hans Henrik Horne, mann Holck (2/7 1735—2% 1809) og Martha M., f. Midelfart (26/e 1748—2% 1838). G. m. Karen Holtermann (2%

1797—7/i 1837). 6 børn. —

Kadet 1/i 1804, fænrik ved Bergenhus regt. xh 1806, sekondløitnant septbr. 1806, premierløitnant 12/5 1808, ansat ved landkadetkorpset fra 20/2 1810—Vi 1813, kaptein og chef for Nordre søndfjordske kompani 4/i2 1813, med anciennitet fra 15/io s. år. Kompanichef ved Søndfjordske musketerkorps fra Vi 1818, oberstløitnant og chef for Sognske jægerkorps 4/io 1830, r. Sv. o. 29/s 1832, r. St. O. o. 21/s 1847, oberst og chef for Bergenske infanteribrigade samt kommandant på Bergenhus fra 17/s 1848 til 10/5 1860, da han tog afsked, generalmajor fra 20/n 1851. K. Sv. o., k.1 St. O. o. 2/2 1857. —

Holck, Ole Elias, f. i Sogn 6/i 1774, † på Alværn pr. Ladvik 14/7 1842. Broder til generalmajor K. K. Holck,131

G. m. Karen Sophia Hansen (f. % 1786, † på Alværn pr. Ladvig 20/8 1873). 3 børn. —

Fænrik ved Bergenhusiske regt. 24/7 (12/e) 1789, sekondløitnant 12/n 1790, ansat ved grenaderkorpset 3/s 1799, premierløitnant ved Bergenhusiske regt. 19/i2 1800, kapteins karakter og ansat ved Kronens regt. i Kjøbenhavn 28/3 1808, stabskaptein 2/s 1808, kompanichef ved Bergenhusiske regt. 21/ii 1809. Forrettende major ved regimentets i ste feltbataljon 1814, major og kommandør for Sognske bataljon 24/4 1815, oberstløitnant og chef for Søndfjordske nat. musketerkorps fra Vi 1818, r. Sv. o. 7/9 1818, oberst 24/e 1828, generaladjutant 27/s 1834. Tog afsked 12/2 1841 og fik da meddelelse om hans majestæts tilfredshed med hans lange og tro tjeneste, erholdt tillige fuld gage i pension.

Var i 1814 medlem af rigsforsamlingen på Eidsvold, var storthingsmand for nordre Bergenhus amt i 1818, 1824 Medlem af storthingsdeputationen til Stockholm

1818.

Se Langes Forfatterlexikon og B. Moes Eidsvolds-repræsentanter. —

Holst, Hans Gram, f. 3/g 1744, † Vi2 1815 på Nordby i ld, søn af oberstløitnant ved iste Smålehnske regt. Joh. Hübner Holst (f. 1707, † 1778), en dygtig og anseet officer, og Elen Margrethe, f. Dampe. G. m. Isabella Dorothea Leganger (f. 2/io 1745, † på ld 14/i 1809, datter af provst i Aremark Lars Leganger († 1772) og Elise Cathr., f. Munch, fra Våge). Fader til svensk generalmajor J. H. v. Holst († 1836). —

Underofficer ved iste Smålehnenes regt. 23/3 1752. fænrik ved samme regt. 28/2 1759, sekondløitnant n/n 1761, var med regimentet i Kjøbenhavn 1761 og i Holsten og132

Mecklenburg 1762, premierløitnant Vi 1766, ansat ved Akershusiske regt. ved reductionen i 1767, ved Søndenfjeldske regt. Vs 1769, kapteinløitnant 25/9 1776, kaptein V10 1778, sekondmajor 4/s 1788. Deltog i toget mod Sverige 1788 som chef for iste Trondhjemske grenader-bataljon, atter ansat ved Søndenfjeldske regt. 1789 som premiermajor, oberstløitnant i regimentet 3% 1796, kommandør for Nordenfjeldske nationale inf.-regt. 22/3 1805, efter oberst Griiner oberst og chef for regimentet 13/2

1807, førte høire fløibrigade mod de svenske 1807 og

1808, udmærkede sig i Høland og i Urskoug, generalmajor 30/4 1808, fungerede som brigadechef, indtil brigaden opløstes i septbr. 1809. K. D. o. 28/i 1809, kommandant ad interim i Fredriksstad fra 1809 til 19/3 1811; chef for Nordentjeldske gevorbne inf.-regt. 9/V 1810. Gik af på vartpenge 19/3 1811. —

Se Collegialtidende for 13/s 1808, s. 560.

Mantheys Danebrogsriddere, s. 114. —

Chefen for iste Smålehnske nat. inf.-regt., generalmajor D. Eimhaus, anfører i sin konduitliste, dateret Tose-gård 25/2 1764: »Reformé Second Lieut: Hans Gram Holst, 21 Aar g., 11 Aar tient. Faderen er oberstlieutenant. Goed Egenskab, anvender Fliid i Tienesten, anstændig Opførsel.« —

Se: Norsk mil. tidsskrift 1882, 10de hefte, hvori H. G. Holsts autobiografi af 24/i2 1811 er indtaget. —

A nm. Om hans fader, oberstløitnant J. H. Holst, udtaler chefen for iste Smålehnenes regt. David Eimhaus sig

25/2 1764 således: »Født af danske Forældre, goed Conduite, berømmelig opagt i Tienesten og anstændig Opførsel.« —

Hornemann, Hans, f. 4/7 1743, † i Kristiania 28/7 1816, begravet 3/s, søn af assessor Henrik Hornemann til133

Reinkioster (f. 1694, † 1748) og Sara, f. Hammond (f. 1708, † 1788). Ugift. —

Sekondløitnant ved 2det Trondhjemske regt. 9/s 1763, 22 år g., kaptein ved Holstenske gevorbne regt. 17A 1765, major af infanteriet 19/s 1782, med anciennitet fra 21/io 1774, sekondmajor ved Viborgske regt. lhU 1786, medfulgte kronprins Frederik på toget til Sverige 1788, oberstløitnant af infanteriet og ansat ved 2det Akershusiske inf.-regt. samt chef for grenaderkompaniet X1/i2 1789, ansat ved 2det Trondhjemske regt. og chef for 2det gevorbne grenaderkompani 5/3 1790, virkelig oberstløitnant l4/i 1791 med anciennitet af 28/s 1790 (se dansk état for 1791, side 228), oberstløitnants gage 1/r 1798, kommandør for regimentet 3% 1800—2/i2 1802 (general v. Krogh blev stående som regimentets chef), oberst 15/i 1802, chef for det Norske livregiment tilfods i Kjøbenhavn 2/i2 1802. Tog afsked 15/2 1805 og blev da udnævnt til generalmajor, erholdt 1400 rdr. i pension. —

Chefen for Trondhjemske nat. inf.-regt., generalmajor

o

R. v. Eppingen, anfører i sin konduitliste, dateret Anemoe d. 23/2 1764: »Second Lieut. Hans Hornemann. Han er et habil Subject, som lægger sig efter Kongens Tie-neste.« —

Hornemann, Johan Thomas til Reppe i Størdalen, f. n/9 1740, † 9/4 1825, broder af generalmajor Hans Hornemann († 1816). G. 23/ö 1783 m. Sofie Amalie Collin (f. 31/i2 1765, † 4/5 1840). —

Sekøndløitnant ved 2det Trondhjemske regt. 27/i2: 1758, premierløitnant 28/i2 1759, kaptein og kompanichef ved Nordenfjeldske gevorbne regt. i Kristiania 17/io 1765, major ved 3dje Trondhjemske regiments skiløberbataljon samt chef for Meeragerske komp. 21/io 1774. Var den134

første kommandør for iste Nordenfjeldske skiløberbataljon fra 18A 1781, da den annekteredes iste Trondhjemske regt. — til 1804, da C. G. Bang fik denne bataljon, der talte 3 kompanier. Oberstløitnants karakter 18/3 1791, med anciennitet fra 28/s 1790, oberst samme dag som broderen: 15/i 1802, kommandør for iste Trondhjemske regt. 13/i 1804, reserveredes generalmajors anciennitet 15/2 1805. Tog afsked 4/i 1808 og udnævntes da til generalmajor med førnævnte anciennitet, der var af samme dato som broderens; erholdt 606 rdr. i pension.

Chefen for Trondhjemske nat. inf.-regt., generalmajor

c

R. v. Eppingen, anfører i sin 'konduitliste, dateret Anemoe 23/2 1764: Prem. Lieut. Johan Thomas Horneman, 24 Aar g., Officier siden 27/i2 1758. Han er en duelig og habil Officier, der fortiener Hs. Kongl. Maytts. Naade til videre Forfremmelse.« —

Howen, Reinhold v., f. i Lifland 16.., † 21/5 1682 pä Vestnæs i Romsdalen, bisat i Trondhjems domkirke 6/s s. år. Skrev sig selv: van Houen til Keykou, havde godser på Øsel og var af en adelig liflandsk æt. G. m Helle (†/6 1684), datter af oberst Frederik Budde og hustru Anna, f. Urup. Hans datter, Anna Sophia, løb 1665 bort med ritmester, senere generalløitnant G. C. v. Schultz († 1715), med hvem hun samme år blev gift. Imidlertid havde v. Howen fået kongelig tilladelse til at lade v. Schultz arrestere, og befuldmægtigede sin hustru d. 29/5 s. år til at lade sagen påtale. —

Var 1647 maj'or i Skåne, kom til Norge omtr. 1650, blev oberstløitnant ved Trondhjems regt. 2% 1650, deltog 1657 i felttoget i Jemtland. I 1658 var han oberst og deltog da i Trondhjems tilbageerobring fra de svenske. I juni s. år fik officererne ved det i anledning af Trond-135

hjems afståelse opløste Trondhjems regt. ordre af Peder Wibe at reise til Bergen, da kongen ønskede at beholde dem i tjenesten. Derved kom v. Howen d. 18/9 til Bergen »som bestalter [Oberst for Bergenhuuslehns

Regiment«; dette chefsskab varede dog kun nogle uger.

Chef for Trondhjems regt. og kommandant i Trondhjem fra 1659 til 73. Deltog i felttoget 1676, generalmajor Vs 1677, derpå kommanderende general nordenfjelds, gjorde i august s. år indfald i Jemtland, hvorfra han fordrev fienden.

Se »Norsk mil. tidsskrift« B. XXV, s. 485. —

Huitfeldt, Hartvig til Hafslund, f. 12/s 1677, † s/s (B. Moe, I, s. 334) (Gravskriften: 2/g) 1748, bisat i det af ham byggede gravkapel ved Skjeberg kirke, søn af oberst Tønne Huitfeldt (1625—1677) og Sophie Amalie, f. Rosen-crantz (1649—1711).

G. 1719 m. Karen Werenskiold (25/6 1700—26/io 1778), datter af amtmand i Smålehnene Nils Werenskiold og Elisabeth, f. de Tonsberg; hun var fra 1755 dame de l'union parfaite og overhofmesterinde hos dronning Juliane Marie fra 1754—67. De havde 3 voksne børn, hvoriblandt Sophie Riborg Amalie (20/io 1723—ul<z 1776), hun blev g. 1745 m. general grev Chr. O. Fr. Wedel-Jarlsberg († 18/n 1776).

Han var broder til kommandør Iver Huitfeldt til Tronstad, som d. 4/io 1710 sprang i luften med orlogsskibet Danebrog og 700 mand, og broder til generalløitnant H. J. Huitfeldt († 1751).

Hans brodersøn var generalmajor V. W. H. Huitfeldt

(† 1792).

Se: B. Moes personalhistorie, I R., s. 31—39. —

Fænrik ved Bergenhusiske regt. 1697, løitnant ved samme regt. 18/5 1700, kaptein 29/? 1702, major 23/4 1707,136

oberstløitnant ved 2det Trondhjemske nat. inf.-regt. 10/5 1710. Var i sin ungdom i fransk krigstjeneste, udmærkede sig i den nordiske krig 1710-—1719, oberst og chef for Bergenhusiske regt. 30/9 1712. Da regimentet d. 24,/i2 1717 deltes i to, blev H. Huitfeldt chef for iste Bergenhusiske regt. (til 1720), deltog i krigen mod Carl d. 12te 1718. Generalmajor 3/s 1719 og kommandant i Marstrand 5/s s. år. Denne fæstning kaldtes — efterat Tordenskjold d. s. år havde erobret den —: Christianssten. Kommandant på Carlssten 5/s 1719. Chef for Nordenfjeldske regt. Inspektør over den norske militær-état V9 1720 sammen med generalmajorerne P. Rømeling, Oetken og Kruse.

Chef for 2det Akershusiske regt. fra lø/i2 1720—2/s 1729. R. D. o. 10/6 1728 med symbolum: Si Deus pro nobis, qvis contranos. Kommanderende chef over fæstningerne i Norge 2/ö 1729, generalløitnant og høistkom-manderende over fodfolket 25/v 1733- Kommandant i Fredriksstad fra 14/3 1740—3/6 1748. General s/io 1746. Fik Frederik d. 4des billede i briljanter at bære i blåt bånd. —

Huitfeldt, Henrik Jørgen, til Elingård, Kjølberg og Sande, f. på Fredrikssten 9/s 1674, † på Elingård lc/5 1751, bisat i det af hans og hans 2 hustruers fælles oldefader, kantsier Jens Bjelke, opførte gravkapel ved Onsø kirke i Smålehnene. Søn af oberst Tønne Huitfeldt († 1677) Sophie Amalie, f. Rosenkrantz († 1711), broder til general Hartvig Huitfeldt († 1748). G. i) i Langå i Fyen Ve 1707 m. Sophie v. Pultz (f. I9/i 1690, † 19/i 1711), datter af oberstløitnant H. C. v. Pultz til Kjølberg og Mette Sophie, f. Schade. 2 børn. 2) 3/n 1713 m. Birgitte Christine Kaas, bekjendt som salmedigterinde137

(f. 2/io 1682, † u/s 1761), datter af stiftamtmand i Trondhjem Hans Kaas († 1700) og Sophie Amalie, f. Bjelke († 1703). De havde 5 sønner, der var officerer, deriblandt generalmajor Val. W. H. Huitfeldt († 1792), samt 4 døtre. Onsø kapel, hvori han og hans 2 fruer var begravne, blev uden slægtens bemyndigelse sløifet i 1820-årene. —

Fænrik ved Smålehnenes regt. 1691, stod 6 år i fransk krigstjeneste ved regimentet Royal danois, var 23 år gl. med ved Barcelonas beleiring 1697. Løitnant ved samme regt. u/i 1699, kaptein 20/n 1703, major 20/2 1711, oberst-løitnants karakter 13/5 (16/a) 1713- Tog 26/3 1716 den svenske oberst Weinholtz med 300 mand tilfange ved Moss, udmærkede sig ved Moss 23/4 s. år, virkelig oberstløitnant 23/5 s. år. Erholdt guldmedalje for

tapperhed. Oberst 8/s 1719, chef for iste Smålehnenes inf.-regt. fra X1k 1727 til sin død. Brigadier 20/6 1733, generalmajor 24/i2 1734, generalløitnant 2/n 1746, r. D. o. V9 1747 medsymbolum: »Min Lyst og Attraa er at tjene Gud og Kongen.« — Se; Carl d. Xllte i Norge af Lagermark. 1883. Huitfeldt, Valentin Wilhelm Hartvig til Elingård, f. 30Ai 1719, † 20/n 1792 (ikke 9/n, som angivet hos B. Moe og andre steder). Hans begravelse holdtes i Tangens kirke 29/n s. år, kisten blev senere indsat i kapellet ved Hurum kirke. Søn af generalløitnant H. J. Huitfeldt (1674—1751) og Birgitte Christine, f. Kaas. G. i slotskirken på Akershus d. 15/i 1755 med generalmajor N. F. v. Reichweins datter: Ingeborg Christine (f. 27/2 1736, † på Moss 16/i 1815). 8 børn, hvoraf 3 nåede majors grad. Han solgte Elingård 1778, og boede derefter på Moss og siden i Drammen. —

Fænrik ved Det ene gevorbne inf.-regt. 12/n 1736,138

sekondløjtnant 7/ß 1737- ansat ved livgarden tilfods i Kjøbenhavn 1739, kaptein ved førstnævnte regt. 26/e 1744, atter ansat ved garden tilfods 3% 1749, major ved førstnævnte regt. 4/s 1753, tertsmajor 21/s 1755, sekondmajor 1756, premiermajor 3/s 1757» oberstløjtnants karakter ved i ste eller østre Smålehnske inf.-regt. (senere Nordenfjeldske regt.) 3/n 1759, sekondoberstløitnant 22/i 1761, virkelig oberstløitnant 21/s 1765, oberst og chef for iste Bergenhusiske nat. inf.-regt. 2/s 1769, kammerherre 22/7 1769, chef for 2det Akershusiske regt. 20/5 1772 (x/5 efter Vaupell II, s. 756), generalmajor 2/i 1777, med anciennitet fra 29/i 1774, r. D. o. Vs 1782, tog afsked 13/e 1788. —

I konduitlisten af 1764 skriver hans regimentschef, generalmajor Schnell, under 14/i følgende:

»Second Obrist Lieutenant: Valentin Wilhelm v. Huitfeldt. Sein Vater ist General Lieutenant und Chef des isten Smaalehnschen Regiments gewesen. lst von Persohn beherzt, munter und dabey facil. Seine Conduite ist bedachtsam und zu rechter Zeit resolvirt. Er liebet den Dienst und ist zu denselben vollkommen geschickt. Seine AufTührung ist wohl anständig. sein Wesen freundlich, gesetzt und ganz miiitair. Sein End-zweck und Augemark ist die Ehre. Die Umstände seiner Haushaltungs Geschäfte aber sind in einiger Unordnung und mit Schulden behaftet. —

Huth, Wilhelm v., f. i Costewitz i Sachsen 17/s 1712, døbt 2 dage efter, † i Kjøbenhavn 6/s 1806, henved 94 år g., begravedes i Petri kirke 2% s. år. Eiede Sandviggaard ved Fredriksborg, søn af kammersekretær hos hertuginden af Sachsen-Zeitz godseier Salomon Huth (22/7 1660—27/io 1748) og Catharina Marie, f. v. Luschwitz († 29/3 1747). G. m. Charlotte Wagner (1745—95). 1 datter, g. m. grev139

C. F. E. Rantzau, i søn, der var officer, døde 18 r 8 efterladende 4 sønner. —

Gik i sin barndom på gymnasiet i Schleussingen, studerede, navnlig matematik, ved universitetet i Leipzig. Hessisk officer fra 1742—62, i hvilken tid han deltog i flere kampagner, var kaptein 1745, oberstløitnant 1759, bidrog samme år til seiren ved Thonhausen, erholdt herfor til belønning 4000 thr. tilstillet fra fyrsten af Schaumburg-Lippe, hvilken sum Huth uddelte til sine krigsmænd. I 1761 var han oberst. Gik 1762 i hannoveransk tjeneste som generalmajor og chef for ingeniørkorpset, forbeholdt sig at være kommandant i de fæstninger, som fienden måtte beleire. Kommandant i Münster s. år. Gik 1763 atter i hessisk tjeneste, blev kommandant i Hanau og var mentor for prins Carl af Hessen-Cassel. Deltog i den preussiske syvårskrig og var med i 17 træfninger. I slutningen af 1765 gik han ifølge opfordring i dansk tjeneste som dansk generalmajor med anciennitet fra 17/4 1762, blev da for det lange tidsrum af 54 år chef for artilleri-og ingeniørkorpset med 2427 rdr. i gage. Generalløitnant 26/2 1766, r. D. o. 4/7 s. år. Stod i mindre godt forhold til feltmarschal grev de St. Germain. Havde afsked fra dansk tjeneste fra sidst i 1767 til 16/9 1771, da han atter blev chef for det danske og norske ingeniørkorps med 4000 rdr. i gage. Omorganiserede og administrerede korpset med stor dygtighed, skrev en plan for artilleri-skolen, der approberedes 22/74 1772, satte denne skole — der omtrent 50 år senere afløstes af den militære høiskole — på en udmærket fod. Udvidede betydeligt kadetternes undervisning. Deputeret i generalitetskollegiet 9/n 1771, chef for dette kollegium 1781. Omordnede 1773 arméens avancementsforhold, stiftede s. år Norges geografiske op-140

måling, som han omfattede med stor interesse. Oprettede 1775 inden artilleriet et fond til de unge officerers

videnskabelige uddannelse. General af infanteriet 17/i 1772; var ifølge ordre af % s. år midlertidig høistkommanderende general i Norge inden prins Carl af Hessens ankomst d. 15/n> (sidstnævnte var udnævnt 15/2 s. år) ; førte også kommandoen over arméen efter prinsens tilbagereise til Danmark ved juletid 1772, indtil sidst i året 1774 samt en tid i 1788, var sidste gang i Norge 1790. Naturaliseredes som dansk adelsmand 25/i 1776. Opholdt sig en tid i Norge dette år, forbedrede landets fæstninger. R. E. 9/i2 1783 medsymbolum: Recte fasciendo neminem timeas.

Deltog i hofrevolutionen i Kjøbenhavn 1784. Statsminister fra 14/4 1784—1797. Anlagde chausséer i Danmark og plantede alléer i Kjøbenhavns omegn. Ifølge kongl. res. af 9/6 1806 bar den danske og norske armé 8 dages sorg efter ham.

General Huth interesserede sig varmt for Norge. D. Hegermann meddeler i sin Mathematiske Skoles Historie 1796, »at General Huth ofte besøgte Skolen, og at hans Mildhed og Opmuntring havde den største Indflydelse paa Eleverne.«

Han var en beskeden og en retfærdig mand, men af et kolerisk temperament. Sine bedrifter i felten omtalte han aldrig. Han lod sig begrave uden militær honnør. Han talte fransk og tysk, forstod latin, men talte kun dårligt det danske sprog; var også 53 år, da han kom til Danmark.

Hans levemåde var yderst tarvelig, han røgte ikke tobak og spillede aldrig kort. 2 gange ugentlig havde han i sin bolig på Gjethuset en mindre middag, der af-141

sluttedes kl. 5 om eftermiddagen. Aftenselskaber holdt han ikke.

Han stod i venskabeligt forhold til de fleste af sin tids fremragende personligheder. Frederik d. store sagde om ham: »Ein kleiner Huth, aber ein grosser Kopf.« — Se »Geschichte der königl. Artillerischule in Copenhagen 1780« af W. H. F. Abrahamsen, »Indfødsretten 1777« af Tygo Rothe, »Norges Opmaaling, 1878« af C. M. de Seue, »Meddelelser fra Krigsarkiverne, 1880« af C. Th. Sørensen. Indledningen til »Frederik d. 4des Krigshistorie« af Scheel; »Norsk mil. tidsskrift« 1882, 8de hefte, generalmajor Binzers autobiografi, i hvilken general v. Huth oftere omtales. —-

Høeg, Just Justesen til Fueltofte i Skåne, f. 16.., †

i Kristiania 26/9 1694. G. m. Karen----(† 8/i2 1703,

»nedsat i Vor Frelsers Kirke i Kristiania med stoer Process, Liigprædiken, Musich og Ringen d. 30/i 1703. Hun efterlod 5168 Rdr. 9 Skill.).« —

Chef for »Geniet og Artilleri-General ved Ingenieur-Corpset« 1671, r. D. o. 14/ö 1674, r. E. 20/3 1680 med symbolum: Sit vulnus qvodcunqve modo nee honoris nee conscientiæ. Stiftsbefalingsmand over Akershus stift, vice-statholder og høistbefalende over den norske armé under U. F. Gyldenløve fra 9/s 1682 til sin død.

Ifølge statholderens kopibog begyndte han at fungere i januar 1683. Var »Geheime og Etats Raad.« —

Ingenhaeff, Christopher Frederik, f. i Svinninge på Sjælland 15/i 1703, † i Fredericia 27/2 1781. Var af en liflandsk adelig æt. G. m. Mette Margrethe v. Krabbe (f. på Bjerre ved Horsens 14/s 1704, † i Fredericia142

1775, datter af étatsråd Oluf Krabbe til Bjerre og Hastrup). Morfader til generalløitnant Chr. Ulr. Sundt († 1849). —

Avancerede til oberstløitnant ved Sjællandske grenader-regiment, oberst ved Søndre jydske nat. regt. tilfods 1750, chef for dette regt. fra lb/i 1753 til 16/jo 1763, da regimentet hævedes. Generalmajor 22/4 1761, r. D. o. 22/7 1769 med symbolum: »Tro og oprigtig til Døden mod Kongen og Fædrelandet.« Kommandant på Fredrikssten 14/2 1770 til 4/9 1772 (Vaupell II, s. 771), kommandant på Akershus fra 4/9 1772 (tiltrådte 9/n) til 1/e 1774 (Vaupell II, s. 769), generalløitnant 4/9 1772, kommandant i Fredericia fra Ve 1774 til 9/s 1780, da han tog afsked.

Anm. Når Ingenhaeff hos Vaupell II, s. 733, er opført som kommandant i Fredericia fra 4/s 1772, da er det

formentlig en trykfeil, thi ifølge den danske état for 1780'—89, s. 900, fik han først denne post

d. Ve 1774.

Irgens, Nils Christian, f. 10/io (ifølge krigsskolens protokoller u/io) 1811, † i Kristiania 25/4 1878, søn af sorenskriver, ^tidligere dragonofficer Lars Johannes Irgens (i795—1830) og foged H. P. Smiths datter, Christiane (f. 1778). Sønnesøn af sognepræst til Vang i Valders H. Irgens (1743—86). G. i Laurvig 13/3 1841 m. Laura Fredrikke Linaae (f. 16/s 1816), datter af proviantforvalter Hans Linaae og Karen Fredrikke, f. Baggesen. 5 børn. —

Kadet fra Vi 1825—4/io 1830, elev af høiskolen fra 4/ö 1830—8/ö 1833, sekondløitnant i armeen lb/e 1830, surn. sekondløitnant i ingeniørbrigaden 5/<t 1834, med anciennitet af 4/io 1830, premierløitnant i samme brigade V3 1842, brigadeadjutant V12 1843, stabskaptein 17/i 1846, ansat i armédepartementets militære ekspeditionskontor fra Vi—3%

1859.

Kaptein 18/e 1853, r- St. O. o. 3/s 1853, major 28/io143

s. år, oberstløitnant i ingeniørbrigaden og oberst i arméen 28/9 1861, generalmajor og chef for ingeniørbrigaden 23/s 1863—3/4 1868, m. Sv. v. a. 1865, medlem af høiskolens direktion 1866—3A 1868.

Høistbefalende general efter generalmajor N. H. S. Wergeland 3/4 1868—28/s 1872, da generalmajor Fleischer blev det, statsråd og chef for armédepartementet fra s/4 1868—28/5 1872, da han tog afsked og efterfulgtes som statsråd af oberst Segelcke (til 19/io 1877). Se generalmajor Munthe.

K.1 Sv. o. 22/5 1864. K. St. O. o. Foretog flere videnskabelige reiser i udlandet, var medlem af flere kongelige kommissioner. —

Juel, Jens, baron af Juellinge, f. 1631, † 1700, broder til generaladmiralløitnant Nils Juel (1629—1697). —

Studerede i Sorø, blev senere en dygtig officer og en fin diplomat. Holdt som admiralitetspræsident flåden i ypperlig stand og bidrog derved væsentlig til broderens store seire. Blev baroniseret 10/i2 1672. Den 5/ö 1675 fik han befaling »at reise til Norge og styre Alt«, idet han udnævntes til vicestatholder og høistbefalende i landet; stod som sådan fra 1675—1682, fungerede dog neppe før okt. 1676. Da det norske generalkrigskommissariat oprettedes 8/s 1675 [blev han generalkrigskommissær indtil Ve 1677.

Se Hoffman: Danske Adelsmænd. —

Juel, Jens Hermans søn til Kjeldgaard, f. på Refstrup 8/n 1580, † 26/3 1634. G. i Viborg 13/s 1610 m. Ida Hansdatter Lange. Statholder og høistbefalende general i Norge fra 1618—1629, chef for Trondhjemske regt. og144

kommandant i Trondhjem fra 1628 til 1640. Riksadmiral 1629. —

Juel, Ove Iversen til Villestrup i Jylland, f. 23/io 1615, † 29/8 (5) 1686. Stiftamtmand i Kristianssand. Vicestatholder og høistbefalende i Norge fra 1669—76. Medens han fra juli til oktober 1671 opholdt sig i Danmark, var oberst H. J. Schort slotslovens forvalter. R. D. o. 12/io 1671.

Se: Statholdernes kopibog 42, b, og: B. Moe, II, s. 281. —

Kaasbøl, Peter v., f. i Trondhjem 1689, † s Præstø 12/2 1767, søn af præsident Peter v. Kaasbøll og Mille, f. Schøller fra Kirkesæter. G. m. Catharina Sophie v. Bille

(† 1732). —

15 år g. volontær i artilleriet 1704, artilleriofficer 1709, kompanichef 1718 i det danske artillerikorps, der 1763 blev sammensmeltet med det norske. Oberst af infanteriet 29/2 1740, kommandør over det norske artillerikorps fra 13/n 1744 til 1764 (Vaupell, s. 740).

Generalmajor 13/9 1752, generalløitnant 13/3 1759. Efter at have tjent under 4 konger i tilsammen 60 år, tog han 1764 afsked med 1200 rdr. i pension. —

Kaltenborn, Carl Frederik, f. i Breslau d. % 1723, † i Kristiania 20/3 1800 (Lange siger: 25/3), 78 år g. G. m. Catharina Lorentz († i Kjøbenhavn 12/n 1820). Fader til generalmajor C. F. F. W. A. Kaltenborn († 1832). —

Sekondløitnant 174., premierløitnant 26/2 1752, kaptein ved Dronningens livregiment 7/n 1759, major ved Søndenfjeldske gevorbne inf.-regt. V9 1772, oberstløjtnants karakter 29A 1773, iste major ved regimentet 22/g 1774, virkelig oberstløitnant 5/6 1776, oberst 6/i2 1780, chef for iste145

Akershusiske regt. efter oberst Wilh. v. Deichmann fra 7/i 1785. (ifølge Vaupell, II, s. 755: fra 20/3 1789) til sin død. Generalmajor n/i2 1789. Interimskommandant i Fredriksstad i 1776, i 1781 og fra 1790—91. —

Chefen for Dronningens livregiment, grev C. Ahlefeldt, anfører i sin konduitliste af 1764 over regimentets officerer:

»Capitain Carl Friederich v. Kaltenborn. Aus Schlesien gebürtig. Der Grenadier Capitain von Kaltenborn ist neulich im Regiment gesetzt und niemahlen dabey gewe-sen, ich kenne ihn also nicht weiter, als das ich vieles von ihm gehört.« — , Kaltenborn, Carl Frederik Ferdinand Wilhelm Albrecht, f. i Drammen 7/n 1785 (ikke 1784), † i Kristiania V3 1832, 47 år gammel, søn af generalmajor C. F.Kaltenborn († 1800), g. i Skjeberg 22/6 1815 med statsråd M. Gjøe Rosenkrantz' datter, Karen, der da var enke efter amtmand grev E. C. Knuth-Knuthenborg. 4 børn. -—

Kadet fra 4 9 1792—8/6 1800, lærer i fægtning på krigsskolen fra 28/s 1800—10/io 1801. Fænrik ved Norske jægerkorps Ve 1799, med anciennitet fra 28/ö 1795, sekondløjtnant 26/ii 1802, med anciennitet fra 6 2 1801, premierløitnant ved Jydske skarpskytterkorps 10/6 1803. I Holsten fra 1803 til 1807, adjutant hos guvernøren på Bornholm 1808, adjutant ved generalkvartermesterstaben 1809. Kaptein 15/s i 810, divisionsadjutant i generalstaben i Norge 24/i 1812, deltog i felttoget 1814, major 21/io s. år.

Oraonantsofficer hos kronprins Carl Johan 18 . ., kammerherre hos dronningen Vi 1816, oberstløitnant 19/9 1817, kabinetskammerherre 10/s 1818, oberst 8/s 1820, r. Sv. o. 27'h 1816, overadjutant i generalstaben samt general-adjutant 4/7 1823. Generalmajor, chef for generalstaben

C. J. Anker: 330 generalspersoner. IO146

og tjenestgjørende generaladjutant for armeen 24/e 1828. Stiftede 1830 en forening af officerer, der grundlagde det norske militære tidsskrift. Arbeidende m. Sv. k. v. a.

Se »Norsk militært tidsskrift«, 4 H., s. 201—4, og »Morgenbladet« for 1832, no. 69.

Fra krigsskolen har han fået det testimonium, »at han var en munter Elev af Naturevner« samt: »at han var en ærekjær og veltænkende Elev, der udmærker sig ved rosværdig Flid og Arbeidsomhed.« Testimoniet er undertegnet: Hesselberg, Hegermann, Prydz. —

Anm. Dansk generalmajor Frantz Albrecht v. Kaltenborn., chef for grenaderkorpset i Kjøbenhavn; opnåede denne grad d. 31/3 1751. —-

Keilhau, Wilhelm Christian, f. 27/V 1760, † i Kvam i Froen 15/i 1834, søn af holstensk præst Balthasar Keilhau og Christiane S. M., f. Davids. G. 1) i Ullensaker 12/i 1785 m. kammerråd og foged Jens Christian Kiihns datter. 2) m. Bereth Christensdatter fra Gausdal († 1850), 3 børn. Boede på Frostad i Froen. —

Sekondløitnant ved 2det Akershusiske regt. u/6 1783, premierløitnant 17/3 1786, ansat ved Oplandske regt. 29/ö 1789, kapteins karakter 16/s 1799, major og bataljonskommandør i regimentet 16/i2 1809, oberstløitnant og chef for Gudbrandsdalske korps fra Vi 1818, oberst 4/7 1833, generaladjutant 24/e 1828. —

Kloumann, Frederik Laurentius, f. på Feirings jernværk i Hurdalen l8/3 1813, † i Kristiania 28/i 1885, begravet sammesteds, søn af Henrik Gerhard Kloumann

o * '

(f. u/6 1762, † på Hadelands glasværk 23/ö 1838) og anden hustru, Pauline Sofie, f. Höffke (15/9 1782—4/io 1858).

G. i Jevnaker 9/io 1842 m. Vilhelmine Christine Juell (f. på Kongsberg 2<5/4 1820, † i Bergen 24 ;4 1868, datter,„L1L

af premierløitnant Georg Juell († 1828) og Sofia A. E., f. Biilow. 6 børn. —

Kadet fra 19A* 1827 til 31/i 1831, sekondløitnant i kavalleribrigaden med anciennitet af 25/i2 1831, ansat ved Ringsakerske eskadron, premierløitnant ved Skognske eskadron 21/i 1840, ansat ved den geografiske opmåling fra 1839—47. De første 3 af disse år gjorde han tjeneste som hydrograf ved kystmålingen i Finmarken, Fra 1845—47 udførte han opmålingen for Norges vedkommende af en meridianbue mellem Hammerfest og Det sorte hav til bestemmelse af jordklodens fladtrykning mod polen; opholdt sig i den anledning våren 1850 ved observatoriet i Pulkowa.

Adjoint i generalstaben V12 1845, r. r. St. A. o. 3dje kl. 4 9 1851, blev — efterat have været officer i 21 år — sekondritmester 10/s 1852, chef for kommandoekspeditionen i Stockholm 15/i 1855 til 1/ii 1860, oberstløitnant og 2den officer i generalstaben u/4 1857, r. St. O. o. 3/s 1859, r. D. o. 30/6 1860, oberst, chef for Bergenske brigade og kommandant på Bergenhus ls/i 1861. Var midlertidig chef for generalstaben fra 25/i til våren 1861, k.1 Sv. o. 7/9 1862, forinand i armeens værnepligtskommission 2/9 1864, generalmajor 1/9 1866, formand i en norsk-svensk militærkommission i Stockholm 9/2 1869, k.1 St. O. o. 15/io 1868, stkrs. Sv. o. V9 1875, tog afsked at regne fra V10 1882, erholdt 5000 kr. i pension og flyttede fra Bergen til Kristiania.

Under urolighederne i Bergen 1869 — den såkaldte poteteskrig — optrådte han med megen bestemthed og viste stor koldblodighed og ro, uagtet han selv blev rammet tilblods i ansigtet af stenkast.

Efter generalmajorens død blev der skrevet om ham,

10*148

at han var en streng og retfærdig mand med en djærv og frygtløs karakter. —

Koppelow, J&rgen Christopher, f. omtr. 1690, † efter 1759. Stod d. ®/5 1759 fadder i Vang på Hedemarken.— Sekondløitnant ved et gevorbent dragon-regt. u/n 1707, udnævntes af general baron Løvendal til løitnant ved dragonerne 15/9 1711, ansat ved iste kompani af det gevorbne dragon-regt. % 1713. Kaptein 15/io 1715, chef for 8de kompani af det nationale dragon-regt. 13/i2 1720, majors karakter (ved Oetkens dragoner) 25U 1729, sekond major 2/i 1730, oberstløitnants karakter 22/é 1735, virkelig oberstløitnant 1744, oberst V9 1747, chef for 3dje

Søndenfjeldske nat. dragon-regt. 15/? 1750. (Dette regiment, der oprettedes 14/s 1746, erholdt d. n/io 1783 navn af Oplandske dragon-regt.). Generalmajor tilhest 31 3 1755, afsked 3/io 1759.

Chefen for 2det Søndenfjeldske nat. dragon-regt., oberst Chr. Ulr. Hausmann, anfører i sin konduitliste, dateret Christiania 27/i 1731 :

»Second Major J. Chr. Koppelow. Ein vigilanter und hurtiger Officier, so eines Majors rechten Talent possidirt und Ihro Königl. Mayestäten Dienste mit aller Eifer ver-richtet.« —

Chefen for 2det Søndenfjeldske dragon-regt., oberst P. Beenfeldt, anfører i sin konduitliste, dateret Moss 9i

1739:

»Obrist Lieut. som Major: J. Chr. Copplou er af en middelmaadig Statur og Exterieur, fører et skikkeligt Levnet, inclinerer til Dyd og ey til egen Nøttighed, Spil eller Drik eller Quireller, er af en goed og hurtig Begreeb, applicerer sig med progress paa Tienesten, forestaaer sin149

nu havende Charge vel, og formaaer en høyere at betiene, besidder ingen particulair Videnskab.«

Den samme chef for det samme regt. skriver fra samme sted under 13/i 1746 en erklæring af omtrent det samme

indhold som den af 1739. —

Koss, Friederich von, f. på Solberg i Skedsmo 18/3 1701, † i Bergen 9/s 1782, søn af den tapre kaptein ved Skedsmoeske kompani, Johan Christopher v. Koss (f. 1668, skudt under de Svenskes beleiring af Akershus d. 10/4 1716) og Maria Josefa, f. de Bütscher († 1724 i Hoff i Jarlsberg). Ugift. —

Sekondløitnant 15 år g. 1716, premierløitnant ved 2det Vesterlehnske regt. 5,5 1724, kaptein ved iste Vesterlehnske regt. 11 li 1729, majors karakter 21/ii 1740, sekond-major 8/io 1745, oberstløitnant 31/3 1754 med anciennitet fra 30/7 1749, oberst 4 3 1750. Da krigen i 1762 blev erklæret med Rusland, og endel norske tropper sendtes til Holsteen, kommanderede han i Rendsburg den efter ham opkaldte »Kossiske Bataillon«. Chef for 2det Bergenhusiske regt. 24/9 1763—1767, kommandant på Bergenhus fra 4 1768 til sin død. Generalmajor 18 7 1765, general-løitnant 18/4 1781, med anciennitet fra 7/a s. år. (Se kalenderen for 1775).

9

Chefen for iste Vesterlehnske regt., oberst Fien, anfører i sin konduitliste, dateret: Scheen 10/i 1739: »Capitain Friederich v. Koss. Maadelig Statur og smuk Ex-terieur. Upaaklagelig i alle Maader, saasom hand ey in-clinerer til Drik, Spil eller Quereller, men derimod hans Levemaade conform med et honett Gemytt. Hurtig Begreb. Applicerer sig i alle Tilfælde med progress som en nidkjær Officier paa Tienesten. Er ey alene habil til sin nuhavende Charge, mens endog en høyere at comman-150

dere. Isaer adroit og vel skikket til at forestaae Majors function, hvorpaa han allerede udviste prøve ved seeneste Generall Mønstring, da han commanderet som Major. Besidder ingen Videnskaber særdeles.« —

Krabbe, Gregers til Thorstedlund og Eviggaard i Jylland, f. 12/i 1594, † ,8/i2 1655. Statholder og høist-befalende i Norge fra 1651 — 55, befalingsmand på Akershus slot. R. E. 2% 1646. —

Krabbe, Iver Tages&n til Jordberg i Skåne, f. 12/i i . . ,, † 12/i2 16 . . (efter 1664). —

G. m. Karen Marsvin, der var datter af Otto Jørgensen Marsvin til Dybek i Skåne og Mette Pedersdatter, f. Brahe, og som var et sødskendebarn af kong Christian d. 4des ægtefælle, fru Kirsten Munk. Se Saml. til Norges Folks Sprog og Hist. III, s. 159. Noten. B. Moe II, s. 180. —

Høvedsmand på Varberg i Halland 16 . høvedsmand på Bahus 1645, r. E. 25/n 1648, seirede i juli 165 7 over de svenske ved Hjertum og Turholm i Skåne. Seirede over grev Steenbock d. 27/9 1657. Krigen i Bahus kaldtes efter ham Krabbekrigen.

Generalmajor og kommanderende general søndenfjelds 1657. Indtog Uddevalla 12/2 1658. Statholder og kommanderende general i Norge fra 8/io 1661 —1664. Ankom til Akershus d. 5/2 1662. Havde J. Bjelke under sig søndenfjelds og J. Reichwein nordenfjelds. —

Krefting, Jacob, f. 23/4> ^øbt 17/s 1796, † på Strømsø 19/9 1879. Eier af Ganderød ved Fredriksstad, søn af major Herman Krefting til Næs herregård (1755—1828) og Ulrika Caroline, f. Motzfeldt. —

G. i Hole 25/i 1824 med sit sødskendebarn Jacobine Erikke Kjerulf (f. 15,3 1795, † 1855), datter af prost 1151

Hole, Ulrik Fredr. Kjerulf (1760—1820) og Eleonore, f. Krefting. —

Kadet fra V 4 1808—Vi 1813, sekondløitnant ved Nordenfjeldske regt. Vi 1813, med anciennitet fra V10 1812, premierløitnant 10At 1819, ansat ved Løitenske kompani, kaptein og chef for Soløerske landværns division ao/2 1838, chef for 2den division af Smålehnenes bataljon u/s 1840, kompanichef 8/s 1842, chef for Follougske kompani 19/2 1845, chef for iste gevorbne kompani af Fredriks-stadske korps u/s 1853. Oberstløitnant og chef for Stavangerske korps 1jii 1854, oberst, chef for Trondhjemske brigade og kommandant i Trondhjem 30/'i2 1857, r. Sv. o. 1859, r. St. O. o. 3/5 s. år, generalmajor V9 1866, tog afsked 2/4 1868. —

Krogh, Arnoldus Christian v., f. 1738 (oberst Vieregg siger: 1736), † i Kristiania 1814, begravet 5/s 1814, søn af oberst og chef for 2det Vesterlehnske regt., Christopher v. Krogh († 1752) og Maria, f. de Fine; broder til generalmajor Søren de F. v. Krogh († 1795)- G. m. Elisabeth Christine Nyrop († 20/i 1799). Ingen børn. Boede

længe på Christiansminde i Undal. —

Underofficer 1749, sekondløitnant reformé ved 2det Vesterlehnske regt. V4 1753, virkelig sekondløitnant 15/i 1755, premierløitnant 14,V 1756, kapteinløitnant 12/io 1769, kaptein V'3 1773, majors karakter 11/s 1786, major ved regimentet 27/io s,, år, kommandør for regimentets 2den bataljon og chef for Listerske kompani 23/V 1790, oberstløitnant ved samme regiment 6/i 1797 med anciennitet af 31/7 1790, oberst 10/6 1803, chef for 2det Akershusiske regiment 3/i 1806 til 12/6 i 810, generalmajor 3% 1808, gik å la suite med 1200 rdr. i vartpenge 12/6 1810.

Chefen for 2det Vesterlehnske regt., oberst Vieregg,152

skriver i sin konduitliste, dateret: Lister 17/s 1764, orn daværende premierløitnant A. C. v. Krogh følgende: »Er 28 Aar gammel, 15 Aar tjent, en meget habil Officier, som fører en god Conduite og applicerer sig med stor Iver på Kongens Tieneste.« —

Krogh, Caspar Herman f. V12 1725, † på Mørk i Eidsvold 10/.3 1802. Foruden nævnte gård eiede han Øie i Melhus. Søn af generalmajor G. F. v. Krogh († 1768) og Hedevig Augusta, f. v. Brüggemann († 1740).

G. 26 5 1759 ni. admiral Lerches datter, Christiane Ulrica (f. Vu 1730, † 2% 1803 i Eidsvold), hun var damede V union parfaite. Hans søn var kammerherre, oberst Adam G. v. Krogh († 1839), der i 1801 var chef for Herregårds-skytterkorpset, og som senere blev direktør for Øresunds toldkammer. —

Fænrik ved iste Akershusiske nationale inf.-regt. 2/s 1743, premierløitnant 22/2 1747, virkelig sådan 13/s 1747, kaptein i tste dragon-regt. 15Ar 1750, generaladjutant 1756, kammerherre 18/ö 1759, oberst og chef for Norden-fjeldske dragon-regt. Vi 1766, — kjøbte regimentet af generalmajor P. v. Motzfeldt, — r. D. o. 22/7 1769 med symbolum : Regi fidelis, patrice utilis. Generalmajor 21/io 1774, chef for Akershusiske dragon-regt. 16/2 1785 (se Vaupel II, s. 742), generalløitnant af kavalleriet 2/n 1787, tog afsked 30/5 1794 med 1200 rdr. i vartpenge. —

Chefen for i ste Akershusiske nationale regiment tilfods, daværende generalmajor F. F. v. Husmand (således skrev han sig), anfører i sin konduitliste, dateret: Christiania 31/i2 1745: »Fenrich C. H. v. Krogh. Liden og maadelig Anseelse, inclinerer til alt godt, af got Begreb, kand blive til meer beqvem.«

Chefen for Søndenfjeldske nationale dragon-regt., da-153

værende oberst F. W. Sehested, anfører i sin konduitliste, dateret: Brotnow 27/t 1764:

Capitain C. H. Krogh, 39 Aar g., 24 Aar tient. En habil Officier, tillige af god Caracteer, activ i Tienesten, fører en med hans Caracteer overensstemmende Conduite, har 1788 bivaanet en Sommer Campagne ved den kongl. fransösische Armee.« —

Krogh, Georg Frederik v., f. i Bergen 29/i 1687, † på Øie i Melhus 29/4 1 /68, bisat i Trondhjems domkirke 13/5 s. år, søn af chefen for Bergenhus regt., den bekjendte kriger, oberst G. F. v. Krogh († 1715) og Birgitte, f. v. Munthe.

G. i Kristiania 18/i 1725 m. Hedevig Augusta v. Brüggemann (12/s 1707—k 1740) fra Østergaard i Fyen, søster til den mægtige grev A. G. Moltkes første frue. De havde 11 børn, hvoriblandt generalløitnant C. H. v. Krogh († 1802) og general G. F. v. Krogh († 1818). — Sekondløitnant 1707, ansat ved Det gevorbne infanteri-regt. 27/7 1808, premierløitnant 1710, generaladjutant 1713, kaptein 1716, major og chef for det Trondhjemske garnisonskompani 1724, oberstløitnant 1731, oberst og chef for Vesterlehnske regt. 4/s 1740 til 3/u 1753. Generalmajor 13/9 1752, kommandant på Fredriksten 3/n 1753 til 18/i 1758, da han blev kommanderende general nordenfjelds, generalløitnant 31/s 17 59, kommandant i Trondhjem 1764, r. D. o. 16,'io 1760 med symbolum: Pro Rege et Patria. Kammerherre. Tog afsked 3/i 1776 m. 1500 rdr. i pension. —

Krogh, Georg Frederik v., f. i Trondhjem 7/io 1732, † sammesteds 3/s 1818, 86 år g., søn af generalløitnant G. F. v. Krogh († 1768) og H. A., født v. Briiggemann154

•(† 174°), vai* sønnesønssøn af tysk generalmajor Heinrich Wilhelm v. Krogh.

G. i Trondhjem i) 11/12 1760 m. Elisabeth v. Scheller <f. 4/a 1744, † 28A) 1763), 2 sønner. 2) i Eidsvold 14/4 1765 med sin broderkones søster, admiral Chr. Lerches datter, Margrethe (f. V1 l734. † 17/i 1807), 6 børn, hvoriblandt oberst G. F. v. Krogh († i Trondhjem g6,10 1826). —

Fænrik ved iste Vesterlehnske regt. 24/6 1749; i sine optegnelser anfører han at være bleven fænrik 1746, hvilket stemmer med hvad der anføres i Krafts forfatterleksikon s. 364, ansat ved den danske grenadergarde 1750, page hos kong Frederik d. 5te s. år, sekondløjtnant ved samme garde 1752, hofjunker s. år. Kaptein og chef for Bambieske kompani under iste Vesterlehnske inf.-regt, 10/io 1753. Deltog 1757 i syvårskrigen, gjorde tjeneste i Frederik d. 2den af Preussens stab, var med i slaget ved Prag og ved byen Planjanies bombardement samt d. 18de juni i slaget ved Collin, hvor han blev såret i den høire fod og dog var med at dække kongens retræt til Mischle, hvorunder man måtte hugge sig igjennem en afdeling østerrigske Pandurer, der gjorde et kraftigt anfald på kongen og hans lille følge. 48 år senere udgav han i 1805 en afhandling: »Bidrag til Beskrivelse over Slaget ved Collin 1757«, trykt i Neue Bellona, 8de Bind, 2. Se •Krafts lit. leksikon, s. 323. I det Deichmannske bibliotek i Kristiania findes i afskrift en af G. F. v. Krogh skrevet: »Journal der Campagne des Jahres 1757«, den udgjør 55 sider i folio. Hans: »Tanker i Anledning af Norges nuværende Stilling« blev trykt i Kristiania 1813 på foranledning af prins Frederik af Hessen.

Han blev kompanichef ved Nordenfjeldske regt. 1757,155

kammerjunker s. år, generaladjutant 20/i2 1758, s. år ansat ved et armékorps i Holsten.

27 år g. blev han 21/& 1760 fra kaptein: oberst og chef for iste nordre Trondhjemske inf.-regt., hvilket han kjøbte for 6000 rdr. af oberst Lucas Winther. Denne post indehavde han i 54 år, idet han under organisationen i 1789 blev udnævnt til chef for det nye Trondhjemske inf.-regt. d. 2%. Den 30/5 1800 blev han fritagen for personlig at udføre chefsforretningerne ved regimentet, men blev stående som dets nominelle chef til 5/i 1814.

I 1762 rykkede han med sit regiment til Holsten og ind i Mecklenburg, men da Katharina d. 2den var bleven russisk keiserinde, trak de dansk-norske tropper sig igjen tilbage. Han blev kammerherre 1768, generalmajor og kommanderende general nordenfjelds 4 9 1772 (Vaupell anfører: 1775, se II del, s. 765). Denne stilling indehavde han i 42 år. R. D. o. 21/io 1774 med symbolum: Pro Rege et Patria vitam offere. Generalløitnant V2 1781. Kommandant i Trondhjem var han i 26 år, fra 4 s 1788. Sidstnævnte år overtog han under feltmarschal prins Carl af Hessens fravær kommandoen over den norske armé. Var i ste deputeret i det norske generalitetskollegium. Den 6/s 1791 fik han et tillæg af 180 rdr. årlig til sin generalmajorsgage. Erholdt generalløitnantsgage 3/6 1791. General 8/2 1793. R. E. 22/s 1801. Fik 600 rdr. i gagetillæg 1804. Var kommanderende general over den norske armés 2den division. D. m. 10/io 1808. Stkrs. D. o. 28/i 1809. Lod s. år et korps rykke ind i Jemtland. Skrev 1813: »Tanker om Norges nuværende Stilling«, hvilken afhandling prins Carl lod trykke. Efter fornyet andragende erholdt han afsked ved en i den anledning udstedt armébefaling, dateret: Hindsgavl 5/i 1814, fik156

fuld gage i vartpenge samt de emolumenter og revenant-bons, han havde havt som kommandant i Trondhjem. I den divisionsordre, hvori general Krogh tager afsked med sine underordnede, udtaler han, at årsagen til, at han har havt så stor glæde af sin kommando, er den, at han derigjennem »har lært at kjende Trøndernes gode Talenter' Mod og Retsindighed samt deres sande Hengivenhed for Konge og Fædreland.« —

Den af general Krogh som oberst og regimentschef over officererne ved iste Trondhjemske inf.-regt. forfattede konduitliste, som i afskrift beror i det norske generalstabs-arkiv, er betegnende for hans samvittighedsfulde og ædle karakter. — Han var den første, der avlede poteter i Norge. — Ved hans død anlagde den norske armé tre dages sorg. Se om ham: B. Moe, ny Række 1846, s. 227—34. Hans autobiografi af ixle 1811, som fandtes i ordenskapitlet på Kristiansborg slot, der afbrændte d. 3dje oktober 1884, er indtaget i Norsk militært tidsskrift 1882, 8de hefte, s. 438—42.

Se Kristianssands Adressekontors Efterretninger i82ir no. 5 og 8. Hermoder II, s. 27—30. —

Krogh, Søren de Fine v. til Hågenvik i Vikendal, f. u/6 1722 (oberst Vieregg anfører: 1726), † 11/-2 1795, søn af

oberst og chef for 2det Bergenhusiske regiment, Christopher v. Krogh († 1752) og Maria, f. de Fine († 1752). G. 1758 med 1) Anna de Stockfleth (1701—48), 8 børn. 2) 1774 m. 2) Catharina Nikolava Frorup (f. 1741), 6 børn. —

Fænrik ved 2det Vesterlehnske regt. u/6 1745 (Vieregg siger: 1742), premierløitnant 1Vs 1747, kaptein 1751, kompanichef 24/ö 1752, sekondmajor 13/io 1756, premier-major -6/s 1761, oberstløitnant ved 2det Bergenhusiske regt./

157

28/2 1769, obersts karakter 2/i 1777 med anciennitet af 29/i 1774, chef for sidstnævnte regt. 2Vg 1782 til V7 1789, da regimentet omformeredes, generalmajor 2/n 1787. Tog afsked 20/3 1789 med 900 rdr. i pension.

Chefen for Vesterlehnske regt., oberst v. d. Lühe anfører i sin konduitliste, dateret Bergegård d. 31/i2 174$: »Fænrik S. de F. v. Krogh. Middelmaadig Statur, god Exterieur, inclinerer til Dyd, god og hurtig Begreb, applicerer sig, forstaaer sin Charge, ey endnu bekjendt (med) andet, end hvad hans Charge vedkommer.«

Chefen for 2det Vesterlehnske regt., oberst Vieregg, anfører i .sin konduitliste, dateret Kiørefjord på Lister V3 1764: »Premier-Major S. de F. v. Krogh, 38 Aar g., 22 Aar tient, fød i Norge, hans Fader været Obrist og Chef for dette Regiment. En meget habil Officier, som applicerer sig vel paa Kongens Tieneste og fører en god Con» duite, forstaaer noget af Fortificationen, Mechaniquen og Tegningen.« —

Krohg1, Johan Bernt, f. n/9 1786 på Munkholmen ved Trondhjem, † 24/n 1855 i Kr.nia, søn af generalvei-mester Nicolay Fr. Krohg og Anna, f. Meincke, g. i) d. 30/i2 1812 m. Barbara Borchgrevinck (f. 19/2 1792, † i Kr.nia 15/n 1818, datter af prost H. Chr. Borchgrevinck på Toten og dennes 2den hustru, Sofie Coth, f. Mandall). 2) 1820 m. Maria Meincke (f. X1k 1783, † 1875). 3 børn af første, 2 af andet ægteskab. —-

Ansat 6 år g. ved Nordenfjeldske regt. 1792, kadet fra 23/g 1798 til 5/s 1803, sekondløitnant af 2den kl. i artillerikorpset 5/s 1801, (se krigsskolens stambog), sekondløitnant ved samme korps l/s 1803, premierløitnant 16/2 1809, stabskaptein 26/7 1814, lærer i ridning ved kadet-

I158

korpset fra x/i 1816 — 11 k 1822, batterichef fra 1/i 1818, r. Sv. o. V9 1818, major og chef for 2den artilleribataljon 27/i2 1826, at regne fra x/i 1827, adjutant hos kronprinsen 21/ö 1825, oberstløitnant 18/e 1831, oberst 26/i 1839, general-adjutant 26/'i 1843, adjutant hos kongen fra 29/4 1844 — 2% 1849, da han søgte sig entlediget fra denne stilling, r. St. O. o. 2l/s 1847, k.1 Sv. o. 3/5 1853, kommandant på Akershus fra 23/6 1836 til 18/2 1854, da han tog afsked med 800 spdr. i pension. Garnisonens officerer lod male hans portræt, der af den nuværende kommandant er ophængt i Kristiania militære samfund.

Kaldtes på grund af sin store styrke i daglig tale: »Klippen Krohg.« —

Krohg, Theodor Christian, f. på Nitteberg i Gjerdrum 3/6 1727, † på gården Flogstad i Gjerdrum 29/io 1798, søn af oberstløitnant Christian Nilsen Krog, (f. 22/4 1693, † 25/5 1752) og Gyri Thorsdatter, f. Sørum (1696 — 20/2 1779). Broder til generalveimester nordenfjelds Nicolai Fr. Krohg (1732—1801) og til generalveimester søndentjelds Georg A. Krohg (1734—98). G. på Bragernæs 27/2 1770 m. Anna, f. Must, enke efter kancelliråd Bredo Plade, datter af amtmand Just Must og Else Marie, f. Wiel. Ingen børn.. Forandrede år 1800 sit navn Krog til Krohg. Han var farbroder til generaladjutant J. B. Krohg († 1855) Eiede i længere tid gården Brotnow i Ullensaker. —

Fænrik ved iste Søndenfjeldske nationale dragon-regt. 23/7 1749, sekondløitnant lbh 1750, kapteinløitnant 22/6 1757, kaptein 26/V 1758, kongens fløiadjutant (majors rang) 17/6 1761, major Vi 1766, oberstløitnant ved Nordenfjeldske dragon-regt. 21/io 1774, atter forsat til Søndenfjeldske dragon-regt. 2C/6 i 776, oberst 22/io (22/6) 1783, chef for Smålehnenes dragon-regt. 19/i2 1788 til 29/4 1796, da oberst Drechsel fik%

regimentet. Generalmajor u/i2 1789, tog afsked 29/4 1796 med 800 rdr. i vartpenge.

Chefen for iste Søndenfjeldske nationale .dragon-regt., generalmajor F. W. Sehestedt anfører i sin konduitliste,. dateret Brotnow 27/2 1764: »Flygel-Adj utant og Capitain Teodor Christian Krog, 38 Aar g., 24 Aar tient.. Faderen har været Oberstlieutenant i Regimentet, ey af Extraction. En habil Officier, applicerer sig vel paa Tienesten og samme med Fliid forretter, af et godt Begreb,, fører og en god Conduite.« —

Kruse, Ulrich Christian, f. på Spøttrup i Jylland 10/n 1666, † i Fredriksstad 17/s 1727, bisat i Onsø kirke-Var eier af Brotnow i Ullensaker. Søn af Mogens Kruse og Helvig, f. Krabbe til Spøttrup. G. m. Maria Christine Krabbe, der døde på en herregård i Sydsjælland, Linders-vold, som hun havde kjøbt 1728; deres datter, Birgitte Charlotte, blev 1732 g. m. statsminister grev Otto Thott († 1785) til Gaunø i Sjælland. Kruse var en stærkbygget mand af lav vækst.

Ritmester ved det ene nationale dragon-regt. 10/io 1699, major og chef for 2det kompani af Nordenfjeldske dragoner (Budalske komp.) Xbk 1701, oberstløitnant 22/4 1704, oberst 12/4 1710, chef for det nationale dragonregiment 17/io 1716 til 1722, da H. B. Schaffelitsky de Muckadell fik regimentet. Forevigede sit navn ved sin heltemodige kamp mod Carl d. 12te i Høland d. 9/3 1716, fik selv 3 sår, men nedlagde 7 fiender. Carl d. 12te udtalte sin beundring for hans tapperhed. Chef for den norske generalkommando sammen med generalmajorerne Hartvig Huitfeldt, P. Røme-ling °g J- v- Oetken V9 172O. R. D. o. 16/4 1721, hans valgsprog var: »Plütöt moürir, qne manquer de foi.<i

Kommandant i Fredriksstad fra 29/6 1722 til sin død.i6o

Pastor Chr. H. Brasch anfører i sit værk om Bregentved, Kjbhn. 1873, at Kruse 1709 var i svensk krigsstjeneste, ansat i general Lejonhufvuds hær, og at han en tid var russisk krigsfange.

Se Barfods: »Fortællinger af Fædrelandets Historie, 3die Oplag, Kjbhn. 1869, II. s. 256. —

Lachmann, Hartvig Peter Henrik, f. i Norge omtr. I73°; † efter 1802. Faderen var etatsråd. —

Dansk sekondritmester 23/7 1760, ansat ved livregiment tilhest 24 9 1763, kaptein ved Møenske regt. tilfods 4,'y 1772, major af infanteriet 22h 1778 med anciennitet fra 21/io 1774, 3dje major ved Oldenburgske, tidligere Møenske regt. 8/4 1785, premiermajor 2410 1788, oberstløitnant ved 2det Jydske inf.-regt. -31/? 1790 (ekspederet 13/s s. år) til 15/5 i801, erholdt fuld gage 134 1792, oberst af infanteriet 27/2 1795, derefter chef for sidstnævnte regt.

Chef for 2det Akershusiske inf.-regt. fra 15/s — 2/'io 1801. (Ifølge Vaupell, II. s. 756, var han chef for dette regt. fra 15/ö — 6Ao 1801). Tog afsked med 720 rdr. i pension 2/io 1801. Generalmajors karakter 15/i 1802. —

Chefen for det danske livregiment kyradserer, C. Holstein, anfører i sin konduitliste, dateret Slesvig d. 4 g 1764: »Second-Ritmester Peter Heinrich v. Lachmann, geboren in Norwegen. Sein Vater ist daselbst Etatsrath. Ein junger Officier, der unverdrossen hat seine gehabte Compagnie mit vielen Kosten in einer prächtigen Stande bestandig unterhalten. Conduite: sehr gut. Application auf den Dienst: Mit accuratesse und Lust hat in der Infanterie Dienste verrichtet. Sitten: gute. Eigenschaften iiberhaupt: Ein nobler Gemiith, auch gutes Exterieur und Ambition, nur Schade, dass er nichts gelernet hat.« —i6i

Lammers, Ernst Anton Henrik, f. i Rendsborg 27/s 1770, † i Fredriksstad 2/4 1847, søn af justitieløitnant Joh. H. Lammers.

G. 1796 m. Seriane Magdalena Hagen (f. 1777, † u/7 1843, 70V2 år g.), datter af proprietær Aage Br. Hagen og Dorothea Magdalena f. Arnet († i Trondhjem 2/io 1829). 5 voksne børn. —

Sekondløjtnant i artilleriet 29/2 1788 med ancien. af 6/5 1786, premierløitnant 18/i2 (29/ö) 1795, kaptein 30/9 1796, stabskaptein 26/9 1800, chef for 4de artillerikomp. 30/5 1806, major ved det nordenfjeldske artilleri-detachement 1808, høistkommanderende artilleriofficer i Trondhjem 16/7 1811, chef for artillerikorpset 27/io 1817, oberstløitnant fra Vi 1818, oberst og r. Sv. o. 7/g 1818, adjutant hos kongen 25/8 1821, k. Sv. o. 28/i 1833,

kommandant i Fredriksstad V11 1824 til sin død. Generalmajor og iste adjutant hos kongen lc/9 1825. —

Landsberg, Barthold Nicolay v., f. i Holsten 1668, † i Fredriksstad 14/2 ifølge gravskriften: 18/2, søn af ritmester Gerhardt Conrad v. Landsberg, der var f. i Hessen af en adelig kurlandsk Slægt og Helene Engel, f. von Höfvden. Var halvbroder til brigadier V H. Sesterfleth. G. 1) m. enkefru Cumerine Birkenfeldt, f. Coucheron, 2) 1727 m. Catarina Margaretha Bruin (f. 17/ö 1702, † på Fredrik-hald 17/5 1753), datter af dansk generalmajor Jacob de Bruin til Sandholdt på Fyen († 1722) og Karen, f. Krabbe, i barn. - —

Var tænrik ved 2det gevorbne inf.-regt. 1699, »capitaine des armes« ved samme regt. 29/7 s. år, forsat til Et gevorbent regt. lxk 1702. Generaladjutantløitnant som kaptein hos generalløitnant v. Tritschler 4/n 1709, majors karakter 28/i2 1709, oberstløitnant ved 2det (søndre) Trond-

hjemske inf.-regt. 22/3 1713, deltog i Fredrikshalds forsvar 1716 og 18, kommandant på Fredrikssten fra 24/i2 1717, oberst 3%2 1718. Kommandant i Fredriksstad 20/io 1727" til sin død, brigadier 28/n 1727, generalmajor 2% 1733, generalløitnant 13A 1739, r. D. o. 15/s s. år, med symbo-lum: Alles mit Gott.

Se: Indbydelsesskrift til årseksamen, Fr.hald 1871,

s. 7.

Lindgaard, Christian, f. i Bergen 16/e 1684, † sammesteds 9/i2 4} søn af overtoldbetjent Nils Rasmussen Lindgaard og Abigael, f. Lehm. G. m. enkefru Margrethe Christiane Colstrup,, f. de Seue, datter af oberst N. de Seue, der † 1706 som kommandant på Akershus. —

Underofficer 1701. Officer 17.., var en tid i russisk krigstjeneste, kaptein ved iste Akershusiske inf.-regt. 7/s 1716, majors karakter 18/4 1721, sekondmajor 10/s 1722, virkelig major og oberstløitnants karakter 8/io 1732, obersts karakter 23/2 1739, chef for iste Bergenhusiske inf.-regt. fra 25/u 1743 til sin død. Generalmajor 31/3 1755- R. D. o. 1/9 1764 med symbolum: In senectute decus.

Chefen for iste Akersh. nat, inf.-regt. generalmajor O. F. Rappe anfører i sin konduitliste, dateret Kr.nia 13/i 1831, om Major Lindgaard og et par andre officerer: »Sind alle solide, sage und active Officiers, die eine rühm-liche conduite führen, und die Dienste wohl verrichten.«

Chefen for det samme regt. daværende oberst, senere generalløitnant F. F. v. Hausmann anfører i sin konduitliste, dateret Kr.nia 31/i2 1738 : »Obrist Lieutenant Christi an Lind gaa rd. Maadelig Statur og god Anseende, lever vel, god Huusholder og inclinerer til alt Godt. Af godt Begreeb, har lagt sig efter Tienesten, forestaaer sin Charge, som det sig bør og til meere beqvem.« —163

Lohenschiold, Christian v., f. 1714, † pludselig 2/n 1777. Slægten hed oprindelig Lohmann, talte flere officerer i Bergenhusiske regt. og blev adlet d. 3% 1726 med navnet Lohenskiold. En anden gren var bleven adlet 10/g 1720 under navnet Lohendal og forblev i Danmark, men uddøde på sværdsiden med sin stamfader 1747. G. m. Elisabeth Marianne Fabricius († 1776). Ingen børn. — Fænrik ved »Et gevorbent Regt.« 22/i 1742, (ansat d. sekondløitnant n/9 1744, premierløitnant 25/^ 1746, virkelig sådan 29/s 1747, oberstløitnant 17.., obersts karr. 12/i 1 1760, gjorde i 1762 tjeneste under grev de St. Germain, var da generaladjutant, chef for Søndenfjeldske ge-vorbne infanteri-regt. 24/9 1763 til sin død- (Regimentet blev oprettet 1701, hed da det Norske ene gev.-regt., men fik 23/s 1758 navn af det Søndenfjeldske gev.-regt.). Generalmajor 4/9 1772, r. D. o. 21/io 1774 med symbolum: Prudens qui patiens. —

Chefen for det Norske gevorbne regt., oberst J. C. Rømeling, anfører i sin konduitliste, dateret Kristiania 8/i 1746:

»Premier Lieutenant Christian Lohenskiold. Af maadelig Høyde og seer temmelig vel ud, fører sig vel op og inclinerer til ingen U-dyd, har got Begreb. Har gjort den sidste Campagne med den Franske armée og formedelst die (sic) solide relationer, han har sendt mig, saavel om den Bataille de Fontenac, som af alle forefaldne

Belysninger sees, at hand vender tiiden vel an og at han vil blive en capabel Officier. Har studeret og skrifver ziirlig j Tydsk og Fransk Sprog.« —

Lowzow, Christoph Friederich Peter Theodor, v., f. på Hvolgaard ved Vesterkassing i Aalborg stift 29/ö 1752, † i Bergen 3% 1829, søn af generalmajor E. D. v. Lowzow

n*164

(† 1785) og Hedevig Ulrikke, f. von Pfuell († 1790). G. i Vang på Hedemarken 12/s 1784 m. Juliane Margrethe v. Rappe (f. 16/8 1760, † i Vang på Hedemarken 30/i2 1790), datter af chefen for iste Akershusiske regt., oberst O. F. v. Rappe (f. 1726, † i Sandefjord 20/u 1780). 4 børn, deriblandt generalmajor D. F. v. Lowzow († 1866). —

Fænrik, 7 år g., ved Nørrejydske nationale inf.-regt. 9/ö 1759, sekondløitnant, 9 år g. ved Falsterske gevorbne inf.-regt. 9/i2 1761, premierløitnant 30/s 1769, kaptein og kompagnichef ved iste Oplandske inf.-regt., hvis chef hans fader da var, u/i2 1776, generaladjutant hos kongen med oberstløitnants rang n/io 1781. Kompanichef i Livgarden tilfods 3/i2 1783, chef for iste grenaderkompani i arveprins Frederiks regt. 2/s 1785, major og bataljonskommandør ved Oplandske regt. 28/h> 1785, chef for vestre Hedemarkens kompani Vs 1786, chef for Vangske kompani %

1787, kommandør for en kombineret grenaderbataljon i generalmajor Strickers feltbrigade under toget mod Sverige

1788.

Bataljonskommandør i Oplandske regt. Vs 1789, oberstløitnant 2/i2 1796 m, anciennitet fra 31/t 1790, virkelig oberstløitnant og chef for 2det gev. grenaderkompani på Kongsvinger 17/3 1790. Havde da i gage 700 rdr. og i kontorhold 68 rdr. Oberst 10/6 1803, kommandør for Oplandske regt. 30/n 1804, chef for samme fra 3/i 1806 til 7/i 1812. (Se Collegialtidende for 13/8 1808, s. 560). Hans samlede indtægt var da 1480 rdr.

Generalmajor 3% 1808, fungerede 1808 og 1809 som chef for en reservefeltbrigade på 1200 mand, der lå vest for Kongsvinger, havde en heldig fægtning med fienden 19de april 1808. K1. D. o. 28/i 1809. Blev i marts 1810 betroet et kystkommando. Den xh 1810 blev han chef165

for det under 22/2 s. år af iste og 2det Akershusiske samt af Oplandske nationale infanteriregiment dannede Oplandske gevorbne inf.-regt.

Chef for Bergenhusiske regt. 7/i 1812 til Vi 1818. Den 19/4 1813 erholdt han en æressabel »som et Erindrings-tegn fra et Regiment, der aldrig vil glemme en elsket Chef.« Følgeskrivelsen var »på samtlige Officerers Vegne« undertegnet: Hegermann, chef for Oplandske regt. Sabelen opbevares i slægten.

Kommandant på Bergenhus med et tillæg af 800 rdr. fra 7/i 1812 til 24/e 1828, generalløitnant 22/s 1814, k1. Sv. o. 28/i 1815, kommanderende general for den Bergenhusiske armédivision (Bergenske militærdistrikt) fra 4/4 1815 til 24/6 1828, chef for Bergenske infanteribrigade 3/i2 1817, at regne fra 1/i 1,818. Stkrs. Sv. o. 7/9 1818, æresmedlem Sv. k. v. a. 26/s 1820, tog afsked med pension 24/6 1828. —

Lowsow, Ditlev Friderich, f. på gården Rye i Vang på Hedemarken 5/i 1790, døbt 14/i s. år, † i Hamar 25/i2 1866, begravet på Vangs kirkegård, søn af generalløitnant C. F. P. T. Lowzow († 1829) og Juliane Margrethe, født v. Rappe († 30/i2 1790). G. i Aamodt 24/n 1814 m. Berthe Olsdatter Hals (f. på Aaset i Østerdalen 2/a 1794, † på Harstad i Romedal 20/V 1843). 5 sønner og 7 døtre. —

Blev 8V2 år g. elev af det militære institut i Kr.nia fra 12Ar 1798 til x/6 1805 ; under kadettiden blev han fænrik ved Oplandske regt. med anciennitet fra V11 1804 og sekondløitnant 28/2 1805. Premierløitnant 14/2 1806, kaptein og chef for Aamodtske ko mpani af Søndenfjeldske skiløberbataljon V7 1810, chef for Løitenske kompani af Hedemarkens nat. musketerkorps 27/2 1820, overtog det allerede fra Vi 1810, r. Sv. o. 4/V 1823, oberstløitnant og chef for Hedemarkens nationale musketerkorps 1825, boede da på166

Storløkken i Løiten, oberst og chef for 2den Akershusiske inf.-brigade n/9 1839, generaladjutant 26/i 1843,

generalmajor ls/6 1848, k1. Sv. o. 28/g 1848, k. D. o. samme dag, tog afsked 14/s 1851.

I 1808 og 1809 deltog han i krigen mod Sverige. I 1814 deltog han under oberst Krebs i træfningerne ved Lier og Matrand. I 1848 var han fra Vö til % kommandør for den norske feltbrigade i Skåne. Reisen varede fra 24/6 til 15/9. Af anciennitetskommissionen blev han medlem 14/u 1845. —

Lowzow, Ejler Ditlef, v., f. i nærheden af Fredriksstad n/e 1711, † i Kjbhn. 23/g 1785, søn af major ved Det norske gev. inf.-regt. Christopher Frederik v. Lowzow, (der var født på godset Rentzow i Mecklenburg og som 6 år g. kom til Danmark 1695 med den mecklenburgske prinsesse Louise, der blev kong Frederik d. 4des dronning), og Engel Maria (f. 168., † 1758), datter af overhofmester A. C. v. Storm. Hun blev senere g. m. konferentsråd Jonas Lihme (1679—1760).

G. 31/8 i 74i m. Hedevig Ulrikke, datter af oberst A. W. v. Pfuell. (Hun var f. på Reibnitz i Pommern og † på Aker i Vang på Hedemarken 22/s 1790, begravet % s. år). 7 døtre og 2 sønner. —

Blev 16 år g. ansat som gefreider ved Nørrejydske nationale inf.-regt. 6/ö i 727, underofficer 10/4 1730, fænrik 12/3 1733, løitnant ved samme regt. le/3 1734, kaptein 3/i2 1736, sekondmajor 20/i2 1745, oberstløitnants karakter 28/2 1756, forsat til oberstløitnant ved Møenske inf.-regt. omtrent 1764, obersts karakter n/e 1766, chef for iste (eller østre) Oplandske inf.-regt. fra 24/g 1768 til sin død, generalmajor 21/io 1774. Naturaliseredes fra mecklenburgsk til dansk adel 30/7 1777.167

Chefen for Norderjydske nationale inf.-regt. Ditlef v. Wedelfeldt anfører i sin konduitliste, dateret Mariager 23/i 1764: »Obrist-Lieutenant Eilert Ditlef v. Lowzow ernannt 28 Febr. 1756, 551) (sic) Jahr alt, hat 36 Jahr ge-dient, geboren in Norwegen, sein Vater war Major, ist sin guter und braver Officier und nichts an ihn zu deside-riren.«

Anm. En stamtavle over slægten v. Lowzow findes i udtrykt stand hos oberstløitnant Chr. Fr. Lowzow på Kongsvinger. Den går tilbage til 1388 og indeholder endel historiske beretninger om flere af familiens medlemmer. —

Lund, Peter, f. i Våler 9/i 1745 (døbt 15/i s. år), † i Eidsberg 8/i2 1813, søn af sognepræst til Våler i Jarlsberg, senere slotspræst på Akershus Hans Lund († 23/i 1766) og iste hustru Ursula 'Cathr., f. Strøm (f. 1724— 1748). G. 9/i 1788 m. enke Anne Helene Olsen eller Nestingen (døbt i Rakkestad 25/i2 1758, † i Kr.nia Vs 1818, begravet i Eidsberg, hun havde før været gift med Nils Roll til Nestingen i Spydeberg og var moder til Jacob Roll, justitiarius i Trondhjem). —

Underofficer ved Smålehnske inf.-regt. 1758, fænrik ved 2det Søndenfjeldske dragon-regt. 2/s 1761, sekondløitnant Vs 1769, premierløitnant u/2 1773, kapteinløitnants karakter 10/6 1785, kapteinløitnant 22/s 1788, chef for Eids-bergske dragonkompani s. år, major 29/s 1794, premiermajor 1802, oberstløjtnants karakter 1804, virkelig oberstløitnant med obersts karakter 1809. Gik ä la suite V7 s. år, generalmajor samme dag.

Chefen for 2det Søndenfjeldske nationale dragon.-regt. C. v. Wilster, skriver i sin konduitliste, dateret Moss 10/3 1765 : »Fähnrich Peter Lund. Seine bisherige Aufftihrung

Skal være 45.68

und die Lust, die er zum Dienst besitzt, lassen mit der Zeit viel gutes von ihm hoffen.« —

Lundh, Christopher Anker Bergh,{. i Kr.nia 3/i 1816, † sammesteds 4/io 1865, begravet 9/10 s- år, søn af professor i statsøkonomi m. m. Gregers Fougner Lundh (f. 15/4 1786, † u/t 1836) og Helene Catharina, f. Bergh (f. 7/a 1795> † 3% 1871, datter af generalauditør Christopher Anker Bergh, (f. 28/io 1764, † 17/5 1825).

G. i London 22/3 1855 m. Maria Beata Tottie, f. 3/f 1825, datter af afdøde norsk-svensk generalkonsul i London Carl Tottie. 3 børn. —

Blev sekondløitnant i 2den Akershusiske inf.-brigade 24/ä 1834 med ancien. fra 2A? s. år, ansat ved Norske jægerkorps 4/io 1834 — 31/8 1839, gjennemgik høiskolen fra 1839—40, premierløitnant 13/9 1841, ansat ved Slidreske kompani til 13/3 1842, da han for nogen tid ansattes ved 3dje kompani af Norske jægerkorps, adjutant

ved krigsskolen Vi 1837 — V3 1846, deltog i meridianmalingen i Finmarken 1845 og 46.

Var medudgiver af Norsk mil. tidsskrift fra 1840—53 og fra 1856—64, skrev endel historiske og personalhistoriske artikler i samme. Ansat i armédepartementets militære ekspeditionskontor 1846 til 1853, deltog i leiren i Skåne 1848, foretog en militær-videnskabelig reise i udlandet 1849 og 50. Lærer på den militære høiskole i krigshistorie fra V4 1851 — 53, adjoint i generalstaben 1852, kaptein og chef for kommando-ekspeditionen i Stockholm 16/4 1853, overtog posten 15/ß s. år, r. r. St. A. o. 3 kl. 1853, divisionschef 23/6 1854, major og chef for krigsskolen fra 16/9 1854 til 1861, oberstløitnant u/± 1857, r- Sv. o. 1858; r. St. O. o. 1859, oberst og chef for generalstaben 16/i 1861, k1. Sv. o., anden169

direktør for den geografiske opmåling 31/7 1861, generalmajor 8/io 1862, medlem af direktionen for høiskolen 4/io 1865.

Se Aftenbladet for oktober 1865. —

Lühe, Jacob Frederik von der, f. i Mecklenburg 1675, † u/s 1747 på sin gård: ytre Berge i A sogn, Lyngdal, begravet 5/4 s- år. Hans moder hed Maria Euphrosyna f. v. Wancken. G. i) m. Anna Catharina v. Staffeldt (f.

V cl G t f C.

i Mecklenburg, † på Berge 22/å i733,-ffi§en-fewn). 2) i juni 1735 m. Sophia Ulrica v. Reichow († 17/3 1745 på Berge, datter af chefen for iste Oplandske regt. oberst, senere stiftsbefalingsmand Georg Ernst v. Reichow og Sophia Amalia, f. grevinde Holck). Se Efteretninger om Familien v. Zernichow ved H. J. Huitfeldt, Kr.nia 1882, s. 60—63.

Kom op til Norge som oberst og chef for 2det Ve-sterlehnske inf.-regt., hvortil han blev udnævnt 8/9 1718, brigadier 25/7 1733, generalmajor 9/io 1744.—

Lützow, Barthold Heinrich v., til Tomb herregård, f. i Tyskland 16.., † 8/2 1729. G. i Kristiania 1) 16/i2 1700 med generalløitnant Tritzchlers datter, Margaretha Catharina, med hvem hand. 21/i 1701 fik ovennævnte herregård i Råde, 2) 2/7 1704 med generalmajor C. C. Brockenhuus' datter, Anna Margaretha fra Hovindsholm (f. 17.., † 1768). Havde 6 sønner, deriblandt de 3 generalmajorer, Hans Ernst, Jasper og Barthold Heinrich v» Lützow. —

Oberst 30/o 1697, f°r Smålehnenes regt. 30/9 1699 til 1707, brigadier 22/n 1709, generalmajor 17/10 1710, generalløitnant 7/i 1716 (i den danske état for 1726 står: Vu 1720), general 7/i 1716, kommanderende general i Norge i general baron Erhard Wedels fravær fra 10/i (24/i) 1716 til 27/i 1717 og fra 30/5 1718 til 16/g 1719, r. D. o.170

27/ß 1716 med symbolum: »Wer redlich dient und treu, dem steht der Himmel bey.« —

I Wielands: »Lærde og kuriøse Sager 1729,« no. 22 læses: »De Svenskes indfald i Norge i sidste Feidetid begegnedes ei med mindre Forsigtighed end Tapperhed af den i alle retsindige Patrioters Minde udødelige Herre : afgangne Hr. Barthold Heinrich v. Lützow.«

General baron V. v. Løvendal rapporterer 27/u 1711 til kongen: »Lützow er af den Slags, som man altid ønsker at have under sin kommando.« —

Lützow, Barthold Heinrich v., f. I X3/v 1717, † 9/é 1791, søn af general B. H. v. Lützow († 1729) og Anna Margaretha, f. Brockenhuus († 1768). —

Officer ved Smålehnenes dragon-regt. 1739, major ved 2det Søndenfjeldske nat. regt. dragoner 15/z 1750, oberstløjtnants karakter 6/io 1756, oberstløitnant ved 1 ste Søndenfjeldske dragon-regt. 18/9 1766, oberst 28/7 1773 med anciennitet fra 28/9 1766, tog afsked 19/3 1777, generalmajor samme dag.

Chefen for 2det Søndenfjeldske dragon-regt., generalløitnant C. v. Wilster, skriver i sin konduitliste, dateret: Moss x% 1765, således om ham: »Die persöhnliche Ver-dienste sind eingesetzte GemüthsVerfassung, die mit einer der Geburt gemäss seyenden Conduite und Aufführung beglei-tet wird. Seine gegenwärtige Application im

Dienst lasst bey anderweitige Gelegenheiten die besten Wirkungen haben.« —

Lützow, Frederik Wilhelm, f. omtr. 1750, † omtrent 1815, søn af dansk hofmarschal v. Lützow. Var 2 g. gift.

Sekondløitnant ved Delmenhorstske regt. 4/3 1773, ansat ved Nordenfjeldske regt. 7/? *773-> premierløitnant 3/ni 12

1779, stod a la suite fra 25/2 1785 — u/s 1786, ansat på Kongsvinger 16/2 1787, fik stabskapteins karakter 29/s 1788, ansat a la suite ved Norske jægerkorps 19/i2 1788, kom, panichef ved Nordenfjeldske regt. med 350 rdr. i gage, erholdt fuld gage V1 1793, major ved regimentets gevorbne del 2% 1801, oberstløitnant 16/s 1808, oberst 7/i 1812, tog afsked 16/i 1812, generalmajor samme dag. —

Lützow, Hans Ernst, f. omtrent 1690, † 29/é 1761, søn af general B. H. v. Lützow († 1729) og Margaretha Cathrine v. Tritschler (-f-170.). Boede på Tomb herregård. Ugift. -

Fænrik ved det gevorbne dragon-regt. 25/i2 1716, kaptein u/io 1723, ansat ved Garden til hest i Kjøbenhavn, oberstløitnant 3%2 1737, ansat ved 2det Søndenfjeldske dragonregiment 7/12 174-6, oberst 1747-, chef for regimentet 3% 1749, generalmajor 31/3 1755- —

Lützow, Henning Carl, f. i Kiel 20/i 1818, † i Kr.nia 23/2 1805, begravet Vs s. år, »87 Aar gammel,« søn af generalmajor Fr. Wilh. Lützow. G. i Kr.nia 23/i2 1748 m. Helle Broch, (f. 1725, † i Kr.nia 2/s 1812, begravet 9/s s. år, »88 Aar gammel«). —

Sekondløitnant ved det Norske gevorbne regt. tilfods 174 ., kaptein reforme ved 3dje Søndenfjeldske dragon-regt. n/s 1756, ansat ved Søndenfjeldske gev. inf.-regt. 1769, premiermajor 19/2 1772, premiermajor ved 2det Akershusiske inf.-regt. 5/6 1776, oberstløitnants karakter 13/s 1783, oberstløitnant ved iste Akershusiske inf.-regt. 28/i2 1787, fik Eids-bergske kompani 15/s 1788, oberst 31/V 1790, tog afsked 23/s 1796, generalmajor samme dag. Fik 600 rdr. i pension.172

Chefen for det Norske gev. regt. tilfods, daværende generalmajor grev W. v. Ulrichsdal skriver i sin konduit-liste, dateret Frederiksstad 12/i 1746 om ham: »Af liden Statur og god Exterieur. Paa hands Opførsel Intet at udsætte.«

Chefen for Søndenfjeldske gevorbne inf.-regt., oberst senere generalmajor C. v. Lohenschiold, skriver i sin kon-duitliste, dateret Fredrikshald 20/i 1764: »Capitaine C. v. Liitzow stehet schon seit verschiedenen Jahren als Capitaine Reformé bey den 3ten Sydenfjeldschen Dragoner-Regiment und geniesst hier im Regiment auf Königl. Ordre seine gehabte Premierlieutenants Gage, bis er dort eine Compagnie erhalten. Er hat beedes in diesem Regiment und der Obrist Zepelins Regiment, wobey er steht, sowohl als in Holstein, wo er mit seine Compagnie bei dem Bro-ckenhuusische Dragoner-Regiment gestanden, allenthalben einen sehr guten Ruhm.«

Chefen for 3dje Søndenfjeldske dragon,-regt., oberst, senere generalløitnant Zepelin, skriver i sin konduitliste, dateret Christianslund på Biri d. 2% 1764, om ham: »H. C. v. Liitzow, 44 Aar g., tient 29 Aar, Kapt. u/s 1756. Hans Fader har været Oberst over et Infanterie regt. i Norge. Har just ikke acquireret nogen særdeles Videnskaber, er dog af en god, sund Fornuft og noble Sentimens, taler godt Tydsk, fører en sage Levemaade og god Conduite; længe har han tient ved de norske gevorbne og der havt en god Reputation, endskønt han her ved Regimentet ikke har været særdeles brugt i Tienesten, efterdi han altid har havt Permission at bo i Christiania, saa har han dog fra Holsten, hvor han commanderte et Feldt-Compagnie, en god Eftertale om Application i sit Metier,173

hans Opførsel er altid særdeles honnet, og han elskes af mange for adskillige gode Egenskaber.« —

Lützow, Jasper Frederik, f. 17/s 1712, † 13/9 1795, søn af general B. H. v. Lützow († 1729) og Anna Margretha, f. Brockenhuus († 1768). Ugift. —

Sekondløitnant 1731, gjorde i 13 år tjeneste ved kavalleriet i Danmark, ritmester 23/3 1739, ansat ved iste Smål. nat. dragon-regt. 12/ö 1744. kompanichef 8/10 I745. premiermajor ved 4de Søndentjeldske dragon-regt. 24/e 1749, oberstløitnant 15/s 1753 med ancien. fra 5/t 1752, obersts karakter l/i 1761, ansat som oberstløitnant ved

2det Søndenfjeldske dragon-regt. x/i 1766, generalmajor ved afskeden 17.. -

Chefen for iste Søndenfjeldske nat. dragon-regt., oberst, senere generalløitnant O. R. Sehestedt, skriver i sin konduitliste, dateret Brotnow 31/i2 1745 om ham: »Capitaine Jasp e r F r. Lützow, liden af Statur, fører sig vel og stille op, meritie-rer den ham nyeligen anseete Naade. Hands Videnskab bestaaer derudj, at han er Cavallerist, da han fra Ungdommen af dermed haver tient.«

Chefen for 4de Søndenfjeldske dragon-regt., oberst, senere generalløitnant O. F. Brockenhuus anfører om ham i sin konduitliste, dateret Kr.nia 31/3 1764: »En Officier af meget god Conduite og Caractair, utrættelig i Tienesten, habil og en overmaade god Villie — en Elsker af Lec-ture.« —

Løvendal, Waldemar, baron af, f. 25/9 1660, † 24/e 1740 i Dresden, 80 år g., søn af hs. eks. statholder grev U. F. Gyldenløve og dennes hemmelig ægteviede hustru Sophie, f. von Urne, altså sønnesøn af kong Frederik d. 3dje. Dansk friherre 7/5 1682.

G. 2den gang m. Theodora Eugenia, baronesse af174

Schmettow, (6/i2 1705 — 6/i° 1768), datter af polsk generalløitnant, baron Gottlieb v. S. til Heckendorff (1665 — 1722) og Anna Christiane Fredrikke G., f. v. Schmettow († i Carlstad 1716). Stamfader for den danske familie Danneskiold-Løvendal. —

24 år g. blev han d. 17/io 1684 oberst og chef for det ge-vorbne dragon-regt., hvilket han havde oprettet d. 16/5 s. år; i oktober s. år talte det 6 kompanier ä 50 mand. Udmærkede sig i felten 1700. Blev general, minister og over-hofmarschal hos kong August af Sachsen 1706, r. D. o. juni 1709, r. E. 22/s 1711 med symbolum: » Viam per invia qværit gloria.« General tilhest 25/V 1710, statholder og kommanderende general i Norge under titel: »Chef og Guvernør over Civil- og Militær-Etaten,« d. 4/s 1710, hvilken stilling han indehavde til 30/4 1712, da generalløitnant C. Hausmann blev høistkommanderende. Ankom til Norge 26/8 1710, præsiderede næste dag i slotsloven på Akershus, afsatte d. 21/u samme år generalløitnant H. E Tritsch-ler, (der havde været høistkommanderende general siden statholder J. Wibes død d. 22/2 s. år), fordi han mistænkte ham for at være vunden af Sverige; var den sidste statholder i Norge indtil 1772, der indehavde den høieste militære myndighed. Han anførte med hæder og dygtighed den norske armé i felttoget mod Sverige 1711. Under 27/n sidstnævnte år indgav han en beretning til kong Frederik d. 4de om de norske regimentschefers dygtighed, hvilken (efter Vaupell) er indtaget i dette arbeide forsåvidt vedkommende var generalsperson. Han blev senere sach-sisk general og overhofmarschal samt r. Hvide ørns o. — Løvenhielm, Hans Schrøder, f. i Mecklenburg 28/6 1627, † 2/3 1699. Hans familienavn var Schrøder, i 1669 blev han »for sit Løvemod og for sin Hurtighed,« adlet un-175

der navnet Løvenhielm. Eier af Kjølberg og Hovinds-holm gårde.

G. i) Barbara Ahlefeldt. 2) m. oberst Schades enke Sophia, datter af Jens Bjelke og Sophie, f. Brockenhuus.

Hans datter Catharina Hedevig var gift med generalmajor C. F. Brockenhuus († 1713) og blev moder til general J. F. Brockenhuus († 1756) og til generalmajor Hans Brockenhuus (f. 1679, † 1734), der under 6/? 1697 fik tilladelse at føre det Løvenhielmske navn og våben. —

Deltog 1658 i Kjøbenhavns forsvar, »hvor han viste utallige Troskabs og Manddoms Prøver.« Kommandant på Bornholm fra 15/i2 1660 til 1672. Efter oberst Ditlef Brockdorff († 1674) blev han d. V10 1673 chef for Akershusiske eller' — som det også efter uniformens farve kaldtes —det blå regiment (ifølge Vaupell II., s. 755 blev han det 1675). Udmærkede sig 1676 i den skånske krig under Ryssensteen mod Gyllenspetz. Generalmajor 1677, udmærkede sig i Gyldenløvsfeiden, navnlig i Viken. I midten af juni 1677 førte han et korps på 5 regimenter til Bahus, nemlig: 2det Trondhjemske under oberst Idde-kinge, Smålehnske under oberst Visborg, Bergenhusiske under oberst v. Hatten, Vesterlehnske under oberst Chr. Wind og Akershusiske under oberst Ahrenholtz. Noget senere stødte oberst J. Vibe til med Oplandske regt. Bidrog som anfører for kavalleriet til seiren ved Uddevalla 28/s 1677. Generalløitnant 1682, r. D. o. 19/3 s. år med symbolum: Nec ternere, nec timide. Kommandant i Landscrona fra

U/7 _ 25/g l6z8> _176

Haase, Johan Frederik von der, f. 1713, † på Fre-driksten 24/s 1790. Af en holstensk familie Masius, der i 1712 blev adlet med navnet v. d. Maase. G. m. Sophie Henriette v. Moltke. —

Var dansk kaptein 1752, blev major 12/2 1755, ansat ved ved Jydske gevorbne inf.-regt. 16/s 1759 under O. C. v. d. Osten, fik oberstløitnants karakter 1764 med anciennitet fra 10/6 1761, ansat som major ved Fyenske regt., obersts karakter 2% 1764, oberstløitnant ved Delmenhorstske regt. 19/9 1764, kammerherre, oberstløitnant ved Norske livregiment V5 1767, kommandør for 3dje Sjællandske batn. 6/e s. år, kommandør for livregimentet 3/'7 !772> ' år kommandant på Fredrikssten, nemlig fra 4/9 1772 til sin død, oberst 4/9 1772, generalmajor 6/12 1780.

Chefen for Jydske gevorbne inf.-regt. O. C. v. d. Osten skriver i sin konduitliste, dateret Rendsburg 28/i2 1763, følgende: »Major in der Arme Johan Friderich v. d. Maas. Aus Holstein. Von seiner Vorfahren bin ich nicht unterrichtet, weil er abwesend ist. lst nach Königl. Erlaub-niss nicht viel beym Regiment. Es wird vermuthlich Ew. Hochgräfl. Excellentz diesen guten Mannes Qualitäten bereits bekannt seyn.« —

Mang'elsen, Johan v., f. 1694, † i Kr.nia 24/2 1769, eiede Lundestad ved Fredrikshald, søn af oberst ved Vesterlehnske regt., senere kommandant på Kongsvinger, Marquard Otto v. Mangelsen (f. 1640, † 1703), der var af slesvigsk adel, og dennes hustru, Ide Sofie, f. Budde.

G. m. Catharina, der var datter af kancelliråd Søfren Bygball i Trondhjem og dennes hustru, Sara Thomasdatter, f. Hammond. Hans eneste barn, Ida († 1765), blev gift med stiftamtmand Casper Herm. v. Storm og blev mormoder til statholder grev J. C. H. Wedel-Jarlsberg (1779 —1840).177

Sekondløitnant ved 2det Trondhjemske regt. 28/i2 1715, kaptein samt generaladjutantløitnant hos generalmajor Budde 31/i 1718, chef for ilte kompani af samme regt. 13/2 1719, major 23/s 1728, oberstløitnant 4/u 1733. Regimentschef i 21 år, nemlig oberst og chef for 3dje Trondhjemske regt. fra 23/6 1734 — 10/io 1737 (se Vaupell II. s. 765) og chef for 2det Tronhjemske regt. fra 10/io 1737 — 24/9 1755.

Medlem af en norsk og svensk grænsekommission 2% 1743 (det svenske medlem var oberst v, Klinckowstrøm), generalmajor 28/io 1749. R. D. o. 4/9 1752 med symbolum: »I Raad og Daad trofast og redelig«, tog afsked 24/9 1755, generalløitnant 18/io 1758.

Chefen for 2det Trondhjemske regt., oberst Adam Haubold v. Schauroth, skriver i sin konduitliste, dateret: Drontheim 6/2 1731: »J oh an Mangelsen, Obrist Lieutenant von 23/8 1728, ein braver und geschichter Officier von guter Conduite und der sich auf das Metier vortreff-lich appliciert, dabey er einen sehr facilen begrif hat. Er hat von unten auf gedient, ist in letzten Brabandschen Kriege gewesen, nachher aber hat er dem Kriege wider Schweden, in Schonen, vor Stralsund und in Norwegen beygewohnt.«

Se Saml. til det N. Folks Sprog og Historie s. 564, noten. —

Mansbach, Carl v., herre til Mansbach, f. på Fredrikshald 23/3 1790 (Låstbom anfører feilagtig 26/9)> † på Mansbach 17/6 1867, søn af generalløitnant J. F. v. Mansbach (1744—1803) og Isabella, f. von Oldenburg (1769 — 1855) datter af generalmajor A. C. v. Oldenburg († 1803). G. i mai 1812 m. sin kusine Sophia Maria Anker († V2 1793, † 8/i2 1860, datter af grosserer på Fr.ld. Jan Anker († 1809) og Regine Maria, f. v. Oldenburg (1768—1832),

C. J. Anker: 330 generalspersoner. 12178

hun blev statsfrue hos h. m. dronning Desideria. 6 børn, hvoraf i blev norsk officer, senere svensk-norsk minister, nu herre til Mansbach. —

Kom til Danmark som barn og gjorde page tjeneste på Gottorp slot. Blev frikorporal ved Slesvigske inf.-regt. 7/i2 1803, fænrik 26/4 1805, sekondløitnant 21/5 1805, fænnk ved Livgarden tilfods 3/i 1808, kammerjunker 23/i2 1810, premierløitnant 13/3 181 i, gik a la suite 1812 m. ekstraordinær gage. Kaptein og divisionsadjutant ä

la suite i generalstaben 22/ö 1814, tog afsked 5/i° 1814, blev 20 dage efter atter udnævnt til kaptein og divisionsadjutant i generalstaben d. 25/io 1814, (udnævnelsen er undertegnet af Rosen-crantz, Sommerhjelm, Collett, Hegermann og Fasting). I fast no. i generalstaben fra 3/s 1815 til nov. 1816. Major og overadjutant hos kong Carl d. 13de 12/V 1816, kabinets-kammerherre nov. 1816. Surnumeræг overadjutant i generalstaben fra V1 1818 til 1822, adjutant hos kong Carl Johan 10/2 1819, sekondchef for krigsskolen 23/s 1821, oberstløitnant 25/s 1821, chef for krigsskolen fra 8h 1822 til 24/e 1828, oberst V7 1823, generaladjutant u/io 1825, generalmajor, chef for Bergenske inf.-brigade og kommandant på Bergenhus samt iste adjutant hos h. m. kongen 24/6 1828, fik generalmajorstillæg, 200 spdr., fra V7 1833, chef for iste Akershusiske inf.-brigade og kommandant på Fredrikssten 22/i 1838 til 30/i2 1847, generalløitnant 26/i 1839. Var i 5 år ordfører i unionskommiteen fra 7/9 1839. Minister ved hoffet i Haag og i Hamburg 30/i2 1847, i Wien 1851, i Berlin og Dresden 1855, medlem af interimsregjeringen 1857, tog afsked V9 1858.

R. Sv. o. 4/7 1817; k. Sv. o. 7/g 1835; stkrs. Sv. o. V12 1839; stkrs. af St. O. o. 19/6 1850, serafimerridder 2% 1858. Var stkrs. af 5 udenlandske ordener, m. Sv.kr. v. a. —179

Mansbach, Johan Frederik v., herre til det adelige gods Mansbach med kirke i kredsen Hersfeld, 7x/2 kilm. o. n. o. for Eiterfeld pr. Fulda i Kurhessen, f. i Hessen 26/io 1744, † på Fredrikssten 15/3 1803, søn af hessisk ritmester Friderich Wilhelm von und zu Mansbach og Sophia, f. Bernstein.

G. m. generalmajor A. C. v. Oldenburgs datter, Isabella, f. på Fredrikshald 13/io 1769, † i Kr.nia 2/3 1855, hun blev statsfrue hos h. m. dronning Desideria. Deres søn var generalløitnant J. F. v. Mansbach († 1867). —

Officer i Hessen-Cassel 176 ., dansk oberstløitnant og chef for Dronningens livregiment tilfods med anciennitet af 5/ii 1772, kammerherre 1U 1774, naturaliseredes som dansk adelsmand 1776, fik obersts karakter u/5 1783 med ancien. fra 20/i 1779, chef for 2det Vesterlehnske regt. fra u/5 1783 — 1/i 1785, chef for 2det (vestre) Smålehnske regt. fra 1785 — 16/3 1787, var da bosat i Laurvig. Chef for Søndenfjeldske gevorbne inf.-regt. fra 16/3 1787 til 10/i 1803, da han blev afløst af prins Christian August. Inspektør over infanteriet søndenfjelds 16/3 1787, generalmajor 4/t 1788, deltog som chef for 4de feltbrigade i toget mod Sverige 1788, erholdt fuld gage som generalmajor 29/5 1789, kommanderende general søndenfjelds 15/i 1790 til sin død.

Kommandant på Fredrikssten fra x% 1790 til sin død. R. D. o. 1791, inspektør over Norske jægerkorps 2/9 17915. generalløitnant 17/4 1801 (UA 1802).

Se Collegialt. for 19/9 1801 og Tidemands optegnelser. — Meehlenburg', Ezechias Gustav v., f. i Holsten 17/io 1742, † 15/31804, søn af oberstløitnant Hans Erasmus Mecklenburg (1705, † efter 1782) og Rebekka Maria Christiane, f. v. Volprecht (1724—17..). G. 15/io 1773 m. Margrethe Charlotte Amalie v. Bielefeldt (30/io 1749 -1 . . .).—i8o

12 år g. underfyrværker ved artilleriet i Holsten sc/7 1754, fyrværker 15/i2 1756, stykjunker 23/e 1762, iste se-kondløitnant ved artillerikorpset 18/i 1764, premierløitnant i Kr.nia 6/i2 1769, forsat til fyrværkerkompaniet 13h 1771, kaptein 6/2 1772, virkelig kaptein 4/2 1773, generaladjutant hos kongen e/i2 1779 med anciennitet fra 37/6 1776, major med anciennitet fra 28/3 1781, major ved artilleristaben 25/a 1785, oberstløitnant 2/s 1788, deltog som chef for den norske feltartilleribrigade på 5 batterier i toget mod Sverige 1788, chef for artilleriet fra 1792 — 15/i 1802, oberst 25/i 1793, generalmajor af infanteriet og kommandant i Fredriksstad fra 15/i 1802 til sin død. Han var en videnskabelig mand af en energisk natur. —

Anm. En anden officer af samme navn, der også var kommandant Fredriksstad, var generalkrigskommissær oberst Niels Henrik Mecklenburg, f. 175., † efter 1S16, kadet 1766 til 7® 1767, faderen var da major i artillerikorpset. Sekondløitnant ved Slesvigske inf.-regt. 2/io 1776, ved Fyenske regt. 9/3 1787, premierløitnants karakter n/3 1785, kaptein og chef for artillerikompanierne ved 2det Akershusiske regt. 12/9 1788, chef for Næsiske kompani af Oplandske regt. 7/s 1789, ansat ved Nordenfjeldske regt. 9/i 1790, major og bataljonskommandør 15/s 1801, kommandant i Fredriksort 18. ., oberstløitnant 14/7 1808, oberst 7/i 1812, kommandant i Nyborg fra 7i 1809 med 1200 rdr. i gage, kommandant i Fredriksstad fra 3% 1811 til V2 1814,

generalkrigskommissær »med Generalmajors Rang« : 1/i 1616 med anciennitet fra 17/io 1815. —

Mejländer, Johan Georg, født i Rendsborg 1/s 1751, † på Agnæs pr. Laurvig 24/9 1824 (se gravskrift i tillæg til Rigstidende no. 90 for 1824), søn af korporal Jaengen ved det Oldenburgske inf.-regt., adoptivsøn af premierløitnant ved 2det Smålehnske regt., Johan Georg Mejländer, (f. 1703, fænrik først d. 31/i2 1760, sekondløitnant 1/i 1766, premierløitnant 4/3 1773, tog afsked 1786, 83 år g., med IOO rdr. i pension).

G. x% 1791 med Anne Dorothea Grønvold (døbt 27/418 r

1767, † i Drammen 13/i 1837), datter af oberstløitnant og chef for Eidangerske komp. Bernt Chr. Grønvold (1729— 1804) og Kirstine Angell, f. Elligers (f. 1743). —

Sergeant ved 2det Smålehnske regt. 177., kadet V10 1773, sekondløitnant ved 2det Smålehnske regt. 14/6 1775, premierløitnant 23/♀ 1778, kaptein 22/s 1788, kapteinløitnant ved Telemarkens regt. 29/ö 1789, chef for Ejdangerske komp. 10/7 1789, chef for Bambieske komp. 20/u 1789, chef for Ringeboeske komp. af Oplandske inf.-regt. 13/i2 1799, major og chef for iste bataljon af Oplandske inf.-regt. 12/9 1800, chef for et gevorbent kompani af Norden-fjeldske inf.-regt. 2/io 1801, boede 1805 på Fredrikshald. Første adjutant hos den kommanderende general sønden-tjelds (J. F. v. Mansbach) u/9 1809, oberstløitnant ved Søndenfjeldske regt. 20/i 1808 og generaladjutantløitnant ved den nyoprettede generaladjutantstab (se Collegial-tidende for 1808, s. 66), kommandør for Telemarkske regt. 10/3 1809, oberst 1810, chef for regimentet 2V? 1811 til Vi 1818 (kongl. res. af 19/9 1817).

Generalmajor 22/ö 1814, førte s. år en brigade på 2000 mand (d. 7de) ved Brunlaugnæs, Tønsberg og Vallø. R. Sv. o. 7/io 1815. Gik af på vartpenge x/i 1818 til 24A s. år, da han blev kommandant i Fredriksstad indtil 8/V 1822, da han atter gik af på vartpenge. M, Sv. k. v. a. 1820 (se Rigstidende no. 6 for 1821). —

Mey dell, Jacob Gerhard, f. på Skjerstad i Gran i juni 1786, — datoen kjendes ikke, han vidste den ikke selv, -— døbt 11 h s. år, † i Kristiania 4/i 1876, 89V2 år g., søn af sorenskriver i Land og Hadeland Stephan Barclay Meydell (1743—1808) og Cecilia Chatarina, f. Gløersen (1743—22/io 1834). G. i Gran 24/i2 1817 med Johanne Marie Jørgensen fra Kongsberg (f. 4/s 1791, † i Kristiania182

18/4 1868), datter af kjøbmand Lars Edvard Jørgensen og Kirstine, f. Schmidt. 5 børn, deraf 2 officerer. —

Kadet i Kristiania fra Ve 1800—5/s 1803, tog artilleri-officerseksamen i Kjøbenhavn 1804, sekondløitnant i det kongelige artillerikorps i Kjøbenhavn med anciennitet fra 1/i2 1802, premierløitnant å la suite 26/i2 1808, premierløitnant i artilleriet 26/n 1810, gik ä la suite 8/i2 s. år. Ansat som lærer i mathematik, landmåling og fortifikation ved landkadetkorpset i Kristiania (20 timer ugentlig, løn ialt 550 rdr.) fra Vi 1811—14/5 1819, i artilleri m. m. fra 1819 til 1J4 1826, i krigshistorie fra 1824—1/4 1826. Kapteins karakter 3% 1813, stabskaptein 26/V 1814, afgik fra dansk tjeneste x% 1814, batterichef 1817, r. Sv. o. 4/7 1823, major 27/i2 1826 at regne fra Vi ^27, oberstløitnant 18/6 1831, k. Sv. o. 6/2 1843, kommandør for artilleribrigaden fra generalmajor Fangens død 2/2 1838, oberst og chef for artilleribrigaden 18/i 1839, generaladjutant 26/i 1843, lærer ved høiskolen fra dennes oprettelse 1844, generalmajor 19/s 1847, k. St. O. o. 3/s 1853. Tog afsked 21/i2 1855 med fuld gage, 1608 spdr., i pension og ret til at bære uniform. M. Kongl. n. v. s. i Trondhjem 8/i 1828, m. Sv. k. v. a. og medlem af flere kongelige kommissioner. Var mellem 1822 og 25 en af stifterne af Kristiania mil. samfund, deltog senere i stiftelsen af Norsk militært tidsskrift, hvoraf nu 48de bind er under udgivelse. Var en frugtbar forfatter, skrev fra 1831 til 64 en mængde militære afhandlinger, udgav bl. a. en håndbog i artilleri og en lærebog i krigskunst (1837), skrev også »De forenede Rigers Forsvar«. Æresmedlem af Kristiania militære samfund, i hvis diskussioner han deltog til sin død. Samfundet lod hans portræt male. (Det brede gule bånd uden crachan, der findes på dette portræt, var dengang reglementeret183

for kommandørsgraden). Var en »virksom, alsidig og talentfuld officer«. Artilleribrigadens officerer lagde en sølvkrans på hans kiste.

Se Langes Forfatterlexikon, der dog om denne mand ikke er ganske nøiagtigt. —

Meyer, Knud Andreas (Adolf), f. 2e/i2 1751 (ifølge ligstenen), angiver selv at være født 23/i2 1756, † i Oslo 22/3 1835, søn oberstløitnant C. A. Meyer til Ousby i Skjeberg, der var g. rn. en datter af generalløitnant K. G. Sehested. G. i) med enkefru Jemina Næser, f. Nissen, (f. 13/i2 1748, † i Ullensaker ^h 1806), der fra 1770 havde været gift med regimentskirurg på St. Croix Joh. Aug. Næser (f. i Anhalt Herbst 16/io 1734). 2) på Toten 12/n 1809 med enkeprovstinde Sophie Cathr. Borckgrevinck (f. 10/i2 1765, † i Oslo 26/g 1841), datter af sognepræst til Sørum Fr. Grüner Mandall (1727—1802) og Karen Magdalene, f. Dorph (1738—69). Var eier af Storhammer gård ved Mjøsen, solgte den i nov. 1831 til generalmajor Erik Anker († 1858) for 13600 spdr. Boede sine sidste år i Oslo. Hans datter Cathrine Adolfine blev moder til generalmajor A. F. Munthe († 1884). —

Secondløitnant ved Slesvigske rytter-regt. 25/6 I772> premierløitnant % 1776, ansat ved Holstenske regiment ryttere 16/i2 1778, kaptein 17/9 1783, med anciennitet fra 24/i 1781, ansat ved Oplandske dragon-regt. 30/i 1789, chef for Hedemarkske kompani 12/6 1789, major 8/i 1790, virkelig oberstløitnant 9/i 1802, oberst 3/i 1808 (se Collegial-tidende s. år., side 58), chef for Akershusiske dragon-regt. 22/i2 1808 til u/ö 1811 (regimentet fik dette navn 26/ix 1783), generalmajor 8/ii 1809. Chef for Søndenfjeldske dragon-regt. u/5 1811, chef for Akershusiske armé-division 4/4 1815. R. D. o.; r. W. o.; r. Sv. o. 28/i 1815 ; k. Sv. o.184

27/7 i8i6. Gik af på vartpenge fra Vi 1818. M. Sv. k. v. a. 1820.

Se hans autobiografi af 3/4 1813 i Norsk mil. tidsskrift 1882, 11te hefte. —

Anm. Ved kongl. res. af 31/i2 1790 blev benævnelsen fænrik og kaptein af kavalleriet forandret til kornet og ritmester. Den 31/i 1809 ophævedes fænriksklassen.

Ved kongl. res. af 2% 1811 blev det Oplandske og det Akershusiske dragon-regt. slået sammen til : Det Søndenfjeldske dragon-regt.

Michelet, Christian Frederik, f. 7/ia 1792, † på Fredrikshald 13/ö 1874, søn af sognepræst til Råde Johan Wilhelm Michelet (1753—1805) og Sophie Amalie, f. Tuchsen (1769—1848). Brodersøn af generalmajor Jørgen Michelet († 1818). G. 5/i2 1821 m. Edle Michaline Rasch (f. i Eidsberg 5/2 1804, datter af ritmester Michal Rasch til Mustorp i Eidsberg og Edle Valentine, f. Heyerdahl). 11 børn, hvoraf 3 officerer. —

Kostkadet ved det danske landkadetakademi 13/q 1805. Udnævnt til sekondløitnant ved Slesvigske inf.-regt. 9/i2 1809, men allerede 6 dage efter forsat til det norske livregiments 2den bataljons jægerkompani, forsat til Akershusiske skarpskytterregiment u/2 1811, premierløitnant 7/3 1812, adjutant ved Romerigske korps 5/s 1821, kaptein og stabsadjutant n/io 1825, chef for Ullensakerske komp. hU 1834, korpsmajor i iste Akershusiske inf.-brigade 14/'u 1840, oberstløitnant og chef for Fredriksstadske korps 22/i2 1846, oberst og chef for 2den Akershusiske inf.-brigade 3/ii 1851, chef for iste brigade og kommandant på Fre-drikssten 25/2 1854, generalmajor 10/3 1854, tog afsked 24 1868. —

R. Sv. o. 6/2 1843, r. St. O. o. Via 1848, k. St. O. o. 21/s 1855, stkrs. Sv. o. /8 1858. —

I 1807 deltog han i Kjøbenhavns forsvar under bom-185

bardementet, i 1813 og 14 forrettede han som adjutant hos oberstløitnant Huitfeldt, der kommanderede en bataljon skarpskyttere og jægere, posteret langs den svenske grænse søndenfor Ørjebro, deltog med denne bataljon som kommandør for »Bergenske kompani« i affærerne ved Rakkestad og Trygstad kirke.

Var chef for »Fredriksstadske Feltkorps« i Skåne 1848, var i 1852 medlem af en reorganisations-kommission, i 1854 chef for en instruktionsleir for arméens over- og underbefal, i 1857 medlem af den såkaldte underofficers-kommission, i 1858 høistbefalende over de til Axwalla i Sverige befalede norske tropper, i 1862 chef for en armédivision på Gardermoen og i 1864 høistkommanderende over en på Gardermoen sammendragen leir af alle våbenarter. — Michelet, Jørgen, f. i Sørum 1/e 1742, † på Solberg i Thrygstad 26/2 1818, søn af oberstløitnant Christian Frederik Michelet1) til Hersetter i Thrygstad (1697—1769) og 2den hustru, Johanne Christiane Augusta, f. Holst (1718—1788). Ugift. —

Fænrik ved de nationale dragoner 4/ö 1760, virkelig fænrik 27/4 1763, sekondløitnant ved 2det Søndenfjeldske

dragon-regt. Vi 1766, premierløitnant 14/4 1772, kaptein 10/6 1785, chef for Thrygstadske kompani med 200 rdr. i gage 22/s 1788, udmærkede sig ved Kvistrum bro 1788 og fik til erindring derfor af kronprins Frederik en gulddåse, der endnu bevares i familien.

Sekondmajor 1790, oberstløitnant 9/4 1802, oberst 24/ö 1808 (3/i ifølge Collegialtidende for 1808, s. 58), chef for Trondhjems dragon-regt. 23/s 1809, generalmajor 15/n s. år, tog afsked på vartpenge 2/5 1811.

*) Der var en søn af dragonkapt. Hans Mihelet, som faldt ved Hølands kirke d. 9/3 1716. I 1883 blev der reist en mindestøtte over ham ved Urskoug kirke.186

Chefen for Søndenfjeldske nationale dragon-regt., senere generalmajor F. W. Sehested, anfører i sin konduit-liste,dateret: Brotnow 27/21764: »Fænrik Jørgen Michelet, 24 Aar gammel, 10 Aar tient. Faderen er Oberstlieutenant i Regimentet. Har lært Ingenieur Vaabenet samt Artilleriet. Bruges som Adjutant ved Regimentet, applicerer sig vel i Tienesten og fører en god Conduite.«

Anm. Om generalmajor J. Michelets fader, ovennævnte oberstløitnant C. F. Michelet, skriver generalmajor P. Motzfeldt under 27/2 IS64, »at han er af tydsk Extraction, at hans Fader havde været Capitain i Søndenfjeldske Dragonregiment, at han blev syg 1760 og at han stedse har ført et ordentligt Levnet.«

Moth, Poul de^ f. på St. Thomas 6/n 1727, † i Bergen u/i2 1802, søn af generalguvernør på St. Croix, Friderich Christian de Moth. G. m. Sophia Magdalena v. Coucheron (f. i Norge 28/e 1733, † 17..). —

Løitnant i marinen 1748, kaptein i infanteriet 1750, kaptein i Sjællandske gevorbne inf.-regt. 18/V 1753, major 18/3 1761, forsat til Dronningens livregt. 7/n 1767, premiermajor V5 1769, oberstløitnant 21/io 1774, ansat ved Sønden, fjeldske gevorbne inf.-regt. 26/s 1776, oberst af infanteriet 22/io 1783, chef for 2det Smålehnske inf.-regt. 16/3 1787, boede da i Porsgrund, deltog i toget mod Sverige 1788, ansat i generalmajor J. J. Fastings brigade; chef for Telemarkens regt. 2% 1789 (ifølge Vaupell II, s. 758, blev han det d. x/i s. år), generalmajor % 1790, med anciennitet af n/i2 1789, chef for Bergenhusiske regt. og kommandant på Bergenhus (efter J. J. Fasting) fra 5/3 (ikke 6/i) 1790 til d. 14/4 1802, da han tog afsked med 1022 rdr. i pension; generalløitnant samme dag.

Chefen for Sjællandske gevorbne inf.-regt., prins Friderich zu Holstein, anfører i sin konduitliste, • dateret: Copenhagen d. 3<Dten Dec. 1763: »Major als CapitaineIS;

Paulus v. Moth ist von dänischer Familie, 35 Jahr alt, i o Jahr gedient, appliciret sich ziemlich und fiihret eine gute Conduite.« —

Motzfeldt, Carl, f. på Ringsaker 1739 eller 40, døbt 3dje søndag efter hellig 3 kongers dag 1740, † på gården Fredskjær ved Moss »77 år g.« 13/i 1816. Søn af generalmajor Peter J. Motzfeldt († 1791) og første hustru Thale, f. Arenfeldt. G. i) omtr. 1767 med Margrethe Maria Nobel Westerwaldt (f. 1747, † 28/i2 1799, datter af dimitteret løitnant Caspar Henr. Westerwaldt og Anne Maria, f. Stracker). 3 døtre.

2) omtrent 1804 med Fredrikke Elisabeth Wessel C1779—13/7 I857)» 1 datter og 1 søn, nemlig Carl Motzfeldt (f. 3/4 1808), nu stiftamtmand i Trondhjem. Eiede gården Bragstad, som han havde kjøbt af sin fader. Se stamtavle over familien Motzfeldt, Kristiania 1883. —

Sekondløitnant ved 3dje Søndenfjeldske dragon-regt. 7/2 1759, premierløitnant 9/i2 1761, ansat ved Nordenfjeldske dragon-regt. 16/i 1762, kapteinløitnant ved samme regt. u/2 1773-. kaptein og chef for Inderøske kompani af Trondhjemske dragon-regt. 23/7 1777, major u/i2 1789, oberstløitnant 14/i 1791, ansat ved Oplandske dragon-regt. 18/i 1794, ansat ved Trondhjemske dragon-regt. 9/4 1802, oberst og chef for Smålehnske dragon-regt. fra 21/3 1806—11/5 1811.

Generalmajor 16/ii 1809, gik af på vartpenge u/5 1811. Chefen for Nordenfjeldske dragon-regt., oberst, senere generalmajor Peter v. Motzfeldt, anfører i sin konduitliste, dateret: Horrig 25/2 1764, følgende: »Carl v. Motzfeldt, 24 Aar g., 9 Aar tient. Er min Søn. Ganske habil Officier, som med Lyst og Flid lægger Vind paa at perfec-188

tionere sig mere og mere udi sit Metier og fører derhos en sømmelig Conduite.« —

Motzfeldt, Peter Jacob, f. i Danmark 1699, † på sin forrige eiendomsgård Bragstad på Inderøen hos sin søn, senere generalmajor Carl Motzfeldt u/3 1791, søn af generalmajor P. N. Motzfeldt (der † omtr. 1735). G. 1) 19/io 1727 med major Axel Arenfeldts datter, Thale (1700—-24/3 1742). 2) 1743 med Abel Cathrine Lillienskiold (1717— 91). Havde ialt 23 børn, hvoraf 13 blev voksne, af disse var 8 officerer. Boede på Tronæs i Værdalen, derefter på Staf i Ringsaker mindst fra 1734 til 48, på Bragstad på Inder øen fra 1750—60, på Horrig i Støren fra 1760—86 og atter på Bragstad fra 1786—91. —

Fænrik 1715, deltog som sådan i krigen i Holsten fra 1715—18, premierløitnant 17.., kaptein ved Nordenfjeldske dragon-regt. 1730, majors karakter 12/s 1740, gjorde majors tjeneste fra % 1744, sekondmajor 12/2 1749, premiermajor 10/io 1752, oberstløitnant 18/io 1747, oberst 29/i l7S7, chef for Nordenfjeldske regt. efter generalmajor Møllerup 8/7 (n/6) 1761, generalmajor 1764« Tog afsked s. år., idet han solgte sit regiment til oberst, senere generalløitnant C. H. v. Krogh, at regne fra 1/i 1766, mod en livpension af 400 rdr., der skulde udredes af eftermanden. Fra x/s 1781 overtog kongens kasse halvparten af denne afgift.

Chefen for Trondhjemske dragon-regt., oberst I. Matheson, anfører i sin konduitliste, dateret: Oyr d. u/i2 1745: »Caracteriseret Major Petter Jacob v. Motzfeldt. Forretter Premier Majors Tieneste. Maadelig Statur og Fxterieur. Opførsel og Levemaade god, inclinerer til Dyd, ikke til Laster, af god og hurtig Begreb. Forretter med Progress Majors Chargen og til høyere beqvem. Ingen Videnskaber i Særdeleshed.« —189

Anm. En fif hans sønner var kaptein ved Trondhjemske inf.-regt.: Ulrich Anton Motzfeldt (1738—84), han var fader til statsråd Peder Motzfeldt, der var f. i Ørkedalen 3/s 1777, † i Kristiania 1/i 1854, g. på St. Thomas 24/9 1804 med byfoged Stenersens datter, Erneste Birgitte Margrethe (1789—1848), fader til høiesteretsassessor W. A. Motzfeldt (1807—65) og til statsråd Ketil Motzfeldt (f. 1814). Peder M., blev sekondløitnant i artilleriet i9/i 1796, premierløitnant ved artilleriet i dansk Vestindien 19/s 1802, kaptein dersteds 21/4 1803, var i 1807 en kort tid engelsk krigsfange. Eidsvoldsmand og storthingsmand 1814, statsråd 18/n s. år, chef for armédepartementet, senere for revisions-departementet. Vicekommandant på Bergenhus fra 12/i 1815 til 24/s 1828, stkrs. Sv. o. 8/8 1820, tog afsked 27/s 1837 med 2500 spdr. i pension, serafimerridder 2S/i 1839. Se Swalin; Konuugens norska og svenska statsråd.

Motzfeldt, Peter Nicolai, f. 16 .† i Jylland omtr. 1735, søn af rådmand i Kjøbenhavn, Peter Motzfeldt († 10/4 1702).

G. m. 1) Kirstine Hansdatter Schade eller Callund-borg fra Roeskilde (f. 1660). 2) Anne Sophie Mühlheim. Hans broder, oberst Johan v. Motzfeldt († 1733), var kommandant i Trondhjem fra 1728—33.

Oberst 17/s 1713, chef for Nordenfjeldske dragon-regt. fra 5/ö 1718 til 10/4 1730, da han tog afsked (oberst Jacob Matheson fik da regimentet). Manøvrerede mod Armfeldt 1718, førte regimentet d. 28/n s. år på en anstræn-gende marsch fra Tiller bro til Hof i Sognedalen og til Rennebo.

At han blev generalmajor, fremgår af hans søn, generalmajor P. J. v. Motzfeldts konduitliste, dateret Horrig i Støren 25/2 1764, hvori han meddeler, at hans fader havde været generalmajor. Rimeligvis erholdt sidstnævnte denne grad ved afskeden 10/4 1730.

Se i Norske Samlinger II, s. 554, hans rapport til kongen af u/i2 1718.190

Se Stamtavle over Familien Motzfeldt, Kristiania

1883. -

Munthe, Adolf Frederik, f. i Ullensaker 12k 1817, † i Kristiania søndag d. 7/ä 1884, søn af sognepræst Jacob Lundh Munthe (1749—1824) og anden hustru, Susanne Cathrine Adolfine, f. Meyer (1786—1863), datter af generalmajor K. A. Meyer.

G. 13/9 1845 med Karen Emilie Hansen (f. 19/n 1820, † 6/u 1884). 4 børn. —

Kadet V11 1832, sekondløitnant i iste Akershusiske brigade u/a 1837 me<3 anciennitet af 22/i2 1836, premierløitnant u/8 1840, adjutant ved Hedemarkske korps 27/i 1847, kaptein og divisionschef 23/3 1852, oberstløitnant og chef for Telemarkske korps % 1859, boede i Skien; r. Sv. o. 6/V 1862. Var i 1866 konstitueret arméintendant. R. St. O. o. 21/s s. år. Chef for 2den brigades depotafdeling og næstkommanderende ved brigaden 17/6 1867, oberst og chef for iste Akershusiske brigade og kommandant på Fredrikssten 13/9 1873, statsråd og chef for armédepartementet 19/io 1877, generalmajor og høistbefalende over arméen i h. m. kongens fravær 23/2 1878, k.1 Sv. o. 21/i 1880, k.1 St. O. o. 21/i 1881.

Medlem af kommissionen angående den militære rulleføring 26/11 1860. Medlem af værnepligtskommissionen 1863, medlem af kommissionen j!ang. administrationsregle-mentet 1868, af kommissionen ang. underklassernes aflønning 1874 og af den militære undervisningskommission

1875.

Ved rigsretsdom af 25/3 1884 dømt til at have sit embede som statsråd forbrudt. Under 3/4 s. år befalede h. m. kongen, at generalmajor Munthe skulde vedblive påiQi

h. majestæts vegne at føre kommandoen over den norske armé. Den 24/6 s. år tilstodes ham en pension af 6000 kr. årlig.

En prisbelønnet afhandling om armeens intendantur af A. F. Munthe er indtaget i Norsk mil. tidsskrift for 1873, s. 119—146.

Han skrev et forslag til omorganisation af den norske armé. —

Se Swalin: Biografiske data 1881, s. 52. Myhlenphordt, Casper Frederik, eier af Lillefossen i Trondhjems stift, hvor han blev født 28/4 1659, † * Trondhjem 4/9 1737, begravet i et familiekapel i domkirken 17/9 s. år, søn af ritmester i Sachsen-Gotha, senere tolder

1 det trondhjemske, Didrik v. Miihlenphordt, der kom til Norge 1660, og Anna Cathrine, f. Badenhaupt. G. m. Margrethe Maria v. Hatten (f. 29/i 1679, † 8/? 1737, to måneder før sin mand, begravet i Trondhjem 30/i s. år, datter af kommandant på Bergenhus, generalmajor B. v. Hatten). —

Var fyrværker ved det Holstenske artilleri i 7 år, fænrik ved Bergenhusiske inf.-regt. i 5 år fra 1793, deraf

2 år i fransk krigstjeneste, kaptein ved Trondhjemske regt. 13/i2 1698, major 24/2 1705, virkelig major 28/s 1709, oberstløitnant 10/n 1711, oberst og chef for 3dje Trondhjemske regt. i 19V2 år: fra 4/3 1718 (ifølge Vaupell II, s. 765 fra 24/l2 i 717) til sin død. Brigadier 28/n 1731, generalmajor 2 5/7 1733. —

Møller op, Christian Frederik, f. omtr. 1690, † omtr.

1765. —

Sekondløitnant 17.., kaptein n/2 1719, kompanichef ved i ste Vesterlehnske regt. 22/d 1726, majors karakter 6/e 1731. Secondmajor ved iste Søndenfjeldske nationale inf.-regt" 26/s 1733, oberstløitnants karakter 17/io 1738,192

virkelig major ved regimentet 28/9 1742, oberstløitnant ved 4de Søndenfjeldske nationale dragon-regt. 24/5 1749, oberst 28/io s. år, chef for Nordenfjeldske dragon-regt. (efter oberst Chr. Frantz Harboe, der havde været chef fra 19/4 1749 til sin død 29/4 1753) fra 6/e 1753 til 1761, da oberst P. J. v. Motzfeldt fik regimentet; generalmajor af kavalleriet 3 Vs 1759. —

Mörner, Carl Carlson, greve, f. V*2 l755> † 24/e 1824 i Stockholm, søn af hofjægermester baron C. G. Mørner af huset Tuna og hustru Margrethe F., f. Duse. G. 1810 m, enkefriherinde Charlotta Wrede, f. Arfwedson, (tidligere g. m. oberstløitnant baron Caspar Wrede af Elima, [f. 5/s 1776, † 18..]). Børnløs. Sluttede sin æt, da de øvrige svenske grever Mørner er af huset Morlanda. Se svenska adelns åttar-taflor af G. Anrep. —

Artillerikadet 23/9 1771, uuderløitnant 12/s 1772, r. Sv. o. 12/9 s. år, løitnant 6/3 1782, kammerjunker 1/?>

1785, kaptein 3% 1787, kavallér hos kronprinsen 26/9 s. år, major 26/3 1792, oberstløitnant 18/7 s. år, oberst og generaladjutant 18/4 1794, viceguvernør for kong Gustaf d. 4de Adolph 1ji s. år, ^chef for det Finske artilleri-regt. n/s s. år, chef for Calmar regt. 16/2 1795, greve 14/6 1800, sekondchef for Svea livgarde 23/9 1802, generalmajor 9/6 1808, generalløit nant 29/ö 1809, viceguvernør i Pommern fra 24/4—14/7 1811, general 14/i 1812, overstatholder i Stockholm 7/s 1812, serafimerridder 23/n s. år, en af Svea riges herrer 2% 1814, landmarschal 1815, feltmarschal 30h 1816.

Statholder og høistkornmanderende general i Norge samt kantsler for universitetet i Kristiania fra 2/s (ikke 20/s) 1816 til 10/io (ikke 23/io) 1818, da han ifølge andragende erholdt afsked i nåde. —193

Nilson, Peter Vogt, f. 5/7 1762, † i Kristiania 28/s 1837, søn af justitsråd og lagmand Paul Nilson på Nedre Foss i Aker og Marie Haagensdatter. G. 4/i 1804 med Karen D. M. Anker (f. 18/5 1783, † 6/s 1846, datter af grosserer Jess Anker (1753—98) og Karen, f. Elieson (1759—96); som broderdatter af kammerherre Bernt Anker (1746—1805) havde hun en ret anselig indtægt af det af sidstnævnte stiftede Ankerske fideikommis. 5 børn. —

16 år g. fænrik å la suite ved 3dje Søndenfjeldske dragon regt. 26/9 (ikke 2%) 1788, sekondløitnant med anciennitet fra s. dato, forsat til de Holstenske husarer, premierløitnant 12/i 1789, sekondritmester 27/s 1791, blev høistkommanderende officer ved et husardetachement i Norge 29/3 1799, majors karakter 29/s 1806, afgik fra husarerne og ansattes 1811 å la suite ved Akershusiske ridende jægerkorps, der var stiftet 20/4 s. årafdet inddragne Akershusiske og det Småiehnske dragon-regt., oberstløit-nant 18/s 1811, oberst 22/s 1814, r. Sv. o. 7/i 1815, adjutant hos kong Carl d. 13de i »Oberst Graden« 4n s. år. Chef for kavalleribrigaden fra x/i 1818 til 9/s 1825, da han tog afsked med pension. M. Sv. k. v. a. 1820, k. Sv. o. u4 1825. —

Nissen, Peter Georg, f. 16/3 1770 i Kiel, † u/3 1851 i Fredriksstad, hans fader var ritmester. G. m. foged i Buskerud, Widerøes datter, Maria (f. 1780, † på Fredrikshald 17/5 1825). —

Fænrik ved Kongsvingerske lette inf.-kompani og ved Norske jægerkorps 26/9 1788, sekondløitnant 3/i2 1790, premierløitnant 19/4 1793, virkelig premierløitnant 7/s 1794, ansat ved de gevorbne kompanier af iste Akershusiske regt. X1/i2 1801, kaptein ved Nordenfjeldske regt. 25/n

i8o3, major 16/2 1815,eksercermajor ved iste Akershusiske inf.-brigade fra x/i 1818 til 29/io 1834, r. Sv. o. 16/t 1820, oberstløitnant 4/7 1822, oberst 29/s 1832, chef for Fredriks-stadske gevorbne musketerkorps 29/io 1834, generaladjutant 26/i 1843 (var da 73 år g.), tog afsked 6/h> 1846. —

Næser, Frederik Peter Leganger, f. på Guthus i Stange 6/12 1816, søn af krigskommissær, fhv. kavalleri-oberstløitnant Joh. Fr. Næser (1781 —1845) og hans hustru Mette, f. Griiner (1781 —1862). G. 1853 med konsul Johannes Heftyes († 1856) datter, Valborg (f. 13/i 1830). 2 sønner og 2 døtre. —

Kadet 13/i 1834, sekondløitnant i kavalleribrigaden 5/io 1837, repetent ved krigsskolen fra 1/± til 31/i2 1838, bri-gadeadjoint hos general baron F. C. Wedel-Jarlsberg fra 8/2 1840—3/2 1842, forrettede også som sådan fra 18/4 1842—V» 1843,. ansat ved kavalleridetachementet i Stockholm fra marts 1845 til april 1846, adjutant hos kronprins Carl fra 26/2 1849—8/7 1859, premierløitnant ved Sparboeske eskadron 9/i 1850, ansat ved den geografiske opmåling fra 1846 til u/ö 1872, ridelærer ved krigsskolen fra V9 1855 —31/i2 1857, sekondritmester 21/9 1856, r. Sv. o. 1858, adjutant hos kong Carl 5/s 1859, hofstaldmester 5/s 1860, r. St. O. o. 6/» s. år, ritmester og eskadronchef 2/ä 1861, major i generalstaben og kontorchef i opmålingen 1861—25/e 1866, oberstløitnant i samme fra 7/s 1864—25/6 1866, da han blev oberst og chef for kavalleribrigaden. iste hofstaldmester 28/i 1867, k. Sv. o. 9/9 1867, iste adjutant hos kongen fra V? 1867 til kongens død 18/9 1872, iste hofstaldmester hos kong Oscar d. 2den 25/io 1872, chef for de norske tropper under øvelserne i Skåne fra 30/s—8/9 1871. Medlem af høiesteret 12/io 1873, k- St- 0 19A s- år- Stkrs-Sv. o. 6/7 1878, stkrs. D. o. 31/3 1881. Chef for h. m.195

kongens adjutantskab 7/4 1884, hofchef 3/7 s. år. M. Sv. k. v. a 26/9 1862. Medlem af flere kongelige kommissioner.— Oetken, Johan Wilhelm, f. i Tyskland omtr. 1770,

o

† på Rustad i As 8/s 1733 (ikke 1730). G. 27/2 1723 m. enkefru Margretha Günther, f. Uthermarck, der havde været gift tned tolddirektør Andr. Giinther og som var moder til daværende kaptein, senere generalmajor D. A. Giinther († 1769). Tidligere havde hun været g. m. Daniel Hausmann. —

Blev tilligemed 4 brødre optagne i den danske adelsstand 13/ö 1796. Oberstløitnant af kavalleriet 8/s 1707, oberst og chef for Nordenfjeldske dragon-regt. 13/4 17x1. Tog d. 29 3 1716 den svenske general Løwen rned 250 mand tilfange på Ringerike.

Blev V9 1720 tilligemed generalmajorerne H. Huitfeldt, Kruse og P. Romeling overdraget generalkommandoen — »Inspectionen« — over den norske militærétat.

Generalmajor 26 s 1720. Chef for et gevorbent regiment dragoner fra 19/i2 til 1729 til 1733. Høistbefalende over det norske kavalleri fra 1730 (Vaupell II, s. 48). — Ohme, Joha?i Andreas Cornelius, f. i Holsten 1746, † i Fredriksstad 3fe 18x8. Ugift. —

Ansat i artillerikorpset 27/io 1764, fænrik 29/s 1765, sekondløitnant 4/2 1773, premierløitnant s. år, kaptein 23/n 1787, kompanichef 22/s 1788, major 12/6 1795, oberstløitnant og kommandør for den danske artilleribrigade 24/2 1804, forsat til den norske artilleribrigade 8/s 1805, oberst 8/2 1809 med anciennitet fra 3% 1808. (Se kalenderen fra 1811 —14 i riksarkivet). Chef for en reservebrigade søndenfor Øieren. Chef for artillerikorpset efter Bielefeldt fra 8/2 til 6/4 1809. Forsat til infanteriet d. 6/4 1809, da han blev stillet til prins Christian Augusts rådighed. Kom-196

mandant på Fredriksten (med 1200 rdr. i gage) fra 13h 1810 — 1g/8 1814, da fæstningen efter et tappert forsvar udleveredes til de svenske i henhold til den 2 dage tidligere afsluttede konvention til Moss. Generalmajor 25/i 1812. Er i den danske armé ført til afgang 10/8 1814. Kommandant i Fredriksstad fra 5/s 1815 efter den svenske major v. Kræmer til sin død. R. Sv. o. 7/io 1815.

Var en »modig, praktisk og videnskabelig Officer.«

Oprettede på sin dødsdag et legat til bidrag til opdragelse af fattige officersdøtre i 9 til 18 års alderen i Norge, Danmark og Holsten. På Norges part faldt 9740 rdr. Portionernes størrelse er fra 80 til 160 kr. årlig. —

Oldenburg, Adam Christopher v., f. 1736, † 2/x2 1803 søn af major v. Oldenburg (1700—1749) og Regina Maria f. de Blix; g. m. i) Ulrikke Christiane v. Haxthausen (der fik trillinger d. 2473 1785 og døde 11 dage derefter). 2) Maria de Schøller († 14/i 1770), datter af konferentsråd og berghauptmand Christopher de Sciiöller († 1774) og Catharina, f. de Blixenskjold. 4 børn, deraf var Catharina (1765— 1843) g- m- generalløitnant, statsråd F. G. v. Haxthausen († 1825) og Isabella (1769—1855), g. m. generalløitnant J. F. v. Mansbach († 1803).

Fænrik 13/é 1752, fænrik ved Et gevorbent Regiment l6/5 i753-p sekondløitnant 3/i2 1755, kaptein ved Søndenfjeldske regt. 17/i2 1758 med anciennitet af 7/2 1756, 3dje major ved samme regt. lc/3 1775 med ancien. af 21/io 1774, 2den major 5/ß 1776, boede på Fredrikshald. Oberstløitnant 4/8 1788, deltog s. år som bataljonschef i generalmajor Mansbachs feltbrigade i toget mod Sverige. Vicekommandant på Fredriksten under generalmajor J. F. v. Mansbach 10/9 1790 — Ve 98. Generalmajors afsked 1/6 1798 med 600 rdr. i pension foruden bibehold af vice-197

kommandanttillægget, 200 rdr. Det samlede beløb benævntes vartpenge fra *% 1798, hvilken dag han atter indtrådte i den militære detalje.

Chefen for Søndenfjeldske regt., C. Lohenschiold, udtaler sig i sin konduitliste, dateret: »Fredrikshald d. 20de January 1764« om daværende kaptein Adam Oldenburg således:

»28 Jahr alt, in køniglicher Franzøsische Dienste 2 Jahr als Volontair, ist ein junger Officier von guter Con-duite und Application zum Metié, der in Holstein eine Grenadier-Cornpagnie gehabt und Sich dabey distinguirt hat. Er

ist nicht nur ein guter Capitaine, sondern ich glaube auch, dass er einst einen guten Major abgeben wird.«

Oppen, Knud, f. i Ullensaker 17/6, døbt 1718, † i Kr.nia 7/io, begravet 27/io 1803, søn af sergeant, senere kaptein ved iste Oplandske regt. Gunder Knudsen Oppen († 1748) og iste hustru, Marthe Tronsdatter (1690—1742). G. 4/9 !774 i Kr.nia m.Mette Kirstine Colling (f. 28/g † 22/3 1827), datter af Andreas Colling (f. i Aarhus 1715, † i Kr.nia 1787) og Elisabeth, f. Neumann. Se Lengnicks stamtavle over den norske familie Oppen. —

Underofficer ved iste Søndenfjeldske nationale dragon-regt. 1738, sekondløitnant ved samme regt. 1741, premierløitnant 25/9 1744, virkelig premierløitnant 9/io s. år, kaptein 23/9 1750, kompanichef x/i2 1756, major 18/io 1758, 3dje major ved 4de Søndenfjeldske dragon-regt. 9/9 1761, blev adjungeret krigskommissær, oberstløitnant Brøcker 9/2 1769, overtog selv krigskommissariatet 19/4 s. år, generalkrigskommissær med obersts rang 29/i 1774, er~ holdt generalmajors rang 13/n 1776, tog afsked 4/s 1788, og blev samme dag generalmajor af kavalleriet.198

Chefen for iste Søndentjeldske nat. dragon-regt., senere generalløitnant O. R. Sehestedt anfører i sin konduitliste, dateret Brotnow 31/i2 1745 følgende: »Lieutenant Knud Oppen. Af maadelig Statur og Exterieur, fører i sig alle Maader skikkelig op, har et got Begreb, lægger sig med Flid paa Tienesten, mediterer hands Charge. Hands Videnskab bestaaer udi hands Tieneste.«

Chefen for 4de Søndenlj. nat. dragon-regt., senere generalløitnant O. F. Brockenhuus anlører i sin konduitliste, dateret Kristiania 31/3 1764: »Tredie Major Knud Oppen, 44 Aar g. (skal være 46 år) har tient 26 Aar, hvoraf 3 Aar som Underofficeer ved Søndenfjeldske Regiment. Hans Fader har været Capitain ved det iste Oplandske Inf.-Regt. Denne Officiers Fortienester kand jeg med Visshed ikke sige noget om, da jeg saa kort har været ved Regimentet, han er ellers svagelig af Constitution, hvorfor han og 2 Gange ei blev commanderet til Holsteen, skjønt det har været hans Tour.« —

Oscar d. 1ste, Konge af Norge og Sverige, f. i Paris 4/7 1799, † i Stockholm 8/i 1859, eneste søn af kong Carl Johan og Dronning Desideria (f. 8/n 1781, † 17/i2 1860). Trolovet 15/n 1822 og formælet 23/e 1823 m. prinsesse Josefine af Leuchtenberg (f. 14/3 1807, † 1/e 1876), datter af Napoleon d. istes stedsøn, prins Eugen af L. Fem børn: Kong Carl d. 15de (3/s 1826 — 18/9 1872), prins Gustaf (18/e 1827 — 24/g 1852), kong Oscar d. 2den (f. 'n/i 1829), prinsesse Eugenie (f. 24/4 1830) og prins August,

(27s 1831 - 73 1873). -

Arveprins til Sverige 21/s 1810, førte titel: hertug af Sødermanland, ledsagede sin fader på toget mod Norge 1814, arveprins til Norge 4/u :8i4, oberst og chef for det norske kavalleri og artilleri w/i 1815, generalmajor199

1817, deltog fra august 1817 både i det norske og det svenske statsråds forhandlinger, kronprins af Norge og Sverige 5/2 1818, generalløitnant 28'/4 1818, general 28/s 1819, vicekonge i Norge fra 12/2 til 31/io 1824 og fra 17/6

— 3/9 1833, høistbefalende over den norske armé fra u/4

— 31/io 1824 og i ovennævnte tid i 1833, storadmiral for den norske marine 1826, r. E. 1/i2 1835, besteg tronen

1844, kronet i Stockholm 28/9 s. år.

Gav under 2% 1844 en forordning om et forandret unionsväben og om et nyt særskilt orlogs- og handelsflag for Norge. Stiftede s. år den første særskilte norske orden, — St. Olafs-ordenen, — og anlagde selv storkorset af denne dekoration. Sendte 1848 et hjælpekorps på 4000 mand til Fyen og sammendrog et observationskorps på 12000 md. i Skåne.

Var kantsier for det norske universitet, protektor for Det kongelige norske videnskabers selskab i Trondhjem, æresmedlem af Det kongelige selskab for Norges vel. Kongens valgsprog var: »Ret og sandhed.« Var komponist og forfatter, udgav 1840 et værk om: »Straf og strafanstalter,« der vakte megen opmærksomhed. Udvirkede 7 måneders våbenstilstand mellem Danmark og Preussen 26/s 1848.

Den første norske jernbane anlagdes under denne konge 1854.

Afgav på grund af sygdom regjeringen til kronprins Carl u/9 1857.

Se: Oscar d. iste som Kronprins, oversat af Dreyer

1845. —

Oscar d. 2den Frederik, Konge af Norge og Sverige, f. i Stockholm 21/i 1829, tredje søn af kong Oscar d. iste og dronning Josefine (se Oscar d. iste), er den fjerde konge200

af det Bernadotske hus. Førte som prins titel: hertug af Østergøthland. '

Formælet % 18*57 på Bibrich slot m. prinsesse Sophie Wilhelmine Mariane Henriette af Nassau (f. V? 1836) 4 sønner: kronprins Oscar Gustaf Adolf, (f. 15/6 1858, formælet 2% 1881 m. prinsesse Sophie Marie Victoria af Baden, f. 7/s 1862), prins Oscar Carl August (f. 15/n 1859), prins Oscar Carl Wilhelm (f. 27/2 186r), og prins Eugen Napoleon Nicolaus (f. Vs 1865). —

Sekondløitnant i den kig. norske marine 1845, premierløitnant 1846, kapteinløitnant 7/s 1847, kaptein 4/ä 1850, chef for korvetten Nordstjernen og eskadrechef fra 15At — 6/9 1850, kommandørkaptein 2/s 1853, kommandør 7/2 1855, kontreadmiral 21/4 1856, viceadmiral 16/i2

1858, eskadronchef fra 20/7 — u/s 1860, chef for en svensk norsk eskadre 5/s — 18/6 1864, eskadrechef ved afsløringen af Harald Haarfagers mindesmærke fra l6~IQ 1872. (Nornen). Admiral 18/9 1872.

R. danske Elef. o. 1848. Oberst i iste akershusiske infanteri-brigade 14/s 1855, generalmajor 21/4 1856, generalløitnant 16/i2 1858, iste adjutant hos kong Carl 5/s

1859, general 18/g 1872.

Besteg tronen 18/9 1872, kronet i Sverige 12/ö, i Norge 18/7 1873. Kongen er krigshistoriker, forfatter og digter. Udgav 1857 et digt: »Ur svenska flottans minnen,« der blev prisbelønnet af svenska akademien, har senere oversat »Cid« og udgivet: »Några bidrag til Sveriges krigshistoria« 1711, 12 og 13.

Kongens valgsprog er: Broderfolkenes vel. — Osten, Johan Vibe von der, f. i Trondhjem 8/s 1708, † 10/i 1800, 92 år g., søn af oberst og kommandant i217

Trondhjem Otto Fredrik v. d. Osten († 17/2 1728) og Margrethe, f. Vibe (20/u 1683 — 4/2 1763), datter af vicestat-holder, generalløitnant Johan Vibe († 1710). Slægten er pommersk, nævnes allerede 1307.

G. i Oslo 3/ö 1752 m. Catharina Vilhelmine v. Krogh (1728—1797), datter af generalløitnant G. F. v. Krogh († 1768). -

Kaptein ved Grenaderkorpset 17.., major 6/i2 1745, oberst 31/3 1751, chef for 2det Vesterlehnske regt. 23/2 1752, kammerherre 17 . ., kommandant på Fredriksten 18/i 1758 til 1762 og fra 7/8 1764 til 3/i 1765, generalmajor 22/s 1764, kommandant i Trondhjem fra 3/i 1765 til 4/s 1788. Under 21/3 1774 blev det bestemt, at de kommanderende generaler nordenfjelds herefter tillige skulde være kommandanter i Trondhjem. R. D. o. 30/4 1767 med symbolum: Recte et integre, stiftamtmand i Trondhjem fra 18/9 1772 til 24/2 1783, generalløitnant 21/io 1774, tog afsked og erholdt fuld gage i pension 4/s 1788, afgik ganske af sit no. V5 1790 og fik da et årligt gratiale af 600 rdr.

Pentz, Barthold Ernst, f. 16.., † omtrent 1734. —

Oberst 24/i2 1717, chef for 2det (vestre) Oplandske inf.-regt 4/3 1738, brigadier % 1731, generalmajor 28/n 1732 med ancien. fra 28/3 s. år.

Er opført i étaten for 1733, medens han er udstrøget af étaten for 1734, har formentlig taget afsked eller er død sidstnævnte år. —

Petersen, Johan Daniel Frederik, f. i Kr.nia 21/i2 1757, døbt 29/i2 s. år i slotskirken, † pludselig i Kr.nia 24/9

1816, begravet 4/io s. år. Søn af Christian Petersen (f. 1701, † 1775, ført til Norderhoug ls/2 1777), der var202

stiftamtmand i Bergen fra 1768 til 72, og Anna Larsdatter Michelsen (Ramus), datterdatter af Anna Colbjørnsen (Ramus). G. m. Henriette Frederikke Scheel, datter af statsminister, tidligere stiftamtmand i Kr.nia Jørgen Erik Scheel og søster til prins Christian Augusts broders gemalinde. —

Sekondløitnant ved Nordenfjeldske inf.-regt. 4/3 1773, sekondløitnant ved Fyenske regt. 4/io 1780, premierløitnant 19/3 1783, ansat ved Slesvigske regt. 5/n 1784, kaptein u/i 1788, chef for Enebakske kompani af 2det Akerhusiske regt. (med 200 rdr. i gage) 19/6 s. år, kompanichef ved Norske jægerkorps 3/i2 1790 (erholdt 500 rdr. i gage fra Vi 1793). Major og bataljonskommandør ved 2det Akershusiske regt. 23/i 1801 m. ancien. fra 31/s 1798, oberst-løitnants karakter 4/i2 1807, virkelig oberstløitnant og chef for regimentets 2det grenaderkompani 2% 1808, kommandør for Søndenfjeldske inf.-regt. 22/i2 s. år, oberst 17/7 18io, chef for Søndenfjeldske gevorbne inf.-regt. (se anm.) 2/7 1811. Generalmajor 22/s 1814, var under Fredriksstens beleiring samme år kommandant en second og udmærkede sig ved fæstningens forsvar.

Tog afsked 27/9 1814 med 2/3 gage i pension.

I sin ungdom var han en tid i preussisk krigstjeneste, blev kammerjunker, senere kammerherre, var medlem af rigsforsamlingen på Eidsvold, der varede fra 10U til 19/s 1814. Han hørte til selvstændighedspartiet.

Anm. Det Søndenfjeldske gevorbne inf.-regt. blev ifølge kig. res. af 1810 dannet af Søndenfjeldske og 2det Akershusiske inf.-regiment.

Pfordten, Ulrik Wilhelm von der, f. 16.., † 1761, herre til Sawast i Groeningen. —203

Major 12/io 1722, chef for artillerikompaniet på Akershus, oberst og chef for det norske artillerikorps 18/3 1733, chef for det Holstenske artillerikorps 14/s 1744, generalmajor 1746 m. ancien. fra 15/6 1742, r. D. o. 3l/3 1754-) generalløitnant af infanteriet 31/3 1755, °hef for det danske artillerikorps 12/s 1756. Byggede en fæstning ved Kristianssand.

Anm. I Peder Bjørns: Nye Samlinger over Riddere fra 1660— 1770 nævnes han som død 1711, hvilket må være en trykfeil.—

Platen, Baltzar Bogislaus, greve von, f. på Rygen 29/5 1766, † i Kristiania, G/9 1829, søn af feltmarschal, en af Svea riges herrer baron Philip Julius Bernhard v. Platen og hustru Juliana Regina, f. v. Ysedom. G. 4/6 1800 med Hedwig Elisabeth Ekman (18/n 1780 -— 1862), datter af komerceråd i Gøteborg Peter Ekman og hustru Hedvig, f. Boéthius af en gammel præstefamile i Vcsterås stift. Fader til udenrigsminister grev B. J. E. v. Platen. —

Kadet ved admiralitetet 3/n 1779, fænrik 21/3 1780, løitnant 2l/7 1788, kaptein 24/2 1789, major]2/7 1792, over-adjutant s. år, ekvipagemester i Carlskrona 1794.

oberstløitnant ved admiralitetet og fløiadjutant % 1795, r. Sv. o. 28/é 1795, afsked med obersts rang 12/ß 1800.

Medlem af Trollhættakanalens bestyrelse fra r 801 — 1810, statsråd fra 9/ö 1800 — V10 1812, kontreadmiral 29 e s. år. K. Sv. o. 3/7 1809, formand i Gøtakanaldirektionen 3% i8io; stkrs. Sv. o. 25/n 181 r, generalintendant ved arméen mod Norge 1812, generalguvernør over Holsten, Slesvig og Jylland 1813, viceadmiral 26/n 1814, greve 7/i 1815, serafimerridder 23/e 1822, chef for storadmiralsembedets 3dje afdeling 26/4 1827, udnævntes til en af Svea riges herrer Ah s. år, men modtog ikke denne værdighed.204

Statholder og høistbefalende general i Norge fra 26/n 1827 til sin død1).

M. V. a. 12/4 1815; m. S. k. v. a. 28/s 1816.

Udgav skrifter om anlægning af Gøtakanal, om Sveriges søforsvar m. m.

Se Anreps sv. adelns ättartaflor og W. Swalins biografiske data 1881.

Poumeau, Pierre de, f. i Kjbhn. 1697, † i Kristiania omtr. 1791, nogle og 90 år g. Stod d. 29/io 1757 fadder til senere generalmajor Daniel Petersen († 1816). —

Sekondløitnant ved det Smålehnske regiments reserve 31/i2 1716, sekondløitnant ved det gevorbne regt 1:l/6 1717, premierløitnant ved samme regt. 19/V 1723, kaptein 9/& 1728, majors kar. 17/n 1738, major ved samme regt., for hvilket generalmajor Fr. O. Rappe da var chef, 7/s 1740, sekondmajor 20/n 1741, oberstløitnants kar. 3/ö 1749, virkelig oberstløitnant 17/n 1754, samme dag oberst med anciennitet af 4/3 1750, chef for iste (vestre) Akershusiske regt. 17/io 1759 til 29/i 1774, da oberst Chr. Fr. O. Rappe fik regimentet. Generalmajor 20/3 1762, fungerede som kommandant på Akershus en tid under vakancen. Inte-rimskommandant fra 1784 til 16/3 1787. Deputeret i det norske generalitetskollegium is/i2 1767, generalløitnant 3/6 1773, r. D. o. 29/i 1774 med symbolum : Omnia cum tempore et nihil sine Deo, chef for Søndenfjeldske regt. fra Vi 1778 — 15/3 1787. »Entlediget fra de ham betroede Poster og udnævnt til General at blive staaende i Detaillen d. lö/3 1787 med 1400 Rdrs. Pension af Regimentschefsgagen og med Bibehold af Generalløitnantsgagen, 600 Rdr.«

*) Statholderposten stod nu ubesat til grev Wedels udnævnelse d. 19/a

1836. Forretningerne udførtes imidlertid — ifølge kig. res. af

11/i2 1829 — af statsråd Jonas Collett.205

Se oberst Tidemands optegnelser, Kr.nia 1881". —

Chefen for det Norske gevorbne regiment, generalmajor J. C. Rømeling, anfører i sin konduitliste, dateret Kr.nia s/i 1746:

»Second Major Pierre Poumeau. Liden af Statur, men af got Anseelse, fører sig vel op og inclinerer til ingen u-dyd. Kand vel begribe een Sag. Er arbeidsom og applicerer sig med progress paa Tienesten, kand beklæde høyere Charger. Ingen Videnskab uden fremmede Sprog. —

Ramm, Hans Henrik, f. i Grue 18'2 1758, † i Kr.nia '22/2 1827, søn af premierløitnant ved 2 det Akershusiske regt. Wilhelm Ernst Ramm (1729—1804) og Cathrine Arnesdatter, f. Arntzen (1733 —1814). G. m. 1) u/io 1789 Karen Christine Rynning (døbt 9/i 1769, † i Kristiania 18x3, begravet 24/ii s. år), datter af sognepræst Mentz Rynning og frue, f. Irgens. 2) i Kr.nia 29/4 1814 enkefru Georgina Bagge (f. på Hovind i Aker 9Ar 1770, † i Kr.nia 29/ö 1841, datter af oberst Georg Neumann til Hovind (f. 1714, † 1793) og Karen Bolette, f. Tambs (1739 —1816). 8 børn.

Familiens stamfader antages at være en formuende kjøbmand fra Moskou, en præstesøn, der nedsatte sig hertillands omtr. 1670 i anledning af en duel, han havde havt. Han † i Lom efter at have tjent sig op til oberstløitnant ved de Trondhjemske dragoner. —

Kadet som korporal ved iste Oplandske regt. V10 1773, sekondløitnant ved ingeniørkorpset 10,2 1777, dessina-tør i Kjbhn. 7/io 1778, virkelig sekondløitnant 11 /i 1781, premierløitnants karakter 7/9 1787, virkelig premierløitnant 2G/3 1790, kapteins karakter 19/s 17 91, ingeniørkaptein 25/4206

1800, oberstløitnant^ karakter 13/4 1808, virkelig major ved korpset 23/ö1808, kommandør for korpset fra 1810 til 14, oberst 16/5 181 i, kommandant ad interim på Akershus en tid i 1814, generalmajor 13/2 1815, tog afsked 29/ö s. år. —

Anm. i. Hans søn, artilleriløitnant W. E. Ramm, der er fader til nuværende oberstløitnant Ramm (f. 1831), blev såret i affæren ved Onstadsund 9/s 1814 og blev året efter (3/s 1815) toldKasserer i Fredriksstad.

Anm. 2. Ingeniørkorpset, der var oprettet ved kig. res. af 29/is 1763, erholdt fra 17/s 1818 navnet : Den kongelige norske ingeniørbrigade. (Se Rigstidende for ®/9 1818). —

Rantzau-Ascheberg, Schack Carl, tysk rigsgreve, f. 11/3 1717, † i Avignon 10/i 1789.

Dansk oberst og chef for Kronprinsens regt. fra 5/<i 1752—1756, generalmajor U/V 1756, tog afsked 7 dage efter eller d. 21/7, atter udnævnt til generalmajor 6/10 T7Ö2, chef for Den mathematiske Skole i Kr.nia fra 1767 til udgangen af året. Udvirkede en kig. res. af 17/i 1767, hvorved skolens indtægter næsten ophørte, og hvorved skolen gik tilbage.

Generalløitnant af infanteriet 9/V 1766, chef for Dronningens livregiment tilfods 28/s s', år. R. D. o. 8/n s. år med symbolum : Te duce Cæcar.

Krigsdirektoriet ophævedes i april 1767 (se N. mil. tidsskrift 2 r. II. s. 384), hvorefter han blev »kommanderende Chef udi Norge« fra 44 til 18/i2 1767, da han faldt i unåde. Posten stod nu ubesat til 28/9 (2/s) 1772 (efter Vaupell, — Lange siger til 15/io s. år). Deputeret i det danske generalitetskollegium 16/s 1770, kommandant i Glückstadt 29/s s. år, r. af Dr. Mathildes orden 29/i2 1771, general tilfods 17/i 1772, r. Elefanten 18/i 1772 med symbolum: avita fide.—

Rappe, Frederich Otto, f. på Fredrikshald 3/io (30/io)223

1679» "M Kjbhn. 1758, bisat i Kr.nia 9/5 1759; søn at oberst og kommandant på Fredrikssten : Joachim Caspar von Rappe. G. 16/6 1728 m. Dorothea Gjords (døbt i Kr.nia 4/3 1686, † dersteds 16/s 1712), søster af generalmajor H. H. Scheels frue og datter af den formuende handelsmand, stadskaptein og justitsråd Gjord Andersen (1651 —1720) og Lisbeth Samuelsdatter, f. Thrane (f

Blev 21 år g. premierløitnant ved Smålehnske regt.

1900, kaptein 5/n 1709, adjutant hos general baron Erhard Wedel-Jarlsberg u/i 1717, oberstløitnants karakter 12/n 1717, forsat til 2det Akershusiske inf.-regt. som virkelig oberstløitnant 15/s 17x8, oberst og chef for iste (vestre) Akershusiske inf.-regt. 30/s 1728,-chef for Søndenfjeldske gev. inf.-regt. fra 8/io 1732 til 28/é 1740, generalmajor 26/s 1735, r. D. o. 11/2 1740 med symbolum: Treu, redlich und verschwiegen, stiftsbefalingsmand på Akershus 28/4 s. år, generalløitnant 3% (13/io) 1747, geheimeråd 1750, Ridder de l'union parfaite 31/3 1752, tog afsked 1754.

Anm. Må ikke forvekles med oberst F red e r i ch O 11 o v. Rappe, f. omtrent 1730, og som var chef for iste Akershusiske regt. efter general Poumeau, fra 29/i 1774 til sin død 20/u 1780.

Reichau, Ghristian Frederik, f. 16 . ,, † 28/9 1753, eiede gården Aker på Hedemarken. —

Oberst chef for Vest-sjællandske regt. fra

samme dato til 3% s. år, chef for iste Oplandske inf.-regt. n/2 1733 til 25/ii 1750, generalmajor 15/6 1742, r. D. o. 28/io 1749 med symbolum: Getreu bis in der Tod, kommandant på Fredrikssten fra 25/u 1750 til sin død, generalløitnant 31/3 i75i. —-

Reichwein, Georg (eller J-ergen), f. i Hessen 1593, †208

i Bergen 15/5 (Lange siger 5/s) 1667, skal have været søn af en skrædder i Marburg. Erholdt 1647 skjøde på kronens gårde Aker og Disen på Hedemarken.

G. 1) før 1^48 m. Nils Tollers enke, Karen Davids-datter, f. Luet (begravet i Kr.nia u/i 1649).

2) 1653 m. Inger Olufsdatter Rytter, der senere ægtede generaladj utant Nicolaus Helsaderus Silbersteen og † 1696. —

Var i 1629 i Norge som »kig. bestalter Capitain over Hedemarken, Østerdalen, Solør og øvre Romerige.« Var Major ved Bergenhus regt. og kommandant i Bergen 1640, oberstløitnant ved samme regt. 3/4 s. år til 1647, da regimentet blev hævet for 11 år.

Fik 9/io 1647 af H. Sehestedt bestalling som »Oberst over Aggershuusske Infanterie Regt.,« erholdt fornyelse på nævnte bestalling (V4) 1649. Beordredes i anledning af krigen til Bahus 3/i 1653. Kommandant på Akershus — den 3dje i rækken — 1654, adlet 18/io 1655. Blev 1657 chef for det da nyoprettede Oplandske inf.-regt., der det følgende år kaldtes: »Oberst Reichweins Aggershuusske Regt.« I 1658 indlagde han sig uvisnelig hæder ved Trondhjems tilbageerobring. Den svenske oberst Stjernsköld, der var kommandant i Trondhjem, måtte overgive sig tilligemed sin svenske besætning. Blev generalmajor 30/i2 s. år.

Chef for Bergenhusiske regt. og kommandant på Bergenhus fra 13/3 1666 til 23/3 1667, da han blev

befalingsmand over Bergenhus lehn eller amt, men døde allerede 2 måneder efter. Han var »en for sin Tapperhed berømmelig Mand.« Var en tid en udpræget kalvinist.

Se Saml. til N. Folks Spr. og Hist.: I. s, 428, II. s, 538, noten, III. s. 370 og ff.

Se Vaupell I. s. 55.209

Anm. i) Det var måske den samme Georg Reichvvein, der i 1645 var oberst og chef for Nordlands regt., hvilket synes oprettet 28/e, men atter forsvandt 1jn s år. For dette tidsrum erholdt han udbetalt lønning til sig og 8 kompaniers officerer, men revisionen antegner, at der i regnskabet intet findes oplyst angående ordre til regimentets oprettelse, heller intet om dets størrelse eller om det tidsrum, hvori det har eksisteret!

Anm. 2) Hans søn: Georg eller Jørgen Reichwein var major ved Oplandske regt. 1681, blev oberstløitnant og kommandant på Kongsvinger 3/10 1682 (til 1688), oberst af dragonerne over landfolket i Hedemarken 15/i 1689. Han var den første kommandant på den nævnte, i 1682—83 anlagte fæstning, der tidligere kaldtes: Skansen Vinger. —

Reichwein, Nicolay Frederik v., f. 169., † i Holsten 1761, søn af kaptein Frederik Christian v. Reichwein til Næs ved Fredriksstad og iste hustru, Else Cathrine, f. Bildt.

G. 1) 29/6 1735 m. Søster Scavenius C/i 1699—1738), datter af konferentsråd, høiesteretsjustitiarius Christian Scavenius og Ingeborg Christin;, f. Hjorth. 2) m. Anna Maria Lillienskiold (1707—92), datter af oberstløitnant Peter Montagne v. Lillienskiold. —

Fænrik ved det ene gevorbne regt. 20/3 1716, sekondløitnant 16/io s. år, forlod Norge 1722, blev ansat ved gre-naderkorpset i Kjbhn., premierløitnant ved samme G12 1728, kaptein 12/3 1734, major 24/3 1738, oberst 25/g 1744. Efter at have tjent 26 år i Danmark blev han atter ansat i Norge som chef for iste (vestre) Akershusiske inf.-regt. 17/7 1748, forsat til chef for det ene gevorbne regt. 2/n 1754, hvilken post han havde til sin død. Generalmajor 196 I755.

Anm. Det ene gevorbne regt. fik d. 23/s 1758 — uagtet det var forlagt i den sydlige del af landet — det umotiverede navn: Norden-fjeldske gevorbne infanteri regt. Dets garnison var først i Kr.nia, siden å Fredriksstad. —

Restorff, Johan Frederik, f. i Mecklenburg Vs 1701, † i Kr.nia 30/6 1761. —

Oberst 28/io 1749, chef for 2det Akershusiske inf.-regt. fra 25A 1754 til sin død.

Efter ham fik P. de Seue regimentet. Generalmajor 31/3 1759. —

Rodsteen Christian, f. 16.., † 17.. Står opført i de norske étater tor 1711, 12, 13 og 14 som generalløitnant tilhest fra 8/6 1711. —

RoepstorfF, Carl Ludvig, f. i Holsten 1703, † i Trondhjem u/7 1787, søn af oberst Johan Christopher Roepstorff (1659—1731, naturaliseret som dansk adelsmand 1701) og Marie Elisabeth, f. Storm († 1737). G. 1) 16/é 1722 i Vinger m. Johanne Christine Friis († 3/i 1727), 2) 16/n 1731 m. Magdalene Edler († i Kr.sand % 1740, 3) 22/5 1744111. Mette Rosenkrantz Sehested (1723 —13Ar 1801), datter af generalløitnant O. R.Sehested († 1774) og Anne Christine, f. Stockfleth († 1730). —

Kom 16 år g. til Norge 1719, blev fænrik ved det ene gevorbne regt. 10/4 (13/4) »sekondløitnant ved samme regt. 3/s s. år, premierløitnant 172., kapteinløitnant 22/n 1733, kaptein og chef for regimentets 12te kompani 15/i 1735, major 6/n 1751, premiermajor ls/i2 1754 (boede på Fredrikshald), oberstløitnant ved Søndenfjeldske inf.-regt. l7/io 1759, obersts karakter 8/2 1769, chef for 2det Trondhjemske inf.-regt. i 17 år fra Vs 1769.

Generalmajor 2/i 1777 m. ancien. fra 29/i 1774» t0? afsked 17h 1786 at regne fra påfølgende V4, erholdt en pension af 1200 rdr.

Chefen for det norske gevorbne regt. J. C, Rørneling skriver 8/i 1746: »Capt. C. L. Roepstorff er liden og tyk og ser ikke vel ud. Har ingen unde inclinationer uden211

til at spille. Er af langsom Begreb, applicerer sig, men er ikke den allerivrigste i sine sager. Har meget ambition og kand blive en goed Major.«

Chefen for Søndenfjeldske gevorbne inf.-regt. C. v. Lohenschiold skriver i sin konduitliste dateret Fredrikshald 20de januar 1764: »Obrist-Lieutenant C. L. v. Roep-st orff, Vaterland: Holstein. Alter: 62 Jahr, Vater: Obrist. Hat Frau und Kinder, hat seit dem I3ten April 1719 als Officier gedient, hat dem Könige bey nahe 45 Jahr gedient als Officier, hat seinem fonctions in allen Chargen ohne reproche vorgestanden, eine zahlreiche Familie auferzogen, in seinen Dienst sich nie werder unapplicirt noch werdersten finden lassen ; — ist ein guter Militair, ein bei denen Soldaten geliebter Mann und verdient wohl des Königs Gnade, zumal da er einer von ihnen älteste Obrist-Lieute-nants in der Armée ist.« —

Roepstorff, Johan Frederik, f. i Mecklenburg 1701, † i Kr.nia 3% 1761, var af en tysk adelig slægt. Formentlig ugift. —

Oberst og chef for 2det Akershusiske inf.-regt. 25/& 1754, generalmajor 31/3 1759. —

Rohde, Johan, f. i Holsten 1721, † efter 1799. — Fænrik ved 2det Søndenfjeldske dragon-regt. 1740^ erholdt som fænrik premierløitnants karakter 17/5 1752, kapteinløitnant 1757, derefter chef for vestre Smålehnske kompani, kaptein ved 3dje Søndenfjeldske dragon-regt. og chef for dets 5te kompani Vi 1766, sekondmajor X1k 1773? oberstløitnant ved Akershusiske dragon-regt. 8/i 17^3? obersts karakter 30/i 1789, chef for regimentet 23/ö 1794-

Tog afsked 16/s 1799, blev samme dag generalmajor og fik pension.

14*212

Chefen for 2det Søndenfjeldske dragon-regt., C. v. Wilster, skriver i sin konduitliste, dateret Moss 1764: .

»Johann Rhode, 43 Jahr alt, 24V2 Jahç gedient. Der- Vater ist Capitain gewesen. Aus Holstein gebiirtig. Von guter Conduite und Aufführung, applicirt sich ernst-licft auf den Dienst, ist dem Verdienste und denen natür-lichen Eigenschaften noch niitzlich zu gebrauchen und dieserwegen vorztiglich zu distinguiren.« —

Rüse, Henrik, baron af Rüsensteen i Jylland, herre til Sawert i Grönningen i Holland, f. 1624, †.u/3 (Vs) 1679 55 år g., søn af en skolelærer i nærheden af Grønningen, moderen hed Femina de Katwyk af slægten Beeste. Fik navnet Rüse på grund af sin umådelige høide, skrev sig selv Ruse. Hans hustru Susanna var med ham en tid i Norge, døde 1678 og ligger tilligemed sin mand begravet i Sawert. De havde 1 datter, Johanne Marie, der i sit 2det ægteskab med oberst Christian Juel til Krogerup, som fra 15/i2 1679 bar navnet baron Juel-Rysenstein, blev stammoder for denne slægt, der endnu lever i Danmark. —

15 år g. begyndte han 1639 at deltage i feltlivet, først i hollandsk tjeneste til 1643, derpå i fransk tjeneste under hertugen af Enghien, deltog 1644 i slaget ved Freiburg og i erobringen af Rhinfalz samt i det følgende år i slagene ved Herbsthausen og Nørdlingen. Gik derefter i hertugdømmet Weimars tjeneste og 1646 i italiensk tjeneste, tilbragte derpå 5 år som ingeniør i Dalmatien. I 1654 udgav han i Amsterdam et stort værk om fortifikation, hvori han også fremsætter læren om decimalregning. Han befæstede flere tyske byer, f. eks. Haarburg 1659, x hvilken anledning hertugen af Brunswig lod præge en skuepenge med Riises portræt. Gik derefter i kurfyrsten af Brandenburgs tjeneste og anlagde fæstningen Calcar i213

Cleve. 37 år g. gik han 1661 i dansk tjeneste, blev d. u/7 s. år generalkvartermester, overinspektør over samtlige danske fæstninger, samt oberst og regimentschef.

Fuldførte »citadellet« i Kjøbenhavn fra 1662—65 ved hjælp af tilkommanderede soldater. Udførte også mange andre arbeider i nævnte by. Generalmajor 18/i 1664, blev adlet 27/i s. år. Lod 1665 anlægge Fredriksort fæstning ved Kielerfjord. Var derpå em kort tid kommanderende general i hertugdømmerne.

Den 18/2 1667 reiste han første gang til Norge i anledning af krigen med England og forbedrede Kristianssands og Bergens fæstningsværker. Atter ansat i hertugdømmerne, hvor han forbedrede Rendsborgs befæstninger.

1671 udgav han et memorial om, at følgende punkter i Norge burde befæstes: Fredrikshald, Fredriksstad, Kristiania, Kristianssand, Stavanger, Bergen, Trondhjem og Vardøhus, samt at 4 skanser ved passene på den svenske grænse burde anlægges. Blev baroniseret 25/s 1671, r. "D. o. ved ordenens oprettelse 12/io 1671. Samme år blev han overkommandant i de slesvig-holstenske fæstninger, flyttede fra Kjøbenhavn til Gliickstad, som han befæstede. I 1672 indgav han forslag til indførelse af nye kommandoord til infanterieksercitien. I Jylland erholdt han eien-domme, der tilsammen udgjorde 3500 tdr. hartkorn.

Den V10 (ifølge Vaupell : d. 4/i°) 1673 blev han udnævnt til kommanderende general nordenfjelds — dog under U. F. Gyldenløve — samt til chef for Trondhjemske regt. og kommandant i Trondhjem; hans gage var 5000 rdr. Var i Trondhjem fra 4/3 til 31/5 1675.

Medlem af det søndenfjeldske krigsråd fra 1675, de øvrige medlemmer var: grev U. F. Gyldenløve, baron Jens Juel og generalmajor H. S. Løvenhielm. Da Gyldenløvsfeiden udbrød214

2/9 1675 stod generalmajor Rüse med noget over 3000 mand nær Fredriksstad. Efter flere gange forgjæves at have søgt sig tilbage til Danmark, beordredes han efter halvtredje års ophold i Norge d. 25/2 1677 til Kjøbenhavn. Med Gyldenløve stod han på en spændt fod, da han sluttede sig til Griflenfeldts parti.

I 1677 blev han generalløitnant og førte endel danske tropper i det skånske felttog. Fra d. 20/7 til 2% 1677 var han kommandant og guvernør i Landscrona, men sidstnævnte dato blev han suspenderet fra al tjeneste og sat under tiltale for sit forhold i Landscrona og under stormen på Malmö samt for et uartigt brev, han havde tilskrevet kongen. Blev dog frikjendt, »bad om pa7'don for brevet«.

Erholdt d. 4/i2 1677 afsked i nåde med 1500 rdr. i vartpenge. De resterende 15 måneder af sit eventyrlige og virksomme liv tilbragte han på sit gods Sawert.

Se: Saml. til N. Folks Sprog og Historie IV, s. 334; noten.

Se: B. Moes Tidsskrift for den norske Personalhistorie 1846, s. 287.

Se: Henrik Rüse, baron af Riissenstein, afj. C. Jonge, Amsterdam 1843, hvori en portrætmedaljon. —

Rustad, Hans, f. 24/g i 786, døbt 23Ar s. år, † på Kongsvinger 19/7 1863, søn af gårdbruger Torkel Eriksen Rustad og hustru Marthea Eriksdatter Aaserud (f. 23/9 1763, † 20/2 1839) i Østmarken, anneks til Vinger sogn.

G. m. enkefru Frederikke Ernestine Budde, f. Braes (f. V9 1771, † ls/9 1820), hun var dansk af fødsel og havde været gift med sorenskriver i Ide og Marker, Albrecht Christopher Budde (1762—1811), 2 børn. —

Sekondløitnant 22/s 1806 med anciennitet fra 2/n 1804,215

premierløitnant ved Norske jægerkorps 9/6 1808, r. D. o. 2%o 1809, stabskaptein 20/4 1813, kammerherre hos dronning Desideria 6/n 1816, kompanichef ved korpset fra Vi 1818, r. Sv. o. V9 1818, var ikke major. Blev oberstløitnant og chef for Østerdalske jægerkorps 4/s 1822, boede på Roverud ved Kongsvinger, oberst 29/s 1832. generaladjutant 23/n 1835 med anciennitet fra 5/io s. år, tog afsked bU 1845. -

Ræder, Johan Georg, f. på Kongsvinger 21/3 1814, søn af ingeniøroberst Johan Christopher Ræder (2G/n 1782 —16/? 1853) og Karen Hedevig Sofie, f. Munch († 27/s 1874). G. 30/i2 i 844 med Thora Caroline Munch (f. i Kjbhn. 30/4 1819, datter af dansk kaptein Hans Frederik Munch og Harriet Elisabeth, f. v. Silberschild). 1 adoptivdatter. —

Var i 5 år elev af kathedralskolen i Trondhjem, kadet fra 6/4 1831—16,io 1833, blev no. 1 til officerseksamen, sekondløitnant i Trondhjemske infanteribrigade 16/io 1833 med anciennitet fra 23/s s. år, elev af høiskolen fra 7/i 1834—14/2 1837, sekondløitnant i artilleriet 10/2 1834, sekondløitnant i ingeniørbrigaden 8/n 1837, premierløitnant °/4 1845, brigadeadjutant 17/i 1846, adjutant hos kong Oscar d. iste fra 22/4 1850 til kongens død 1859, stabs-kaptein 13/ö 1853, kaptein 28/io s. år, oberst og i ste officer i generalstaben 18/3 1861,

oberstløitnant i ingeniørbrigaden 22A> 1863, kommandør for ingeniørbrigaden og direktør for høiskolen 4/4 1868, chef for brigaden 23/4 1870, generalmajor 27/i 1872.

Militært medlem af høiesteret, m. Sv. k. v. a. 1865. Medlem af flere kongelige kommissioner, f. eks. af kommissionen til forsvarets ordning 1870, af Akershuskommis-sionen 18/s 1876, formand i kommissionen til forsøg med undervandsminer.Skrev 1844 forslag til jernbane mellem Kristiania og Mjøsen. Frugtbar militærforfatter. (Se Langes Forfatterlexikon).

R. Sv/ o. 7/9 1862, r. St O. o. 21/s 1855, k.1 St. Ö. o. 197 1873, stkrs. pr. R. 0. o. ls/io 1873, k.1 Sv. o. 7/9 1875, stkrs. Sv. o. V12 1882. —

Rømeling, Frederik Christopher, f. i Pinneberg 1698, † sammesteds 28/2 1760, begravet i Kristiania 17k s. år, søn af generalløitnant P. Rømeling († i Kristiania 31/io 1736) og frue (f. 1678, † i Kristiania 1748).

G. m. Anne Georgine Sophie Brockenhuus (døbt 1 Vang på Hedemarken 22/4 1716, † i Kristiania 1781, begravet 7/? s. år, 65 år g., var søster til generalløitnant O. F, Brockenhuus, hun legerede 1200 rdr. til opfostringshuset). Ingen børn. —

Premierløitnant ved garden tilfods 2/9 1726, chef for 12te kompani af det gevorbne inf.-regt. 2/i 1732, major veddet samme regt. (F. O. Rappes) 22/io 1734, samtidigt general-adjutant (oberstløjtnants rang), oberstløitnant ved samme regt. (J. C. Rømelings) 28/i 1743, oberst af infanteriet 4 s 1750, chef for iste Akershusiske regt. 1711 1754, general major og chef for det ene gevorbne regt. efter generalmajor J. C. Rømeling 27/3 1756. Regimentet fik 23/s 1758 navn af det Søndenfjeldske gevorbne infanteri-regt. Det lå 1760 i Pinneberg. Efter hans død fik generalmajor grev F. C. O. Wedel-Jarlsberg regimentet 2% 1760. —

Rømeling, Jobst Conrad, f. omtr. 1700, † i Fredriks stad 9/3 1756, nedsat i den Rømelingske familiebegravelse under Vor Frelsers kirke i Kristiania ®/7 s. år, »56 Aar gl.«f, søn af generalløitnant P. Rømeling († 1736) og Anne Margrethe, f. v. Vogten (11748), broder til generalløitnant R. W. Rømeling († 1776). G. m. Adelgunde Sophie217

Meyer (f. 1712, † i Kristiania 1788, indsat i forannævnte begravelse 4A± s. år). —

18 år g. kaptein 15/s 1718, generaladjutant med oberst-løitnants rang 3/s 1719, major 11/n 1720, oberstløitnant — som major ved garden — 11/n 1728, oberst 2/6 1734, chef for det ene gevorbne regt. fra 28/4 1740 til sin død. Generalmajor 4/9 1747, r. D. o. 31/ä 1754 med symbolum: Ehrlich währet lang. —

Rømeling", Patroclus, f. i august 1663 i Grønningen i Friesland, † 31/io 1736, begravet i Kristiania 22/n s. år. Var den første ai slægten, der bosatte sig i Norge. G. m. Anne Margrethe, f. v. Vogten (født 1678, † i Kristiania 1748, nedsattes i Vor Frelsers kirkes kjælder 17/5 s. år). Fader til generalløitnant R. W. Rømeling († 1776) og til generalmajor J. C. Rømeling († 1756). —

Gik i dansk tjeneste i kong Christian d. 5tes tid. Oberstløitnant 13/io 1703, oberst og chef for prins Carls regt. fra 20/n 1709 til 27/n 1717, brigadier 17/io 1711, chef for Søndenfjeldske gevorbne inf.-regt. fra 27/h 1717 (ifølge Vaupell II, s. 753 fra: 2/n 1722) til 30/7 1732. Generalmajor 27/n 1717. Erholdt Va 1720 sammen med generalmajorerne Hartvig Huitfeldt, Kruse og Oetken »Inspektionen over den norske Militairétat«. R. D. o. 16/4 1721 med symbolum: Pius etre que par altre, generalløitnant 5 0 1731, høistkommanderende general over »Militair Etaten Sønden- og Nordenfjelds i Norge« fra 3% 1732 til sin død. (Ifølge Vaupell fra 8/2 1729). —

Rømeling, Rudolph Woldemar, f. i Holsten 1704, † i Fredriksstad 4/5 1776, søn af generalløitnant P. Rømeling († 1736) og Anne Margrethe, f. v, Vogten († 1748), broder til generalmajor J. C. Rømeling († 1756). G. i) med Anne Cathrine Olsen. 2) i Fredriksstad 22/6 1757 med general2 18

grev Ulrichsdals datter, Ulrika Eleonora (f. n/6 1736, † i Fredriksstad 1775, begravet 3/ö s. år, »39 Aar, 11 Dage gml.«).

Af hans 12 børn kan mærkes: Margrethe Charlotte (f. u/7 1743, † 8/n 1802), der blev g. 12/u 1774 m.

generalmajor C. A. Stricker († 1820) og Cort v. Rømeling (1769—1839), der blev dansk generalmajor. —

Sekondløitnant ved det ene gevorbne regt. 8/3 1723, konduktør 9/i2 1726, premierløitnant 9/s 1728, kaptein 1733, kompanichef 5/g 1734, majors karakter 12/io 1746, oberstløitnant og ingeniørmajor 9/s 1753, med anciennitet fra 32/io 1746, erholdt af fortifikationsétaten 150 rdr. i årligt tillæg. Oberst 8/i2 1756, med anciennitet fra V3 1750, chef for 2det Smålehnske inf.-regt. 18/n 1761, generalmajor 30/3 1762, forsat til chef — efter D. Eimhaus — for iste (østre) Smålehnske nat. inf.-regt. fra 21/s 1765 til sin død. (Regimentet omorganiseredes og benævntes fra Vi 1767: Smålenske nat. inf.-regt. Efter Rømeling blev oberst Heyde — ifølge kongl. res. af 10/7 1776 — kommandør for samme).

Generalløitnant 3/e 1773, r. D. o. 29/i 1774 med symbolum : Ehrlich währet lang. Interimskommandant i Fredriksstad under sin svigerfader, kommandanten grev Ulrichsdals lange fravær i sekstierne, kommandant dersteds fra 3/3 1774 til sin død. —

Chefen for det ene gevorbne inf.-regt., oberst, senere generalmajor J. C. Rømeling, skriver i sin konduitliste, dateret: »Christiania 8 January 1746« om sin 4 år yngre broder.

»Capt. R. W. Rømeling er liden og har ingen synderlig Exterieur, fører sig vel op og inclinerer til ingen Slags u-dyd, er af got og hurtig Begreb, er adroit og appli-219

cerer sig med flid og progress paa Tienesten, er beqvem og capabel til Majors fonction, er arbeidsom ved Sprog og har lecture«. —

Sadolin, Immanuel, f. i Hinge præstegård i Jylland 18/i2 (ifølge Låstbom: 8/i2) 1667, † pludseligt i Kristians-sand 19/9 1837, søn af sognepræst til Hinge Albert Sadolin og Maria Kirschner, f. Ravn. G. 1802 med fru Thale Marie Harboe, enke efter løitnant Harboe og datter af oberstløitnant ved Trondhjemske dragoner Lorentz M. Hanning († 1817) og iste hustru, Marie Sophie, f. Motzfeldt. 2 pleiebørn. —

Gik på latinskolen i Viborg, blev derefter fænrik ved Sjællandske inf.-regt. 1788 og 1 år senere fænrik ved iste Oplandske inf.-regt. V5 1789, sekondløitnant ved regimentets grenaderkompani 17/n 1790, premierløitnant 17/3 1797, kaptein og national kompanichef 30/io 1807, deltog med hæder i affæren ved Lier 18/4 1808, brigadeadjutant V5 1808, r. D. o. 18/8 s. år, chef for et gevorbent kompani i samme regt. xji 1810, major og overadjutant i generalstaben fra 18/9 1815 til 7i 1818. Oberstløitnant og chef for Valderske korps ifølge kongl. res. af 19/9 1817, at regne fra Vi 1818, r. Sv. o. 21/12 s- år for udvist aktivitet og konduite under det stedfundne bondeopløb.

Chef for Norske jægerkorps fra 2/io 1824 til 16/io 1833, oberst 11/io 1825, generaladjutant 29/s 1832, fungerede som interimskommandant på Akershus — efter general baron F. C. Wedel-Jarlsberg — fra 28/2 til 16/io

1833, da han blev chef for Kristianssandske inf.-brigade og kommandant i Kristianssand til sin død; generalmajor 27/s

1834.220

Se hans autobiografi af 20/s 1811 i Norsk mil. tidsskrift 1882, 12te hefte s. 630. —

Sandels, Johan August, greve, f. i Stockholm 31/s 1764, † sammesteds 22/i 1831, søn af bergråd S. Sandels (f. 1724, adlet 9/s 1772, † 1784) og hustru Catharina Elisabeth, f. Brandt.

G. 5/h m. sin svogers datter, friherinnan Ulrika Elisabeth Hermelin (f. lih 1786, † 18..). Se Anreps svenska adelns ättartaflor. —

Artillerikadet 3% 1775, underløitnant 10/9 1777, ritmester ved adelsfanen 27A) 1785, major ved de Carelske dragoner Vs 1787, r. Sv. o. 20/i2 1788, oberstløitnant og sekondchef 15/i2 1790, generaladjutant 19/-i 1795, oberst ls/n 1799, chef for Savolax regt. 15/é 1803, generalmajor 10/n 1807, baron 29/6 1809, præsident i krigskollegiet 5/3 1811, sekondchef for Svea lifgarde 22/9 1812, stkrs. Sv. o. 23/n 1812, generalløitnant 30/i 1813, guvernør over Pom. mern og Riigen s. år, greve 28/i 1815, serafimerridder 28/4 1817, landmarschal s. år,

en af Svea riges herrer11/^ 1818, general '2ih s. år, statholder og høistbefalende general i Norge 10/io 1818 (denne udnævnelse påny omtalt i det statsråd, der blev holdt 14/io s. år) til 2G/n 1827, undtagen i tiden fra 114—31/io 1824, da kronprins Oscar som norsk vicekonge førte kommandoen over armeen. Kantsier for universitetet i Kristiania 23/io 1818—24, feltmarschal 2/u 1824. Tog afsked 26/ii 1827. —

Schacht, Johann Henrik, f. omtr. 1712, † 16/s 1780. —

Kadet 5Ar 1723, fænrik i arveprins Frederiks regt. 2/e 1730, kaptein i Falsterske regt. på Fyen, senere ansat ved grenaderkorpset i Kjøbenhavn. 3dje major ved dette korps V9 1762, oberstløitnant af infanteriet 16/io 1760, chef for221

det Oldenburgske nationale inf.-regt. fra 16/n 1763 til 3/s 1764, da regimentet opløstes.

Oberst og chef for 2det (søndre) Bergenhusiske nat. inf.-regt. fra 17/4 1767 til sin død. Generalmajor 2/i 1777 med anciennitet fra 29/i 1774. —

Schauroth, Adam Hauboldt von, f. i Tyskland 16 . † efter 1734. —

Kom til Danmark i kong Frederik d. 4des tid, blev oberst og chef for 2det Trondhjemske nat. inf.-regt. 28/4 1727, brigadier 25/7 1733, tog afsked 23/6 1734. —

Han antog kaptein Døderlein til at undervise regimentets officerer i mathematik og krigskunst. (Kaptein Døderlein blev senere ansat ved den under 16/'i2 1750 oprettede mathematiske skole i Kristiania). —

Scheel, Hans Henrick, f. ö/s 1668, † 13/io 1738, søn af ingeniør Joachim Scheel (1732—85) og Margaretha C., f. Folkersahm (1641—83). G. i Kristiania 18/9 1704 m. Benedicte Dorothea Giords (døbt i Kristiania 7/io 1684, † 22/i2 1752), datter af assessor, justitsråd Giord Andersen († 1720) og Lisbeth, f. Thrane, samt søster af generalmajor F. O. Rappes frue, Dorothea. 11 børn, deriblandt generalmajor H. J. Scheel († 1774). —

Var i sin ungdom i udenlandsk krigstjeneste. Deltog som generalkvartermester i det skånske felttog 1709 til 10, som oberst og høistbefalende for fortifikationen i Danmark, Holsten og Norge i det nordtyske felttog 1712 °g 13> gik i i7i8 som chef for Jydske gevorbne inf.-regt. til Norge, hvor han deltog i dette års felttog, generalmajor 2G,8 1720, r. D. o. 1727, kommandant i Citadellet i Kjøbenhavn 1728, generalløitnant 28/n 1733. Han havde ifølge rangforordningen af u/2 1717 (der bestod til 13/i2 1730) rang i 2den klasse og »skal han for sig og sine222

Efterkommere være og holdes for ældgammel Adel.« 3dje rangklasse fra de nævnte år, nød også adelige privilegier. —

Anm. En sønnesøn af generalløitnant H. H. Scheel blev preussisk generalmajor, nemlig Hans Heinrich Scheel, f. 7" 1745, † 75 1808, søn af dansk oberst G. H. Scheel (f. 28/u 1706, † 19/u 1757) og Elisabeth Dorothea, f. Lützow (1716—1790), tidligere hofdame hos dronning Anna Sophie. Han var dansk kammerherre og major i det danske artilleri, inden han gik i preussisk tjeneste.

Var g. 1) 1775 m. Anna Catharina Fortling (f. 1758, fraskilt), 2) Albertine Necker (1770—1831). Har efterkommere i Preussen. —

Se familien Scheels stamtavle, s. 32. —

Scheel, Hans Jacob, f. 23/s 1714, † 2i/i 1774, søn af generalløitnant H. H. Scheel († 1738) og Benedicte D., f. Giords († 1752), g. m. Catharina Christine Briiggemann. 13 børn, hvoraf 3 officerer. —

Kadet 10/4 1730, fænrik réformé ved Eyenske inf.-regt. 29/4 1733, premierløitnant 173 ., kaptein ved det norske gevorbne regt. 5/? 1737, kompanichef ö/9 s. år, major af infanteriet 26/io 1746, ingeniørmajor og generalkvartermesterløitnant 3/s 1749, generalkvartermester 1G/6 1751, chef for den norske fortifikation 9/n 1752, oberstløitnant af fortifikationen 28/2 1753, oberst med anciennitet fra samme dato, kommandant i Fredriksstad fra 29/5 1765 til sin død. Generalmajor og kammerherre 17k 1765. Afslog af økonomiske grunde to gange at blive r. D. o.

Chefen for det norske gevorbne regt. tilfods grev W. v. Ulrichsdal, anfører i sin konduitliste, dateret: Fredriks. ' stad 12/i 1746 :

»Capitain Hans Jacob Scheel. Af liden Statur og noget sygelig Exterieur. Berømmelig Opførsel og Levemaade, ingen Tilbøyelighed til Laster, uden til det, som dydigt og got er. Af eftertænksom, solide og got223

Begreb, exact i Tienesten, til Majors function med Tiiden ganske (d. e. fuldkommen) habil og beqvem.

Udi Fortification og derhen hørende science vel øvet.« —

Anm. Af hans sønner kan mærkes i) oberst Hans Jacob Scheel († ugift 1820), der i 1813 og 14 var kommandant på Blakjer skanse. 2) Frederik Otto Scheel (f. 1748), om hvem generalløitnant O. F. Brockenhuus d. 31/3 1764 skriver: »Dette unge Menneske giver al Apparence under hans fornuftige og brave Hr. Faders Anførende at blive en i Videnskaber beqvem og habil Officier.« 3) Hans Heinrich Scheel, f. 1745, officer 3/i 1758, om hvem generalmajor Lohenschiold under 20/i 1764 skriver: »Er ist jung und nicht gross von Exterieur, aber von guter Hoffnung, vom gutem Gemüth und von guten Sitten.« —

Schilling, Jacob Frederik, f. i Holsten 24/s 1756, † i Kristiania 9/4 1840, 84 år g., søn af grosserer i Altona Jacob Fr. Schilling (1712—96) og Catarina Magdalena, f. Møller (1721—75). G. m. Eleonore Catharina v. Deden (f. i Frederits 16/3 1768, † i Kristiania 18/3 1841), 13 børn, hvoraf 2 officerer. —

17 år g. stykjunker 2/i2 1773, sekondløitnant ved artillerikorpset 27/5 1777, at regne fra 1/s s. år, premierløitnant 3/5 1786, kaptein 5/ii 1790, kompanichef (i Bergen) 28/i2 1798, senere i Holsten. Major 28/s 1806 (®/2 1797), chef for 12te artillerikompani (i Norge) u/i2 1809, oberstløitnant 18/5 1811, oberst 22/s 1814, kommandant på Akershus fra 7/io 1814—18/5 i 818, r. Sv. o. 7/io 18x5, felttøi-mester og chef for artilleribrigaden 19/9 1817, at regne fra Vi 1818, generalmajor V9 1818, m. Sv. k. v. a. iste kl. 1820, k. Sv. o. 9/io 1825, tog afsked 12/9 1833 med fuld gage, 1608 spdr., i pension, med bevidnelse af kongens tilfredshed med hans lange og nidkjære tjeneste. »Han var en Hædersmand, ærlig og retskaffen«, har generalmajor J. G. Meydell sagt .om harn.224

Anm. I anledning af, at nogle af hans underordnede i 1818 havde søgt at få ham fjernet, holdt kong Carl Johan en tale til artilleriets officerer, hvori han fremholdt det urigtige i at kabalere mod sine chefer. —

Schlanbusch, Heinrich Georg, f. i Norge 1719, † 7/4 1785, søn af justitsråd, berghauptmand på Kongsberg Johan Ludv. v. Schlanbusch († 1737) og Anne Cathr., f. Legardt. G. 1756 m. etatsråd Stuckenbrochs datter, Catharina (f. 1743, † i Nordrehoug 1783, begravet 18Aj s. år). —

Premierløitnant ved garden tilfods i Kjøbenhavn le/s 1743, kaptein ved det gevorbne inf.-regt. i Norge 30/r 1749 (fra 23/8 1758 kaldtes regimentet: Nordenfjeldske gevorbne inf.-regt.), majors karakter 7/n 1759, pcemiermajor 21/3 1764, oberst og chef for 2det (vestre) Oplandske inf.-regt. 2x/8 1765 til sin død, hvorpå oberst Neumann kommanderede regimentet under vakancen. Generalmajor 21/io 1774. —

Chefen for det Nordenfjeldske gevorbne inf.-regt., generalmajor C. J. v. Schnell, anfører i sin konduitliste, dateret: Kristiania 14de januar 1764: »Caract. Major als Capitain H. v. Schlanbusch. Sein Vater ist Oberberg-Hauptmann auf Kongsberg gewesen. Seine Denkungsart und sein ganzes Wesen ist dem Metier gewidmet. In seiner Conduite zielet alles zum Ruhm und das Brillante hat ohne Zweiffel seine Haupt Neigung. Er befleissiget sich immer auf mehrere Wissenschaft vom Dienst und zu allen, was ihm oblieget oder befohlen wird, ist er bei. aller Gelegenheit und zu allen Zeiten unverdrossen, munter, willig, unermiidet und geschickt. Seine Aufiftihrung und Lebensart ist stets so gut wie möglich, dabei sind aber seine Umstände sehr delabriret. Er ist derjenigen, den ich vor einem Jahr zu Verrichtung des Majors Dienste, in225

der Stelle des Second Majors von Lillienpalm aller unther-thänigst vorgeschlagen habe. —

Schleppegrell, Otto Henrik, f. i Westphalen 1729, † på den ham tildelte chefsgård Brunlaug ved Fredriksværn 25/2 1808, tredje ældste søn af en westphalsk adelsmand, Johan Henrich von Schleppegrell til Wesenburen, og Gjertrud Cornelia Mathilde, f. v. Dincklage (datter af Herman v. Dincklage til Campe og Alma Sibylla, f. v. Graue). — Hans forfædre havde boet i Lüneborg og i Miinsters stift siden det 14de århundrede. Slægten har talt

mange militære, hvoraf flere har udmærket sig i felten, og hvoraf nogle har fundet døden på slagfeltet. G. 1) med oberst Kraghs datter, Anna Sophie (1707—16/ö 1789), ingen børn. 2) m. Cathrine Abigael († 1836), datter af viceadmiral Frederik Zimmer (f. 21/7 1702, † x/10 x774) Ida, f. Brandt († u/7 1768). 2 døtre og 1 søn, nemlig generalmajor F. A. Schleppegrell († 25/V 1850). —

Underofficer ved garden tilhest i Kjøbenhavn 31/3 1751, premierløitnant 175 kaptein ved 2det Smålehnske inf.-regt. 15/6 1757, kompani chef 13/s 1759, forsat til 2det Akershusiske inf.-regt. 10/io 1767, 3dje major % 1781 m. anciennitet fra 21/io 1774. Deltog som bataljonschef i generalmajor grev Schmettows feltbrigade i toget mod Sverige 1788, oberstløitnant 26/6 1789 med anciennitet fra 4/s 1788, fik vestre Laurvigske kompani 24/7 1789, ansat ved Oplandske inf.-regt. 8/i 1790 som chef for grenadererne, ansat ved Thelemarkens regt. 26/s 1791 (regimentet blev 1789 oprettet af iste Vesterlehnske og 2det Smålehnske inf.-regimenter). Obersts karakter 26/i. 1793, kommandør for Thelemarkens regt. 1795, chef for regimentet u/u 1796 (Vaupell II, s. 758), generalmajor 15/i 1802, tog afsked

— 20 dage før sin død — 5/2 1808, erholdt fuld gage i pension. (Se Collegialtidende for 1808, s. III). —

Chefen for 2det Smålehnske regt., R. W. Rømeling, anfører i sin konduitliste, dateret Fredrikshald 2i/a 1764: »Capitaine Otto Henrich S chleppe grell, 35 Aar gl., 14 Aar tient, født i Westphalen af en adelig Familie, maadelig Størrelse, af god Anseelse, gift med Oberst Krags datter, ingen Børn, taler fransk, ganske (d.

e.: fuldkommen) god Conduite og veed vel at leve, flittig og bequem til Tienesten, har staaet i Garden og været i Holsteen, — munter og hurtig og villig til alting,« —

Schløsser, Heinrich Jørgen, f. 1725, † efter 1788, søn af major Schløsser, måske brodersøn af kommandant på Fredrikssten, oberstløitnant Conrad Schløsser († 1709), der var g. 1) m. Georga Elisabeth, f. Reichwein 2) 5/io 1700 på Bragernæs m. Maria Arff fra Kjøbenhavn. —

17 år g. underofficer 1742, sekondløitnant ved iste Smålehnske regt. 15/s 1643, virkelig sekondløitnant 2Æ/<j 1747, kaptein 12/3 1750, majors karakter 30/i 1760, oberstløitnant V7 (ikke lö/6) 1774, obersts karakter 22/io 1783, oberstløitnant ved i ste Oplandske regt. 4/n 1785, chef for iste Smålehnske inf.-regt. uk 1786 (boede i Fredriksstad). Tog afsked 15/s 1788, blev samme dag generalmajor og flk 800 rdr. i pension.

Chefen for iste Smålehnske inf.-regt., D. Eimhaus, skriver i sin konduitliste, dateret: Tosegård 25/2 1764:

»Caracteriseret Major H. J. Schløsser, 39 Aar gl. tient i 22 Aar, hans Fader har været Major i Norge. Han er habil til Majors Chargen og har anstændig Opførsel.« —

SchmettOW, Carl Jacob Waldemar, tysk rigsgreve,

f. 26/i2 1744, f på Rotvold ved Trondhjem 21/4 1821, søn af general grev Herman Woldemar v. Schmettow (†227

1785) og Georgienne Amalia, f. Croy de Frechapelle († 1796). G. u/8 1778 m. Stinken Anna Cathrine Møllmann (f. i Trondhjem 14/s 1757, † samme sted 19/i2 1826, datter af stiftamtmand Hans Ulrik Møllmann og Gudlof, f. Hveding. 2 døtre, deraf en g. m. stiftamtmand grev Trampe († 1832) i dennes andet ægteskab. —

Kom 2 år g. til Danmark. Deltog 1763, 19 år gl. i syvårskrigen på preussisk side, blev premierløitnant ved livregimentets kyrasserer .1764, kapteinløitnant ved liv-kompaniet af garden tilfods 13/s 1765, stod s. år i fransk tjeneste, gik 1769 i russisk tjeneste, hvorfra han året efter afskedigedes som oberst, blev 30 år g. dansk oberst 29/i 1774 og chef for Sjællandske regt. tilfods. Chef for 3dje Trondhjemske inf.-regt. 16/io 1776 efter oberst Fr. Chr. Krabbe, der var † 24/s s. år, chef for 2det Trondhjemske regt. 20/3 (dansk état), 1/i (Vaupell II, s. 765) 1789. Dette regiment formeredes ved res. af 9/i 1789 af: 3dje Trondhjemske regt. og af det forrige 2det grenaderkompani m. m. Fra xli s. år var de 3 trondhjemske inf.-regimenters omdeling fuldført.

Generalmajor 2/n 1787, deltog som chef for 2deri feltbrigade i toget mod Sverige 1788. Erholdt generalmajors

gage 3/6 1791; generalløitnant 15/i 1802, med 13 års tidligere anciennitet, nemlig fra 23/io 1789, r. D. o. 12/& 1806, generalløitnants gage 2/<t 1806, reserveret generals anciennitet 3% 1808, høistkommanderende generel nordenfjelds samt kommandant i Trondhjem (efter G. F. Krogh) i januar 1814. (Ifølge Vaupell s. 739 og 765 blev han det 1813). Udnævnt til general af Christian Frederik 22/ä 1814, spillede en fremtrædende rolle og deltog s. år i kampen mod Sverige. K.1 Sv.o. Afskedigedes uden årsag 12/l 1815. TT-

15*228

Chefen for Livregiments kyrasserer, oberst C. v. Holstein, skriver om ham i sin konduitliste, dateret: Slesvig d. 4/i 1764: »Ein junger Officier von vieler Hoff-nung, dessen seine Zeit in seiner Altera Hause sehr niitzlich angewendet; wird nunmehr aber auch an fangen Dienst im Regiment zu thun.« —

Se »Tiden« for 8/io 1814, hvori er indtaget en kraftig skrivelse af 27/9 s. år fra grev Schmettow til chefen for den svenske 11 te brigade, oberst v. Eck, der meddeler, at han ifølge kronprinsens ordre agter at »forlægge sine Tropper ind i Norge ifølge Samtykke af den Øverstkommanderende over de Norske Tropper.« — Oberst Eck blev entlediget og grev Schmettow tilkjendegivet kronprinsens misnøie. —

Schmettow, Woldemar Herman, tysk rigsgreve, herre til Holltorp, f. i Sachsen 2G/5 1719, † i Fløen 24/io 1785, søn af preussisk kammerherre m. m. baron Carl Friederich v. Schmettow (f. 1691, † i Cassel 1728) og Hedevig, f. baronesse af Løvendal (f. 1695, † 1728).

G. 25/n 1743 rn. Georgienne Amalia Croy de Frecha-pelle (i717—96, havde været hofdame ved keiser Carl d. 7des hof). Fader til general grev Carl J. W. v. Schmettow <† 1821). —

Studerede i Leipzig. Trådte 27 år g. i dansk tjeneste og udnævntes til oberst 19/io 1746, blev s. ar generalmajor og chef for Livregiments kyrasserer, kammerherre 17.., generalløitnant af kavalleriet 1759. Tog samme år afsked af dansk tjeneste, deltog derpå i syvårskrigen, snart på tysk, snart på fransk side. Atter udnævnt til dansk generalløitnant 14/,3 1762 med 3000 rdr. i gage, r. D. o. 31/3 1763 med symbolum: Constans adversis moderatus secundis. General tilhest 1/2 1764.229

Var høistkommanderende general i Norge og chef for den mathematiske skole i Kristiania fra V2 1764 til 1767, hvorefter han opholdt sig i Pløen. R. E. 29/2 1776.

Udgav i Kristiania 1765 o g 66: »Militærisk Bibliothek« og 1772: »Blätter aus Liebe der Wahrheit«, der blev beslaglagt. Han forfattede også en velskreven Promemoria om arméens organisation, hvilken han oversendte kongen. —

Schnell, Claus Jørgen, f. 1702, † i Kristiania 9/3 1783. G. m. Hedevig Margrethe v. Müller (f. 1722, † 1779 i Kristiania), datter af major Chr. Carl v. Müller til Tyrrestrup i Danmark og Anne, f. v. Lasson. —

Fænrik ved 2det Bergenhusiske regt. 12/s 1719, sekondløitnant 172., premierløitnant ved livgarden tilfods x/u 1728, kaptein 173., forsat til 2det Akershusiske regt. 9/s 1737, major ved 2det Vesterlehnske regt. 12/2 1735, chef for I2te kompani, oberstløitnant 16/n 1746 med anciennitet fra 13/s 1742, oberst 4/3 l7$°> chef for 2det Smålehnske regt. fra 2% 1760 til 28/io 1761, da han blev forsat til chef for Nordenfjeldske gevorbne inf.-regt. Denne stilling indehavde han til 15/5 1777, da oberst, senere general Hesselberg blev kommandør for regimentet.

Generalmajor 22/4 1761, iste deputeret i generalitets-kollegiet 18/i2 1767, r. D. o. 30/i 1768 med symbolum: Gud, Kongen og min Pligt skal alene være min Hensigt. Generalløitnant 1772.

I 1778 overtog han kommandoen over den norske armé i den høistkommanderende general, prins Carl af Hessens fravær. Fungerede nogen tid efter 1774 som interimskommandant på Akershus. —

Sehort, Hans Bro strup, f. 16.., † 25/3 1703.

Generalmajor og chef for artilleriet 1680, komman-

dant på Akershus fra 1680 til 1687, r. D. o. 23/9 1683 med symbolum: Comes virtutis invidia. (Vaupell II, s. 769), »Oberberg-Hauptmann« på Kongsberg fra 1683— 84, generalløitnant.

Anm. Må ikke forveksles med oberst og chef for Akershusiske regt., Hans Jacob Schort, der var kommandant på Akershus fra 1662—72.

Schultz, Georg Christian til Vesnæs og Vernæs i Størdalen, f. i Hochen i Brunsvig 2% 1632, † på Vernæs

1715-

G. 1665 m. generalmajor R. v. Howens datter, Anna Sophia, hvem han havde bortført, hun var f. 2% 1646 og † 6/ii 1707. —

Var ritmester i 1667, adledes 29/6 1671, oberst og krigsråd samt chef for iste Trondhjemske regt. 4/i (Vs) 1677. Regimentet kaldtes dengang oftest: »Trondhjems regiment nordenfjelds«. Gjorde V8 s- år med 3000 mand et heldigt indfald i Jemtland, fordrev fienden under general Sparre. Blev krigsråd s. år. Kommandant i Trondhjem fra 1675—76 og fra 1680. Da Gyldenløwe i 1678 beleirede Bahus, beordredes han til at marschere derned fra Trondhjem med 1400 mand for at støtte blokaden. Den Vs 1679 tvang han fienden til at retirere ved Alen i nærheden af Røràs. Førte 1680 statsminister grev P. Grififenfeldt som statsfange til Munkholmen på skibet »Antonette«. Chef for 2det Trondhjemske regt. fra 1680 til 1708, bri-gadier 6/V 1701, erholdt i marts 1709: »Kommandoen over den Nordenfjeldske Malice under General Major Tritschlers Inspection.«

Generalmajor 30/g 1709, generalløitnant omtr. 1710.— Se Kliiwers Mindesmærker, s. 55—59- — Schwentzen, Johan Christian, f. i Gluckstadt 1729, † på Kongsvinger 1808, »begravet u/i2 s. år, 79V12 Aar,231

14 dage gl.« G. m. Eva Elisabeth Stender (f. 1746, † 1794, begravet på Kongsvinger 21/io s. år). Hans søn, ritmester Joh. Chr. Schwentzen (f. 1775, † c/9 1824), var fader til kaptein Carl Schwentzen, der døde i Kristiania 10/5 1866, som eier af en større lithografisk anstalt. .—

27 år g. fænrik ved det gevorbne regt. 4/s 1756, deltog i den preussiske syvårskrig, erholdt kapteins karakter 5/9 1759, ansat som sekondløitnant ved Nordenfjeldske inf.-regt. 4/3 1761, premiermajor ved iste Oplandske regt. 18/i2 1765, eksercermajor ved hele infanteriet Vi 1766, fik herfor et tillæg af 400 rdr. Vik s. år. Oberstløitnant ved Små-lehnenes regt. 13/io 1779, derpå ansat ved Vesterlehnske og så ved 2det Oplandske regt., obersts karakter n/i2 1789 med anciennitet fra 30/i s. år. Kommandør for 2det Oplandske regt. 25/i 1788, deltog i toget mod Sverige 1788, erholdt 1000 rdr. i gage 3/i2 1789, chef for Oplandske regt. 5/3 1790, havde 1200 rdr. i gage, fik senere et tillæg af 180 rdr. Tog afsked u/n 1796, blev samme dag generalmajor.

Chefen for Nordenfjeldske gevorbne inf.-regt., generalmajor C. J. Schnell, skriver i sin konduitliste, dateret: Kristiania 14/i 1764: »Caract. Capitain als Secondlieutenant Johan Christian Schwentzen. lst von biirgerlichen Eltern zu Gliickstadt geboren. lst bey meiner Zeit nicht beim Regiment gewesen, sondern hat während den letzten Krieg, in Königl. Preuss. Dienste gestanden, woselbst er zuletzt eine Compagnie bey dem frey Bataillon d'Ange-nelli gehabt. Anietzo ist er noch mit allerhöchster Königl. Erlaubniss in Kopenhagen; mir aber unbekannt.« —

Anm. Den i Kristiania ansatte svenske generalkonsul Martineau indberettede til kong Gustaf den 3dje under 15/i2 1788, at oberstløitnant Schwentzen i anledning af, at han havde bragt de ved Kvistrum bro232

tagne kanoner ombord på de transportskibe, der siden tilbagetoges af de svenske, — var bleven dømt til i års fængsel og 3 måneders tab af gage. Faktum er imidlertid, at oberstløitnanten ikke blev krævet til ansvar for denne handling, der var foretagen i henhold til prins Carl af Hessens ønske. (Se Gustav III's Norske Politik, Kristiania 1877, af dr. Yngvar Nielsen, s. 172 og 173). —

Segelcke, Christian Wilhelm, f. i Kjbhn. 14/t 1682, (døbt i Vor Frelsers kirke på Christianshavn 18/7 s. år), † sammesteds 24/2 I 763, bisat i garnisonskirkens hvælving 5/3 s. år, 81 år g. Søn af løitnant Wilhelm Segelcke. G. i) m. Abel Cathrine Berg. 11 børn. 2) 28/i2 1737 m. Alida Maria (f. 27/e 1688, † 3/e 1750), enke efter res. kapellan til Ous, Thomas Fasting († 173 7) og datter af oberst G. F. v. Krogh på Flåhammer i Bergens stift og

hans hustru Birgitte, f. Munthe. 7 børn. På en gang havde han alle 18 børn ilive. En tid havde han 17 af dem hos sig på chefsgården, og de levede da alle af 200 rdr. om året. Se stamtavlen over familien Segelcke. —

Sekondløitnant ved Bergenhusiske inf.-regt. Vs 1707, kaptein ved samme regt. 1/s 1713, major 15/s 1718, oberstløitnant ved iste Oplandske inf.-regt. 5/n 1732, oberst og chef for 2det eller søndre Bergenhusiske regt. fra 19/n 1742 til sin død. Generalmajor 31/3 1754. I 1762 var han den ældste generalmajor i arméen.

Chefen for 2det Bergenhusiske regt. F. H. Schlanbusch anfører i sin konduitliste, dateret Bergen 30/i 1731: »Major Christian Wilhelm Segelcke. Auf dessen Conduite ist nichts zu sagen, und ist er gewiss ein habiler und fleissiger Major.«

Den samme regimentschef anfører i sin konduitliste' dateret: Bergen 31/i2 1738: »Obrist Lieutenant Chr. Wilh. Segelcke. Temmelig Statur og Exterieur, Opførsel og Levemaade upaaklagelig og inclinerer til ingen233

u-dyd. Udinden hans Charges Medfør haver han got Be-greeb, alltiider med Progress appliceret sig paa Tienesten. Meriterer Deres Kongl. Maystts Naade til videre employe. Haver i sin ungdom lært noget af artilleriet.«

Anm. Af hans børn kan mærkes oberst L o ren t z Muller Segelcke,1) f. i Kvindherred 1752, døbt 2/7 s. år, † 27/n 1823 på sin eiendom nedre Sandvigen ved Bergen. G. 1) 1785 m. Marie Heiberg (1768—2% 1799)-2) 1800 m. fra Margretha Henriette Arentz, f. Møller (1764 — 17/6 1829). Fænrik 1767, kapteinløitnant ved Bergenhusiske regt. 21/n 1781, kaptein 30/i 1783, major 17/2 1792, tog afsked 12/s 1808 med 400 rdr. i pension, fik ll/n 1809 fornyet afsked som oberst med 460 rdr. i pension.

Se V. Lassen: Norske Stamtavler, s. 155.

Sehested, Frantz Wilhelm, til Katholm og til Oslo ladegård, f. 11/i2 1722, † 20/3 1787, søn af generalløitnant O. R. Sehested († 1774) og iste hustru Anne Christine, f. Stockfleth, samt sønnesønssøn af Hannibal Sehesteds broder, Malthe, og dennes anden hustru, Margrethe, f. Reedz. G, i) 1755 i Gierpen m. Anne Barbara v. Løvenskiold (f. i Gierpen septr. 1735, † i Bragernæs 1774, begravet nk s. år), datter af kancelliråd Herm. Løvenskiold (1700 —1759) og Margretha, f. Deichmann (1707—1759). 2) 17.. m. Christine Meincke, datter af kammerråd Hilmar Meincke og iste hustru, Cathrine, f. Møllmann (1720—48). Fader til statsminister Owe Rammel Sehested (1757— 1838). -

Løitnant ved iste dragon regt. 23/n 1746, kaptein 2<t/5 10/9) 1749, kompanichef ved samme regt. 15/7 1750, gene-raladjutant 4/io 1752, oberstløitnants karakter 1757,

x) Ifølge meddelelse fra et medlem af familien skal oberst L. M. Segelcke være en søn af generalmajor Segelcke. I norske Samlinger VI. s. 227 angives han imidlertid at være en søn af kaptein Søren Vincent Segelcke.234

virkelig oberstløitnant 12/io 1757, oberststs karakter (se Adresseavisen) 31/3 1761. Chef for Søndenfjeldske nationale dragon-regt. fra 13/ö (Vaupell siger: 15/i) 1761 til 28/7 1773, da oberst W. v. Fremming fik regimentet, generalmajor

29A 1773-

Se Sam . til N. Folks Spr. og Hist. V. s. 681, noten.

Sehested, Hannibal, fransk greve, herre til Tyberg, Lunde, Veilegaard, Nørager m. m. i Danmark samt til betydligt jordegods i Norge, f. 1609, † 23/9 (13/9) 1666 i Passy ved Paris, søn af statholder på Øsel, Claus Maltesen Sehested til Ryehauge og Høyeris (f. 29/s 1558,† 3dje pintse-dag, u/4 1612), hvis slægt går tilbage til det 13de århundrede, og hans hustru, Anne Lykke Nielsdatter (f. 2/n 1568, † 2% 1645). G. 5/n ^42 m. kong Christian d. 4de og dennes gemalinde fru Munks datter Christiane (f. 15/7 1626, † 1670). De havde en datter, Christiane Sophie, g. m. grev Wilhelm Frederik Wedel. Hannibal Sehested havde en uægte søn: Jens Steen (1635 —1690), der blev legitimeret d. u/s 1676 med ret til at bære navnet Sehested, dog uden grevetitel; han blev dansk generalløitnant. —

Blev 19 år g. generalmajor 1628. 23 år g. plæderede han 1632 som advokat kongens sag i processen mod fru. Christine Munk. Hans svoger og uven, Corfitz Ulfeldt' var hans modstander i denne retssag. 1636 blev han sendt som envoyé til Wismar, hvor han arbeidede sammen med den store svenske statsmand, baron Axel Oxenstjerna. Rådsherre 1639, afsluttede 9/3 1641 i Madrid et handels-forbund med Spanien. 33 år g. blev han høsten 1642 statholder i Norge (til 1651). Med stor dygtighed

førte han nordmændene i den såkaldte Hannibalsfeide fra 1643 til 45, kjæmpede mod den svenske general Kagge i Bahus, indtog skansen Moritz l9/n 1645, overvandt235'

Gabriel Oxenstjerna, erobrede Carlsstad og gjorde stort bytte.

Udnævnt til kommanderende general i Norge 27/4 1644. I denne udnævnelse, der er skrevet ombord i orlogsskibet Hellig Trefoldighed bevilges ham »Tractement på Trej Hundrede heste, femb hundrede Dragoner, Trej hundrede Fyrrøhr — femb Hundrede Mousqueterer og Trej hundrede Pichquenerer, desligest Werbgeldt paa en Rytter fyrretyfire Rdr. og siden maanedlig Thy Rdr.« o. s. v.

I et klg. reskript af 13/7 1646, tillagdes ham: »Magt og Myndighed som Os selv.«

Samme år oprettede han et livregiment i Norge, tillige var han chef for Akershusiske regt., men disse to regimenters beklædningsudgifter sammenblandedes, hvorved uorden opstod. I 1647 stillede han et bondeopløb i Norge. R. E. 25/n 1648. Da han havde gjort sig skyldig i udsugeiser og ikke kunde aflægge regnskab over Norges indkomster for 1645, måtte han 24/6 1651 fraskrive sig statholderskabet og sine andre embeder samt rådsværdig-heden og give alt sit gods i Norge til kronen, betale de norske tropper deres resterende sold samt løse Langeland for 60,000 rdr., tillige forpligte sig til at forlade Danmark. I 1655 opholdt han sig i Antwerpen hos kong Carl d. 2den af England og var ham behjælpelig i hans bestræbelser efter atter at komme på tronen.

Derpå reiste han til Spanien og blev general over det spanske artilleri i Flandern, kom atter til Danmark, fangedes af Carl d. 10de Gustaf, kom derefter 1659 pány i stor nåde ved det danske hof, fik det meste af sit gods tilbage, blev overskatmester, assessor i høie-steret og geheimeråd, m. m. For at hævne sig på de personer, der havde foranlediget hans fald i 1651236

tog han stor del i statsforandringen 1660 og blev straks derpå skatmester. Fra 1661—63 opholdt han sig som overordentlig gesant i Paris, hvor han spillede en stor rolle. Af Ludvig d. 14de blev han udnævnt til fransk greve i april 1663. Den 3/s s. år afsluttede han en hand eistraktat med Frankrige. I 1664 sendtes han til Holland, i februar 1666 atter til Paris som overordentlig gesant. Her døde han pludseligt.

Se N. Folks Sprog og Hist., Hofmans danske Adels" mænd og : Aggershusiske Acter fra 1644, formentlig forfattede af Kjeld Stub (f. 10/i2 1607, † 2% 1663). Kr.nia 1883. -

Sehested, Jens Maltesen, til Katholm, f. i Stavanger kongsgård 1649, † l73°> søn statholder Hannibal Sehesteds broder Malthe Sehested til Ryhave, (f. 13/u 1596, † 20/7 1661), befalingsmand på Aastrup og 2den hustru, Margrethe, f. Reedz († 1697). G. 1) 1681 m. Else Skeel, datter af Albert Skeel til Katholm og Anne, f. Ramel. 2) V10 1684 m. Margrethe Sophie Ovesdatter Ramel (f. 1665, † 1728), datter af Ove Ramel til Borreby og Mette, f. Rosenkrantz. —

Oberst 27/8 1689, kjæmpede på Drogheda i Irland 1690, deltog med berømmelse 1 den spanske arvefølgekrig. Chef for det nationale kavalleri-regt. i Norge fra 2/i 1696 til 1710, da oberst Kruse fik dette regiment. (I 1707 kaldtes regimentet: Det nationale dragon-regt.). Den 18/n 1702 fik han vestre Romerikes kompani til sit livkompani.

Brigadier tilhest 28/s 1704, generalmajor 17/io 1710, tog afsked med pension 30/io 1716 og blev samme dag generalløitnant.

Den høistkommanderende general i Norge baron V.237'

v. Løvendal rapporterer under 27/n 1711 til kong Fredrik d. 4de bl. a. følgende: »Generalmajor Sehested er en

gammel, skikkelig Mand, som til Nød kan føre en Eskadron, men ikke mere; han har hverken Hukommelse eller Livlighed.« (Se Vaupell). —

Sehested, Johan Frederik til Thorsø i Borge og til Høgholm i Jylland, f, 1725, † 10/6 1785, søn af generalløitnant af kavalleriet K. G. Sehested († 1758) og Frederikke Augusta, f. Heusner, der overlevede ham. G. 1756 m. Pauline Fabritius de Tengnagel, (f.3% 173^» † 28/i 1819), datter af justitsråd, hofagent og direktør for det asiatiske kompani Michael v. Fabritius (1697— 1746) og Anne Marie, f. de Køster (1705—1775, dame de Vitnion parfaité). Disses børn adledes 1778 med navnet Tengnagel. —

Løitnant 17.., kaptein 17.., sekondmajor ved iste Søndenfjeldske dragon-regt. 15/7 1750, virkelig major 5/7 1752, oberstløjtnants karakter G/u> 1756, 3dje oberstløitnant ved Fyenske kavalleri-regt. 27/V 1757, oberst og chef for 3dje Søndenfjeldske dragon-regt. 3/io 1759 (Vaupell siger : 8/io s. år), chef for Slesvigske kyrassér-regt. 28/9 1763. (Dette regiment benævnedes fra 31/s 1767: »Det Slesvigske Dragon-Regt.« og fra 23fn 1772: »Det Slesvigske Regiment Ryttere.«) Generalmajor 4/9 1772, kammerherre 17.., r. D. o. 12/s 1776 m. ancien. fra 21/io 1774 og med symbolum: Fide nulli secundus, generalløitnant 1k 1781.— Sehested, Knud Gyldenstjerne til Thorshov og Næs i Smålehnene, f. 169., † 9/n 1758 på Thorsø, begravet ved Holms kirke, søn af generalløitnant Jens M. Sehested, († I73°) 2den hustru, M. Sophie Ovesdatter, f. Ramel,

G. m. oberstløitnant Heusners datter, Frederikke Augusta, der † u/io 1764. De havde 19 børn. »Han var238'

en høy, svær og stærk Mand, blev dog engang kastet til Jorden af en Præsten Arctander i Norge.« —

Fænrik ved det gevorbne dragon-regt. 22/2 1709, løitnant 28/i2 s. år, fik af general baron Løvendal kapteins karakter 15/9 1711, chef for iste kompani 2/s 1713, udmærkede sig ved Nordrehoug 1716, chef for 6te kompani 26/3 1719, sekond-inajor ved iste Smålehnske regt. 18/n 1720, major % 1730, oberstløitnants karakter 15/i 1731, virkelig oberstløitnant 21/s 1731, obersts karakter % 1735, chef for 2det Bergenhusiske inf.-regt. u/3 1740, chef for 2det Oplandske inf.-regt. u/i 1740, chef for 2det Oplandske inf.-regt. 15/i 1742, generalmajor og chef for iste Srnålehnenes regt. 31/i 1751, generalløitnant af infanteriet 31/i 1758.

Chefen for iste Smålehnske regt. H. J. Huitfeldt anfører i sin konduitliste dateret Ellinggård 31/i2 1738: »ObristKnud G yldenstjerne Sehested. Høy og anseelig Statur og en god Exterieur. Fører sig meget vel op, er ikke insinueret til Egennytte, Spil, Drik eller Splidagtighed. Af en rett god og hurtig Begreb. Er meget flittig og appliceret i sin Charge. Har ellers ingen aparte Videnskaber. —

Sehested, Ove Ramel, til Holleby i Tune og til Brot-now i Ullensaker, f. 13/7 1687, † i Eidsvold 3% 1774, 87 år g., søn af generalløitnant Jens Sehested til Katholm (1649—1730) og 2den hustru, Margrethe Sophie Ovesdatter, f. Ramel (f. 1665, † 1728). G. 1) 18/i2 1717 m. Anne Christine de Stockfleth (11/i 1690 — l5/s 1730), datter af major Wilh. de Stockfleth til Brahesholm i Fyen (1671—-1725) og Margrethe Dorothea, f. Carisius († 1722). 2) 7/3 1732 m. Frederikke Lovise v. Eichstedt (f. 6/2 1711, † på Brot now 18/n I755)> datter af geheimeråd Valentin v. Eichstedt239'

til Hohenholm m. m. og Edel Cathrine, f. v. Kaas. Havde 2 sønner og 4 døtre. —

Blev 18 år g. kapteinløitnant ved Kruses nationale dragon-regt. 28/i 1715, chef for regimentets 2det kompani l2/2 i 717, major ved Oetkens dragon-regt. 13/i2 1720, virkelig major u/io 1723, oberstløitnant ved 2det Søndenfjeldske dragon-regt. 2/i 1730, obersts karakter 2/é 1735, chef for i ste Søndenfjeldske dragon-regt. fra 31 /i 1744 til ls/5 1761, generalmajor 28/io 1749, r. D. o. 29/4 1757 med symbolum: »Gott und dem König treu, stets ehrlich und verschwiegen ist mein Vorsatz und soli im Grabe liegen.« Generalløitnant 18/s 1756. Tog afsked 13/s 1761, 74 år g.

Chefen for Smålehnske nationale dragon-regt., oberst Chr. Ulr. Hausmann, anfører i sin konduitliste, dateret." Chr.nia 27/i 1731 : »Obrist-Lieutenant Owe Rammel Sehested. Ein wohl meritirter Mann, habiler med fermer Officier, so auch eine gute Compagnie hält.«

Chefen for 2det Søndenfjeldske dragon-regt. oberst, senere generalløitnant P. Beenfeldt anfører i sin konduitliste,

dateret: Moss 9/i 1739: »Obrister som Obrist-Lieutenant Owe Ramel v. Sehestede. Fuldkommen Statur oggoed Exterieur. Fører et skikkeligt Levnet, inclinerer til Dyd og ey til Egennøttighed, Spil, Drik eller Quereller, er af en goed, mere hurtig end langsom Begreb, applicerer sig vel paa Tienesten. Forestaaer sin nuhavende Charge med Fliid og formaar at betiene en høyere, besidder ingen particuliére Videnskab,«

Se N. Folks Spr. og Hist., 4 B. s. 296. Se de Klevenfeldtske og Benzonske stamtavler. — Sejersted Johannes, f. i Størdalen 7/d 1761, † i Trondhjem 17/9 1823; søn af oberstløitnant ved det Nord-denfjeldske dragon-regt. Jens Frederik Svane v. Sejersted240

(f. 22/io 1722, † 19/ii 1793) og Dorthea Catarina, datter af overauditør Klingenberg til Elsætergård ved Trondhjem. Ugift. -

Blev 13 år g. fænrik ved Throndhjemske dragon-regt. 16/9 1774, studerede i Kjøbenhavn i 4 år fra 1777 til 81, sekondløitnant i Falsterske (senere 3dje Jydske) inf.-regt. 4/7 1781, virkelig sekondløitnant 2/V 1784, adjutant hos general Moltke i september 1788 under dennes deltagelse i toget mod Sverige s. år. Var 1789 i Holsten. Premierløitnant 28/u 1789, studerede under generalmajor Binzer i Kiel, virkelig premierløitnant 4/4 1792. Forlod regimentet og blev udnævnt til aidegeneralkvartermester i staben 13/4 1794, kaptein 14/s 1795. Generalkvartermesterløitnant 30/'i 1801, var samme år med at besætte Lübeck og Hamburg. Medfulgte general Evalds korps til Hannover 1803 og havde i 1804 flere militære hværv i dette land.

Major 16/'io 1807, blev ansat som generalkvartermesterløitnant i den søndenfjeldske generalkommando, oberstløitnant i staben 20/i 1808, bivånede affæren ved Høland 18/4 s. år, oberst 25/V 1810, generalmajor og tjenestegjørende generaladjutant for arméen (generalstabschef) 22/5

1814, var under krigen i 1814 stabschef hos Christian Frederik, kommandant i Trondhjem 12/i 1815, kommanderende general for den Trondhjemske armédivision 4/4

1815, chef for Trondhjemske inf.-brigade ved klg. res. af 19/9 1817, at regne fra Vi 1818, generalløitnant 7/g 1818. M. Sv. k. v. a. 1820.

R. D. o. 28/i 1S11; r. Sv. o. nov. 1814; k. Sv. o. 7/i 1815, stkrs. Sv. o. 1817.

Efterlod en militær bogsamling, der i 1824 af hans søskende og arvinger, oberstløitnant Jac. Sejersted samt enkefruerne Hanning og Sejer, blev skjænket som grund-241'

lag for et officersbibliotek i Trondhjem. Se Rigstidende for 24/fi 1824. Skrev i 1813 en defensionsplan for den sydlige del af kongeriget Norge; den er trykt i kancelliråd Morgenstjernes bog om generalløitnant Staffeldt, I, side 113—43-

Anm. Om generalløjtnantens fader, oberstløitnant Jens Sejersted, udtaler oberst Peter Motzfeldt sig i sin for Nordenfjeldske dragenregi-ment affattede konduitliste, der er dateret: Horrig i Søndre Trondhjems amt d. 25/2 1764, således:

Prem. Lieut., Capitaine réformé Jens Seyersted, 41 Aar gammel, tient 25 Aar. Hans Fader var Capitaine ved dette regiment. Er en ganske (betyder fuldkommen) habil Officier, som med al Hurtighed forretter sin Tieneste og opfører sig med ald Sømmelighed,« —

Sesterfleth Vincent Henrik, f. omtrent 1660, † 17 . halvbroder til generalmajor B. N. Landsberg († 1740). —

Major ved 2det gevorbne regt. 1691, oberstløitnant ved s. regt. 21/2 1691, oberst med ancien. fra 21/2 1791, chef for Vesterlehnske regt. fra 22/2 1701 til 23/9 1711, han var chef for regimentets iste kompani fra 24/s 1701. Bri-gadier 25/7 1710.

Seue, Peter de, f. på Akershus 10/s 1694, død på sin gård Vestby i Rakkestad 26/4 1772, søn af Nicolas de Seue, (der var en fransk huguenot, som efter at have været regimentschef i Picardi og direktør for l'école rnilitaire et des beaux arts i Paris, kom til Kjøbenhavn, blev kommandant i Trondhjem fra 1676 til 80, kommandant på Akershus fra 1689 til sin død 19/4 1706, han blev oberst 7/3 1696, og var g. m. en frøken v. Mechlenburg) og

sønnesøn af kardinal Flechier de Seue. G. på Hafslund 30/i2 1729 m. Hellehus Werenskiold (døbt på Bragernæs 19/n 1705, † i Rakkestad l7/s 1771), datter af Christian de Werenskiold til Borregård og Tråsvig (adlet 31/i-2 1717)

og Christine, f. v. Mechlenburg. 4 døtre og 4 sønner, hvoriblandt generalmajor W. N. de Seue († 1823). —

Værkbase ved ingeniørkorpset '7 1709, sekondløitnant ved i ste Smålehnske inf.-regt. 17/io 1710; premierløitnant 31/i2 1716, tjente s. år som søofficer under admiral Tordenskjold ved Marstrand og i Dynekilen, deltog som infanteriofficer i beleiringen af Tønningen og ved Stral-sunds erobring. Kapteinløitnant ved iste Smålehnske regt. 15/s 1718, kaptein og chef for Rakkestadske kompani 11/i 1721, major ved regimentet 5/5 1740, virkelig major 30/i2 1743, oberstløitnant 26/io 1752 m. ancien. fra 30/7 1749. Hans gård Vestby brændte 1753. Garnisonerede i Kjbhn. fra 1760 til 62. Oberst 22/n 1758 m. ancien. fra ^ 1750, chef for 2det Akershusiske inf.-regt, efter oberst Restorff 22/7 1761. Gik af pa vartpenge 9/e 1767, tog afsked og fik generalmajors grad 22/7 1769. —

I sin konduitliste over 2det Akershusiske inf.-regt.'s officerer, dateret: Westby bey Fredrikshald *% 1764, omtaler han sig selv således :

»Obrist Peter de Seue, 69 Jahrjalt, 54 Jahrgedient. Der Vater, Obrister Nicolas de Seue, starb 1706 als Com-mandant auf Aggershuus Festung, war sonsten aus Frankreich und von Franzøsischen Noblesse.«

Chefen for iste Smålehnske nat. inf.-regt., H. J. Huitfeldt, skriver i sin konduitliste, Udateret: Ellinggård 31/i2 1738: »Capitain Petter de Seue. Er af temmelig Statur og god Exterieur. Fører sig meget skikkelig op og kand ikke tillægge ham nogen laster. Af en hastig og god Begreb, meget applicabel på sin Tieneste. Meriterer at Avancere til Majors Charge. Ingen aparte Videnskaber.«243

Anm. Hans ældre broder, oberst M a th i as de Seue (1683—1765) var chef for Oplandske regt. og boede på Ringeriket. Han havde deltaget i slagene ved Lüttich 1702, Donnerschlagerhede 1703, Hochstädt 1704, Ramilliers 1706, Denain og Schelde 1709 samt ved Gadebusch 1712. —

Seue, Werner Nicolas, f. på Vestby i Rakkestad 29/s 1742, † 18/6 1823, søn af generalmajor P. de Seue († 1772) og Hellehus, f. Werenskjold (1705—71).

G. 12/-2 1776 m. politimester i Kr.nia, justitsråd Fyhns datter, Karen Margrethe (f. 1212, 1755, † på Kongsvinger 1783, begravet u/2 s. år, 28 år g. »Fød, gift og begravet samme dato« står der anført om hende i Vingers kirkebog, hvilket dog ikke ganske var tilfældet. Hendes moder Ingeborg, f. Falck var f. 1730 og † 1791. —

Blev 13 år g. korporal ved Rakkestadske kompani af iste Smålehnske regt. 1755, fænrik reformé 27/9 1758, ordonants hos general grev Ulrichsdal. Virkelig fænrik ved faderens bataljon af samme regt. 4/ø l7S9- Sekondløitnant ved grenaderkorpset sh 1761, garnisonerede i Flensborg. Deltog under feltmarschal grev de St. Germain i besættelsen af Mecklenburg 1762, forsat til det Slesvigske gevorbne regt. 26/io 1763, garnisonerede i Rendsborg.

Premierløitnant ved det norske gevorbne regt. 15/s 1764, garnisonerede i Kr.nia, tulgte 1767 med regimentet til Kjøbhn., opholdt sig der til mai 1768, kapteinløitnant ved samme regt. 14/4 1772. kaptein og kompanichef 4/3 1773, ansat ved det Kongsvingerske lette infanterikompani 11/8 1786, major ved Nordenfjeldske regt. 28/i2 1787, deltog som chef for 2 bataljoner i toget mod Sverige 1788, premiermajor ved regimentets gevorbne kompanier 29/s 1789. Kommanderede regimentet for generalmajor Hesselberg fra 1791 til 23/9 1796, da han blev oberstløitnant ved iste

Akershussiske infanteri-regt., oberst 29/7 1803, kommandør

— efter generalmajor C. F. Kaltenborn — for iste Akershusiske inf.-regt. 30/3 1800 (se dansk état), chef for

regimentet 3/i 1806. Fungerede i 1808 en tid som kommandant på Kongsvinger. I felttoget mod Sverige 1808 førte han midtbrigaden, der talte 2000 mand og lå sydost for Kongsvinger. Efterat han d. nU havde havt en uheldig fægtning ved Lier mod den svenske general Armfeldt, opstod der et spændt forhold mellem ham og den kommanderende general søndentjelds prins Christian August, hvorpå han søgte om afsked, der bevilgedes 3% 1808, idet han fik generalmajors grad og iooo rdr. i vartpenge, hvilket beløb fra Vi 1811 forhøiedes til 1200 rdr.

Se: Mit Levnetsløb og Tids Historie af P. de Seue, Kr.nia 1811.

Se: Collegialtidende for 1808, s. 560.

— Vaupell II, s. 325. — Sibbern, Carsten, f. 1698 (ikke 1691), † Ve 1771, begravet l4/ö s. år i Rygge, søn af løitnant Christian Sibbern. I dansk adels-magasin er feilagtig anført, at han er søn af brigadier N. Sibbern. G. m. Augusta v. Arenstorff til Værnekloster († 16/io 1773), datter af godseier Henrik Arenstorff († 1712) og Charlotte Amalie, f. Wind (formentlig † 1724). Deres datter, Charlotte Amalie, blev g. m. sin fætter, major Georg Christian Sibbern. —

Blev 18 år g. sekondløitnant ved Håbølske kompani af Smålehnske nat. inf.-regt. 31/i2 1716, premierløitnant 5/s 1718, kaptein ved Ryggeske kompani xxji 1721, chef for dette kompani x7k 1727, premiermajor 30/i2 1743.

Ansat ved 2det Søndenfjeldske dragon-regt. x'°h 1750, oberstløitnant ved samme regt. 28/7 1751 m. ancien. fra Xbh 1750, oberst af dragonerne 31/3 1759^ generalmajor 12/2 I766.245'

Chefen for iste Smålehnske nat. inf.-regt. H. J. Huitfeldt anfører i sin konduitliste, dateret Ellinggård 31/i2 1738: »Capitain Casten Sibbern er af en maadelig Statur og god Exterieur. Fører sig ret skikkelig op og ikke kand tillægges nogen laster. Af en hurtig og god Begreb, er applicabel og flittig i Tienesten. Fortiener at avancere til Majors Chargen. Har ellers ingen aparte Videnskaber.«

Chefen for 2det Søndenfjeldske nat. dragon-regt., v. Wilster, anfører i sin konduitliste, dateret: Moss 1Qk 1764: »Premier-Major mit Obristen Caracter : »Casten Sibbern, 67 Jahr alt, 48 Jahr gedient; der Vater ist Lieutenant ge-wesen, in Holstein gebohren, es fehlt ihn weder an Ver-dienste, Conduite noch Auffiihrung, appliciret sich haupt-sachlich seine Charge zu erfiillen in soweit die herange-henden Jahr — elie wahrscheinlich höher als sein derma-ligen angegeben sind — und die daher abnehmende Leibes und Gemiiths-Kräfte es verstatten.« —

Sibbern, Nicolaiias), f, i Holsten mellem 1640 og 1650, † omtrent 1723. I Bragernæs ministerialbog står navnet omkring år 1700 skrevet: Sibbert. G. på Bragernæs 27/s 1699 m- lagmand Wittekinds datter, Anniken Huus, der var enke efter den 1 mai 1698 afdøde rådmand Eggert Stockfleth. Havde 3 sønner, hvoraf 2 officerer, fra den ældste af disse, kaptein Chr. Nicolai Sibbern, nedstammer den nulevende norske slægt af dette navn. —

Kort efter sin ankomst til landet blev han 1680 kaptein ved Akershusiske nationale infanteri-regt., hvis chef da var Caspar Hausmann, blev major og chef for Folloug-ske komp. 2%o 1688, oberstløitnant ved de nationale dragoner under Folkersahm 77 ^OS, oberst ved dragonerne 7e 1711, kommandant på Akershus 279 s. år til 27? 17l4246

(Vaupell siger: til 1712) da han tog afsked og samme dag blev udnævnt til brigadier. —

Sponneck, Georg Wilhelm Hedeviger, greve af, skrev sig selv Schponeck, f. 17/4 1672 (8/4 1664 ifølge B. Moe), † 2/9 174° (ifølge Lengnicks stamtavle over Sponneck), søn af kaptein og schlesisk godseier Johan Georg v. Hedeviger og Anna Rosina, f. von Pogarell. Blev af keiser Leopold udnævnt til tysk rigsgreve 2/s 1701.

G. 1698 m. Anna Sabina v. Bajanowsky († 2/s 1733). Har efterkommere i Danmark. —

Oberst og chef for Dronningens livregiment 13/3 1710, brigadier 8/s 1711, var som generalmajor med i affæren ved Moss d. 23A 1716, r. D. o. 18/g og generalløitnant 14/7 s. är, chef for generalstaben i Norge 13/i2 1717, høist -kommanderende general i Norge fra 16/9 1719 -- 1 9 (V11) I72°, kommandant i Kjøbenhavn 21/10 1720, general af infanteriet 20/i 1734- R. E. 15/5 i 739 med symbolum: A Rege nitorem, pro Rege cruorem.

Var kammerherre og geheimekonferentsråd.

Anm. Kaptein ved I ste Trondhjemske nationale inf.-regt. : Leopold Wilhelm Ludvij,, greve af Sponneck, var måske en søn af general-løitnanten. Kapteinens regimentschef, oberst Peter Chr. Helm, udtaler sig i sin konduitliste, dateret: Rødvigen 16/i2 1745, temmelig ufordelagtig om ham. Se afskrift af konduitlisten i generalstabens arkiv.

Spørck, Johan Hendrich, f. i Kjøbenhavn 15/6 1778, † i Fredriksstad 26/12 ^49, 71V2 år g. og efter at have tjent i 54 år. Søn af landinspektør (landmåler), senere foged på Hedemarken, hofretsassessor Christian Ludvig Spørck og Else Kirstine, f. Juul.

G. på Fredrikshald 5/2 1808 m. Magdalena Wiel (f. 6/5 1784, † i Kristiania 6/i 1840), datter af kancelliråd,247'

kjøbmand Truls Wiel og Elisabeth Sophie, f. Arbo. 5 børn.

Han eiede Ystehede gård på ld. Den danske gren af slægten kalder sig Spärck. —

Kom 3 år g. til Norge, men 9 år g. atter til Kjøbenhavn. Kostkadet dersteds fra 16/9 1789 til 1794. Var fra 1795 kongelig page i i år. Fænrik ved Søndenfjeldske gevorbne inf.-regt. 1/i 1796, med anciennitet fra 11/i2 1795, erholdt gage 7/10 l79&, sekondløitnant ved regimentets gevorbne kompanier i Fredrikshald 25/é 1800, premierløitnant n/-2 1803. Oversatte s, år Ewalds felttjeneste. Var den første inspektionsofficer ved den i 1804 oprettede underofficersskole på Fredrikssten. Blev 1807 lærer ved den af prins Christian August oprettede og underholdte læreanstalt for unge officerer, fungerede som sådan til 1811.

Var i 1808 speider i Goteborg. Deltog i affærerne ved Grefsrød d. 29/4- ved Geddelund d. 9/5 samt ved Præstebakke og Berby d. 1808, hvor 900 nordmænd fordrev 1400 fiender. Til sidstnævnte træfning havde han udarbeidet dispositionen, hvorfor han blev kaptein med anciennitet fra træfningens dato. Chef for Iddeske kompani 14/9 1808. R. D. o. 28/6 1809, chef for regimentets iste gevorbne jægerkompani marts 1810. Han deltog med hæder i 1814 års felttog.

Under 10/9 1817 meddeltes han »Kongens Tilfredshed med den Velvillie, Nidkjærhed og Iver, hvormed han uden Belønning havde paataget sig og saa vel udført de unge Otfi-cierers Undervisning, der af det Søndenfjeldske Regt. i Mai s. Aar havde underkastet sig Officiersexamen.«

Adjutant hos kronprinsen 3/n 1817, kaptein ved Fre-driksstenske gevorbne musketerkorps fra Vi 1818, oberst-248'

løitnant og chef for korpset 18/i 1819, r. Sv. o. s. år. Oberst 4/t 1823, generaladjutant 24/6 1828, kommissær ved grænserydningen mellem Norge og Rusland 1825.

Generalmajor, chef for generalstaben, tjenestegjørende generaladjutant for arméen og iste adjutant hos kongen 29/s 1832, k. Sv. o. V9 1835, m. Sv. k. v. a. iste kl., stkrs. Sv. o. 2 1843, r- r• St. A. o. 3 kl. s. år. Kommandant i Fredriksstad 10/'7 1847 til sin død.

Se Selmers nekrol. Samlinger. Kjøbenhavn 1852, II, s. 615—18.

Se Collegialtidende 1808. s. 560.

Se Langes Forfatterlexikon.

Se Spørcks autobiografi af 2Ve 1811 i Norsk mil. tidsskrift 1882, 12te hefte. —

Stabell, Frederik Wilhelm Brueneck, f. i Hole på Ringerike 25/ö 1763, † i Kristiania 2/ö 1836, søn af holtz-førster Lars Bastian Stabell og Lucie Marie, f. Brueneck. G. 17/i 1792 med Helene Voigt (f. 16/9 1772, † 27/7 1850), datter af regimentsfeltskjær ved iste Akershusiske inf.-regt. Johan Nicolai Voigt. 6 børn, hvoraf den yngste er fhv. arméintendant M. S. W. Stabell (f. 28/s 1812, kadet Vi 1824, kavalleriløitnant 2h 1830, oberstløitnant og chef for Oplandske ridende jægerkorps 10 7 1862, arméintendant 1/'i 1867, tog afsked 2/é 1881). —

Blev r4 år g. ansat i musketer-no. 78 ved Søndenfjeldske gevorbne regt. i major Hagemanns kompani på

Fredrikshald 16 7 1777, korporal om høsten s. år, furer 1779, elev af Den mathematiske Skole i Kristiania fra 24A 1780 til 1783, fik ved afgangen medalje for »Dyd og Flittighed« i sølv. Kommandersergeant ved det nyoprettede Holstenske jægerkorps llh 1785, sekondløitnant ved det nyoprettede Kongsvingerske lette infanterikompani n/s249'

1786, overført til Norske jægerkorps ved dettes organisation i Tønsberg 19/9 1788, allerede udnævnt dertil 15/s næstfør. Deltog som adjutant ved korpset i toget mod Sverige 1788. Premierløitnant 4/'n s. år, kapteins karakter 19/s 1791, stabskaptein 18/n 1796, kompanichef ved korpset i begyndelsen af 1801 med 460 rdr. i gage. Var i 1802 chef for et kompani, der dæmpede urolighederne i Lerdal, kommandør for den Søndenfjeldske skiløberbataljon fra

17/5 1805 til 19/i2 1808, da major Arntzen overtog den.

«

(Denne skiløberbataljon var i 1781 bleven underlagt iste Oplandske regt. og blev 1810 annekteret Akershusiske skarpskytter-regt.). Samtidig havde han inspektionen over de lette tropper søndenfjelds.

Major 23/i 1807 (se kalenderen for 1809), ifølge Colle-gialtidende for 1808, s. 31, blev han major 24/i2 1807. Udarbeidede s. år et vinter-eksercerreglement for skiløberne, der var gjældende, sålænge skiløberne eksisterede. Deltog i 1808 i affærerne ved Nyen d. n/4, ved Skalbukilen d. l34 og d. 25/é ved Kjelåsen eller Trangen, hvor han udmærkede sig, safrit ved Jabro d. 18/s. R. D. o. 18/s s. år, ansat som brigademajor og forpostkommandør ved Staffeldts brigade. Kommandant på Kongsvinger fra septbr. 1809 til mai 1810. Forsat fra Norske jægerkorps til bataljons-kommandør ved det nyoprettede Akershusiske nationale skarpskytter-regt. 30,6 1810. Oberstløitnant 26/n 1811. Medlem af rigsforsamlingen på Eidsvold 1814 som iste deputeret for regimentet. Under felttoget s. år førte han en brigade på 2000 mand, der udgjorde avantgardens høire fløi og som stod ved Fredrikshald. Den 9/s 1814 havde oberstløitnant Stabell en god flankestilling nord for Onstadsund, men blev fordreven af de svenske. (Böije og Vegesack). Adjutant hos kongen i6/n (ifølge »Tiden«, no. 3$250'

for 1814 fandt denne udnævnelse sted 28/n s. år, erholdt Sv. o. i briljanter 7/i 1815, oberst, chef for generalstaben og tjenestegjørende generaladjutant for arméen V3 1815, k, Sv. o. 7/2 1817, chef for 2den "Akershusiske inf.-brigade fra Vi 1818 til sin død. Beholdt generaladjutantstillingen til d. 24/6 1828, da han entledigedes fra samme med til-kjendegivende af hans majestæts særdeles tilfredshed. Generalmajor 7 9 1818, chef for de norske tropper i leiren ved Bonarp hede 1824, generalløitnant 23/s 1821, stkrs. Sv. o. 4 7 1823. Chef for kongens adjutants- og ordonants-officerskorps samt iste adjutant hos kongen 15/9 1825, høistbefalende general over arméen i kongens fravær 12/i2 1829 til sin død, general 1610 1833, med anciennitet fra V7 s. år. Erholdt 800 spdr. årlig i generalstillæg, sera-fimerridder 7/9 1835, m. Sv. k. v. a. iste kl. 1820. —

Se: Langes Forfatterlexikon; Ørts materialier 1836, s. 589; »Dagen« s. år, no. 139 og »Kjøbenhavnsposten« s. år, s. 107, endvidere: Aals Erindringer samt Stabeils autobiografi af 2/s 1811, indtaget i Norsk mil. tidsskrift 1882, 12te hefte. —

Stabell, S-ø-ren Hagerup, f. i Hole 4 9 1770, døbt 14de søndag efter Trefoldighed, † i Skien 20 3 1840, søn af holtzførster Lars Bastian Stabell og Lucie Marie, f. Brueneck, altså broder til general F. W. B. Stabell († 1836).

G. i Grue 22/e 1806 m. Marie Dorthea Juell (f. 16/s 1783 i Stange (?), † 18/3 1873 i Skien), datter af sognepræst til Grue Nils Juell og Maren Dorothea, f. Winsnes. Ingen børn. —

18 år g. fænrik ved Norske jægerkorps og ansat som furer ved Kongsvingerske lette inf.-kompani 26/s 1788, elev af den matematiske skole i Kristiania fra 12/s 1790 til 30/4 1794, sekondløitnants karakter 3/i2 1790, virkelig251

sekondløitnant ved korpset 13/9 1793, premierløitnants karakter 13/6 1794, virkelig premierløitnant 13/6 1800, kap- , tein ved korpset u/i2 1804, chef for Eidsvoldske kompani 16/i 1807, major ved Akershusiske skarpskytter-regt. 9/g 1815, r. Sv. o. % 1820, oberstløitnant og chef for Thele-markske nationale jægerkorps fra Vi 1818, senere for: Laurvigske korps. Boede i Skien, oberst 24/e 1828, gene-raladj utant 5/io 1835.

Under sit ophold ved Den matematiske skole fik han d. 31/5 1792 følgende vidnesbyrd: »En ordentlig, fornuftig, arbeidsom og tilforladelig Elev, der har gjort rosværdig Fremgang i alle Videnskaber, Kunster og Sprog.« Ved sin dimission fik han medaljen: »For Dyd og Flittighed.«

Staffeldt, Bernhard Diilef v., f. på gården Ziepke i svensk Pommern 23/io 1753 (ifølge hans eget opgivende. Ifølge andre kilder er han f. u/l 1752), † på sin gård Rolighed i Hedrum 10/i 1818, søn af løitnant Bernt v. Staffeldt, der var af en pommersk adelig slægt, og Eleonore Cathrine, f. v. Platen; de døde begge 1755. G. 18/]o 1797 iri. Karen Birgitte Herfordt (døbt på Moss 3/io 1777, † i Kristiania Vs 1860), datter af kjøbmand på Moss Peder Colbjørnsen Herfordt (f. 1740, † 28/ia 1819) og Margrethe Elisabeth, f. [Gude (f. i marts 1757, † 19/i> 1830). Havde 6 børn, hvoriblandt nuværende brigade-intendant C. Staffeldt (f. 1816). —

Kom i sit 3dje år til Kjøbenhavn og blev 14 år g. page hos enkedronning Sophie Magdalene lfi 1767, hofjunker 1770, sekondløitnant ved Nordenfjeldske infanteri-regt. i Kristiania 22/s 1771. Under 23/a s. år var der kommen kongl. res. for, at »Hofjunker B. D. v. Staffeldt bey Gelegenheit zum Second Lieutenant in einem der geworbenen Inf.-Regtn. proponirt werden möge«. Forsat til252'

livgarden tilfods i Kjøbenhavn 10/6 1773, kammerjunker 1774, naturaliseredes som dansk adelsmand 7/s 1776, pre-mierløitnants karakter x/i 1781, virkelig premierløitnant i regimentet 20/2 1782, kapteins karakter 18/9 s. år, stabskaptein ls/2 1785, forlod efter 12 års tjeneste garden og udnævntes 212 1787 til chef for Kongsvingerske lette inf.-kompani (hvilket året efter indlemmedes i Norske jægerkorps og forlagdes til Tønsberg). Gjennemgik i 1788 et kursus i Holsten under generalkvartermester Binzer for at lære den da nylig indførte lette tjeneste. Majors karakter 4/s 1788 (i kalenderen for 1790 står: 15/s), fik da 500 rdr. i gage. Da Norske jægerkorps organiseredes i Tønsberg 19/9 s. år, påbegyndte han sin tjeneste som major ved samme. Deltog i toget mod Sverige og i affærerne ved Welland bro 25/a og ved Kvistrum bro 26/g 1788. Den 31/i2 1789 blev han — efter generalmajor v. Binzer — kommandør for korpset, der da forlagdes til Moss. Han kommanderede korpset i 25 år, til 1814, stod som dets chef fra 9/9 1803 til 31'12 1817. Han oprettede den første norske underofficersskole i landet, hvilket blev approberet 2611 1791. Fra 1792 af optog skolens elever militære karter langs den svenske grænse, disse karter verificeredes af Staffeldt personlig og var af megen nytte under krigen i 1808 og 14.

De af Staffeldt givne bestemmelser for undervisningen lå til grund for den af prins Christian August udvirkede plan for infanteriets underofficersskoler af 8/6 1804, der var gjældende helt til 2/a 1876, da ny plan udkom.

Han blev kammerherre 28/io 1793, oberstløitnant 3% 1796, dæmpede samme år urolighederne i Skien. Erholdt 19/v 1797 et tillæg af 300 rdr. årlig for at undervise ski-løberbataljonerne og det Røråsiske bergjægerkorps i jæger-253

tjenesten. Var 1801 interimskommandant på Kongsvinger, hvorhen jægerkorpset da forlagdes. Oberst 29/7 1803. —

I 1807 blev han sendt i en militær mission til Altona, gjorde s. år tjeneste under generalløitnant Castenskjold i Sjælland og ordnede landværnet i denne provins. Se et brudstykke af B. D. Staffeldts dagbog fra 1807 i Norsk militært tidsskrift 1885, iste hefte, s. 33—35. Uøvede troppers mangel på kampdygtighed belyses her. Den 18/i2 s. år erholdt han regimentchefs gage som anerkjendelse for sine udmærkede tjenester. Generalmajor 30/i 1808. Under felttoget 1808 var han chef for venstre fløi-brigade, havde d. 25/4 s. år en glimrende affære ved Toangenpasset og en ved Flisen elv, nord for Kongsvinger, hvor den svenske oberst Gahn efter en skarp fægtning blev fangen med sit korps. Angreb skanserne ved Lier 19/ö s. år og drev i oktober fienden over grænsen. K. D. o. 28/i 1809. Høsten 1809 forlagdes Staffeldt med Norske jægerkorps til Laurvig. Han havde stor andel i den forbedrede arméorganisation af 9/? 1810. I 1811 var han en tid vicekommandant i Fredriksstad. Stkrs. D. o. 28/i 1812. Sammendrog 4000 mand i Smålehnene septbr.

1813. Blev høistkommanderende general søndenfjelds 27/i

1814, generalløitnant 22/s s. år og var under dette års felttog chef for en brigade på 8000 mand, der dækkede Glommens overgange ved Onstadsund, Grønsund og Sanne-sund, førte brigaden i Berg, Skjeberg og Rakkestad.

Den 23/6 1815 blev han sat under tiltale for mislig krigsførsel, men blev ved overkrigskommission af 15/s 1816 enstemmig frifunden. Ved højesteretsdom af 17/12 s. år blev han dog dømt fra livet med 7 af 13 stemmer, hvilken dom ved kongl. res. af 3/2 1817 blev formildet til fæstningsarrest. 3 måneder efter fik han ved kongl. res.254'

af 17/5 tilladelse til at bo på sin eiendom Rolighed ved Laurvig, idet han beholdt sin charge og sin gage til sin død, der indtraf 8 måneder efter ved en nervefeber. —

»Generalløitnant v. Staffeldt besad et lyst Hoved, et skarpt Blik, megen Dygtighed og Energi. Han var en Ærens Mand, der var miskjendt af sin Samtid, men hædret af Efterslægten.«

»Han erhvervede sig et i begge Riger særdeles anseet og agtet Navn«, siger historikeren C. T. Sørensen om ham i sit værk: »Kampen om Norge 1813 og 14«, s. 325.

Se en historisk beretning om generalløitnant Staffeldts forhold under det norske felttog mod Sverige, udgivet af kancelliråd, sorenskriver B. H. v. Munthe af Morgenstjerne, i ste del trykt i Kjøbenhavn 1827, 2den del i Kristiania 1829.— Stauffenberg, Carl Ferdinand, f. 16.., † efter 1732. Udnævnt til brigadier og chef tor iste Oplandske infanteri-regt. 6/6 1731. Et halvt år efter fik oberst Paul v. Rosenørn regimentet for et tidsrum af 6 uger. Stauffenberg har måske aldrig overtaget kommandoen over regimentet, ialfald nævnes han ikke efter 1731 i de norske étater. — Storm, Arvid Christian v., f. omtr. 1640, † 1712. Var af svensk slægt. G. 1) m. Anna v. Kocken. 2) m, generalløitnant Caspar v. Hausmanns datter, Helene Margrethe († 1764). Fader til generalløitnant U. F. Storm († 1754) og til oberst Christ. U. v. Storm, der blev chef for 2det Trondhjemske inf.-regt. 29/n 1716. —

Kom til Norge som svensk ingeniørkaptein 1670. Står i kalenderne for 1679 og 1680, der er de to ældste sådanne, der findes, opført som major ved Bergenhusiske regt. Blev oberstløitnant ved samme regt. 21/u 1682, generalkvartermester 1685 og senere chef for ingeniørerne. Ansat ved Akershusiske inf.-regt. og kom-255'

mandant i Fredriksstad fra 30'e 1694 til sin død. Oberst 13/4 i 708 (?), generalmajor tilfods 17/io 1710. —

Storm, Ulrik Frederik, f. 16 . ., † på Fyen 24/9 1754, søn af generalmajor A. C. Storm († 1712).

G. m. Helene Werenskjold (f. 1702, † hos sin svigersøn, oberstløitnant Bentzleben på nedre Sem i Borre 5/i 1771), datter af Jens Wernersen til Borregård, Tråsvig og Nygård, adlet 31/i2 1717 med navnet Werenskjold († 1748) og hans iste hustru, Margrethe, f. Lobeck. (Se B. Moe, I, s. 58). Hans datter var g. m. oberstløitnant ved 2det Smålehnske regt. Werner Nic. Bentzleben. —

Konduktør 27/io 1694, sekondløitnant ved det gevorbne regt. 28/5 1707, premierløitnant ved samme regt. 23/e 1710, kaptein 171 ., major 1713, oberstløitnant 172 oberst og overfører ved drabantgarden 6/6 1731, var i 15 år chef for Nørrejydske nationale inf.-regt. fra dettes oprettelse 5/2 1733, generalmajor lbk 1745 med anciennitet fra 15/e 1742, chef for Nordenfjeldske regt. og kommandant i Fredriksstad fra 17/7 1748 til sin død. R. D. o. 28/io 1749, med symbolum: Fidele et vigilant. Generalløitnant 31 k 1754- -

Stricker, Carl Alexander, f. 19/i 1731, † x% 1820, søn af artillerimajor Alexander v. Stricker (11,/9 1701 — 1784) og Sofie Christine, f. Wendt, hertugelig holstensk hofdame (1708—5/s 1744). G. 12/n 1774 m. genralmajor R. W. Rømelings datter, Margrethe Charlotte (u/7 1743 —$ 11 1802), fader til dansk oberst, Jost Alexander Stricker (2/i2 1775—30 /1 1841) og farfader til den nuværende generalinspektør over det danske fodfolk, generalmajor Wilhelm Carl Berend v. Stricker (f. 6/u 1817). Se Lengnicks stamtavle. —

Officer 175., kaptein 5/9 1759, chef for i ste grenader-256'

kompani af Norske livregiment tilfods 510 1763, general-kvartermesterløitnant ved den norske armé29/4 1773, majors karakter 21/io 1774, 3dje major ved Norske livregiment 17/5 1780, oberstløitnant 29/4 178., oberst 17Ja 1786, med anciennitet fra 6/12 1780, chef for iste Oplandske regt, 17/3 1786—30/3 89, boede på Norder i Stange, deltog som chef for 5te feltbrigade på 3 bataljoner i toget mod Sverige 1788, chef for 2det Akershusiske regt. fra 3% 1789—8/s 1801. Regimentet blev oprettet Vs 1789. Generalmajor u/ia 1789, tog afsked med pension

8/s 1801. R. russ. St. Georgs orden.

Chefen for: Kongens norske livregiment, prins Fre derik Albert af Anhalt-Bernburg, udtaler sig i sin konduit-liste af 1764 således om daværende kaptein C. A. Stri eker: »Son pére est capitaine d'artillerie en Holstein. Il a fait quelques campagnes avec les Francais et en a rapporté de bonnes témoignages. Le Prince d'Anhalt Coethen et le Major Général de Bülow le louent. Sa conduite est bonne, il s'applique bien au métier. Pendant que je le connais, je suis fort content de lui.« —

Stuart, Jacob (.Johan) Wilhelm, f. 16.., † 25/3 1749, begravet på Fredrikshald. —

Kapteinløitnant ved 2det gevorbne inf.-regt. 20/ii 1700, kaptein 15/i 1704, major 27/u 1716, virkelig major 31/i 1718, oberstløitnant 2% 1725, kommandant på Fredriks-sten fra 2%o 1727 til sin død, oberst 22/6 1733, generalmajor 22/2 1747. —

Sundt, Johan Ludvig v., til Evje, f. på Abildsø i Aker 13/2 1726, † på Moss 22/9 1793, begravet ved Rygge kirke, søn" af generalløitnant Michael v. Sundt († 1753) og Dorothea Sophie, f. Tuchsen († 1759). Ugift. Få må-25 7

neder før sin død flyttede han fra Evje, der da kom ud af familiens eie. —

Sekondløitnant 174., premierløitnant 174., kaptein ved 2det Søndenfjeldske dragon-regt. 17k 1752, major 27/i 1762, oberstløitnant 21/io 1774, oberst 22/io 1783, kommandør for regimentet (der fra Vi 1784 benævnedes: Smålehnske dragon-regt.) 12/io 1787, deltog i toget mod Sverige 1788 som chef for de 4 smålehnske eskadroner i generalmajor v. Diihrings norske feltkavalleribrigade, var med ved Kvistrum bro 29/e s. år. Tog afsked 22/io 1788, erholdt da generalmajors grad og 800 rdr. i pension. —

Chefen for 2det Søndenfjeldske nat. dragon-regt., C. v. Wilster, anfører i sin konduitliste, dateret: Moss 1764: »Capitain mit Majors Caracter: Johan Ludvig v. Sund, 28 Jahr alt, 24 Jahr gedient. Der Vater ist Gene-rallieutenant und Chef der Fortification gewesen. Normann. Ein Mann von anständiger (sic) Eigenschaften und Meriten, führet eine sittsame, edelmiithige Conduite, ist aufmerksam und actif im Dienste, hat Gelegenheit gehabt sich in der Fortification zu üben, wesfalls er mehr den (sic) einer Gelegenheit niitzlich employeret und distinguiret werden kan (sic).«

Sundt, Michael (Vilhelm) v. til Evje, f. i Fredriksstad 16,7 1679, † 28/6 (Lange siger: 18/ö) 1753, begravet ved Rygge kirke, søn af artillerimajor Michael Janssøn Sundt (der dræbtes 1685 i Laurvig ved en granat, der sprang) og Catharina, f. Friedlieb. G. 1) i Kjøbenhavn m. Catharina Margrethe v. Buchwald († i Kristiania 13/4 1722). 2) i Bergen 2/3 1723 m. Dorothea Sophia Tuchsen († på Evje u/i 1759), datter af generalmajor Joh. Fr. Tuchsen († 1730) og hustru Maria Christensen Meng. Havde ialt 19 børn, hvoriblandt oberst Christian Ulrik Sundt († 1784),

C. J. Anker: 330 generalspersoner. 17258'

der var fader til dansk generalløitnant C, U. v. Sundt († 1849). —

Blev 17 år g. konstabel 1696, var i engelsk tjeneste mod Ludvig d. 14de fra 1696—97, fyrværker ved Oplandske artillerikompani 1699, stykjunker 1700, byggede Basmo skanse, premierløitnant 1702. Artillerikaptein-løitnant ä6/s 1704, kapteins karakter 1707, virkelig artilleri-kaptein 26/3 1708.

Major af infanteriet og generalkvartermesterløitnant 28/2 1718, oberstløitnant og chef for fortifikationen 31/r 1719. Sidstnævnte stilling indehavde han til sin død eller i 34 år.

Oberst af infanteriet 16/i 1732, ingeniørkaptein 29/4 1733, adlet 28/n 1733, ingeniørmajor 13/4 1739. Ledede l739 °g 41 reparationsarbejderne på Akershus og Bergenhus fæstninger. Generalmajor 15/6 1742, generalløitnant 31/3 i75i. Var generalinspektør over alle norske fæstninger. —

Om sin brodersøn skriver han i sin konduitliste, dateret: Evje 3/i 1739, således:

»Ingenieur-Capitain og Generalquarteermester-Lieute-nant Michael Sundt. Har en andselig Statur og godt Exterieur. Haver ingen inclination til nogen U-dyd. Er af et godt og hurtig Begreb, der snart kand fatte, hvad som

forestaaer, applicerer sin tiid udi Største Flittighed paa sin fonction og Tieneste. Findes habil og bequem til at forestaae høyere Charge og Commandoe samt døgtig til Major. Ridzer og tegner vel samt formerer Prospect-Cort, hvorudi det skulle være.« —

Sørenssen, Frederik Moltke, f. 29/e 1800, † i Kristiania 14/io 1881, søn af biskop Christian Sørenssen (f.25/'»259

1765, † 16/s 1845) og hustru, regimentsskjær Fangens datter, Antoinette Vilhelmine (f. 17/5 1774, † 7io 1833). G. i Ullensaker V2/i 1828 m. Johanne Védastine Malthe (f. 2/s 1799, † 1g/9 1853), datter af kammerråd, foged Christopher Malthe og Louise Alexandrine Aimée Védastine, f. de Bretteville, i søn og 4 døtre. —

Kadet fra 7* 1815 til x% 1818, sekondløitnant i kavalleribrigaden 25/2 1818 med anciennitet fra Vi s. år. Reiste i udlandet med sin fader 1818 og 19, tog høiskole-eksamen 1823, kadetofficer 24/io 1824, ordonantsofficer hos kronprins Oscar 29/io s. år, lærer i ridning ved krigsskolen fra 1]n 1825 til l/r, 1839, premierløitnant *% 1826, stabs-adjutant og ritmester i arméen V1 1829, kaptein og kom-panichef ved landkadetkorpset 22/7 1833, virkelig premierløitnant i kavalleribrigaden 11/e 1834, adjutant hos kronprinsen 28/n 1835, var i de to sidstnævnte år konstitueret chef for krigsskolen, r. Sv. o. 28/i 1838, major og chef for krigsskolen fra V2 1839 til 6/s 1854. Adjutant hos kongen fra 29/4 1844 til 24/ö s, år, da han blev kammerherre hos dronning Josefine, oberstløitnant 20/i 1843, m. Sv. k. v. a. 13/n 1849, r. St, O. o. 8/u 1851, oberst 16/4 1853 med anciennitet fra x/i s. år, chef for 2den Akershusiske inf.-brigade i 14 år, fra 6/s 1854, samtidigt tjenestefri som kammerherre hos dronningen med bibehold af titel og rang.

Generalmajor 28/i 1859, erholdt generalmajors tillæg, 200 spdr. årlig, fra Vs 1861. K. St. O. o. 22/s 1864, stkrs. Sv. o. 5/n s. år. Fik ved kongl. res. af 2% 1865 kommandoen over armeen under generalmajor statsråd Wergelands fravær fra 15/s s. år. Tog afsked 24 1868, boede i flere år på gården Berg ved Jarlsberg, sine sidste år levede han i Kristiania.

17*2ÖO

Han var medlem af kommissionen angående Akershus fæstning fra 13/i2 1854, af underofficerskommissionen fra 3% 1857 og var formand i kommissionen i anledning af generalstabseksamen. —

Tettan, Julius Ernst. f. 16.., † efter 1687. Kommandant i Helsingborg fra 29/e—31/10 1678. Står i étaten for 1684 opført som »generalmajor fra °/n 1682 og som hørende til »generalstaben« fra 18/h 1684. Under 23/s 1687 dømte han i en krigsretssag i Kristiania, hvor han var ansat.

Omtrent samtidigt var oberst Daniel Tettau kommandant i Trondhjem, nemlig fra 1689 til 92. —

Thome, Frantz Wilhelm, f. 3% 1730, † i Kr.nia u/3 1812, begravet 31/3 s. år 82 år g., søn af Johan Jacob Thome (kaptein ved iste Smålehnske regt. 9/i 1712, major 4A 1733, afsked 14/2 1744). G. 1) m. Anna Vilhelmine Caroline Schjerdal, (f. 1742, † 17..), 2) m. Christine Elisabeth Brochmann (f. 1758, † i Kr.nia 28/n 1839), datter af kjøbmand i Kr.nia Christen Brochmann (f. 14/io 1719, † 2/4 1790) og 2den hustru, Anne Margrethe f, Hegermann. 2 børn, hvoriblandt generalmajor J. J. Thome {† 1871). -

Fænrik reformé ved de 4 eskadroner i Holsten 2/7 1755, premierløitnant reformé ved 2det dragon-regt. i Norge 2% 1759, kaptein ved Søndenfjeldske gevorbne inf.-legt. 28/7 1762, majors karakter 28/i 1783 med ancien. fra 21/io 1774, samme dag ansat ved Vesterlehnske regt. som chef for iste Kristianssandske grenaderkompani. Ansat ved de trondhjemske grenaderkompanier u/s 1786, ved de bergenske grenaderkompanier 16/3 1787, deltog som chef for en grenaderbataljon i generalmajor grev Schmet-tows feltbrigade i toget mod Sverige 1788, chef for 2det2ÖI

gevorbne kompani af 2det Akerhusiske inf.-regt. 5/3 I79°» oberstløitnant ved sidstnævnte regt. 28/s s. år. Obersts karakter 29/12 l797- Tog afsked 23/i iSoi og fik dagene-ralmajors karakter samt 6oo rdr. i pension.

Chefen for Søndenfjeldske gev. inf.-regt., C. v. Lohen-schiold, skriver i sin konduitliste, dateret: Fredrikshald 20/i 1764: »Capitaine Frantz Wilhelm Thome, 34 Jahr alt, Vater: Major, Officier seit den 2ten Juli 1755, ist ein Officier von feinem Exterieur, von guter AuffLihrung, er halt seine Compagnie gut. Er ist von zweiten Bataillon

in Friederichsstadt und ich kenne ihn nicht genug, dass ich mehr von ihm sagen könnte.«

Anm. En broder af generalmajor F. W. Thome omtales af sin regimentschef, D. Eimhaus, under 25/2 1764 således; »Sec.-Lieut, (ved iste Smålehnske inf.-regt.) Jockum Mickael Thome, f. 1745 i Norge, flittig i sin Tieneste, anstændig Opførsel og Haab at blive habil.« —

T'honie, Johan Jacob, f. i Fredriksstad 16/i2 1784, † i Trondhjem 8/io 1871, 87 år g., søn af generalmajor F. W. Thome († 1812) og 2den hustru Christine Elisabeth, f. Brochmann. G. 21/s 1812 m. Mette Elisabeth Rummelhoff (f. 13/fi 1793, † i Trondhjem 27i2 1874, 82V2 år g.), datter af oberst Anton Jacob Rummelhoff († i Kr.nia nov. i839) Caroline Louise, f. v. Roepstorff. 7 børn. —

Blev 9 år g. elev af Den mathematiske skole i Kr.nia fra 13/4 1793 til 12/5 i 801, var da korporal ved 2det Akershusiske inf.-regt., Fænrik a la suite ved nævnte regt. 15/4 i80i, virkelig fænrik 19/e og sekondløitnant 25/9 s. år, premierløitnant ved Oplandske regt. 14/2 1806, derpå ansat ved Valderske skarpskytterbataljon.

Kaptein ved Oplandske regt., og chef for Vangske kompani 21/2 1812, ordonantsofficer hos kronprins Carl Johan 25/8 1815, kompanichef ved Norske jægerkorps 19/a2Ö2

i8i7, at regne fra 1818, r. Sv. o. 24/6 1819. Major og chef for 2 kompani af Norske jægerkorps s/i (ikke V7) 1822, oberstløitnant og chef for Valderske korps 16 4 1825, boede da på Nærløs i Lands præstegjæld, chef for Halling-dalske korps 31/3 1832, boede da på Tandberg på Ringerike, adjutant hos kongen 28/s s. år. Chef for Norske jægerkorps efter generalmajor Hegge 26/4 1838, militært medlem af højesteret 23,'s 1839, oberst 26/s 1840, repræsenterede kong Carl Johan ved statholder grev H. Wedel-Jarlsbergs bisættelse på Jarlsberg j6/io 1840.

Chef for Trondhjemske inf.-brigade og kommandant i Trondhjem 13/o 1841, generaladj utant 26/i 1843, generalmajor 8/]o 1850. Deltog i en leir på Størdalshalsen under kronprins Carl fra 2den til 22de august 1856, tog afsked 5/s 1857.—

Tobiesen, Peter, f. i Tvedt 28/s 1738, † i Kr.nia 5/n 1817, 80 år g., søn af lector theologiæ i Kristianssand, sognepræst til Tvedt, Claus Tobiesen († 14/9 175 O-

G. 16/n 1776 m. Elen Johanne Lund (f. 26/u 1756, † i Kr.sand 12/t 1846), datter af kjøbmand Ellert Jonassøn Lund i Farsund. 3 døtre.

Underofficer ved 2det Vesterlehnske regt. 1755, student 1756, privat dimitteret; tog senere theologisk embedseksamen. Sekondløitnant veddet samme regiment 9/a 17 premierløitnant 9/s 1761, virkelig premierløitnant u/n s. år, kaptein og kompanichef 4/s 1762, major 3k 1779, med ancien. fra 21/io 1774, premiermajor n/s 1786, deltog i toget mod Sverige 1788 som bataljonschef i daværende generalmajor J. J. Fastings feltbrigade. Chef for 3dje Listerske kompani 24/7 1789, oberstløitnant 31/V 1790 m. ancien. fra 28/s s. år. Ifølge kig. res. af 17/e 1791, blev han under vakancen i chefsposten tillagt 240 rdr. årlig samt 100 rdr. i reisepenge.263'

Kommandør for regimentet 23/9 1796 (i étaten for 1792 står: 17/6 i791)) oberst 29/i2 1797, interimskommandant i Kr.sand efter oberst Rick 2/s 1799, chef for regimentet 15/s 1801, generalmajor 10/e 1803, kommandant i Kr.sand 2410 1806, k. D. o. 28/i 1809. Efter at have tjent 56 år ved samme regt., tog han afsked 5/2 1811, erholdt 5/4 s. år 1300 rdr. i vartpenge. Han førte en god pen.

Chefen for 2det Vesterlehnske regt., oberst Vieregg, skriver i sin konduitliste, dateret Lister 17/s 1764 om daværende kaptein Tob iesen: »Er en dygtig og habil Officier, som med stor Fliid applicerer paa Kongens Tieneste og fører en god Conduite.« —

Todderud, Peder v., til Aker i Vang på Hedemarken, f. 16/7 1691, † i Vang 1772, begravet 3% s. år, 82 år g., søn af Gulbrand Alfsøn og hustru Berthe Johannesdatter på gården Todderud i Stange.

G. m. Maren Olsdatter († 1771, begravet i Vang 23/n s. år). Fader til oberst Barthold Henrik Todderud til Aker,

der var f. 1724, g. m. Ulrikke Charlotte v. Lowzow(i744 — 1816) og som døde 15/i 1805. —

Korporal ved det nat. drag.-regt. 15/s 1708, sergeant fra 29/s 1709 til 9/io 1715, da han blev adjutant ved Smålehnske inf.-regt., sekondløitnant i jan. 1716. Premierløitnant ved Laurvigske kompani af Smålehnske inf.-regt.'s reserve 31/i2 1716, kaptein Vs 1717, major 24/6 1719, general-adjutantløitnant hos generalløitnant B. H. v. Liitzow 24/V s. år, kompanichef ved iste Oplandske inf.-regt. 5/s x719, boede i Eidsvold fra 1720—27. Sekondmajor ved 2det Oplandske regt. 3% 1732, oberstløitnant ved samme regt. 13/i 1738, oberst 25/io 1749, chef for iste Oplandske regt. efter generalmajor Reichau 25/n 1750, generalmajor 2C/a264

1760, tog afsked 18/2 (18/3) 1764. Erholdt 400 rdr. i pension at regne fra x/i 1765,

Chefen for 2det Oplandske inf.-regt., oberst P. C. Rye, udtaler sig i sin konduitliste, dateret: Fielstad ved Kristiania den 31/i2 1738, i omtrent de samme ordelag, som generalmajor K. G. Sehested benytter 7 år senere.

Chefen for 3det Oplandske inf.-regt., K. G. Sehested, skriver i sin konduitliste, dateret: Kr.nia31/12 1745 således: »Obrist-Lieutenant Peder Todderud, høy af Statur og god Exterieur, opfører sig vel, godt Begreb, flittig, forestaar sin Charge med Flid og exactitude.«

Om sin søn, forannævnte oberst B. H. Todderud, skriver generalmajor Todderud d. 21/2 1764 følgende: »Er 41 Aar g., udnævnt til staaende Skiløber-Capitain d. 27/i 1753, har tient 29 Aar, er holden til Studeringer i Ungdommen, fører en temmelig god Pen og tegner vel, er af middelmaadig godt Begreb og Conduite, lægger sig med Fliid paa Application af Tieneste, til hvilken Ende han og var nedreist til det Kjøbenhavnske Campement, har tildels i Holsteen, men stedse fra Tilbagemarschen fra Mecklenburg exerceret Majors Chargen og forestaaet et Feldt-Compagnie fra 1758 til Retouren til Lægderne 1763, er af anstændig Opførsel og inclinerer ikke til nogen Slags onde Egenskaber.« —

Tritzschler, Hans Ernst v., til Hertmansgrin, f. 16.., † i Kr.nia 23 'e 1718, nedsat i Vor Frelsers kirkes kjælder 29/6, kl. 6 efterm., søn af en sachsisk godseier af adelig slægt-Eiede Tomb herregård i Smålehnene. G. m. 1) Margrethe Tønnesdatter Huitfeldt († 1683) fra Tronstad. 2) Anna Cathrine Toller († 1720), datter af assessor i over-hofretten Nils Toller og Kirsten Andersdatter, f. Tonsberg. Efter generalløitnant Tritzschlers død giftede hun sig med265'

oberst Joh. Henr. Garmann (f. 1665, † i Kr.nia 10/s 1748,. »83 Aar g.«). Den n/9 1700 havde han en søn til dåben-i Kristiania —

Stod som kaptein ved Vesterlehnske inf.-regt. og som oberstløitnant ved Smålehnske inf.-regt., blev oberst og chef for sidstnævnte regt. 1680, brigadier 27/4 1686, chef for Søndenfjeldske inf.-regt. efter oberst Christopher Bielke 15/r 1693, generalmajor 21/i 1696. Medlem af slotsloven på Akershus 1704, r. D. o. 30/4 s. år med symbolum: Getreu bis im Tode; generalløitnant 6/u 1708, fik »Inspection over den Nordenfjeldske malice Marts 1709.«

Ved vicestatholder Johan Vibes død d. 2% 1710, blev han kommanderende general i Norge, men blev allerede d. 22/ii s. år afsat af den nye statholder, general baron Løvendal, der mistænkte ham for at have svenske sympatier.

En bastion på Akershus, tæt ved gymnastikhuset, bærer endnu navnet »Tritzschler.« —

Trolle, Nils til Trollesholm og Gaunø, f. 19/i2 1599, † 2% 1667. G. m. Helle Rosenkrantz. —

Statholder og kommanderende general i Norge fra 1656, afreiste hertil fra Kjbhn. 9/7 s. år. Befalingsmand på Akershus fra 10/s 1658. Er opført under generalstaben. Havde 2 generalspersoner under sig: J. Bjelke søndenfjelds og J. Reichwein nordenfjelds.

Fik afsked' 28/3 1761 — at regne fra s. år — på grund af de forandringer, som kongen vilde gjøre på Akershus. Var r. E. allerede siden 25/n 1648. —

Tuchsen, Johan Frederik, f. 16 .., † 19/i2 17301 Bergen. G. m. Maria Olsdatter (eller Christensen) Meng, datter af kjøbmand på Fredrikshald Ole Christensen og Maren Nils-datter Meng, samt steddatter af amtmand Hans Nilsen

i Bergenhus amt. Før sit giftermål havde hun med statholder266

grev U. F. Gyldenløve havt en søn, den senere general grev W. v. Ulrichsdal, der altså blev generalmajor J. F. Tuchsens stedsøn. Sidstnævntes datter, Maria Elisabeth, blev 9/io 1720 g. m. chefen for 1 ste Bergenhusiske inf.-regt., oberst Gerhard Christopher Munthe († -9/e 1722). —

Oberst og kommandant i Bergen fra 8/9 1712 til sin død, generalmajor u/io 1728. Se »Haldensia« af M. Arnesen, Fredrikshald 1878.

Anm. Står ikke opført i de norske étater før 1712. —

Ulrichsdal, Wilhelm, greve v., f. i Norge 25/i 1692, † 27/s 1765, Uægte søn af hs. eks. statholder grev U. F. Gyldenløve og Maria Olsdatter Meng, datter af kjøbmand på Fredrikshald Ole Christensen og Marie Nilsdatter Meng, og steddatter af amtmand Hans Nilsen i Bergenhus amt. Hun blev senere g. m. generalmajor J. F. Tuchsen († 1730), der altså blev grev Ulrichsdals stedfader. G. 3% 1731 m. Susanne Catharina Erlund (27/7 1704—17/V 1747), datter af brevbryderen, étatsråd Chr. Erlund († 1759). Havde 12 børn, hvoraf 4 døtre overlevede ham; fra en af disse nedstammer familien Vagel, en anden af dem, Ulrikka Eleonore, blev g. m. generalløitnant R. W. Røme-ling († 1776). —

Blev 28 år g. oberstløitnant ved det gevorbne dragon-regt. (oprettet 1718), adlet 28/io 1726, oberst u/io 1729, -chef for 2det Smålehnske inf.-regt. 30,'s 1733, boede 1735 i Tønsberg, chef for: »Et hværvet Regiment til fods« (senere kaldet det Nordenfjeldske gevorbne inf.-regt.) 14,3 1740, generalmajor 15/6 1742, r. D. o. 28/io 1749 med symbolum: Pius etre que paraitre. Kommandant i Fredriksstad 12/io 1754til29/ö 1765, generalløitnant 31/3 175^kommanderende general i Norge i ledigheden efter general Arnoldt fra 24 12 1758 til 14/3 i 759 og i ledigheden efter general Gruner267

fra 18/2 1763 til 4/4 1764, fra hvilken dag krigsdirektoriet havde den høieste militære myndighed i landet. (Dets første medlemmer var general grev Waldemar v. Schmet-tow, generalmajor P. Deichmann og generalauditør Leng-nick). General 6/io 1760. Tog afsked 29/5 1765, 3 måneder før sin død.

Chefen for det gevorbne dragon-regt., Joh. Wilh. v. Ötken skriver i sin konduitliste, dateret: Kr.nia 12/i 1731 : »Obrister Wilh. v. Ulrichsdal. »En habil, applicabel, accurat Officier, holder et got Companie.«

7 år senere, 1738, da han var chef for 2det Smålehnske regt., anfører han om sig selv. »Fra Ungdommen af appliceret sig paa Fortificationen og bliver ved at øve sig udj samme nødvendige science.«

Se B. Moe, I. s. 212 og II. s. 149. —

Urne, Christopher Knutson, til Aasmark i Lolland, f. i okt. 1593, † 27/ä 1663. G. m. Sophie Hansdatter Lindenow.

Statholder og høistbefalende i Norge fra 1629 til 42, befalingsmand på Akershus. Var en af kommissarierne ved fredsunderhandlingen i Brømsebro 1645, blev 1646 Danmarks riges kantsier. R. af Elefanten allerede 5/10 1634.

Se Moe II. s. 179, »Norske Stiftelser III., s. 199 og Saml. til Norske Folks Spr. og Hist. III., s. 187, noten.—

Vauvert, Louis de, f. 16.., † efter 1744. —

Major ved 2det Trondhjemske regt. 3/n 1710» oberstløitnant ved samme regt. 24,'i2 1717, oberst og chef for 2det Akershusiske inf.-regt. efter Hartvig Huitfeldt 9/ö 1729, generalmajor tilfods 2/s 1740, tog afsked 1743.

Vibe, Johan, f. i Brabandt 164., † på sin eiendom Hlade ved Trondhjem torsdag 22/2 1710, begravet i domkirken,268

uægte søn af den af kong Ludvig d. 13de i 1634 adlede danske resident, senere rentemester og befalingsmand over Trondhjems len, Peder Vibe fra Jylland († 1658) og en fransk dame. Han blev af kong Christian d. 5te lyst i kuld og kjøn samt adlet 1671. Var benådet med

Strind og Selbo kongetiende.

G. 1) m. Johanne Marie Sandrart fra Holland, blev skilt fra hende 5/e 1680. 1 datter. Den hollandske gesant gjorde d. ls/26 septr. 1685 hos kongen fordring på, »at Vibe skulde drage Forsorg hende.«

2) 23/i 1683 m. Margrethe Marie Gaarmann (f. i Kr.nia 27/6 1663, † i Trondhjem 8/i 1690). Havde 2 sønner, kaptein Christian Vibe og oberstløitnant Ulrik Vibe, der begge faldt i Brabant, og 6 døtre, hvoraf den ene, Margrethe, der levede endnu i 1653, var S- m- oberst O. F. v. d. Osten og blev moder til de 3 generalspersoner v. d. Osten, nemlig: Norsk generalmajor J. V. v. d. Osten (1708—1800), dansk generalløitnant J. F. v. d. Osten (1717—96) og dansk generalmajor C. U. v. d. Osten (1724—17..). Døtrene stiftede 6/ø 1739 legatet: »Johan Vibes Capital for Fattige i Trondhjem.« —

I sin ungdom var han søkaptein i hollandsk tjeneste, kom derefter i dansk tjeneste og benævnes i sit adelsbrev af 25/ö 1671 for »Oberst og Chef for Oplandske Regiment til Fods.«

Den 13/8 1676 fik han kommando over en eskadre, der skulde understøtte U. F. Gyldenløves planer mod Gøteborg. Kom tilbage til Kjøbenhavn i november s. år efter at have gjort fienden adskillig afbræk.

Tog del 1 Gyldenløvefeiden, førte 1677 regimentet i Bahus i Løvenhjelms korps. Kort før dette tog sårede obersterne Vibe og Iddekinge hinanden i en duel, foranle-269

diget ved en disput om hvilket af de dem betroede regimenter var det bedste! Angreb i februar 1679 Eda skanse, men blev tilbageslået. Chef for marineregimentet 1682 til nov. 1683.

Generalmajor 9/12 1682. Ankom til Trondhjem for »at kommandere Militsen nordenfjelds« d. 12/2 1683. Den 19/'fi 1685 gav han Christian d. 5te høitidelig salut på Dovrefjeld. R. D. o. 18'u 1693 med valgsprog: Fidele et reconnaissant, generalløitnant 23/u 1700, kommandant i Trondhjem fra 29/i til mai 1707, tillige kommanderende general nordentjelds.

Da Trondhjem brændte 1708, »overtog han baade den militære og den civile Ledelse i Byen.«

Vicestatholder i Norge og stiftbefalingsmand over Akershus stift fra 2% 1708 til 22/2 1710. Geheimeråd.

Se oberstløitnant D. Schnitlers: Det første Aarhundrede af den Norske Hærs Hist., Kr.nia 1874, s. 77 og 78.

Se genealogisk og biografisk Arkiv, Kjbhn. 1840—49, s. 86—88. —

Wackenitz, August Friederich v., f. i Pommern 2c/4 1726, † i Kr.nia 16/i2 1808, søn af svensk oberstløitnant C. Ph. v. Wackenitz til Boltenhagen og Kisow og Charlotte, f. v. Oertsen.

G. 1) 1758 m. Charlotte Amalie v. Grambow (f. i Kjbhn. 28/2 1735, † i Trondhjem 19/s 1771). 2) 5/g 1775 m. Marie Elisabeth v. Adler (f. ls/e 1740, † i Kr.nia 26 9 1811), datter af geheimeråd, stiftamtmand Frederik v. Adler og Anna Beata, f. v. Rosenkrantz. De havde kun i barn, Annette Beate (1779—1855), der blev g. m. Nils Anker d. yngre på Fredrikshald og blev mormoder til fhv. svensk statsråd, baron J. Gustaf N. S. Åkerhjelm til Margrethelund (f. 1833). —2JO

Blev 14 år g. kadet i Kjbhn. 1740, fænrik 29/s 1744, gik

derpå i hessen-casselsk tjeneste og deltog i felttogene i Bra-

Ä

bandt, Skotland og Holland helt til 1750, tog afsked 25/4 s. år.

Dansk kaptein 31/io 175°. fløiadjutant hos kongen og major ved det Delmenhorstske gevorbne inf.-regt. 22/u 1758, chef for en grenaderbataljon 25/3 1761, major ved prins Frederiks regt. 13]o 1762, atter ansat ved det Delmenhorstske regt. bH 1766, oberstløitnant 6/e 1767 og detacheret til Trondhjem.

Kommandør for Søndenfjeldske inf.-regiments iste bataljon 4 9 1772, oberstløitnant ved det Holstenske inf.-regt.

25/s 1773.

Oberst og generalkrigskommissær i Norge 3/6 1773 og samme dato 3dje deputeret i generalitetskollegiet,

kammerherre 21/io 1774, naturaliseret i den danske adelstand 1777, generalmajor l3/s 1783, iste medlem af feltkommissariatet 22/s 1788. Fratrådte som generalkrigskommissær og blev 12/6 (ifølge kalenderen for 1801: 23/io) 1789: i ste deputeret i generalitetskollegiet.

R. D. o. 3V7 1790 med symbolum : »Recht zu thun ohne Scheu,« generalløitnant 31/7 1795, general 22/2 1808.

Statsråd M. G. Rosenkrantz skildrer general v. Wacke-nitz som en udmærket embedsmand.

Chefen for h. k. h. arveprins Frederiks regiment, M. E. v. Fircks, skriver i sin konduitliste, dateret: Helsingør 7/i 1764: »Flügel-Adjutant und Major im Regiment August Friederi ch v. Wackenitz. Von Pommersche (sic), adelicher Familie, ein tiichtiger und habiler Officier, der auswärtig in Hessen gedient, iiber dem ein Bataillon Grenaders alihier commandirt und das Glück hat von Eur. Excellenze persöhnlich gekannt zu sein.«

Se B. Moe I. s. 462—65. —2JI

Wartenberg, Johan (Hans) Joachim, f. i Priegnitz i Markbrandenburg 16 . ., † 23/io 1751 i Kristianssand, hvor han d. 1611 s. år »blev nedsatt i Kirken under Capitulet.« (Ingen alder anført). Ugift. —

Oberst 25 2 1733, kommandant i Kristianssand efter oberst Claudius de Place fra 3/3 1734 til sin død; generalmajor tilfods V2 1747. —

Wedel-Jarlsberg-Evenburg1, Erhard, baron af Even-burg og Nesse i Ostfriesland, f. 26/n 1668, † i Evenburg 24/7 1740, søn af feltmarschal, grev G. W. Wedel-Jarlsberg († 1717) og Maria, f. baronesse v. Ehrentreiter († 1702). G. 21/io 1703 m. Maria Juliane, grevinde Freytag (f. ^2 1684, † 2/io 1727). Havde 5 børn. Hans 2den søn, Anton Frantz' efterkommere, blev i 1776 udnævnte til preussiske grever af Wedel-Gödens-Evenburg, og har som sådanne sæde i herrehuset i Berlin. Hans 3dje søn, baron Erhard Wedel (f. 22/7 1710, † 1786) var i 1737 dansk ritmester, senere dansk minister ved det franske hof, han afsluttede traktaten med Genua 13/3 1756, var overkammerherre hos dronning Caroline Mathilde, dansk generalløitnant i kavalleriet og ridder af Elefanten; g. 1743 m. Christiane Sophie, grevinde Frys, og blev 13/é s. år greve til Frysenborg med navnet Wedel-Frys. Da han døde børnløs, idet hans eneste datter døde før ham, gik Frysenborg over til hans hustrus søster og 1799 til den Juel-Windske familie.— Var i sin ungdom i fransk krigstjeneste. 25 år g. blev han oberst og chef for Oldenburgske inf.-regt. fra 1693 til 1701, var i 1695, 27 år g., chef for et dansk troppekorps, som fra Danmark sendtes til Ungarn til hjælp for keiseren mod tyrkerne; var oberst for dronningens livgarde fra 1702 til 1708, blev brigadier 1703, overkommandant i Oldenburg og Delmenhorst s. år, generalmajor tilfods-272

9,i 1708, chef for iste danske inf.-regt. fra 1708 til 1709, overtog sidstnævnte år kommandoen over et dansk-norsk hjælpekorps på 6000 mand i Ungarn og førte korpset hjem.

Generalløitnant 15/-± 1711, deltog i beleiringen og indtagelsen af Stade 5/a 1712. R. D. o. 26/i s. år med sym-bolum: Ily a Force en la Foi et en la Jnstice. Deltog i beleiringen af Stralsund 1715. General 7/i 1716. Geheimeråd 7/2 s. år. General en chef for den norske feltarmé 10/i (ifølge Vaupell: 25i) 1716. Kom dog på grund af sygdom ikke til Norge før 27/i 1717. Misfornøiet med, at der ikke sendtes løn til tropperne og med at hans planer til at sætte arméen og fæstningerne i mere kampdygtig stand ikke bifaldtes, tog han afsked 30,ä 1718, forlod landet og bosatte sig på sit slot Evenburg. —

Wedel-Jarlsberg, Ferdinand Carl Maria,, baron af, f. i Neapel 1781, † i »fideikommisgården« i Kristiania lc/4 1857, bisat i gravkapellet på Jarlsberg, var søn af den 4de besidder af Jarlsberg, nemlig dansk gesant grev Fr. Anton Wedel-J. (f. 26/e 1748, † i Wien 7/4 1811) og Catharina, f. v. Storm f(f. ö/n 1756, † 12/4 1802), var broder til Norges statholder, grev J. C. Herm. Wedel-J. (1779—1840). G. 16/u 1805 m. Juliane Wilhelmine v. Benzon (f. i Stavanger 15/ii 1783, † i Kristiania 24/io 1853), datter af kammerherre, stiftamtmand Fritz v. B. til Chri-stiansdal på Fyen og Juliane, f. com'tesse Wedel-J. Havde 4 sønner og i datter. —

Blot 9 år g. blev han 19/v 1790 kornet ved garden tilhest, sekondløitnant 261 1792, men var fremdeles i sine forældres hus i London, hvorfra han 1799 tilligemed sin •ovennævnte broder måtte flygte på grund af faderens273'

strenghed. Over Norge korn han til Kjøbenhavn, hvor han begyndte sin tjeneste ved garden tilhest. Blev premierløitnant 28/i 1801, ritmester 28/i 1804, deltog i Kjøbenhavns forsvar mod de engelske 1807, benyttedes da tillige som parlamentær og tolk. Tog afsked fra dansk tjeneste 6/ö 1814.

Den 26/n 1814 blev han major i det norske kavalleri, hofmarschal og chef for kong Carl d. I3des norske hof, d. 28/ii s. år adjutant hos kronprins Carl Johan, blev r. Sv. o.

27/7

1816, oberstløitnant og chef for Akershusiske ridende jægerkorps fra Vi 1818, oberst 7/g s. år, erholdt Sværdordenen i diamanter s. dato, kommandant på Akershus fra 18/s 1819 til 2Si2 1833. Håndhævede med kraft disciplinen i fæstningens straffeanstalt. Generaladjutant V7 1823, chef for kavalleribrigaden, generalmajor og iste adjutant hos kong Carl Johan 16/9 1835, m. Sv. k. v. a. iste kl. 1822, første hofmarschal 2*/e 1828, k. Sv. o. 28/i 1833, generalløitnant 16/io 1833 med anciennitet fra xji s. år, stkrs. Sv. o. 7/9 1835, kommanderende general over den norske armé ifølge regjeringsbeslutning af 2/6 (ikke ®6) 1836, kongelig udnævnt 23/6 s. år, fungerede som sådan i 14 år, general og chef for kongens adjutants- og ordonants-officerskorps 26/i 1839, øverstekammerherre 23/s s. år, sera-fimerridder 2®/2 1843, sendtes 21 k 1844 som overordentlig gesant til keiser Nicolaus d. iste i anledning af tronskiftet, chef for kong Oscar d. istes norske hofétat 24/5 1844, stkrs. St. O. o. 21/8 1847.

Var medlem af flere kongelige kommissioner og af bestyrelsen for Kristiania sparebank. Var i 11 år, fra septbr. 1840 til 1/9 1851, formand i direktionen for Kristiania teater. Tog afsked fra sine militære stillinger 3/9 1850, blev tilkjendegivet kongens nådigste tilfredshed med

C. J. Anker: 330 generalspersoner. IS274'

sin lange og tro tjeneste, hvorhos han tildeltes medaljen for borgerdåd i guld. Stod som hofchef til sin død.

Se hans: >Liv og Personlighed« af C. J. Anker, særtryk af »Ny illustreret Tidende« for nov. og dec, 1883, Kristiania 1884, 84 s. oktav. —

Wedel-Jarlsberg", Frederik Christian Otto, greve af, var den 3dje besidder af Jarlsberg, f. u/io 1718, † 18/n 1776 på Søndergaard i Jylland, søn af generalmajor grev Fr. Ant. Wedel-J. († 1738) og Louise, f. v. Råben († 1736). Var herre til Glorup, Dronninglund og Søndergaard. G. 1743 m. Sophie Riborg Amalie v. Huitfeldt (f. 20/io 1723, † 17/e 1776), datter af general H. v. Huitfeldt til Hafslund († 1748) og Karen, f. Werenskjold. 5 børn, deriblandt minister Fred. Ant. Wedel-J. (f. 2ö/6 1748, † 1U 1811) og dansk kavallerioberst, kammerherre Hartvig Fr. Wedel-J. (f. u/6 1749, † ugift 18/2 1805). —

Blev 21 år g. kaptein og kompanichef ved det norske gevorbne inf.-regt. 19/6 1739, majors grad s. dato, var ikke oberstløitnant, blev 28 år g. oberst og chef for 2det Smålehnske inf.-regt. fra 10/i 1746 til 2% (ikke 3%) 1746, da han blev chef for Søndenfjeldske gevorbne inf.-regt. Generalmajor tilfods 19/6 1755, r. D. o. sl/3 1759 med samme symbolum som grev G. W. Wedel-J., virkelig generalmajor 24/9 1763, generalløitnant 8/i2 1763, r. Vunion parfaite 29/i 1767, general 2i/io 1774, kammerherre. Han tog sig af Jarlsberg sølvholdige blyværks drift, men måtte for at afbetale værkets gjæld sælge det meste af det kirkegods, der tillå det grevelige len, hvortil kongen gav ham tilladelse trods hans broders protest. Plan ombyggede palæet på Jarlsberg hovedgård.

Chefen for det norske gevorbne inf.-regt., Jobst275'

Conrad v. Rømeling. skriver i sin konduitliste, dateret: Kristiania 8 januar 1746:

»Major Fri ed erTch Chr. Otto, greve af Wedel-Jarlsberg, høy af Statur, inclinerer til ingen u-dyd, har temmelig got Begreb, naar han vil applicere sig. Som hans Omstænder (sic) i Grevskab!,Er endnu i uorden, holder han sig lige meget der op som ved Regimentet. Kunde vel forestaae en Obrist-Lieutenants Charge. Har en Idé af ald Slags Videnskaber.« —

Wedel-Jarlsberg, Gustaf Wilhelm, den første greve og besidder af grevskabet Jarlsberg, f. i Königsberg 24/6

1641, »Den store kurfyrste« stod fadder til ham; han døde på slottet i Oldenburg 21/i2 1717. I den danske feltétat for 1703 kaldes han: Greve af Jarildsberg og Friherre af Wedel. 1665 blev han friherre til baroniet Evenburg i Ostfriesland og arveherre til Spiegel, Reedz og Nørenberg i Neumark-Brandenburg. Hans forfædre levede i Pomern, og skal familiens stamfader være bleven slået til ridder i det 8de århundrede af keiser Carl d. store.

Hans fader var den lærde og kjække Georg Ernst v. Wedell (1597—16/9 1661), der var kavallerioberst i Gustaf d. 2den Adolfs tjeneste og senere svensk generalmajor (hanbar navnet: vovehalsen) og Anna, f. Ahlefeldt († 1660). G. 12/6 1665 m. Maria, baronesse v. Ehrentreiter til Even" burg (f. 31/3 1633, † 25/io 1702). Havde 5 børn, hvoriblandt general baron Erhard Wedel-Jarlsberg-Evenburg († 1740). — Gik tidlig i udenlandsk krigstjeneste som frivillig og viste stor tapperhed i krigen mod tyrkerne i Ungarn 1663—64. I det blodige slag ved Raab d. 1/8 1664 var han ansat i den store kurfyrstes troppekontingent og udmærkede sig ved glimrende tapperhed. 24 år g. blev han

1665 ansat i den krigerske fyrstbiskop af Münster, Bern.

18«2 y6

hard v. Galens tjeneste, deltog i dette og i det følgende års felttog i Holland indtil freden i Cleve I8/4 1666. Deltog som generalmajor og brigadechef i felttoget i Holland som Frankriges bundsforvandt i 1672 og 73 til 22/4 1674 med Turenne. I 1674 og 75 fægtede han mod Turenne^ nemlig som brigadechef i det Köln-Münsterske korps under generalløitnant v. Post. Ved dennes død blev han i slutningen af 1674 anfører for korpset og fægtede seqere mod den svenske hær, der under feltmarschal grev Horn stod i omegnen af Bremen. Indtog fæstningen Buxtehude d. 16/io 1675 deltog i beleiringen af Stade, indtil denne fæstning overgav sig 12/s 1676. Blev ved denne leilighed generalløitnant. Gik i april 1678 ifølge overenskomst mellem fyrstbiskoppen af Miinster og Christian d. 5te med 11000 mand i dansk tjeneste, indtog Helsingborg, fik efter general Arensdorff kommandoen over den danske armé som general en chef og udnævntes 7/s s. år til feltmarschal-løitnant. Var chef for det Wedelske regt., der kom til Danmark med det Münsterske hjælpekorps 1678 og som d. 1/n 1679 indlemmedes i det 4de Jydske inf.-regt. under navn af Det jydske Wedelske inf.-regt. Var chef for sidstnævnte regt. fra 26/io 1679 ^ 1682.

Blev chef for krigsdepartementet 1679 og blev samtidigt med admiral Niels Juel ridder af Elefantordenen u/3 s. år. Han tog til symbolum: Recte faciendo neminem timeas (gjør ret og frygt ingen), hvilket fremdeles er den Wedel-Jarlsbergske families valgsprog.

Den 12/9 1683 kjøbte han af grev U. F. Gyldenløve størsteparten af det jordegods, der havde tilhørt grev P. Griffenfeldt, nemlig Tønsberg grevskab. Blev 3/i 1684 lensgreve til Jarlsberg, der ifølge erektionspatentet skal gå i arv i hans mandlige og kvindelige æt. Den nuværende2 77

besidder, grev P. A. Wedel-J. (f. 7/s 1809), stkrs. W. o., er en sønnesøns sønnesøns sønnesøn af grev Gustaf Wilhelm.

Blev feltmarschal 31/s 1687, attacheredes hertug Adolf af Pløn 1689, statholder i Oldenburg og Delmenhorst 2/7 1692, men beholdt sin stilling i den norske armé. Havde 1693 atter kommandoen i Holsten og indtog efter 6 ugers forløb fæstningen Ratzeburg d. 29/4 1693. I Norge stod han direkte under U. F. Gyldenløve, men da denne efter Christian d. 5tes dødd. 25/s 1699 nedlagde sine embeder, blev Wedel til sin død chef over alle tropper i Norge med en årlig gage af 10000 rdr., der imidlertid aldrig blev hverken ham eller hans arvinger udbetalt. Han indlagde sig hurtigt store fortjenester af den norske armé, der i hans tid stod høiere end før i retning af disciplin, fædrelandskærlighed og brugbarhed. Han anlagde også skanser landet rundt. Den 11 1699 blev han kommandant i Oldenburg, hvor han i regelen boede de sidste 17 år af sit liv. Da den danske enkedronning fra 1711 til 13 opholdt sig i denne by, forærede hun feltmarschallen en guldkårde og en kostbar stok.

Han var gjennem sit hele liv en gudfrygtig mand.

Se: B. Moe, II, s. 194 og ff. I det danske geheime-arkiv findes den såkaldte: »Feltmarschal Grev Wedels Samling«, der omfatter endel protokoller og mange pakker dokumenter, hvis indhold vedrører Norge og som

giver et kraftigt vidnesbyrd om hans overlegne dygtighed og mangesidige virksomhed. -—

Weinmann, Hans Jørgen, f. 16 . ., † 1759. Oberst og chef for Fyenske nat. inf.-regt. 25/3 1715, tog afsked 13/s i725» fik samme dag generalmajors karakter.

Udnævntes påny til virkelig generalmajor samt til kommandant på Bergenhus 22/i 1731. Fungerede som278'

kommandant til sin død. Generalløitnant 1/io 1746, r. D. o. V9 1747 med symbolum: Audaces fortuna juvat. General 31/5 1755- —

Wergeland, Harald Nicolai Storm, f. i Bergen 27/ö 1814, søn af skibsfører Gert Christian Storm (1780—1835) og Ingeborg Birgitte, f. Wergeland (1763—1850), adoptivsøn af sin morbroder, provst i Eidsvold, Nicolai Wergeland (f. 9/u 1780, † 25/s 1848), fætter til digteren Henrik Wergeland (1808—45). G. 13/io 1841 m. Anne Sophie Schøyen (f. 2/2 1816, † Vs 1872). 5 børn, hvoraf kun 1 søn nu lever. —

Kadet 9/i 1826, elev af høiskolen fra 7/i 1834 til 14/2 1837, sekondløitnant ved Bergenhusiske gevorbne musketer-korps' iste kompani 3l/7 1831, surnumerær sekondløitnant i artilleribrigaden 1834, virkelig sekondløitnant 25/io 1837, arbeidede i opmålingens tjeneste fra 1840—45, premierløitnant 28/6 1842. R. russ. St. A. o. okt. 1846, udgav 1847 og 1851 sammen med J. Waligorsky det første større veikart over Norge. Kaptein i artilleribrigadens stab 2% 1849, lærer på krigsskolen i artilleri fra 29/3 1849 til 3/i2 1850, lærer på høiskolen i mekanik 'og artilleri 1849 til 51. Adjutant hos kong Oscar d. iste 22/4 1850, adjoint i generalstaben 20/i 1851, oberstløitnant i generalstaben 13/s 1852. Studerede 1853 telegrafvæsenet i Berlin og Hamburg og var s. år beordret i en leir i Satory og i St. Omer i Frankrige. R, Sv. o. 4/6 1853. Ekstraordinær statsråd under kongens sygdom 1855. R. St. O. o. 21/8 s. år, oberst, chef for Kristianssandske inf.-brigade og kommandant i Kristianssand 21/i 1856, chef for generalstaben u/n 1857, — fungerede som sådan fra c/s s. år, — k. Sv. o. VV 1858, generalmajor 28/i 1859, deltog i en leir ved Flensborg i septbr, s. år. K. D. o. 21/9279'

1859. K. St. O. o. ®/8 s. år. Statsråd, chef for armédepartementet og øverste befalingsmand over arméen i h. m. kongens fravær 28/g 1860. M. Sv. k. v. a. nov. 1860, stkrs. Sv. o. V9 1862, tog afsked som statsråd og høistbefalende 3/4 1868, chef for 2den Akershusiske inf.-brigade og stkrs. St. O. o. s. dato, kommandant på Akershus 6/6 s. år, stkrs. D. o. 18/4 1871, r. Carl XIII's orden 8/n s. år, reiste fra 25/9—12/ii 1872 som overordentlig gesant til keiser Frantz Joseph I. af Østerrig, kong Ludvig II. af Bayern og kong Victor I. Emanuel af Italien for at notificere det d. 18/9 hos os stedfundne tronskifte. Erholdt storkorset af den østerrigske leopoldsorden, den bayerske kronorden og den italienske mauritiusorden s. år. Var medlem af interimsregjeringen under h. m. kongens udenlandsreise i 1875, generalløitnant 6/s s. år, generalfelttøimester og chef for artilleribrigaden 7/2 Er bleven benyttet til mang-

foldige tillidshværv: Var førstekommissær ved grænserydningen mellem Norge og Rusland 1846, medlem af spidskuglekommissionen 1848, redaktør af Norsk mil. tidsskrift i flere år fra 1848, medlem af en række kommissioner om arméens organisation fra 1852—57, var formand i en kommission for anlæg af telegrafer, var medlem i 2 kommissioner angående Akershus fæstnings fremtidige betydning, af underofficerskommissionen, af en unionel for-svarskommission og af en unionel infanterieksercerregle-mentskommission. Siden 1871 har han været formand i Norsk jæger- og fiskerforening.

Se Illustreret Nyhedsblad 1860, no. 42, og Almuevennen 1873, no. 13. På sidstnævnte sted siges bl. a. om ham, »at han er en djærv og grei Karakter, som foragter Omveie og ikke kjender til Mistænksomhed, og at han altid har havt Mod til at handle efter sin Overbevisning280

uanseet Modstand og Bedømmelse, og at han er en mild og vennefast Personlighed, hvis største Glæde er at glæde Andre.« —

Wergeland, Joseph Frantz Oscar, f. 17/n (ikke 17/io, som anført i krigsskolens stambog) 1815, søn af provst Nicolai W. i Eidsvold (f. 9/n 1780, † 25/3 1848) og Alethe Dorothea, f. Thaulow (f. i0/i2 1780, † u/s 1743), altså broder til digteren Henrik Wergeland (f. 1808, † 1845) og til forfatterinden, fru Camilla Collett (f. 23/i 1813). — G. 1) 1843 111 • stiftamtmand Sems datter Alette Cathrine (f. u/i2 1824, † 5/i 1853), 3 døtre. 2) 3/9 1859 m.

skibsreder Hagemanns datter, Caroline Cecilie Adelaide (f. 2/ii 1841, † 4/i 1874), 2 børn. —

Kadet 9/i 1826, sekondløitnant i 2den brigade 24/g 1834 med anciennitet fra 3% 1834, brigadeadjoint fra V» 1839—Ve1840, premierløitnant ved 2det kompani af Norske jægerkorps 6/& 1840, ordonantsofficer hos kong Carl Johan 1840—8/s 1844, ansat i generalstaben 21/&

1839, kaptein i armeen 1/i 1853, kornpanichef ved Halling-dalske musketerkorps 23/6 1854, oberstløitnant og chef for Thelemarske korps 25/2 1857, r. Sv. o. V7 1858, chef for Kristianssandske gevorbne musketerkorps 9/3 1859, r. St. O. o. V8 1861, chef for brigadens depotafdeling og næstkommanderende i brigaden Vi 1867, oberst og chef for Kristianssandske brigade samt kommandant i Kristians-sand 2/s 1868, k.1 Sv. o. 7/9 1875, k-X St. O. o. 21/i 1879, generalmajor 28/i 1880, storofficer af den italienske Kr. o. 1883.

Deltog i rekognosceringsøvelser i Skaraborgs Ian sommeren 1835, lærer ved krigsskolen i tegning m. m. 1/i

1840, i landmåling Vi 1844, hvilke poster han indehavde til 1852, undersøgte den påtænkte jernbanelinje fra Kri-
281

stiania til Eidsvold 1847, var sysselsat med gravering af amtskarter fra 1843—48, deltog som brigadeadjutant i leiren i Skåne fra '22/e til 15/9 1848. Gjorde tjeneste ved Norske jaegerkorps i Slesvig Ira 15/s 1849 til u/e 1850, oprr.ålte i den tid Flensborg med omegn. Var sidstnævnte år i 2 måneder rgarnisonsadjutant i Apenrade. Deltog i skydeøvelser ved Stockholm 1851. Tildeltes en medalje for kartgravure fra udstillingen i New-York 1853. Foretog en militær-videnskabelig reise i udlandet på 1 år, fra juni 1853, deltog bl. a. i en leir ved Olmütz. Udførte en ^trigonometrisk opmåling af Rcmerike i 1855 og 56. Deltog i en leir ved Axwalla 1858. Medlem af en kongelig kommission til plan for undervisning ved infanteriets garnisonerende afdelinger 1867 og af en kongelig kommission til ordning af den påbudte eksamen i gene-ralstabsfag.

Chef for felttjenesteøvelserne på Jæderen i juli og chef for korpset B. under manøvrerne i Sande i august

1882.

Overvar med stipendium de italienske høstmanøvrer

1883.

Generalmajor Wergeland har store fortjenester af undervisningsvæsenet inden sin brigade og af Kristians-sands bys og omegns — navnlig Ravnedalens — beplant-ning og forskjønnelse.

Se »Underofficersbladet« for iste juli 1884 om generalmajorens 50-års jubilæum samt Langes Forfatterlexikon. —

Wetlesen, Hans Jørgen, f. på Hornæs i Skjeberg 30/8 (ifølge krigsskolens stambog: 29/s) 1775, † 9/u 1844, søn af overtoldbetjent i Fredriksstad, Jacob Wetlesen (f. 27/9 I?26, † 1813) og 2den hustru, Marthe Regine, f. Gløer-
282

sen (f. 1745, † 5/5 1813). G. 1809 m. general Hesselbergs datter, Beate († 1836). 9 børn. —

Elev af det »Norske militære Institut« fra V7 1794 til 31/5 1798. Aret før han dimitteredes, fik han følgende testimonium: »Besidder en ædel Tænkemaade og fornuftig Ambition«, undertegnet af Hesselberg, Hegermann og Prydz. Ved ^sin afgang tildeltes han medaljen for »Dyd og Flittighed«.

Repetent ved institutet fra 31/s 1798 til Vö 1800, imidlertid stod han som fænrik å la suite ved iste Akershusiske regt. helt siden 9/io 1795. Blev dessinatør og fænrik ved ingeniørkorpset 13Ar 1800, sekondløitnant 3/s 1802, ansat ved et strandbatteri i Kjøbenhavn 22/i 1804.

Var i flere år landmåler på Island. Trigonometrist i Norge 1807, ansat i Bergen 1808, kaptein 23/i2 s. år, storthingsmand fra Bergen 1815, major i arméen 5/9 1816, ansat i ingeniørbrigaden at regne fra Vi 1818,'r. Sv. o.

1819, oberstløitnant i arméen u/io 1825, samtidigt ansat i Horten og i Laurvig, oberstløitnant i ingeniørbrigaden 3/8 1832; oberst og chef for brigaden 22/V 1833, general-adjutant 27/s 1834, generalmajor 2/3 1837, k. Sv. o.

26/i 1839, militært medlem af høiesteret 1839 og 40. —

Widing, Johan Pohlmann, f. i Kristiania 13/9 1761, døbt 2% s. år, † sammesteds % 1833, 71 år g., søn af stabssekretær og bureauchef ved det norske generalstabs-kollegium, fChristian Tuchsen Widing (f. omtr. 1729, † i Kristiania 5/n 1782) og Marthe, f. Pohlmann (f. 1735, † aug. 1813). Ugift. —

14 år g. korporal ved 2det Oplandske nationale inf.-regt. Vi 1775, forsat til Nordenfjeldske gevorbne inf.-regt. 27/n 1780, elev af den mathematiske skole i Kristiania 27/5 1776, sekondløitnant ved det Nordenfjeldske regt. u/s283

1781, virkelig sekondløitnant u/s 1786, regimentsadjutant i 13 af sine 18 løitnantsår, var i denne egenskab med i toget mod Sverige 1788, premierløitnant 1789, kapteins karakter 25/i 1799, chef for Akerske kompani 16/5 1800, kommanderede 1808 en betydelig forpostkjæde langs den svenske grænse, majors karakter 24/ä 1809, r. D. o. 28/i s. år, senere bataljonschef i regimentet.

Oberstløitnant og chef for Smålehnske musketerkorps fra Vi 1818, oberst 25/s 1821, generaladjutant 24/e 1828, tog afsked 22/4 1829.

Se hans autobiografi af 27/6 1811 i Norsk mil. tidsskrift for 1882, 12te hefte.

Anm. Hans broder, oberstløitnant Herman W id in g, (f. 1776, † 1860), var pladsmajor og underkommandant på Akershus, medens general baron F. C. Wedel-Jarlsberg var kommandant ; han tog sin afsked 1833 i anledning af en straffanges afstraffelse og død. —

Willarst, Abraham Christian, f. 17.., † efter 1765. Som oberstløitnant med ancien. fra 4/ß 1740 udnævnt til kommandant i Trondhjem x% 1753. oberst 16/s 1753 med ancien. fra 28/io 1749. Generalmajor 16/io 1660 Tog afsked 1765.—

Wilster, Carl v., f. i Gluckstadt 10/ii 1698, † i Kristiania 16/7 1776, søn af oberstløitnant og felttøimester J. J. Wilster, altså broder til generalmajor P. J. Wilster. G. i) m. Christine Henrica v. Amthor, 9 børn. 2) i Kr.nia 10/9 1764 m. justitsråd Paul Vogts enke, Karen, f. Holter. Naturaliseret som dansk adelsmand 31/io 1755. —

Oberst og chef for 2det Søndenfjeldske nat. dragon-regt. 13/5 1761 (til 1765), boede på Moss, generalmajor 2% 1762, førte s. år den norske kavallerifeltbrigade i Mecklenburg. Medlem af krigsdirektoriet 31/7 1765, boede i Kristianssand, generalløitnant af kavalleriet 3/6 1773, r. D. o.284

29/9 1774 med symbolum: Recte faciendo neminem timeas, kommandant i Fredriksstad 27/5 1776, men overtog neppe posten, da han døde i Kr.nia 6 uger efter. —

Wilster, Peter Jacob, f. omtrent 1660, † i Hamburg 1725, søn af oberstløitnant og felttøimester Johan Jacob Wilster fra Holsten. G. 29/i2 1684 m. Marie Sophie Braunmann (f. i Kr.nia 11/n 1662, † sammesteds 1744 nat til 9/7), datter af zahlkommissær og proviantforvalter i Drammen Dominicus Braunmann. —

Ingeniørkaptein i Norge 18/n 1684, kaldes »Oberinge-nieur« 1685, major ved artilleriet i Trondhjem 1693, oberstløitnant x% 1700. Den 5/2 I7°I erholdt han »Brevvignet paa, at han var opdragen Inspectionen over Fæstningernes Arbeide saavelsom over ald Artilleriet i Norge.« Oberst og iste artilleriofficer 18/6 1704, tillige »Støkmajor« på Kongsvinger 1705. Blev sammen med major Caspar Schøller chef for artilleriet i Norge 12/9 1707, kommandant i Fredriksstad fra 1712 til 29/n 1716, generalmajor 8/9 1712, kommandant i Glückstadt 1716, tog afsked 21/io 1720.

General baron V. v. Løvendal rapporterer til kongen d. 27/n 1711: »Wilster er snurrig og giver En mere at bestille ved sin Vigtighed end 3 andre, men han har sine gode Egenskaber som sine Feil. Sit Artilleri holder han i god Orden.« (Vaupell). —

Wind, Ove, f. omtrent 1655, † 15/4 1722 i Fredriksstad, bisat i Vor Frue kirke i Kjbhn., søn af vicekantsler, geheimeråd Holger Wind og Margrethe Ovesdatter, f. Gedde. G. m. Alethe Margretha Dorn fra Holsten († 1749). Deres datter Sophie Amalie (1698—1722) var general Gustaf Grüners iste hustru. —

Major ved Oplandske inf.-regt. u/s 1696, oberstløitnant V9 1697, obersts karakter 18/s 1704, chef for iste Akers-285'

husiske inf.-regt. 10/5 1705, brigadier 17/io 1710, generalmajor 29/n 1716, kommanderende general nordenfjelds 1717 (hans frue stod d. 10/s s. år fadder til oberst og kommandant i Trondhjem Otto Fr. v. d. Ostens den dag fødte søn, senere generalløitnant Jacob Frederik v. d. Osten († 1795)). Kommandant i Fredriksstad fra 21/3 1718 til sin død.

General baron V. v. Løvendal rapporterer d. 27/n 1711 til kong Frederik d. 4de bl. a. følgende: »General Wind er af den Slags, som man altid ønsker at have under sin Kommando.« (Vaupell).

Se Saml. til N. Folks Sprog og Hist. IV. s. 310—

313. —

Wolff, Johan Hammond, f. på Hlade ved Trondhjem 8/ö 1770, † 5/4 søn af vicepastor til Strinden, magi-

ster Simon Wolff, (f. i Khvn. 1730, † på Hlade 1778) og 2den hustru: Susanne Pauline (f. 1730, † 12/s 1813), datter af sognepræst Jacob Herman Munch.

G. 1797 rn. Elisabeth Laulund (f. i Klæbo 12/i 1773, † i Trondhjem 24/5 1854), datter af prokurator Iver Laulund og Laurentine Elisabeth, f. Nannestad. —

Blev 18 år g. fænrik ved 3dje Trondhjemske regt. 5/9 1788, sekondløitnant 19/s r 791, premierløitnant 19/4 1793, forrettede sekondløitnants tjeneste ved iste Trondhjemske regiments grenaderkompanier, Kaptein 25/n 1803, chef for Guldalske kompani. Kompanichef ved Trondhjemske gevorbne musketerkorps fra Vi 1818, oberstløitnant og chef for Stavangerske nationale musketerkorps 28/io 1820, r. Sv. o. 16/n 1822, repræsentant fra Stavanger på 5te ordentlige storthing 1827, og på det overordentlige storthing 1828, chef for Indherredske nationale musketerkorps V7 1828, oberst 8/i 1830, generaladjutant 23/u 1835 m. ane. fra 5/io286

s. år, chef for Trondhjemske gevorbne musketerkorps fra 1843 til 8/5 1847, da han tog afsked, 77 år g. —

Zepelin, Frantz Christian, f. i Danmark 1715, † 1 Kr.nia 30/i 1790. G. m. Helene Marie Alstrup (f. 1712, † i Kr.nia 1789, begravet Løitnant Ole Christian-

sen af Oplandske dragon-regt. fik 19/2 1790 tilladelse til at bære hans navn og nyde rettigheder som hans søn. —

Blev 14 år g. kadet i Kjbhn. 17/i 1729, kornet i oberst Kaas' kavalleriregiment 12/3 1734, løitnant 173 kaptein 174., premiermajor ved 3dje Søndenfjeldske dragon-regt.

1747, oberstløitnant 2/s 1752 m. ane. fra s. år, obersts karakter 29/4 1761, chef for 3dje Søndentjeldske dragon-regt. 289 1763, boede da på Christianslund i Biri. Chef for iste Bergenhusiske inf.-regt. fra 9/6 1767 (ifølge Vaupell fra: xk 1766) til 2/s 1769, da Valentin W. H. Huitfeldt fik regimentet.

Påny chef for 3dje Søndenfjeldske nat. dragon-regt. fra 1769 til 28/i2 1787, da H. C. Harboe blev kommandør for regimentet (dette havde fra 26/n 1783 fået navnet: Oplandske dragon-regt.). Generalmajor 29/i 1773. R. D. o. 10A 1780, generalløitnant af kavalleriet 25/9 1782, iste deputeret i generalitetskollegiet fra 16/3 1787 til 12/6 1789, da han tog afsked med 200 rdr. i pension. Den uh s. år erholdt han tilladelse til at blive stående i detaljen. —III

Biografiske data

om

1 svensk, 1 østerrigsk og 40 danske

generalspersoner,

der enten var norsk fødte eller for nogen tid anaatte i den norske armé.

•

.51Alfson, Adolf Nicolaus, baron von, f. af fattige forældre i Grue i Solør omtrent 1708, † i Olmütz i Mähren 16,'i2 1779. Efter at være bleven student i Kjbhn. gik han i østerrigsk krigstjeneste og avancerede efterhånden op til generalfeltvagtmester og artillerichef samt ridder af Maria-Theresia-ordenen, der kun uddeltes for virkelig militær fortjeneste. Hans datter, Caroline Amalie, blev gift med en østerrigsk officer, Moritz v. Mariensee, hun boede 1822 i Grätz i Steyermark og havde 3 sønner, der var østerrigske officerer. Alfsons søster, Fredrikke Lovise Alfson, blev gift med den norske kaptein Arne Colbjørnsen, deres datter, Charlotte Amalie, var g. m. overretsprokurator Michael German.

I dr. J. Hirtenfeld's værk: »Der Militär-Maria-There-sia-Orden und seine Mitglieder,« Wien 1857, står der i i ste bind, s. 76 om Alfson bl. a. anført følgende:

»BaronA. N. Alfson, generalmajor, nordmand af fødsel, blev 1754 fra andet lands tjeneste ansat i den k. k. armé som »Oberstückhauptmann«« (major).

Han opfandt patrontasker af hjorteblærer, der ikke led skade i vandet og som første gang anvendtes i slaget ved Collin 1757, men der blev ikke drevet yderligere på deres indførelse.

Alfson avancerede 1758 til oberstløitnant og udmærkede sig særdeles ved Olmütz' forsvar, hvor han ledede artilleriet, hvorfor han erholdt Maria-Theresia-ordenen og blev oberst.

C. J. Anker: 330 generalspersoner. 19290

Efter fæstningskommandantens og de øvrige generalers enstemmige vidnesbyrd, havde han under denne beleiring dag og nat virket ivrig og utrættelig for tjenestens bedste, frygtløs udsat sig for de største farer ved alle de leilig-heder, hvor det syntes nødvendigt eller nyttigt og havde ved sine kundskaber og sin virksomhed bidraget megettil, at fæstningen holdt sig. Ved beleiringen af Glatz i/ööførte han kongebatteriet mod den gamle fæstning. Han blev 1763 generalmajor med ancien. fra 1758 og chef for artilleriet i Olmiitz, 1772 blev han distriktschef i Mähren og l777 0phøiet i den friherrelige stand, han blev pensioneret 1778, året før sin død.

Anm. I »Nordmænd og Danske i Rusland«, Kr.nia 1884, siger prof, dr. L. Daae, s. 64, note 3, at baron Alfson vistnok er den samme som den »Lieut. Nicolai Alfsen,« til hvis Navnedag den bergenske Præst Camstrup i 1733 skrev en »Binde-Strophe.«

Beichmann, Waldemar Nicolay v. Brüggemann, f. på Hedemarken 22/i 1783, † i Kjbhn. 2% 1862, søn af oberst ved de gule dragoner Christian Mosen Beichmann (f. 25/io 1745, † 18 . .) og Helle Sophie, f. Lundh (f. 22/io 1748, † 14/io 1820), g. m. Margretha Elisabeth Lund (f. 13/i 1790, † 23/7 1833); deres børn døde før faderen. Han var farbroder til den nuværende chef for 2den Akershusiske brigade, oberst P. Beichmann, (f. u/io 1820). —

Kadet 19/ä 1797, fænrik 1800, korporal 24/i2 1802, sekondløjtnants karakter 10/6 1803, ansat ved det danske livregiment 9/i2 1803, ved ingeniørkorpset 2% 1804, premierløitnant 1/s 1806, stabskaptein 27/i2 1809, kaptein 25/91810, majors karakter 9/s 1828, major ved korpset '6/io 1833, oberstløitnantj 10/2 1840, oberst 1842, generalmajors afsked 31/io 1848.

Var kommandant i Nyborg i 32 år, fra 1809 til august291'

1841, den 29/7 s. år blev han valgt til æresborger af denne by. —

Bjelke, Christopher, f. 1654, faldt i slaget ved Hocli-städt i Bayern 13/s 1704, var søn af Islands guvernør, oberst Henrik Bjelke (f. 13/i 1615) til Ellinggård og Østerråd i Norge, Vedkif og Mollerød i Skåne samt Næsbyholm, Edelgave og Tersløse i Sjælland.

G. m. grev Anton I af Aldenburgs datter, Charlotte Lovise. —

Var oberst og chef for den kongelige drabantgarde, chef for Søndenfjeldske regt. efter Palle Krag fra 1690, blev senere dansk generalmajor, og var chef for prins Carls regt. fra 30/u 1692 til sin død. —

Bruin, Jacob de, f-. 16. ., † 1722 eller 23. Antages at have været af en hollandsk familie, der ikke er beslægtet med de norske eller danske familier Brun. G. m. 1) 1658 enkefru Katrine v. Kotwiss. 2) Enkefru Selmer. 3)

Karen Krabbe fra Jordberg i Skåne.

Han var svigerfader til norsk generalmajor B. N. Landsberg († 1740).

Var herre til Sandholdt i Fy en fra 1699—1719 og til Selmershof ved Rendsburg. —

Regimentschef 16.., fik generalmajors afsked 1713, gjorde i 1718 tjeneste ved tropperne i Plolsten. —

Classen, Johan Frederik v., til Corselitze og Carlsfeldt på Falster, f. i Kristiania 1725, døbt 23/2 s. år, † 24/3 1792, herre til Fredriksværk i Sjælland; søn af organist og kantor i Kristiania Johan Frederik Classen og Marie, f„ Walter, g. 1781 m. Elisabeth, f. de Fabricius (1735— 84), enke efter baron R. Iselin til Iselingen og Rosenfeldt. Var broder til geheimeråd og elefantridder P. H. Classen. Generalkrigskommissær 27/4 1757, chef for Fredriks-292'

værk kanonstøberi 18/s 1757- Støberiets fortrinlige organisation skyldes især ham. Deputeret i generalkrigskommissariatet 3/12 °> fik 21A° J774 kongen en ring, hvori stod: Fortjent. R. D. o. 10/s 1775 med symbolum: Qvo fata trahunt, generalmajor med geheimeråds rang 23/s 1775, fik prædikatet: excellence. Generalløitnant 17..

Stifter af det Classenske fideikommisx) til videnskabernes og skolevæsenets fremme; var en dygtig og begavet mand.

Se om ham: B. Moes norske Personalhistorie, iste h. s. 32.

Saml. til N. Folks Sprog og Hist. IV. s. 332.

Düring, Ernst Frederik til Østerbygaard ved Kolding, f. 24/4 1738 i Hannover, † 20/io 1809 i Kiel, hvor han er begravet på St. Jørgens kirkegård. Søn af drost i Ahlden i Hannover: Christoph Otto v. Düring og dennes første hustru Sophie Philippine Wolff von Guttenberg. G. 9/4 1776 m. Henriette Sophie v. Reden (f. 1752, † 2/s 1819), datter af hannoveransk generalløitnant Ernst Fr. v. Reden og Juliane Sophie, født v. Hauss, 9 børn, hvoriblandt 1 datter, g. m. statsminister grev Otto Moltke til Espe og Bonderup († 1853), og 1 søn, Wilhelm Georg Fr. v. Düring, dansk generalmajor af kavalleriet (1782—1860).— Elev af kadetskolen i Dresden, gik 18 år g. 1756 i preussisk krigstjeneste og deltog flere år i 7 årskrigen. Adjutant hos hertug Ferdinand af Brunsvig, hvem han fulgte i hannoveransk tjeneste. Da kong Frederik d. 2den lod de schlesiske officerer avancere forbi de preussiske, forlangte Düring afsked, men måtte sidde en tid i arrest på Spandau, inden han fik den. Erholdt derefter ansæt-

*) Dets årlige indtægter er omtr. 250000 kr. Det underholder en landbrugsskole, et børnehjem og endel arbeidsboliger i nærheden af Kjøbenhavn.293

telse som kaptein i russisk tjeneste, avancerede til major og deltog i det første tog mod Tyrkerne. I 1765 kom han med et russisk gesantskab under Caspar v. Saldern til Kjøbenhavn, hvor gesantskabet forblev i 3 år. Blev karakteriseret oberstløitnant ved det Jydske regiment ryttere 12/3 1768 samt generaladjutant hos kong Christian d. 7de, hvem han fulgte på dennes reiser til udlandet. Blev tilligemed kongen promoveret til dr. juris samme år i Oxford. Gik 1769 påny i russisk tjeneste og deltog i det andet tog mod Tyrkerne. I dette udmærkede han sig, blev oberst for et kavalleriregiment og erholdt st. Georgs-korset.

Vendte 1772 tilbage til Danmark, blev virkelig oberstløitnant i Jydske dragon-regt. 18/6 1772, kammerherre 21/n s. år. Ansat ved det Holstenske rytterregiment 24/2 1773, oberst af kavalleriet 29/i 1774, chef for regimentet fra septr. 1784 til 13/n 1787, deltog 17881) under prins Carl af Hessen i felttoget mod Sverige, som chef for den norske feltkavalleribrigade, der bestod af 3 korpser, hvert på 4 eskadroner. Korpscheferne var: H. H. Krogh for de akershusiske eskadroner, H. Chr. Harboe for de 4 oplandske og J. L. Sundt for de 4 smålehnske eskadroner. Efter 2 måneders felttog stod det norske armékorps på 12000 mand d. 12te nov. atter ved den norske grænse. Düring forlod Norge d. 19/i2 s. år. Generalløitnant af kavalleriet 29/3 1799 m. ane. fra 23/io 1789, stkrs. D. o_ 1792, generalinspektør over kavalleriet i Danmark og i hertugdømmerne 29/5 1801, kommanderede s. år et reserve-

x) I affæren ved Kvistrum bro d. 29/ø s. år var han med sine dragoner under fremstormning mod det svenske retranchement, da oberst Trane-feldt lod slå appel til tegn på overgivelse. Se Holmbergs: Bohus-läns historia, s. 170.294'

korps ved Itzehoe, 1803 et kavallerikorps på 6 regimenter i Holsten og 1805 anden division' ligeledes i Holsten.

Chef for generalkommandoen i Holsten 1807, i hvilken stilling han udviste megen dygtighed. R. E. 28/i 1809.

Anm. Foranstående er et uddrag af, hvad der er udgiveren velvillig meddelt af sønnesønnen, hofjægermester baron E. Diiring-Rosenkrantz med henvisning til: General Dürings autobiografi i det kgl. danske ordens-kapitel (nu formentlig brændt), Historisk Tidsskrift IV. R. 3, b, s. 98, og Carl af Hessens: Mémoires de mon temps, Copenhague 1861. —

Gersdorff, Frederik vf. 1651, † 1724, herre til Brangstrup i Fyen og Kiergaard i Jylland, var af en tysk adelig slægt, men antagelig født i Norge; søn af oberst og chef for Oplandske regiment Chr. Fred. v. Gersdorff, († før 1679) og Ove Geddes datter, Dorthe. —

Chef for marineregimentet i Kjbhn. fra V12 x683 — septr. 1699, generalmajor 23/9 1699, kommanderede i Ungarn de dansk-norske tropper, som kong Frederik d. 4de i 1708 sendte den tyske keiser. Chef for et lignende troppekorps i Brabant 1710, senere generalløitnant og geheimeråd. —

Gøssel, Frederik Ludvig Christopher, f. 17.., † 19/j° 1841. —

Som major blev han 1809 ansat som adjutant og kvartermester hos den kommanderende general i den norske armés iste divisionsdistrikt, prins Friederich af Hessen. Afløstes s. år — 1809 — af major Darre. R. D. o. 2/s 1815. Kammerherre V2 1816, oberstløitnant og generaladjutant-løitnant i generalstaben 2S/io 1817, oberst 1818, D. m. 15/ö 1824, k. D. o. 25/s 1826. Var r. 0. L. o. Tog afsked 9/ß 1838, blev samme dag generalløitnant ala suite. —295'

Hagemann, Jasper Lützow, f. i Norge 1787, † i Danmark 1858, søn af norsk oberst Hagemann, der var chef for Smålehnske dragon-regt. fra 17/2 1804 til 3/i 1806 og som var g. m. en datter af generalmajor Jasper v. Lützow. G. 1820 m. lord Buckingbams søster, miss Hobarth. —

Kadet i Kristiania fra 27/4 1793 til 31/s 1799, fænrik 3/i2 1802, sekondløitnant 1Qk 1803, ansat i generalstaben 1808, premierløitnant 29/3 s. år, kaptein og divisionsadju-tant 24/i 1812.

Under felttoget i 1815 var han adjutant hos prins Frederik af Hessen. Var i 8 måneder kommandant i fæstningen Bonchain og stod i denne tid direkte under hertugen af Wellington. Major 15/i 1825, r. D. o. 1826, oberstløit-nants karakter uden ancien. l/s 1829, kom i nummer 1832, divisionskvartermester T%2 1833, overadjutant i generalstaben 14/i2 1834, stabschef hos den høistkommande-rende general over Fyen og Langeland 9/i2 x839, oberst 28/e 1840, k. D. o. 1841, generalmajor og kommandant i Kjøbenhavn 3% 1848, stkrs. D. o. 1852, senere generalløitnant.

Hans autobiografi, dateret 14/i2 1826, fandtes i det i 1884 afbrændte danske ordenskapitels arkiv. —

Hagen, Broder Peter, f. i Værdalen 25/9 1768, † i Kjbhn. 28/2 1850. Søn af Aage Brodersøn Hagen († 1796) på Maritvold i Værdalen og Dorothea Magdalene, f. Arnet († omtr. 1832 i en alder af 96 år og 8 måneder. Hun var datter af foged P. Arnet og Anne Dorothea Arnes-datter, f. Løve). Som gut skal han have rømt fra sit gode og velhavende hjem for at blive militær.

Gift med en holstensk dame, Frederike Paap (f. 1786, † 1869), hvem han skal have bortført, da hendes forældre modsatte sig giftermålet. —296'

Blev 20 år gammel fænrik ved det danske livregiment til fods d. 19/i2 1788, forsat til 2den Sjællandske batn. let-infanteri 11/i2 1789, sekondløitnant 9/n 1792, forsat til iste Sjællandske batn. let-infanteri 3/s 1793. (Bataljonen kaldtes fra V3 1808 for : Sjællandske skarpskytterkorps og fra V2 1816 for: Jydske jægerkorps). Premierløitnant 8/n 1799, kaptein u/i2 1804, kompanichef i Sjællandske skarpskytterkorps 2/3 1808, major i Jydske jægerkorps

21/9 1816, kommandør for samme korps 9/s 1828, oberstløitnant Vs 1829, oberst u/3 1838, kommandør for iste Jydske inf.-regt. samt kommandant i Kjbh. Vs samme år.

Tog afsked xh 1842 med vartpenge. Blev samme dag generalmajor med ordre om fremdeles at varetage kommandantposten.

Fratrådte denne post V4 1848.

Da han forlod sit regiment overraktes ham af dettes officerer et smukt drikkehorn, på hvis beslag mange bekjendte danske navne er indgravede. Hornet besiddes nu af generalmajorens slægtning, kaptein i Trondhjemske brigade: Broder Peter H. Lammers (f. 1839). —

Harboe, Andreas v., f. i Kristiania 8/s 1648, døbt 22/& s. år, omkom i Ungarn ved et vådeskud af egen skiltvagt 29/7 1706, søn af norsk toldforvalter Christopher Harboe og hustru, Ursula Andreasdatter. Var gift, efterlod sig enke og 1 datter. Eiede en gård i Rendsborg.

Henved 17 år g. blev han d. x% 1665 indskreven i »Tyghuus-Rullen till at lære fyrwærker konst.« Den 12/3 1669 fik han fyrværker traktement, medens »han udenlands forreyser sig til vores tieneste ydermere dygtig at giøre.«

I 1676 var han artillerikaptein, i juni eller juli s. år blev han major, i 1677 var han chef for artilleriets håndværkerkompani og blev s. år oberstløitnant, blev oberst297'

af artilleriet n/4 1682, adledes 3/s 1684 med symbolum: Utroque clarescere pulcrum. I 1677 var han i Norge og 1679 i Skåne, blev generalmajor tilfods 4/n 1693. Se »Siællandske Tegneiser«, ordres til Marquard Rodsteen, der var: »Oberste over wores Tyghuuss«.—

Anm, En dansk öfficer, Andreas v. Harboe, f. 1726, † 1798, der var søn af dansk major Paul Mathias v. Harboe og Christiane Charlotte, f. Grubbe, blev fænrik ved Holstenske inf.-regt. 1743, kaptein ved garden 1763, oberstløitnant. 1773, oberst 1789, chef for Aarhus inf.-regt. 17S9, generalmajor og kommandant i Fredriksort 13/io 1795- Han var fader til den norske general C. D. A. Arenfeldts frue.

Hegermann-Lindencrone, Johan Henrik, f. på Fredrikshald 1765, † som dansk generalløitnant 9/ö 1849. Søn af norsk oberstløitnant Cay D. Hegermann og Anna Esther, f. Stuhlmann, altså en broder til de to norske generalmajorer, D. Hegermann og F. C. O. Hegermann, G. 2<5/ö 1797 m. Mette Louise Lindencrone, havde 4 døtre og 3 sønner, hvoriblandt den nulevende danske generalløitnant Cay Ditlev Hegermann-Lindencrone (f. 1807).

Blev adlet 2/s 1818 med navnet Hegermann-Lindencrone. —

Kadet i Kjøbenhavn 1775, sekondløitnant ved Søndenfjeldske inf.-regt. 1783, ansat ved kadetkorpset fra 1787—1800, deltog ombord i orlogsskibet »Trekroner« i slaget på Kjøbenhavns red 2/4 1801. Tog afsked 1803, men gik atter ind i tjenesten 1806, da han blev major ved livkorpset. Sekondkommandant i Kjøbenhavn 1808, kommandør for det Jydske skarpskytterkorps s. år, oberstløitnant 1811, chef for 3dje armédivision 1812, kommanderede en brigade lette tropper ved Colding i mai. 1814, kammerherre 1815, oberst 1816, r. D. o. 28/i2 1817, D. m. ls/s 1824, k. D. o. 25/s 1826, stkrs. D. o. 28/io 1836,

298

derefter generalmajor og chef for 2det livregiment, senere generalløitnant, endelig kommandant i Kjøbenhavn 10/3 1848.

Hans autobiografi, dateret 7/n 1817, fandtes i det danske ordenskapitel,

I den indstilling, hvorefter han i 1817 dekoreredes, står anført:

»Er en talentfuld og udmærket Officier, som ved sin gode Tjeneste har gjort sig værdig til Hans Majestæts særdeles Naade og Opmærksomhed.« —

Anm. Hans forannævnte søn, C. D. Hegermann-L. blev 9 år g. volontør 1816, kadet 1819, sekondløitnant ved

Jydske jægerkorps 1823, premierløitnant 1833, ritmester ved husarerne 1838, deltog mellem 1848—50 i affærerne ved Hoptrup, og i slagene ved Kolding, Frederitz og Idsted m. fl., oberstløitnant 1850, chef for 2det dragonregiment 1851, oberst 1857, generaladjutant for landétaten, chef for kongens adjutantstab og generalmajor 1858, kommandør for iste kavalleribrigade 1860, generalinspektør for rytteriet 1863, generalløitnant og chef for 4de division s. år. Førte i 1864 som chef for Nørrejydske korps kampen i Jylland, chef for generalkommandodistriktet dersteds 1865, tog afsked 8% 1867, har storkorset af D. o. og af flere andre ordener. Hans søn er ritmester, adjutant hos kong Christian d. 9de og gift med frøken Julie Wedel-Jarlsberg fra Norge.

Hej de, Andreas Gram, f. 2% 1760 på Sælsbak ved Trondhjem, † 13/3 1829 på Lavindsgaard i Danmark, søn af proprietær Bredo Hejde og Maren Sophie, f. Gram, var fader til geheimelegationsråd Jacob B. Hejde (1794—

1855).

G. i) 1791 m. Anna Elisabeth Badstuber († 1795) fra Slagelse. 3 børn.

2) 1797 m. generalauditør Mandix' datter, Andrea Maria. —

14 år g. trænkorporal i 3dje Trondhjemske inf.-regt. 1774, kadet i Kristiania fra 27/i 1777 til 1780, da han dimitteredes fra institutet med bedste karakter og tildeltes299'

medaljen; For Dyd og Flittighed. Samme år ansat i Danmark ved ritmester (senere generalmajor) Roepstorffs' eskadron i generalmajor Jeronimus v. Stanges kavalleri-regiment.

Ansat som »opsigtsførende Underofficier« ved veiarbeidet mellem Roeskilde og Corsøer 1782. Tegnede i 2 vintre Jkarter hos general v. Huth, der bevirkede ham udnævnt til sekondløitnant ved Sjællandske dragon-regt. d. 5/8 1784 og ansat i veiétaten. Den u/2 året efter blev han sekondløitnant ved Oplandske dragon-regt., men forblev ved veivæsenet i Danmark. Premierløitnant og konduktør i veiétaten 21/3 (13A) I7%7> kaptein og veimester 2/7 (23A) 1790. Forskansede Strib 1801. Major af infanteriet 25/5 1804, forsvarede Fyens kyster 1807, pladskommandant i Midelfart 1808, havde mange ubehageligheder i anledning af de spanske og engelske troppers ophold der. R. D. o. 28/i 1809.

Oberstløitnant 26/2 1809 i veikorpset, der samme dato blev omorganiseret; oberst og chef for veikorpset 24/i 1810, generalmajor 1/n 1828.

I den indstilling, hvorefter han 1809 dekoreredes, er der. ifølge protokollen i det danske ordenskapitel, anført om ham:

»Som Commandant for Midelfart og Omegn har han under de fremmede Troppers Nærværelse vist den utrætteligste Virksomhed og erhvervet sig den almindelige Ag-telse, hvormed hans Navn erindres af alle de Tropper, som har været paa Stedet. Ved de spanske Uroligheder blev ved hans Omhu ikke blot alle Uordener forebyggede og Indvaanerne beskyttede fra Voldsomheder, men hans Klogskab var det fornemste Middel til, at Batterierne ved Strib og Midelfart ikke bleve besatte af de Spanske.«3 00

Se hans autobiografi af 31/i2 1818 i Norsk mil. tidsskrift for 1882, 12te hefte. —

Holst, Johan Hübner von, f. 19/s 1774 i Berg ved Fredrikshald, † 5/5 1836 i Stockholm, hvor kong Carl Johan satte et monument på hans grav, søn af generalmajor H. G. Holst († 1815) og hustru, Elisabeth Dorothea, f. Leganger (2/io 1745—u/i 1809). G. 27/3 1801 m. Johanna Maria de Klöcker (f. på Fredrikshald 27/3 1784, † 18..), datter af byfoged Hans H. de Klöcker (1754—3% 1830) og Anna Sophie Amalie, f. Kofod-Ancher (1752—1832). Har efterkommere i Sverige. —

Kostkadet i Kjøbenhavn 4/6 1783, fænrik med ancien, fra 18/i2 1789, fænrik ved Søndenfjeldske inf.-regt. 22/io 1790, sekondløitnant ved samme regt. 30/3 1792, premierløitnant 16/3 1798, adjutant hos den høistkommanderende general i Norge 1801, adjutant hos den høistkommanderende general Søndenfjelds, prins Christian August, januar 1803; generaladjutantløitnant V7 1805, kaptein ved Søndenfjeldske inf.-regt. 12/i 1807, boede som sådan på Fredrikshald, divisionsadjutant i generalstaben 20/i 1808, deltog i felttoget mod Sverige

1808 og 9, oberstløitnant 27/i2 1809. Fulgte i januar 1810 prins Christian August til Sverige, idet han d. 16de i nævnte måned erholdt afsked fra dansknorsk tjeneste.

Svensk adjutant hos kronprins Carl Johan 4/n 1810, r. Sv. o. 17/i2 s. år, m. Sv. k. v. a. 22/2 1812, kommandant i Lübeck fra 6/i2 1813—febr, 1814, svensk oberst 14/i2 1813, erholdt tapperhedsmedaljen i guld 4/ii 1814, blev som »indfødt Nordmand« overkommandant på Fredriksten fra 2/2 1815—25/i2 1816, svensk generaladjutant 10/n 1814 (se »Tiden«, s. 304), »tjenestegjørende Generaladjutant hos Kronprinsen for den norske Armée« 8/s 1815.301'

Under 10/6 1816 udtalte storthinget, at man måtte betragte ham som »expatrieret«. Itølge andragende erholdt han for anden gang afsked fra norsk tjeneste d. 26/12 1816.

Svensk adelsmand 17/i 1817, ansat som privatsekretær hos kongen efter admiral Gyllensköld, blev svensk generalmajor 24/6 1821, k. Sv. o. 3/7 1823, stkrs. Sv. o. 26/i 1831. —

Kaas, Henrik Bielke til Boltinggaard i Fyen, f. på Ellinggård i Smålenene 18/9 1686, † 77 1773, henved 87 år g., søn af overkommissær, senere stiftamtmand i Trondhjem Hans Kaas († 1700) til Hastrup i Jylland og admiral Hendrich Bielkes datter, Sophia Amalia († 1703).

G. i) 1713 m. enkefru Anna Wind v. d. Kuhla tilLøjt-vedt (f. 1684, † 26/3 1744); hun kom 12 år g. fra Trondhjem til Danmark og var i 1710 gift i 6 uger med Erik Banner, der faldt ved Helsingborg. 2) 30/7 1750 m. enkefru Regitze Sophia v. Ahlefeldt, f. baronesse v. Gülden-crone (f. 25/5 1710, † 18/i2 1792; hun fik ordenen I union parfaite d. 31/3 1758). Ingen børn. —

I sit 12te år blev han 1798 page hos storkantsler grev C. v. Reventlow. Gik 1704 som kadet ved generalløitnant J. v. Rantzaus. kyrasserregirnent til Overyssel og Brabant, deltog s. år i dette regiments marsch til Bayern, var med i slaget ved Hochstedt 3/s s. år, her fik han 7 sår og avancerede til kornet. Deltog i angrebet på de franske ved Nerwinden i Brabandt 18/7 1705 samt i slaget ved Ramilliers 23/s 1706; her fik han 4 sår og avancerede til løitnant. Var med i slaget ved Oudinarde 11/7 1808, fik her to sår, deltog i beleiringerne af Lille fra 14/8—8/i2 s. år og af Tournay fra 21Je—4/s 1709 samt i slaget ved Malplaquet u/e s. år, blev også her såret. Kaptein og kompanichef ved oberst Sprengels dragonregi-302

ment 10/i2 s. år. Vendte tilbage til Danmark 1710, deltog derefter i krigen i Pomern, blev major ved 2det Fyenske nationale regiment tilhest 28/9 1711, deltog i Stades beleiring fra 2%—7/9 1712 og i slaget ved Gadebusch 20/i2 s. år. Oberstløitnant 19/i 1714, fægtede mod Carl d. 12te ved Stralsund i nov. 1715, fik obersts karakter x/io I725> chef for Jydske kavalleriregiment i 32 år, fra 19/2 1731. Førte regimentet fra 1734—36 i den kontingent, der af Danmark stilledes til keiser Carl d. 6tes rådighed ved Rhinen. Generalmajor 4/s 1735, r. D. o. 28/n 1740 med symbolum : »Gud, Kongen og Fædrelandet«. Generalløitnant 2/ii 1746, general af kavalleriet 4 7 1753, r. Vunion parfaiie 3l/3 1754, r. E. 16/io 1760, virkelig general af kavalleriet 24/9 1763.

Han oprettede stamhuset Kaasenlund i Fyen og stiftede 1738 et hospital for 6 lemmer. Se hans autobiografi, dateret: Boltinggaard 7/9 1765 i Personalhistorisk Tidsskrift, 4 b. 1883, s. 177—215. Se Hofman I, s. 161. —

Krag", Rasmus, f. på Øie i Surendalen 9,'s 1763, † på gaden i Kjøbenhavn i prinsen af Glücksborgs arme 3/i 1838, søn af major ved 2det Trondhjemske regt., Hans Hagerup Krag (1714—87) og Dorothea, f. Schnitler († 1789). G. 29/9 1799 m. Fredrikke Georgina Sehested (f. Vs 1773, † 16/2 1834, datter af oberstløitnant Anders Sehested til Karsholm og Broholm (1720—99) og Wibecke Maria, f. v. Pultz (1729-—1810). 2 sønner og 2 døtre. — Kommandersergeant ved 2det Trondhjemske inf.-regt. 6A 1780, kadet i Kristiania og derefter elev af artilleri-institutet i Kjøbenhavn, sekondløitnant i ingeniørkorpset u/21784, derefter ansat ved ingeniør-detachementet i Norge, var 6 år i Kristiania, 2 år i Fredriksværn, hvor han udførte endel defensionsanlæg, og 1 år i Laurvig, hvis gader han303'

regulerede. Gik 1793 i østerrigsk krigstjeneste, deltog i Valenciennes beleiring under prinsen af Coburg, gik derefter i preussisk og så i hollandsk krigstjeneste og deltog, ansat i prinsen af Oraniens generalstab, i felttogene 1793, 94 og 95. Premierløitnant i ingeniørkorpset 14/3 1794. Kom tilbage til Kjøbenhavn kort efter ildebranden

dersteds juni 1795. Kaptein u/s s. år.

Kommanderet til Bornholm 1796 og til Nyborg 1797, hvor han udviklede stor virksomhed. Generalkvartermesterløitnarit 1k 1798, ansat på Fyen 1801, virkelig ingeniørkaptein s/6 1803, kommanderet til Gliickstad 1804, erholdt majors karakter 16/io 1807, oberstløitnant 20/i 1808, kommandør for ingeniørbrigaden 22/2 1809, oberst af infanteriet 25/t 1810, r. D. o. 28/i 1812, D. m. 28/io 1817, chef for ingeniørkorpset 4/9 1818, r. N. m. W. o. 3 kl. 29/9 1821.

Generalmajor 29/i2 1821, k. D. o. 25/s 1826, stkr?. D.

\

o, 1/8 1829, generalløitnant 28/6 1836.

Se hans autobiografi af 9/3 1812 i Norsk mil. tidsskrift for 1882, 11te hefte, s. 586—89.

Leschly, Jens, f. i Fredriksstad 13/7 1759, † i Gluckstadt 20/i2 1843, søn af toldembedsmand i Fredriksstad, Ernst Melchior Leschly (der var af skotsk familie) og Anna, f. Blix. —

Elev af Det norske militære institut i Kristiania 3% 1775, erholdt medaljen: »For Dyd og Flittighed«, repetent ved samme institut i marts 1780. Sekondløitnant ä la suite ved Søndenfjeldske inf.-regt. 19/4 1780, brigadeadjutant hos generalløitnant J. F. Mansbach under felttoget i Sverige 1788, premierløitnant (på Kongsvinger) 29/5 1789, ansat ved Slesvigske inf.-regt. 12/i 1790, gik å la suite 28/i 1791,304'

generaladjutantløitnant hos prins Carl af Hessen 29/9 (2/'xo) 1790. Påhørte vinteren 1790—91 generalmajor v. Binzers forelæsninger i Kiel. Kaptein 26/a 1791, chef for grenader-kompaniet i Altona V12 1798, kommandant på Helgoland en kort tid i 1800. Major 19/7 1805, ansat ved det Holstenske skarpskytterkorps, først i Korsør, siden i Preetz, oberstløitnant 6/7 1813, med anciennitet fra 19/7 1810. Blev med sit korps 1813 sat under general Lallemands kommando, deltog i affæren ved Bornhøft 7/i2 s. år. Oberst 22/4 1814, kommandør for det Lauenborgske jægerkorps i Kiel, chef for det Holstenske jægerkorps 28/7 1817.

Chef for »Dronningens Livregiment til Fods« i Gluckstadt 9/n 1822 til 1840 — på 14 dage nær i september 1836, da Fr. Dudden var chef. Generalmajor 19/7 1831, derpå kommandant i Rendsborg, tog afsked 3% 1840 og blev samme dag generalløitnant.

R. D. o. 18/s 1814, D. m. 16/5 1824, stkrs. D. o. Vs 1829. Hans 'portræt bekostedes malet af Dronningens livregiment. —

Lorentz, Diderich Carl, f. i Fredriksstad 24/u 1749, † 1832, søn af major Fred. Casper H. Lorentz († 1758), der var chef for Fredriksstadske artillerikorps, og Dorothea Magdalena, f. Vieregg, hvis fader var oberstløitnant. G. i) 1780 m. Hedevig Margrethe Bille († 1783), 2 børn. 2) 1786 m. generalauditør Bornemanns datter, Thalia Wilhelmine († 1792), 3 sønner. —

Blev 8 år g. 1757 konstabel ved faderens kompani, 15 år g. blev han 1764 kommandersergeant ved artillerikorpset i Fredriksstad, blev artillerikadet og stykjunker i Kjøbenhavn 1767, sekondløitnant 1770, premierløitnant 1775, adjutant ved artillerikorpset fra 1777—85, kaptein305'

og næstkommanderende ved landkadetkorpset 1786, major ved samme korps 1792, kommandør for korpset »nogle Aar derefter« til 28/e 1810, oberstløitnant 1803, oberst 16/6 1808, generalmajor 2/e 1810 og chef for Norske livregiment tilfods med 2000 rdr. i gage d. 28/ö s. år. Næstkommanderende ved Kronprinsens livkorps 1801 og ved dets gjenoprettelse n/8 1807, chef for korpset — da kaldet Kongens livkorps — 1814, R. D. o. 1809, kommandant i citadellet i Kjøbenhavn 1817, k. D. o. 28/io s, år, D. m. 16/5 1824, stkrs. D. o. 25/s 1826. Tog afsked V12 1831, generalløitnant samme dag.

I den skrivelse, hvori han indstilles til danebrogs-ridder, står anført: »Har vist en udmærket Iver og Nidkjærhed i at danne den ham anfortroede militære Ungdom. Af de ved Landcadetcorpset oplærte Elever tæller Arméen et meget stort Antal af sine udmærkede og talentfulde Officierer.« Se det danske ordenskapitels protokoller.

Se hans autobiografi, dateret: 4/i 1817 i Norsk mil. tidsskrift 1882, ilte hefte, s. 576—78. —

Lützow, Christopher MarquarcL, f. omtr. 1739, † 8/9 1809 i Rendsburg. G. m. Marie Sofie Dorothea v. Hoveli.

Chef for 2den Slesvig-holstenske bataljon fra n/s 1768 til 1/6 1774, oberstløitnant 22/3 1769, ansat ved Møenske regt. 2t/e 1769, ved Holstenske regt. 10/6 1773. Naturaliseret som dansk adelsmand 28/3 1776, oberst 2/i 1777 med anciennitet fra 29/i 1774. Chef for 2det Vesterlehnske inf.-regt. fra 27/i 1779 til 12/6 1782, boede da i Kristians-sand, chef for Slesvigske inf.-regt, fra 1782—1803. Generalmajor 2/n 1787, erholdt gage som sådan Vs 1793, r. D. o. 11/u 1793, generalløitnant 12/2 1802 med anciennitet fra 23/io 1789, chef for Fyenske inf.-regt. og kom-

mandant i Fredericia 1803, reserveret generals anciennitet 3% 1808.

Se Collegialtidende no. 8, 1802.

I Mantheys Danebrogsriddere, s. 10, siges om ham, »at han ved et virksomt Liv, Troskab mod sit Land og Tjenestiver har retfærdiggjort den Hæder, som H. M. Kongen havde tilkjendt ham.» —

Løvenhjelm, Brockenhuus-, Hans, f. i Norge 1678, † 22/9 1734, søn af generalmajor Caspar Frederik Brockenhuus († 1713) og Catharina Hedevig, datter af generalløitnant H. S. Løvenhjelm. Han antog sin morfaders navn.

G. 1700 m. Ida Sophie Gersdorff, datter af generalløitnant og geheimeråd Fredrik Gersdorff († 1724) til Brangstrup i Fyen. Se Lengnicks stamtavle.

Oberst tilhest 23/u 1716, senere dansk generalmajor.—

Mechlenburg", Georg Frederik, f. i Rendsburg 1747, † ®/6 I812. -

Blev 9 år g. underkonstabel ved major Dillebens kompani af det Holstenske artillerikorps 21/i2 1756, underfyrværker ved samme kompani 30/6 1760, fyrværker i det danske artillerikorps n/n 1761, 2den sekondløitnant 181 1764, i ste sekondløitnant 7 s 1770, ansat ved kaptein Gamstsens kompani 27/ö i 771.

Avancerede i Danmark efterhånden til generalmajor, hvilket han blev 2l/n 1809. —

Mørner, Bernhard Joachim, f. i Tyskland 16. † 22/i2 I74I. —

Oberst og chef for Livgarden tilhest i Kjøbenhavn 8/a 1708, blev hårdt såret ved Helsingborg 28/2 1710, bri-gadier 1710, atter såret ved Gadebusch i december 1712,307'

generalmajor af kavalleriet s. år, generalløitnant af kavalleriet 3/i2 i 717. Kun ansat i Norge fra 1717 til 1718, som gchef for den opsendte danske rytterforstærkning, r. D. o. 31/3 i 719, general af kavalleriet 20/i 1734, kommanderede s. år de 6000 mand hjælpetropper, som kong Christian d. 6te sendte den tyske keiser Carl d. 6te i anledning af den polske arvefølgekrig. Kontingenten udrettede imidlertid intet. Tog afsked 1738.

Se Saml. til N. Folks Sprog og Hist. IV, s. 69, noten. —

Onserud, Erik Gulbrandsen, f. på Asak i Sørum 24/n 1766, † i Kjøbenhavn 19/i 1849, begravet ved Helligaands kirke dersteds. Hans fader var lensmand og eiede gårdene Asak og Onserud.

G. m. enkefru Anne Margrethe Schrader, f. Møller, i datter. —

17 år g. forlod han Norge og blev 1783 underofficer ved Livgarden tilfods i Kjøbenhavn, fænrik ved Sjællandske regt, 1787, sekondløitnant i april s. år, premierløitnant u/i2 1789, erholdt kapteins karakter 2% 1794, i hvilket år han står opført under 2det Akershusiske regt., hvor han dog vistnok ikke har gjort tjeneste.

Kaptein 29/io 1802, ansat som stabskaptein i marineregimentet 1803, erholdt ekstraordinær kompanichefs gage n/i2 s. år, deltog som batterichef i Kjøbenhavns forsvar 1807, ansattes 20/i2 1809 på Bornholm, hvor 4 linje-, 4 herreds- og 7 borgerkompanier underlagdes ham, dæmpede derefter urolighederne på Christiansø.

y f Blev major 2/n 1813, med anciennitet fra 30/s 1812, ansat ved Kronens regt. i Helsingør, bataljonskommandør

9/n 1822, oberstløitnant 10/s 1824, r. D. o. Vs 1829, oberst

20*308'

22/a T833, D. m. 28/io 1836, chef for iste livregiment 18/i 1839, k. D. o. x% 1841, tog afsked 1842 og blev samme dag generalmajor.

Var en »punktlig, dygtig og mild Mand«. Se Selmers nekrologiske Samlinger, Kjøbenhavn 1849, s. 490 —95- —

Osten, Christian Ulrik, von der, f. i Trondhjem 1724, døbt n/8 s. år, † efter 1785, broder til generalløitnant J. V. v. d. Osten († 1800) og til generalmajor J. F. v. d. Osten († 1796).1) G. 22/io 1749 m. Sofie Magdalene Thomsøn (f. 1717, † 1804), datter af schoutbynacht Otto Jacob Thomsøn og Birgitte, f. Wissing. —

Blev 22 år g. kaptein reformé 28/i 1756, kommandant på Fredriksholm 18/s 1756, major af infanteriet 12/é 1758 og ansat ved Vesterlehnske inf.-regt., oberstløitnant af infanteriet ^k 1773, oberstløitnant ved regimentet 15/9 s. år, gik å la suite 1774, ansat ved det danske livregiment tilfods 27/8 1777, oberst af infanteriet 1780, oberstløitnant ved Sjællandske inf.-regt. ia/io 1776, tog afsked og erholdt generalmajors grad lxk 1785 med pension af 600 rdr. —

Osten, Jacob Frederik v. d., f. i Trondhjem 10/8 1717, † 16/ö 1796, søn af oberst O. F. v. d. Osten († 1728) og Margrethe, f. Vibe († 1763), altså broder til generalløitnant Joh. V. v. d. Osten († 1800) og til generalmajor Chr. U. v. d. Osten († efter 1785)2).

G. i Trondhjem V3 1747 m. Ulrikke Eleonore Frølich (f. på Teje ved Tønsberg 5/s 1722, † i Trondhjem 14/n 1748), datter af generalløitnant J. F. Frølich († 1757). —

Blev 19 år g. løitnant reformé ved 2det Trondhjemske inf.-regt. 27/2 1736, kaptein i grenaderkorpset 26/4

1) °g 2) Se s. 201 og s. 268.309'

I752> oberstløitnant af infanteriet 8/i2 1762, chef for iste grenaderkompani 7/s 1764, virkelig oberstløitnant ved Møenske regt. 24/g 1768, torsat til Nordenfjeldske inf.-regt. og oberst af infanteriet 4/9 1772, chef for Oldenburgske inf.-regt. lh 1774, generalmajor 6/12 l7%°> interimskom-mandant i Kjøbenhavn og dispenseret for tjenesten ved regimentet 12/s 1784, »dimitteret« med generalløitnants karakter 7/i 1785, fik 1800 rdr. i vartpenge. —

Pfordten, Hans Erasmus von der, f. i Tyskland 16.., † omtrent 1700, var af en meissensk adelig familie.

Kom til Danmark i Christian d. 5tes tid, blev kommandant i Fredriksstad i Norge 23/3 1683, dansk generalmajor og kommandant på Kronborg 8/9 1694. —

Reichwein, Lorentz [Lauritz), f. 16.., † 22/é 1735 i Kjøbenhavn, søn af oberst og kommandant på Kongsvinger Georg eller Jørgen Reichwein († 1711). Sønnesøn af generalmajor G. Reichwein († 1667). Ugift. —

Fænrik ved 8de kompani af iste gevorbne regt. 1700 med anciennitet fra V2k 1698, stod samme år en tid ved Oplandske inf.-regt., premierløitnant 22/s 1702, afgik 1703 for en lang årrække fra norsk tjeneste. Blev dansk generalmajor og gesant i Wien, rappeleredes og blev stiftamtmand i Kristiania. R. D. o. 28/n 1732 med symbolum: Prudens qui patiens. Fik tilladelse at reise til Kjøbenhavn i februar 1734. —

Reitzenstein, Carl Gottlieb, var af en frankisk adelsslægt, f. omtr. 1680, † 17.. —

Kaptein ved artilleriet 1709, major n/s 1716, var under Fredriksstens beleiring 1718 chef for artillerikom-310'

paniet dersteds, oberstløitnant 2i/e 1722, generalmajor 17 . senere generalløitnant og chef for det danske artilleri. »Var en mandhaftig og berømmelig Mand«. — Rye, Olaf, f. i Bø i Thelemarken 16/n 1791 (ikke 1792), døbt 29/i2 s. år, faldt ved Frederits 6/V 1849, begravet dersteds tilligemed de andre faldne s/t, jordet på Garnisonskirkegården ved Kjøbenhavn 15/g s. år.

Søn af norsk oberstløitnant Mathias Andreas Rye (1756—8/s 1818) og Elisabeth Johanne, f. Lind (1752— 1836), sønnesøn af oberst Johan H. Rye (1722—90) og Anne Marie, f. Weideman (1730—78), sønnesønssøn af oberst Poul Chr. Rye (1684—1773) og Anne C., f. Lillien-palm († 1747).

G. 1) aug. 1823 m. Fredrikke Sofie Caroline, f. v. Krabbe (f. i Rendsborg 23/4 1801, † 21/ii 1824). 2) septbr. 1832 m. Jacobine Dorothea Amalie, f. v. Krabbe (f. i Kolding 12/u 1808, † 14/n 1833), begge døtre af major Niels Fr. v. Krabbe og Wilhelmine Frederikke v. Wesenberg. 3) 1842 m. Elisabeth Henrika Schultz (f. i Varde 29Ar 1817, † i Kjøbenhavn 28/4 1882, begravet ved siden af sin ægtefælle), datter afkjøbmand og kaptein Peter Henrik Schultz († 1822) og 2den hustru, Henrika, f. Morville. i søn: dansk kaptein Henrik Olaf Rye (f. 1842). —

Kadet i Kristiania fra april 1804 til 1808, da han blev fænrik ved Thelemarkens inf.-regt. med anciennitet fra Vi s. år, ansat fra 26/s. Erholdt 100 rdr. til ekvipering 17/ö s. år.

Sekondløitnant ved regimentets nationale kompanier 18/5 1808 (se Collegialtidende for nævnte år, s. 449 og s. 456), ansat ved grenaderkompaniet Vi 1809, premierløitnant ved de nationale kompanier u/i2 s. år, var om sommeren fra 1810 til 1813 detaljør i opmålingen, ansat327'

ved jægerkompatiierne 4/s 1814, deltog dette år som chef for en jægerafdeling på 200 mand i fægtningerne ved Hafslund, Rolfsund m. fl.

Tog afsked fra norsk tjeneste 8/2 1815, reiste fra landet 18/3 s. år og gik i preussisk tjeneste i felttoget mod Napoleon d. iste. Ansat ved 5te Westfalske regt. deltog han i beleiringen og erobringen af Philippeville, blev i Danmark udnævnt til premierløitnant å la suite ved Oldenburgske inf.-regt. 5/g 1815, tog afsked fra preussisk tjeneste 19/i2 s. år og erholdt medaljen for felttoget.

Meldte sig 2/i 1816 i Antwerpen hos prins Frederik af Hessen-Cassel, der var chef for den danske kontingent, blev der ansat ved Fyenske regt.

Erholdt virkeligt premierløitnantsnumer ved Oldenburgske inf.-regt. v2 1816. Da han, uagtet modtagen hjemkaldelse, ikke var villig til at forlade feltlivet, blev han transporteret hjem, hvor han ankom 6te mai s. år. Under 27de i samme måned erholdt han ordre til fra Rendsborg at begive sig til Fredriksort for der at udholde i måneds fæstningsarrest, »fordi han, der gjorde Tjeneste ved Kontingentet, — uagtet han blev beordret til at vende tilbage til Fædrelandet — urigtig har paaskudt Sygdoms Forfald og egenmægtig begivet sig til Cambray.« —-

Stabskaptein ved regimentet 10/9 1817, var i Norge i anledning af faderens død fra 17/4—19/s 1818, blev chef for grenaderkompaniet 11/s 1832, reserveredes majors anciennitet 17/2 1835, major 23/s 1840, r. D. o. 28/6 s. år, oberstløitnant og chef for iste bataljon (kjøbenhavnere) V7 1842, flyttede da fra Rendsborg, hvor han havde boet i 26 år.

Oberst og chef for 5te brigade 24/s 1848, deltog med udmærkelse i slagene ved Bau 9/4, ved Slesvig 23/4, ved312

Nybøl 28/s og ved Dyppel 5/e 1848. D. m. 13/9 s. år. Chef for 3dje brigade i begyndelsen af 1849, generalmajor 7/3 og chef for armékorpset i Tylland 28/3, deltog i slaget ved Kolding 23/4 s. år. I begyndelsen af mai foretog han et mesterligt tilbagetog med dette korps, da 6—7000 mand stærkt — forfulgt af over 20000 fiender. Hans største bedrift var hans deltagelse i slaget ved Fredericia, hvor han var chef for 5te brigade, og hvor det lykkedes ham at erobre Treldeskansen, i hvis nærhed han faldt. Hans lig blev først bemærket af daværende sekondløitnant C. F. Carlsen af 7de bataljon.

»Han ;var en Helteaand i et Kjæmpelegeme, tilbedt af Soldaterne, høiagtet af Officererne.« — »Han var koldblodig og modig i Faren.« —

Oehlenschläger skrev om ham:

»Dig aldrig glemmer Danmarks Land, Omkring din Ære nu sig Himlen hvælver, Du, Daniel Rantzaus Ligemand, Du, Søn af Einar Thambeskjælver.«

Se Selmers Nekrologiske Samlinger, Kjøbenhavn 1852, s. 171—197. Illustreret Nyhedsblad for 25de febr. 1854. —

Ræder, Johan Philip Thomas, f. på Næs i Roms-dalen 25/4 1795, † i Kjøbenhavn 13/n 1869, søn af oberstløitnant og chef for 2det Trondhjemske inf.-regiments grenaderbataljon, Johan Georg Ræder, r. D. o. (f. aug. 1749, † på Kongsvinger 13/n 1808) og Cathrine Margrethe, f. Lind († 1820). G. n/e 1840 m. Victorine Elise Baur (f. i Altona 12/4 1814, datter af bankier i Altona, konferentsråd George Frederik Baur, der var eier af en stor formue, og Marianne, f. Heyse. 4313'

børn. Farbroder til norsk generalmajor J. G. Ræder (f. 1814) og til oberstløitnant Jac. Ræder (f. 1831) samt broder og svoger til dansk oberst Jacob Thode Ræder (f. u/2 1798, † 8/7 1853), der har skrevet: Danmarks Krigs- og politiske Historie, Kjøbenhavn 1845. 3 bind.

Kaldtes i daglig tale: Nordmanden Ræder. Var en sønnesønssøn af den Johan Georg Ræder, der i 1687 med hustru og 4 børn flyttede til Norge fra Dresden og blev ansat som »Schichtmester« på Røros. (Se Hjorths Efterretninger, s. 127). Om den tyske familie Ræder se: Gauhens geneal. hist. Adels Lexikon. —

Kadet i Kjøbenhavn x/i 1807, kadetkorporal uAr 1811, blev no. 1 til officerseksamen og erholdt derfor en æres-sabel. Sekondløitnant ved iste Jydske inf.-regt. 30/n 1811 med anciennitet fra u/9 s. år, deltog i felttogene 1812 og 13, også i slaget ved Sehested, var med den danske kontingent i Frankrige fra 1815 til 1818. Premierløitnant ved Lauenborgske jægerkorps 27/s 1820, kaptein 27/io 1829, stabskaptein 20/n 1833, var i længere tid ansat ved gradmålingen i Holsten, major ved ilte linje-infanteri-bataljon 1/i 1847, chef for 3dje forstærkningsbataljon fra V10 til 3/i2 1848, chef for iste forstærkningskorps fra 3/is 1848 til 2dU 1849, oberst og chef for 6te inf.-brigade (på Als), deltog i slaget ved Frederits "/V 1849 og i slaget ved Idsted 25/7 1850. Generalmajor 12/i2 1854, var chef for 3dje inf.-brigade, r. D. o. 18.., k. D. o. 8/io 1850, tog afsked 28,'s 1862, erholdt samme dag generalløitnants grad. —

Se: »Aftenbladet« for 18/h 1869, og: Oberst Vaupells beskrivelse af slaget ved Idsted. — Rømeling, Cort, f. i Fredriksstad 1769, døbt 30/i s. år † 17/3 1839, søn generalløitnant og kommandant i314'

Fredriksstad R. W. Rømeling († 1776) og Ulrica Eleonora (f. n/6 1736, † 1775), datter af general grev Ulrichsdal

(† 1765).

Kadet i Kjbhn. 26/s 1778, fænrik ved Aalborgske inf.-regt. 20/i 1786 med ancien. fra x/\ s. år, hvilken dag han afgik fra akademiet,

Sekondløitnant 23/5 1788, fænrik a ta suite ved garden tilfods 12/9 1788, i virkeligt no. 5/6 1789, premierløitnants karakter 2/7 1790, sekondløitnant i garden 13/5 1791, virkelig premierløitnant 14 6 1793, stabskaptein u/9 med ancien. fra 3/9 1795, kompanichef u/3 1803, major i Norske livregiment 4/i2 1807, oberstløitnant og bataljonschef fra V2 1816. erholdt obersts karakter 25/æ 1823, chef for Kronens regt. 2/8 1832, forsat til Livregimentet 5/6 1833, generalmajor 9/6 1838. Kammerherre, r. D. o. —

Schleppegrell, Frederik Adolf,\ f. på Brunlaug ved Fredriksværn 28/6 1792, var den yngste af 5 søskende, faldt ved Idsted 25/7 1850, døde den påfølgende morgen kl. 3, søn af norsk generalmajor O. H. Schleppegrell (f 1808) og Catrine Abigael († 1836) datter af viceadmiral Zimmer († 1774). G. 1828 m. en datter af major, baron Chr. Fred. Juel til Lundbæk og dennes hustru, Otilie Christine, f. Bekker: Johanne Jacobine Margrethe (f. 24/4 1808). 3 sønner, hvoraf den ældste har taget afsked som løitnant 1873, den anden: Fred. Adolf Schleppegrell, r. D. o., er kaptein ved iode regiment, Aalborg. —

Kadet i Kr.nia fra mai 1804 til 28/s 1807, fænrik ved Thelemarkens regt. V7 1806, sekondløitnant ved samme regt. i okt. 1807 m. ancien. fra 13/3 s. år, premierløitnant 18/s 1808 ved regimentets jægerkompanier, deltog i dette og i det følgende år under prins Christian August i kam-315'

pen mod Sverige, udmærkede sig i fægtningerne ved Kil-lingmo og Toverud 18 ogI9 1808. Ifølge ordre fra rente-kammeret opmålte han i 1812 til 14 grevskaberne i Norge.

1814 deltog han som kommandør for et jægerkompani på 200 rnd. i felttoget mod Sverige, udmærkede sig ved Ingdals kirke, ved Besseberg, Hafslund og Isse. Den 3/s udsatte han sig stærkt for den fiendtlige ild.

Tog tilligemed sine venner, Rye og Helgesen, afsked fra norsk tjeneste 1815 og gik i felten mod Napoleon d. i ste, deltog i fægtningerne ved Philippeville, Marienburg og Rocroi, erholdt samme år Waterloomedaljen. Kom 1816 tilbage til Danmark, boede i Kjbhn. til 1820, blev kaptein 1819 m. ancien. fra Vü 1816. Gjorde tjeneste ved 3dje Jydske inf.-regt. helt til 1842, boede da i Aalborg. Major 2/4 1833 med anciennitet fra nk s. år, r. D. o. 28/e 1840, oberstløitnant og chef for 8de bataljon fra V7 1842 til udgangen af 1846, chef for 2det jægerkorps i Helsingør fra Vi 1847 til V* 1848, oberst % 1848, generalmajor 24/s s. år, k. D. o. og chef for venstre flankekorps s. år; han bidrog væsentlig til seirene ved Dybbøl. Den 28/5 1848 overraskede han hannoveranerne ved Nybøl og ved Slesvig.

I 1849 blev han kommandant på Als, havde under sig brigaderne Krabbe, Baggesen og Ræder. D. m. s. år. I slaget ved Frederits 6/? l§49 kommanderede han 3dje brigade. I slaget ved Idsted faldt han i nærheden af Stolk af hesten, rammet af en kugle i hovedet. Hans sidste ord — udtalte i det han segnede — var: »Kun rask fremad, Folkl« »

I den dagsbefaling, hvormed han x/g 1848 tog afsked med sin brigade fra Frederits, og hvoraf egenhændig koncept findes aftrykt i facsimile, takker han brigaden »for det3i 6

Mod, den Aand og Disciplin, som den ved enhver Leilighed har lagt for Dagen.«

Under et portræt af ham står skrevet: »Som kjæk Soldat, forgudet af Soldater, med Smiil om Munden, foran og tilhest, paa Seirens Dag blandt Kugler og Granater fik du den Død, som huede dig bedst.«

Hans valgsprog var: »Bedre at være end at synes.«

Schulenburg, Georg Ludvig, greve af\ f. i Bleckede i Lüneburg 21/s 1755, † i Kjbhn. 29/3 1828, 73 år g., søn. af oberst i hannoveransk tjeneste Chr. Hieronymus Adolph v. d. Schulenburg (1717—73) og Sophie Charlotte, f. baronesse v. Biilow. G. m. Vilhelmine v. Løwenstern, hofdame hos hertuginde1) Lovise Augusta af Augustenborg

Kom 11 år g. til Kjbhn. 1766, blev kadet 1/i 1771. sekondløitnant ved arveprins Frederiks regt. med ancien. fra 6/s 1772, ansat ved livgarden tilfods 5/u s. år. Omtrent på denne tid ståk han ustraffet en »Skarnager,« der havde været uartig mod ham, ihjel på gaden i Kjbhn. Erholdt premierløitnants karakter 14/n 1781 med ancien. fra Vi s. år, virkelig premierløitnant 13/a 1782, kapteins karakter 18/i2 m. ancien. fra s. år, virkelig kaptein 5/i2 1783, forsat til Norske livregiment tilfods 1112 1784, stod så en kort tid som kaptein ved iste Oplandske inf.-regt., derpå ansat ved Kronborgske regt. d. 25/2 1785, erholdt u/4 1788 majors afsked for at gå i russisk tjeneste, hvor han stod under fyrst Potemkin og i 1789 deltog i felttoget mod Sverige.

Kom hjem fra Rusland 1790, var imidlertid forsat som kaptein ä la suite med majors karakter til Norske jægerkorps d. 24/s 1789, gjorde derpå i 8 år tjeneste ved

Var datter af kong Christian d. 7de og moder til de for Danmark så skjæbnesvangre »Augustenborgere.«317'

korpset og boede på Moss. (Ifølge kalenderen for 1801 blev han 2den major ved korpset d. 29/s 1789. I kalenderen for 1793 er han opført som 3dje stabsofficer »ved Søndenfjeldske inf.-regt.«). Samtidigt med at han gjorde tjeneste ved Norske jægerkorps blev han ansat a la suite v ed livgarden tilfods d. 19/2 1790 og fik majors anciennitet dersteds fra 24/9 (24/s) s. år.

Ved Norske jægerkorps blev han virkelig major og bataljonschef V2 1793, erholdt major Gaarders plads ved korpset d. n/ii 1796.

Forsat til »4de stabsofficer« ved Søndenfjeldske regt. Vß 1798, boede derpå omtr. 3 år på Fredrikshald, indtil han blev oberstløitnant ved iste Jydske inf.-regt. 13/3 1801. Oberst u/3 1806, kommandør for marineregimentet 1807, chef for samme fra 9/4 1808 til dets ophævelse 1809 og 10. Generalmajor 1611 1809.

Den 27/ii 1810 blev han chef for Kjøbenhavns inf.-regt., der netop den dag formeredes dels af det forrige regt. af samme navn og dels af marineregimentet.

Kommandør for Livgarden tilfods 1808 til 23/s 1813, da han afløste generalmajor Theodor Joh. v. Wegener som chef for den i Holsten stående bevægelige armédivision, der stod under kommando af fyrsten af Eckmühl, marschal Davoust.,

Kommandant i Kjbhn. i 14 år fra 29/s 1814 til sin død. Generalløitnant 24/i 1817.

På hans gravsten i Kjbhn. står: »Samtidiges Kjærlighed og Høiagtelse satte dette Minde.«

Se »Dagen« 1828, no. 83 og 84 og Mil. Repertorium 2 R, 2det bind, s. 123.—

Schøller, Christian, til Margaard i Fyen, f. i Kr.nia 16/5 1706, † på Margaard 14/4 1778, søn af oberst og kom-
318'

mandant i Fredriksstad Caspar de Sch øller († 1716) og Isabella Elisabeth, f. Stockfleth, datter af dansk envoyé i Stockholm, senere stiftamtmand Christian Stockfleth. G. pä Kronborg 3/i 1749 m. general Gustaf Griiners datter, Ebba Ovidia (2/5 1720 — 12/n 1793), med hvem han flk Margaard. (Se Saml. til N. Folks Sprog og Hist. IV. s. 296 og 321, noterne). Havde i datter og 3 sønner: Gustaf Grüner Schøller, der blev dansk generalmajor 1806, Caspar Schøller, der † 1808 som dansk, oberst og i søn, der var husarritmester. —

Kadet i Kjbhn. 15/9 1719, kornet (fænrik) i generalmajor Rosenørn-Schacks regt. 25/4 1729, major 7/ß 1741, oberstløitnant i Fyenske regt. tilhest 18/io 1747, oberst 2/3. 1757, generalmajor 10/6 1765.

Chefen for Fyenske gevorbne dragon-regt. grev C. F. v. Görtz, skriver i sin konduitliste, dateret: Odense 5/i 1764: » Obrister Christian v.Schøller, wirklicher Obrist Lieutenant, 5 8 Jahr alt, geboren in Christiania, der Vater war Obrister und Commandant in der Festung Friedrichsstadt, hat 35 Jahr gedient. Datum der letzten Bestallung ist d. 2ten Marts 1757. Er ist ein Officier von vielen Meriten, welches des Königs Dienst aus keinem anderen Interesse thut als die Ehre.

Er ist einer der ältesten Obristen des Königs Armee und die Pflichten, ich dem Könige schuldig bin, verbinden mich ihm Eu. Eccellentz zu gnädigen Andenken zu emp-fehlen, damit ich endlich seine Verdienste möchtebelohnet sehen.«

Anm. Hans ovennævnte fader, oberst Caspar Schøller (f, 16.., † mellem l% og 2ø/n 1716), var anseet for en dygtig officer. Han blev kaptein i ingeniørkorpset 10/i 1699, chef for samme 12/g 1709, major 19/g s. år, oberstløitnant og generalkvartermester 21/io s- år, blev samme år overdraget inspektionen over alle fæstninger i Norge, hvilken pany overdroges ham 17/io 1710. I april 1716 kommanderede han en319'

postering bønder fra Hedemarken i Harestuskoven og gjorde fienden stort afbiæk. Var kommandant i Fredrikstad i nogen tid fra 1Q/i 1716 til sin død. —

Stricker, Ezechias Henrik vf. i Rendsborg 8/s 1734, † 27/3 (u/3) 1814, søn af artillerimajor Alexander v. Stricker (f. u/9 i7oi, † i784).

G.'15A 1764 m. Frederikke Christiane Herbst (f. 4/4 1745 † 19/e 1806), 7 børn. —

Blev 15 år g. volontør i det Holstenske artillerikorps ved oberst Scheels kompani 24/6 1749, underfyrværker x/6 1751, fyrværker i det danske artillerikorps 5/& 1756, var 3 år i fransk tjeneste som løitnant ved det Løvendalske tyske inf.-regt. 9k 1757 til 24 6 1760, premierløitnant af infanteriet 3/s 1758, var i felten som adjutant hos generalløitnant marquis de Ségur fra 24/6 1760 til 1762, erholdt kapteins karakter 24/i2 1760, blev stykjunker i no. i oberst Oxens kompani i det danske artillerikorps 1762, kaptein i artilleriet 23/6 s. år, kompanichef i artillerikorpset 18/i 1764, ansat ved artilleriet i Kristiania 27/io s. år, major af artilleriet % 1772, virkelig major 2/i 1777, oberstløitnant af infanteriet 13/s 1783, kommandør for artillerikorpset efter generalmajor François d'Aubert fra 25/2 1785 til 1792, da oberst v. Mechlenburg fik posten, oberst af infanteriet 3% 1789, kommandant i Fredriksstad i Norge 13/4 1792,' kommandant på Kronborg 27/i2 1793, dansk generalmajor 18/9 1801, k. D. o.

28/i 1809, tog afsked SA s. år, blev da generalløitnant og fik 1600 rdr. i pension.

Udmærkede sig ved Kronborgs bombardement 30/3 1801. I 1807 vilde han ikke anse fæstningens kapitulation at være indbefattet i Kjøbenhavns.

Anm, Foranstående er for en del hentet fra en gammel protokol, der tilhører iste artilleribataljons 3dje batteri, Kristiania. Den indeholder også oplysninger om flere andre artilleriofficerer fra forrige århundrede.

Se Mantheys Danebogrsriddere s. 99.320

Sundt, Christian Ulrik v., f. i Rendsborg 31/3 1766' † i Kjbhn. 9/2 1849, 83 årg. begravet i Fredericia, sønnesøn af norsk generalløitnant Michael v. Sundt († 1753) og søn af oberst og chef for 2det Vesterlehnske inf.-regt., Christian Ulr. v. Sundt (f. 1723, † 1784) og generalløitnant Ingenhaeffs datter, Benedicte Rudolphine (f. 1735, † 1803). G. 19/8 1798 i Gamtofte m. Sophia Louise Bülow (f. på hovedgården Laage i Veile amt 1772, døbt d. 26/i s. år, † i Odense 9/s 1812), datter af kaptein Christian Frederik v. Bülow.

Forlod 63A år g. Norge 1772, gjenså neppe senere sit fødeland, blev 31/i2 s. år kadet i Kjbhn., korporal 25/e 1783, 17 år g. sekondløitnant ved Falsterske regt. i Aalborg 31/i2 1783 m. ane. fra 25/6 s. år; general Andreas v. Moltke var da regimentets chef. Forsat til Kronprinsens regt. 4/3 1785, gjorde 1786 adjutantstjeneste hos kronprinsen, ansat ved Livgarden tilfods v2 1788, erholdt 6/e s. år premierløitnants afsked og tilladelse til at gå i russisk krigstjeneste sammen med sin onkel, generalløitnant Numsen1). Blev der ansat som premierløitnant i den Essenske grenaderbataljon i Finland, i marts 1789 ansat hos oberst v. Säkeln, deltog i fægtningerne ved Siakomsky, Pardakowsky, St. Christine og d. % ved Parosalmy, hvor Gustaf d. 3dje seirede. Her blev han »svært blesseret ved en Kardætsk Kugle i Underlivet.« Grev Soltikow interesserede sig meget for ham.

6 uger efter udnævntes han til russisk kaptein og deltog i fægtningen ved Stekfors, hvor den svenske general v. Platen måtte retirere. Reiste hjem til Danmark

x) F re der jk Numsen, † 1802 som dansk generalløitnant, deltog i syvårskrigen på østerrigsk side, gik 1785 i russisk tjeneste og udmærkede sig navnlig 1790 ved sin overgang over grænsefloden Kymene321

december 1789. Kaptein ved 2det Sjællandske lette inf.-korps 28/'s 1790; samtidigt blev han opført som kaptein a la suite i 2det Akershusiske inf.-regt. fra 28/5 1790 til 2% 1794. Kompanichef ved førnævnte korps 23/3 1798, rnajor 1803, kommandør for korpset 1804. Oberstløitnant 14/7 1808, oberst i februar 1812, r. D. o. 3lh 1815, kommandør for i ste Livregiment tilfods 1/2 1816, chef for samme fra 1817 ^ Ve D. m. 16/s 1824, k. D. o.

25/5 1826, generalmajor V11 1828.

Tog afsked med pension ü/e 1833, samme dag gene-

«

ralløitnant.

Han gjorde i 1824 og i 1829 en fodreise gjennem Tyskland, Schweiz, Belgien, Holland og Frankrige til Madrid. Udgav 1827 en dagbog i udtog.

Se Erslews Forfatterlexikon, Selmers Nekrologiske Samlinger I. s. 508—15 og Sundts autobiografi i Personalhistorisk Tidsskrift for 1883, s. 151—155 samt Østs Materialier til et dansk biografisk literarisk Lexikon 1836, 110. 83.

Anm. Den norske familie v. Sundt står ikke i forbindelse med den farsundske slægt af samme navn, af hvilken en stamtavle af W. Brandt er udgiven i Bergen 1867., Se : »Nordmænd og Danske i Ruslands af prof. dr. L. Daae, Kr.nia 1884, s. 76, note 3.

Tellequist, Carl W., f. omtrent 1740, † efter 1813, var svensk af fødsel. G. m. en Comtesse Ahlefeldt. —

Sekondløitnant 14/io 1761, premierløitnants karakter fra 1/io 1760, derefter ansat som sekondløitnant ved iste Bergen-husiske nationale inf.-regt., erholdt kapteins karakter 26/io 1763, idet han nød den gage, der var fastsat

for den 14de sekondløitnant ved Kongens regt. i Kjbhn., hvilken post holdtes vakant.

C. J. Anker: 330 generalspersoner. 21322

Virkelig kaptein ved Pløenske gevorbne regt, 19/9 1764, major af infanteriet x774> kompanichef ved

Nordenfjeldske inf.-regt. fra 22'5 1776 til 19/i2 1788, var dog i dette tidsrum omtrent i 1V2 ar ansat ved Viborgske regt., nemlig fra 25/2 1785 til n/s 1786, 3dje major ved Nordenfjeldske regt. 28/i2 1787 m. ane. fra 21/io 1774, ansat ved Holstenske inf.-regt. fra 19/:2 1787 til 1803.

Sekondmajor med fuld gage (760 rdr.) 18/6 1790, oberstløitnants karakter 18/3 1791 m. ane. fra 28/s 1790, virkelig oberstløitnant ved Oldenburgske inf.-regt. 10/6 1796, oberst af infanteriet 29/i2 1797, chef for 2det Jydske inf.-regt. fra 1803 til 1809, da han blev chef for generalkommandoen i Nørre Jylland, boede da i Randers. (Se Vaupell II. s. 624). Dette var hans 9de forsættelse. Senere generalmajor.

Den 26/i 1812 blev han sat under tiltale for interesseret administration, dog blev han frikjendt d. % 1813, tog afsked s. år.

Oberst Nicolai Tidemann (f. 1766, † 1828) har noteret følgende om ham:

»Var en duelig Regiments Officier, menuden videnskabelig Dannelse.« —

Trampe, Philip Detlef,\ greve af,\ f. 12/t 1678, † 24/io 1750, herre til Fjellebro i Fyen, brodersøn af dansk generalløitnant Adam Frederik, greve af Trampe († 1704). G. 1809 m. Charlotte Amalie, comtesse af Trampe (f. 21/i 1687, † 17/n 1750), datter af nævnte grev A. F. Trampe. Herfra nedstammer de medlemmer af familien, der bor i de 3 skandinaviske riger.

Var kurfalsisk kammerherre og generalmajor, da han d. 28/V 1710 blev dansk generalmajor af arméen. Blev generalmajor tilhest 23/n 1716, romersk rigsgreve 25/3 1736,323'

dansk greve 26/V 1746. Var kun ansat i Norge en kort tid i 1817, da han blev sendt herop med danske tropper i anledning af den da pågående krig med Sverige, Under hans ophold her blev »Bastian Hjelm bestilt som hans Generaladjutant 22/2 1717«. Fra d. 16/s til s. år fungerede han som assessor i en overkrigsret, der under generalløitnant B. H. v. Lützows præsidium var nedsat i Fredriksstad i anledning af oberst Kruses og oberstløitnant Briiggemanns forhold i affæren ved Hølands kirke 9/3 1716. Rettens øvrige medlemmer bestod af 5 oberster, 2 oberstløitnanter og 4 majorer, ialt 13 stabsofficerer. Se B. Moe II, s. 134—35.

Varendorff, Gustaf Adolph v., f. 1743 på faderens adelige gods Rieste i Osnabruck, † 25/5 1812. —

Blev 1757, 14 år g., page hos hertugen af Brunsvig, hvem han fulgte i felten. Udmærkede sig i slaget ved Krefeld 23/g 1758 og blev da udnævnt til sekondløitnant i hertugens livregiment. Reiste 1773 til Norge, blev kaptein ved Nordenfjeldske inf.-regt. 25/s 1774, optaget i den danske adelsstand, bidrog til udførelsen af et militært kart over Norge.

Ansat vçd det Oldenburgske inf.-regt. 1777, senere ved det Slesvigske regt. Var under toget mod Sverige 1788 adjutant hos den høistkommanderende, prins Carl af Hessen.

Bestyrede 1789 en opmåling af Holsten. Atter adjutant hos prins Carl ved de danske troppers marsch til sydgrænsen, førte kommandoen ved Eidern 1805 og på øerne Man, Falster og Lolland 1807. Generalmajor 1809. R. D. o. 28/i 1810, k. D. o. 28/i 1812.Se Mantheys Danebrogsriddere, s. 58—60. —

Voigt, *Johan Mangelsen,* f. i Trondhjem 4/1 1748, † 8/5 1838, søn af regimentskirurg Johan Barthold Voigt og Helena Maria, f. Michaelson. —

Blev 10 år g. kadet 1758, fænrik ved Bornholmske regt. 27/1 1762 (selv opgiver han d. 25/1), garnisonerede i Rendsburg, sekondløitnant med ane. fra 16/10 1763, premierløitnant ved Kronprinsens regt. 8/9 1773 m. ane. fra 1/4 s. ar, kapt. og kompanichef 17/4 1782, stabskaptein 1/3 1785, erholdt 600 rdr. i gage 11/12 1789, fuld gage 25/6 1790, major og 5te stabsofficer ved Danske livregiment u/5 1798. Blev 4de stabsofficer 3/5 1799,

oberstløitnant og bataljonskommandør 15/3 1805, tog afsked med pension 18/1 1809. Udnævnt til oberst a la suite i arméen 18/2 1811.

Fungerede som overbefalingsmand ved Sjællands nordøstlige kystmilice-distrikt indtil han d. 7/5 1814 atter indtrådte i arméen som chef for Kronens regt., (hvilken post han indehavde i 18 år, indtil han 2/s 1832 blev afløst af generalmajor Carl Rømeling, der også var norsk født). Generalmajor 28/1 1817, r. D. o. 28/io s. år, D. m. 16/ö 1824, k. D. o. 25/5 1826, stkrs. D. o. l/11 1828, tog afsked med generalløjtnants grad 2/8 1832.

Se N. mil. tidsskrift 1882, 11te hefte, s. 584, hvor en ganske kort autobiografi af ham er indtaget; den er dateret 20/11 1811. —

Wedel-Jarlsberg, *Frederik Anton* (I), greve af, var den 2den besidder af Jarlsberg, f. 9/3 1694, † 22/9 1738 på Wedelsgård ved Jarlsberg værk, 44 år g. Søn af dansk minister i Wien, senere viceguvernør i Oldenburg og325'

Delmenhorst, geheimeråd, kammerherre grev Georg Ernst Wedel-J. (f. 25/s 1666, † 28/i 1717 kort før faderen, grev G. W. Wedel-J.) og Wilhelmine Juliane, f. komtesse Aldenburg (1665—1746), søster af grev U. F. Gyl denløves 3dje gemalinde Antonette Augusta.

G. 2/6 1717 m. Louise v. Råben (1696—1736) fra hvem han senere blev skilt. Fader til general, grev F. C. O. Wedel-J. († 1776). —

Efter tilendebragte akademiske studier i Utrecht gik han i dansk krigstjeneste, udmærkede sig allerede 21 årg. 1715 i det pommerske felttog og blev 25 år g. oberst 13/3 1719. R. D. o. 10/4 1727 med symbolum: Deo pie, Rege fide et praximo juste. Blev chef for gardegrenadererne 1730, brigadier 28/u 1731. Hans tjenesteiver bragte ham 1732 til Italien for at deltage i kampen på Korsika. Ved sin ankomst fandt han freden sluttet, hvorpå han ledsagede den spanske general, marquis de St. Croix, og dennes tropper over til Afrika. Blev såret ved Oran, så han senere måtte bære sin venstre arm i bind. Er også således afbildet på det portræt af ham. der hænger på Jarlsberg. Dansk generalmajor 22/6 1733, kom tilbage fra Spanien 1734, blev derefter chef for Grenaderkorpset og for det Oldenburgske inf.-regt.

Fik Christian d. 6tes miniaturportræt i diamanter at bære på en ham af kongen foræret kårde, på hvis klinge er indgraveret: Ceuiam Oranumq manais ubivis qvæsivit gloriam. Den opbevares på Jarlsberg tilligemed en interessant samling af breve fra ham til hans søster, baronesse v. Schiitz. Brevene er skrevne på fransk og omfatter 3 år af hans liv.

Han satte endel ny opdagede bly- og sølvholdige gruber i drift under navn af Jarlsberg værk,**Wegener,** *Johan Theodor,* f. 6/3 1752, † 8/7 1819, søn af Eyderkanalens grundlægger, hofchef og kadetchef, generalløitnant Wilhelm Theodor v. Wegener (1724—92) og Christine Henriette, f. Walther. Hans søster Hedevig (f. 1763, † på Storhammer 14/12 1846) var g. m.statsråd Carsten Anker til Eidsvold († 1824). G. m. doktor Salholts enke, Amalie, f. Blume († i Kjbhn. 1849). —

Blev 19 år g. sekondløitnant ved prins Frederiks regiment 1771, ansat som generaladjutantløitnant i prins Carl af Hessens stab, da denne 1772 overtog kommandoen over den norske armé. Opholdt sig 5 år i Norge, optog efter general v. Huths ordre karter over de vigtigste egne af landet, navnlig langs den svenske grænse. Premierløitnant ved Møenske, senere Oldenburgske inf.-regt. 1776. Forlod Norge 1777 idet han red fra Kongsvinger til Helsingborg, garnisonerede derefter i Rendsborg. Ansat ved Fyenske, senere Slesvigske inf.-regt. 1778, arbeidede under sin fader ved det Slesvigske kanalanlæg fra 1778 til 1784, da det første skib gik gjennem kanalen fra Kielerfjord til Rendsburg. Kaptein 1783, stabskaptein ved Sjællandske jægerkorps i Helsingør 1785, kompanichef 1788, men gjorde tjeneste som major. Ansat ved Odensekanals anlæg 1794, direktør for dette anlæg fra 1796 til 1802, da det blev færdigt. Regulerede Nyborgs opbyggelse efter branden 1797. Major 1798, første adjutant hos general Moltke i Jylland 1801. Undersøgte om en havn kunde anlægges ved Fladstrand 1802, deltog i troppesamlingen i Holsten 1803, bataljonskommandør ved de Sjællandske skarpskyttere 1804, oberstløitnant 1805, deltog derefter under general Evald i toget mod Lauenborgs grænse.

Chef for Iste Sjællandske bataljon let infanteri fra 1804 til 8. Chef for feltjægerkorpset 20/1 1808, oberst-generalkvartermester og chef for guidekorpset $^{9}/_{5}$ 1808. Efter generalmajor Binzer blev han chef for generalkvartermesterstaben. Sendtes s. år i mission til prinsen af Pontecorvo i Holsten, r. D. o. $^{28}/_{1}$ 1808, oberst og chef for Fyenske regt. samt kommandant i Fredericia $^{8}/_{8}$ s. år, generalmajor og kommanderende general i Nørrejylland fra $_{16}/_{11}$ 1809 til sin død. K. D. o. $^{28}/_{1}$ 1811, D. m. $^{31}/_{7}$ 1815, stkrs. D. o. $^{28}/_{10}$ 1817. Hans symbolum var: *Amor principes, amor patriæ.* »Han var besjælet af en utrættelig Iver for sit Fædrelands Vel.« —

*IV.

Tidsordnede fortegnelser

over

Norges statholdere

samt over endel norske

militære chefer

Og

fæstningskommandanter.Anm. Den titel, der i dette afsnit er anført foran navnene, betegner i regelen den sidste livsstilling, vedkommende har indehavt.1. Norges statholdere.

1577—1856.

1. Ludvig Ludvigs s ø-n Munk til Nørlund, fra 9/V 15 77 —160. .

2. Jørgen Friis til Krastrup, fra 160 .—1608.

3. Enevold Kruse til Hjermisløv, f. 28/io 1554, † 8/3 1621, fra 1608—1618, tillige høvidsmand på Akershus.

4—17. Se listen: Høistbefalende over den norske armé, i —13.

18. Claus Henrik Vieregg, vicestatholder fra 4/s 1712 til sin død u/7 i 713. Ankom til Norge med løitnant P. Wessel 24/i2 i712.

19. Baron Frederik Krag, f. G/s 1655, † 24/9 1728, vicestatholder fra 39/9 1713—1721. Ankom til Norge 15/ö I 714.

20. Ditlev Vibe, fra i7/4 1722 til sin død 5/n 1731.

21. Jacob v. Benzon, f. 31/io 1688, † 25/n 1775, vicestatholder fra 11/♀ 1750 -8/2 1771 (26/i 1770).

22. Prins Carl af Hessen, titulær statholder og »vice-rex« i Norge fra 1766 til januar 1768.

Posten ubesat i 41 år, fra 1768—1809.

23. Prins Christian August, udnævnt til statholder 25/t 1809, 7 dage efter at han var bleven svensk kronprins, afsked u/i 1810.

24. Prins Fredrik af LIessen, vicestatholder fra X1/i 1810

-u/5 1813.332'

25. Prins Christian Fredrik, statholder fra u/5 1813 til 4/2 1814, da han blev regent.

26. Grev Hans Henrik v. Essen, fra 17/u 1814—2/s 1816.

27. Carl Mørner, fra 2% 1816—23/io 1818.

28. Gr<?z/ Johan August Sandels, fra 24/10 1818—26/n 1827.

29. Balthazar Bogeslaus v. Platen, fra 2611 1827— s/i2 1829.

Posten ubesat fra 1829—36.

30. Grev Johan Caspar Herman Wedel-Jarlsberg, f. 21/9 1779, † 27/s 1840, statholder fra l9/9 1836 til sin død.

31. Severin Løvenskiold, f. V2 1777, † 15/9 1856, statholder fra 27/2 1841 til 10/8 1856.

Posten ubesat i 17 år, til 5,'g 1873, da den blev hævet.

2. Høistbefaleiide over deil norske armé.

1628—1885.

Efternævnte har været høistkommanderende over arméen:

a) I egenskab af statholdere i Norge :

1. Jens Hermanssmi Juell,, statholder fra 1618—1629, da han blev rigsadmiral.

2. Christopher Knuds søn Urne til Asmark, † 27/9 1663, statholder samt befalingsmand på Akershus fra 1629 — 42.

3. Hannibal Sehested, statholder fra 1642—24/6 1651. Særskilt udnævnt til kommanderende general 27/4 1644.333

4- Gregers Krabbe, f. 12/i 1594, statholder fra 165.. til sin død ls/i2 1655.

5. Nils Trolle til Trollesholm og Gaunø, f. 19/i2 1599. † 2% 1667, statholder i Norge 1656, høvidsmand på Akershus fra 10/s 1658—28/3 1661, fungerede til x/& s. år. Under ham blev Iver Tagesøn Krabbe 1657 »Generalmajor over den norske armadie«. Jørgen Bjelke blev 28/7 1658 »Generallieutenant over al mili-tien i Norge«.

6. Iver Tage søn Krabbe, statholder fra 8/io 1661—1664. Ankom 5/2 1662. Under ham var general Claus v. Ahlefeldt kommanderende general.

7. Ulrik Fredrik Gyldenløve, greve til Laurvig og Tønsberg, vicekonge og statholder fra 1664—1699. Under ham fungerede også følgende som høistbefalende over arméen:

8. Ove Juell, ,f. 23/io 1615, † 29 5 1686, vicestatholder fra 1669—1675.

9. Baron Jens Juell, (vice-) statholder fra 5/e 1675—82. Overtog embedet i oktbr. 1676. Baron Hannibal v. Degenfeldt kom til Norge 1/& 1677 og kommanderede en tid den norske feltarmé under Gyldenløve. I 1679 betroedes Erik Banner vicestatholders charge »udi hans høye Excellences Forhindringer og Absents at betjene«.

10. Just Hoegh til Fultofte, vicestatholder fra 9/s 1682 (januar 1683) til sin død 26/ö 1694.

11. Frederik Gabel, vicestatholder fra 30/9 1699 til sin død 21/e 1708. Grev Gustaf Wilhelm Wedell stod som norsk feltmarschal og kommanderende general direkte under statholderne fra 1699—1717, men var som oftest fraværende.334

12. Johan Vibe, vicestatholder fra 2% 1708 til sin død 22/2 1710. Generalløitnant H. E. Tritzschler var kommanderende general fra 22/2—21/h 1710.

13. Waldemar, førnz z/. L&vendal., statholder fra V» 1710

-30/4 i 712.

b) I egenskab af kommanderende generaler:

14. Caspar Hausmann, kommanderende general fra 30/4 1712—24/i 1716.

15. Erhard, førø« af Wedel-Jarlsberg, fra 10/i (24/i) 1716 til 30/5 1718.

16. Barthold Heinrich Liitzow, fra 30/s 1718—16/9 1719.

17. Georg Wilhelm, greve af Sponeck, fra 16/9 1719—V9 (Vn) 1720.

18. Patroclus R&meling erholdt »Inspektion over Arméen« sammen med generalspersonerne H. Huitfeldt, Kruse

og v. Oetken fra x/9 I72°—3% 1732, da P. R&meling blev høistkommanderende til sin død, 31/io 1736.

a

19. Hans Jacob Arnoldi, fra 19/n 1736—24/i2 1758.

20. Gustaf Grüner, fra 14/3 1759—18/ä 1763.

21. Crrø Wilhelm v. Ulrichsdal, fra 24/i2 1758—14/3 1759 og fra 18/2 1763—4/é 1764.

22. Grev Waldemar v. Schmettow, fra 1/2 1764—14/4 1767,

23. Gfrø Schack Carl v. Rantzau-Ascheberg, fra 4/4— 1S/l2 I767.

Posten ubesat i 5 år.

24. Wilhelm v. Huth, fra 2/s (28/e)—15/io 1772 og for prins Carl af Hessen under årene 1773 og 74 samt nogen tid i 88. ,

25. Prins Carl af Hessen, fra 15/2 (15/io) 1772—4/a 18x4.

26. Christian Fredrik, som prinsregent fra 4/2 og som konge fra 17/s—10/io 1814.335

27. Grev Hans Henrik Essen, fra 28/n 1814—2/s 1816.

28. Carlss&n Merner, fra 20/s 1816—23/io 1818.

29. Grev Johan August Sandels, fra 24/io 1818—26/u 1827.

30. Grev Balthasar Bogislaus v. Piaten, fra 26/u 1827— 6/l2 I829.

31. Fred. Wilh. Brueneck Stab ell, fra 12/i2 1829—2/e 1836.

32. Baron Ferd. Carl Wedel-Jarlsberg, fra 2k 1836—3/9 1850.

33. Hans Glad Bloch, fra 5/9 1850—28/9 1860.

34. Harald Nicolay Storm Wergeland, fra 28/9 1860—3/4 1868.

35. Nils Christian Irgens, fra 3/4 1868—28/2 1872.

36. Hans Kirkgaard Fleischer, fra 28/2 1872—23/2 1878.

37. Adolj Fredrik Munthe, fra 23/2 1878—79 1884.

38. Carl With, fra 15/g 1884—29/i 1885 og fra X1k 1885.

39. Kronprins Oscar Gustaf Adolph, udnævnt 19/i, fungerede fra 29/i til 17/2 1885.

3. Cheferne for den kongelige norske generalstab.

1814—1885.

1. Generalløitnant Johannes Sejersted, generaladjutant tor arméen og chef for generalstaben fra 22/s 1814 til 2/s 1815. Forsat.

2. General Frederik Wilhelm Brueneck Stab ell, fra 2/3 1815 til 24/e 1828. Forsat.

3. Generalmajor Carl Frederik Ferdinand Wilhelm Albrecht Kaltenborn, fra 24/e 1828 til sin død 1/a 1832.336'

4- Generalmajor Johan Henrik Sp-ø-rck, fra 29/s 1832 til 10/7 1748. Forsat.

General baron Ferdinand Carl Wedel-Jarlsberg, var ikke udnævnt, men fungerede fra 1847 til 3/9

1850, da han tog afsked som kommanderende general.

5. Generalløitnant (statsråd) Hans Glad Bloch, fra hj♀> 1850 (3/i2 1853) til 14/n 1857, fungerede dog kun til 10/9 1856. Forsat.

Generalmajor Theodor Christian Anthon Broch, var ikke udnævnt, men fungerede fra *% 1856 til 5/3 1857. Forsat.

6. Generalløitnant (statsråd) Harald Nicolai Storm Wergeland, fungerede fra 6/s 1857 (ifølge kgi. res. af 31/i s. år), chef fra 14/n 1857 til 28/9 1860. Forsat.

7. Generalmajor Christopher Anker Bergh Lundh, chef fra 16/i 1861 til sin død 410 1865. (Oberst, senere generalmajor F. L. Klouman, fungerede de første måneder af 1861).

8. Generalmajor Johan Didrik Schl&mer Beichmann, fra Vs 1866 til 8/i 1872. Forsat.

9. Generalmajor Christian Semb Grimsgaard, fra 9/3 1872 til 16/9 1882. Forsat.

10. Oberst Carl Georg With, f. 3/i2 1827, chef fra 16/9 1882.

Anm. i. Indtil 3/la r853 benævnedes cheferne for generalstaben tillige : tjenestegjørende generaladjutanter for arméen.

Anm. 2. Overkommandant på Fredrikssten, svensk generalmajor Johan Hübner v. Holst, blev d. 8/s 1815 udnævnt til: »tjenestegjørende Generaladjutant hos Kronprindsen for den norske Armee*.337

4. Cheferne for Den kongelige norske krigsskole.

1750—1885.

1. Feltmarschal H. J. Arnoldt, direktør fra 16/i2 1750— 24/l2 1758 (†).

2. General G. Grüner — » u/3 1759— 18/2 X763 (†)•

3. General grev W. v. Ulrichsdal (ad interim), direktør fra 18/2 1763—V2 1764.

4. General grev W. v. Schmettow, direktør fra V2 1764 —u/4 1767 (afsked).

5. General grev S. C. Rantzau-Ascheberg, direktør fra april 1767 til årets udgang (forsat).

/"general Ponmeaii . .

, . o 7 7, direktion

, ~ ... , , T1 . , jgeneralmajor Schnell . ,

6. Generalitetskollegiet \ ,, • , • } fra /i 1768

generalkrigskommis-

' sær Brøcher i /S1

7. Oberstløitnant P. B. Prydz, inspektør fra Vi 1770— 3% 1782 (†).

8. Oberst O. Flink, inspektør fra u/i2 1782—15/i 1790 (afsked).

Ingen undervisning fra 6/9 1788—Vs 1790.

9. General H. J. H. Hesselberg, direktør Ifra »/i 1790-

chef I 4/e 1802 (fors.).

10. Generalmajor (statsråd) F. G. Haxthausen, chef fra 17/6 1802—5/3 1814 (forsat).

11. Generalmajor (statsråd) D. Hegermann, kommandør fra xl/7 1800, chef fra ö/3 (18/3) 1814—14/7 1816 (forsat).

12. Oberst (statsråd) N. J. L. Krog, chef fra 3/v 1816—8/t 1822 (forsat).

13. Generalløitnant C. Mansbach, chef fra 8/V 1822—24/s 1828 (forsat).

14- Oberstløitnant G. Roll, chef fra 9h 1828—23/e 1834 (†).

15. Generalløitnant (statsråd) H. G. Bloch, chef fra 5/10 1835—26/4 1838 (forsat).

16. Generalmajor F. M. S&renssen, chef fra V2 1839—6/s 1854 (forsat).

17. Generalmajor Ch. A. B. Lundh, chef fra 18/9 1854— 31/3 i 86 i (forsat).

18. Oberstløitnant W. C. Keilhau, chef fra 6/4 1861—7A>

1873 (†)

19. Oberst C. G. With, chef fra 2%2 1873—16/g 1882 (forsat).

20. . Oberstløitnant Th. C. B. Frølich, chef fra n/n 1882.

5. Cheferne for Den kongelige norske ingeniør-

hrigade.

1818—1885.

1. Generalmajor B. d'Aubert, chef fra (18/9 1815) Vi 1818—21/4 1832 (†).

2. Generalmajor N. W. Gedde, chef fra 15/6 1832—31/5

1833 (†)•

3. Generalmajor H. J. Wetlesen, chef fra 27Ar 1833—9/n

1844 (†)•

4. Generalmajor N. B. Gar ben, chef fra 19/i2 1845—20/7 1861 (afsked).

5. Generalmajor Th. C. Broch, chef fra 28/9 1861—8/4 1863 (†).

6. Generalmajor (statsråd) N. C. Irgens, chef fra 23/& 1863—3/4 1868 (forsat).

7. Generalmajor J. G. Ræder, kommandør fra 3/4 1868, chef fra 23/4 1870.

339

»

6. Cheferne for Den kongelige norske artilleri-

brigade.

1818—1885.

1. Generalmajor J. F. Schilling, chef fra 1/i 1818—12/a 1833 (afsked).

2. Generalmajor C. W. Fangen, chef fra 27/n 1833—2/a 1838 (†).

3. Generalmajor J. G. Mey dell, chef fra 18/i 1839—21/i2 1855 (afsked).

4. Generalløitnant H. K. Fleischer, chef fra 31/3 1856— 9/i2 1878 (afsked).

5. Generalløitnant H. N. S. Wergeland, chef fra 7/2 1879.

7. Cheferne for Den kongelige norske kayalleri-

brigade.

1818—1885.

1. Generalmajor P. V. Nilson, chef fra xjx 18x8—9/§ 1825 (afsked).

2. General baron F. C. Wedel-Jarlsberg, chef fra 16/a 1825—3/9 1850 (afsked).

3. Generalmajor Chr. Glad, chef fra 30/i2 1850—8/i 1866 (f).

4. Generalmajor P. F. L. Næser, chef fra 25/e 1866.

8. Cheferne for Norske jægerkorps.

1788—1885.

1. Generalmajor L. J. Binzer, chef fra 15/s (19/9) 1788— 31/i2 1789.

2. Generalløitnant B. D. Staffeldt, kommandør fra 31/i2 1789, chef fra 9/9 1803—31/i2 1817.

22*340

3- Generaladjutant P. H. Butenschøn, kommandør fra 1814, chef fra Vi 1818—17/i 1824.

4. Generalmajor I. Sadolin, chef fra 2/io 1824—16/io 1833.

5. Generalmajor A. K. Hegge, chef fra 1834—1n/i 1838.

6. Generalmajor J. J. Thome, chef fra 26/<i 1838—13/9 1841.

7. Oberstløitnant 77. y. Birch, chef fra 30/u 1841—3/i2

1853-

8. Oberst J. Brandt, chef fra 25/2 1854—30/i2 1857.

9. Generalmajor N. E. Hoff,\ chef fra 8/e 1858—75 1868.

10. Oberstløitnant A. D. S. Hjorth, chef fra 2% 1868— 2/8 1875.

11. Oberst C. K. Gill, chef fra 9/io 1875—22/3 1879.

12. Oberst P. S. M. E. Beichmann, chef fra 17/s 1879— 14/io 1882.

13. Oberstløitnant H. J. T. W. Ræder, chef fra 11/n 1882.

Anm. Kommandant på Fredriksstén, generalløitnant Joh. Fr. v. Mansbach, blev 2/g 1791 udnævnt til: »Inspecteur over Norske Jægerkorps®. —

9. Cheferne for 1ste Akershusiske infanteri-brigade.

1818—1885.

1. Oberst A. S. Krebs, chef fra Vi—188/s 1818 (†).

2. Generalløitnant (statsråd) P. R. Fleischer, chef fra 10/io 1818—25/io 1837 (forsat).

De 7 derefter følgende brigadechefer er de 7 sidstnævnte af Fredrikssténs fæstnings kommandanter, se side 347. De er udnævnte til brigadechefer samme dato som til kommandanter.341'

10. Cheferne for 2den Akershusiske infanteribrigade.

1818—1885.

1. General F. W. B. Stabell, chef fra Vi 1818—7e 1836 (†).

2. Generalmajor E. N. Finne, chef fra 10/n 1836— 1838 (afsked).

3. Generalmajor D. F. Lowzow, chef fra n/9 1839—U/8 1851 (afsked).

4. Generalmajor C. F. Michelet, chef fra 3/ii 1851—25/2 1854 (forsat).

5. Generalmajor F. M. Sørenssen, chef fra 6/s 1854—2/é 1868 (afsked).

6. Generalløitnant //. N. S. Wergeland\ chef fra 3/4 1868 —7/2 1879 (forsat).

7. Oberst C. K. Gill, chef fra 22/3 1879—31/s 1882 (forsat).

8. Oberst P. S. M. E. Beichmann, chef fra 14/io 1882.

11. Cheferne for Kristianssandske infanteri-brigade.

1818—1885.

i. General C. D. A. Arenfeldt, chef fra Vi 1818—10/6

1833.

De 7 derefter følgende brigadechefer er de 7 sidstnævnte af Kristianssands fæstnings kommandanter, se side 356. De er udnævnte til brigadechefer samme dato som til kommandanter.

12. Cheferne for Bergenske infanteri-brigade.

1818—1885.

i. Generalløitnant C. F. P. Th. Lowzow, chef fra Vi 1818—24/e 1828.342'

De 5 derefter følgende brigadechefer er de 5 sidstnævnte af Bergenhus fæstnings kommandanter, se side 358. De er udnævnte til brigadechefer samme dato som til kommandanter.

13. Cheferne for Trondhjemske infanteri-hrigade.

1818—1885.

i. Generalløitnant J. Sejersted, chef fra xjx 1818—17/9

1823.

De 5 derefter følgende brigadechefer er de 5 sidstnævnte af Trondhjems fæstnings kommandanter, se side 359.

De er udnævnte til brigadechefer samme dato som til kommandanter.

14. Cheferne for de norske skiløherkorpser.

Fra 1718—21 og fra 1747—1810.

(Denne liste er sandsynligvis mangelfuld og måske mindre korrekt, men meddeles dog som grundlag for en bedre).

Anm. Skiløberafdelingerne organiseredes i 1718, men efter 2 års forløb kom de ved kongl. res. af 14/i 1721 ikke mer i virksomhed, før feltmarschal H. J. Arnoldt i 1739 atter vakte dem tillive. De blev dog ikke fast organiserede før ved kig. reskript af 3% 1747 (se Om Landværnet af J. Chr. Bergh, Kristiania 1830, s. 40—41).

Ved arméorganisationen af 9/v 1810 lagdes Søndenfjeldske skiløber bataljon under Akershusiske skarpskytterregiment, medens Nordenfjeldske skiløberbataljon underlagdes iste Trondhjemske inf.-regt.

Ved arméorganisationen af 19/9 1817 beholdtes kun 4 kompanier skiløbere, 2 i det trondhjemske og 2 i det søndenfjeldske.

Ifølge kgl. res. af 10/i 1826 bortfaldt al skilöbereksercitie.

A. For Søndenfjeldske skiløberkorps:

i) Even Kraft1) i 1718. 2) Knud Hals2) fra 1718— 21. 3) Johan Felber3) fra 1747—60. 4) N. Lejer4) i 1773. 5) Johan Frederik Blix5) fra 1773. 6) Wilhelm343

Christopher Glad6) 1788. 7) Henrik Lorentz Sommer-schild7) fra 1791 —1800. 8) Carsten Gerhard Bang8) fra 15A 1801—13/i 1804. 9) Lorentz Didrik Kliiwer9) (d. yngre) fra 1804—5. IO) Fr- Wilh- Br- Stabell10) fra 17/5 1805—9/i2 1808. 11) Svend Arntzen11) fra 19/i2 1808.

*) E. Kraft blev major ved Søndenfjeldske skiløberkompani 9/i 1719, derefter oberstløitnant, blev kommandant på Munkliolmen efter oberstløitnant Meusner 1743 og afløstes 1748 af kaptein Hans Parelius.

s) K. Hals boede i Aamodt, kaldes kaptein allerede 1713 (se Solør og Østerdalens tingbog for 16/s 1713, folio 24, b.). Af general B. H. Liitzow blev han ansat som kaptein ved Oplandske inf.-regt's. nye reserve 1716, hvilket

approberedes af kongen d. 7/s s. år.

Om skiløberkorpset, hvori K. Hals stod, hedder det i nævnte tingbog for 1724—27, folio 156, a: »at det alt i Aaret 1720 var vorden dimitteret og siden den Tid ej haft nogen Officierer — mindre Gevær eller Mundering, og giør Kongen ingen Krigstieneste.« Dette blev på et ting i Aamodt d. 24/n 1725 oplyst af foged Juell i anledning af, at en forhenværende skiløber, der af fogden var indstevnet til at udrede bøder for lejermål, påberåbte sig sin stilling som skiløber til befrielse fra at erlægge bøder. Dommen faldt imidlertid overensstemmende med fogdens påstand, altså fældende for skiløberen.

8) Joh. Felber døde i Elverum 1S/^ 1760 som »Major ved Søndenfieldske Skiløbercorps«.

4) Måske L eyel. Imellem ham og Felber har der formentlig været en chef ansat,

5) J. F. Blix blev d. 13/s 1747 kaptein ved »Søndenfieldske Skiløbere« ; han boede omkring 1760 i Aamodt og blev d. 1773 oberstløitnant og chef for »Søndenfieldske Skiløbercorps«.

6) W. C. Glad, f. 1732, † 1789 i Aamodt.

7) H. L. Sommerschild, f. 1740, † i Størdalen 1807, kaldtes: »Chef for Østerdalske Skiløberbataillon«.

8) Se generalmajor C. G. Bang, s. 39.

9) L. D. Klüwer (d. yngre), f. 1750, † 1820, var en søn af nedenfor nævnte oberstløitnant L. D. Kliiwer (d. ældre). Han var major og blev 1804 chef for den »Søndenfieldske skiløberbataillon«, gik af på vartpenge 1805.

10) Se general F. W. B. Stabell, s. 249.344

n) Svend Arntzen, f. 1767, † som entlediget oberstløitnant 1843. Han blev 17/s 1805 kaptein ved »Søndenfjeldske Skiløberbataillon« og blev 1808 dens chef. (Se W. Lassen: Norske Stamtavler, Familien Arntzen, s. 251).

B. For Nordenfjeldske skiløberkorps.

1) Johan Henrik Eimhaus1) fra 15/s 1718—21. 2) Christopher Hejdemann2) fra 1747—55. 3) Vineentz Henrik Sommerschild3) fra 1755—64. 4) Lorentz Didrik Kliiwer4) (d. ældre) fra 1766. 5) Axel Arenfeldt Motzfeldt5) i 1781.

6) Johan Thomas Hornemann6) fra 18A 1781 —1804.

7) C. G. Bang7) fra 1804. 8) Johan Frederik Matheson8) fra 1809.

*) Se generalmajor J. H. Eimhaus, s. 81.

2) Chr. Hejdemann erholdt d. 7/3 I74° kapteins karakter og tillige: »Inspection over de Nordenfieldske Skiløbere« efter Poul Christian Emahusen, som d. 15/s 1738 havde fået kapteins karakter og »Inspec-tion over Skiløberne af 3dje Trondhiemske Infanterie Regiment« efter kaptein Hans Bull. Den 29/u 1755 blev Hejdemann: »Exercitie-Major ved Skiløberne Synden og Nordenfjelds». I 1758 afløstes han af kaptein Christian Grøn.

3) V. H. Sommerschild, † sidst i 1763 eller først i 1764. Allerede d. 1!/io 1736 fik han kapteins karakter og »Inspection over de Nordenfieldske Skiløbere«. Blev senere oberstløitnant.

4) L. D. Kliiwer (d. ældre), f. 1700, † 1771, erholdt d. 30/9 1740 kapteins karakter og »Inspection over de Nordenfieldske Skiløbere« ; blev chef for Snåsenske kompani skiløbere d. 13/s 1747, oberstløitnant og kommandør for de »Norden og Syndenfieldske Skiløbere« d. 1/i 1766.

5) A. A. Motzfeldt, f. 1731, † på Moss 1810, var først ansat ved de Nordenfjeldske dragoner, indtil han d. Vi 1766 som kaptein blev forsat til det Søndenfjeldske skiløberkorps, hvor han blev major d. 21/io 1774. I 1789 blev han oberstløitnant ved Søndenfjeldske inf.-regt. og i 1790 ved Oplandske inf.-regt. Senere oberst.

6) Se generalmajor J, T. Hornemann, s. 133 og 134.

7) Se generalmajor C. G. Bang, s. 39.

8) J' J- Matheson, f. 1752, † 8/s 1821 som forhenværende oberstløitnant. —345

15. Fredrikssténs fæstnings kommandanter.

1657-1885.

1. Oberst T-onne Huitfeldt, † 1677, overkommandant fra

2. Major Rochlenge fungerede som kommandant i 1663.

3. Oberstløitnant Oluf Jacobsen van Linden i 1665.

4. Oberstløitnant Anders Jensen Grove fra 1668 til 1677.

5. Oberst Ejlert Jensen Wisborg (skrev sig Eilerig v. Weisburg) antagelig fra 1677 til 1683.

6. Oberst Joachim Caspar v. Rappe fra V2 1683—1699.

7. Oberst Henni?ig Mathias Pogrell fra 23/9 1699 til sin død 1701.

8. Oberstløitnant Joachim Frederik v. Ahrenszvald fra 24/5 1701 til 1704.

9. Oberst Hans Frederik Leegel fra mai 1704 til 8/5 1706.

10. Oberstløitnant Conrad Schl-ø-sser fra 8/5 1706 til sin død 1709.

11. Oberstløitnant Ole Brun fra 1710.

12. Generalmajor Hans Jacob Brun, kommandant fra 15/io 1709 til 24/i2 1717 (V3 1718). Fra 1715 fungerede han som overkommandant.

13. Oberst Johan Henrik v. Bippen, overkommandant fra 1715, »rappelleredes« d. 28/s 1716.

14. Generalløitnant Barthold Nicolay v. Landsberg fra 24/i2 1717 til 20/io 1727.

15. Generalmajor Jacob Wilhelm Stuart fra 20/io 1727 til sin død 25/3 1749.

16. Generalløitnant Paul de Beenfeldt fra 30/* 1749 til sin død 5/u 1750.

17. Generalløitnant Christian Frederik Reichau fra 25/n 1750 til sin død 28/9 1753.346'

13. Generalløitnant Georg Frederik v. Krogh fra 3/n 1753 til 18/i 1758.

19. Generalløitnant Johan Vibe v. d. Osten fra 18/i 1758 til 62 og fra 7/s 1764—3/i 65.

20. Generalløitnant Reinhardt v. Eppingen fra 15/s 1765 til sin død V8 (31/s) 1768.

21. Generalmajor Frederik Gottschalk Maximilian v. Haxthausen fra 1768 til sin død 4/i 1770.

22. Generalløitnant Christopher Frederik v. Ingenhaejf fra u/a 1770 til 4/g]772.

23. Generalmajor Johan Frederik v. d. Maase fra 4/g 1772 til sin død 24/s 1790.

24. Generalløitnant Johan Frederik v. Mansbach fra 10/9 1790 til sin død 15/3 1803.

(Samtidigt var oberstløitnant, senere generalmajor Adam Christopher v. Oldenburg vicekommandant, nemlig fra *% 1790 til sin død a/i2 1803).

25. Feltmarschal prins Christian August fra 10,/e 1803, fungerede til 25/7 1809, stod som kommandant til n/i 1810.

i

(Under ham fungerede oberst Niels Pedersen Juel, f. 1750, † nov. 1808, som vicekommandant i 1808, og oberstløitnant Otto Christopher Hiermann († 1822) som vicekommandant fra 20/n 1808).

26. Generalmajor Johan Andreas Cornelius v. Ohme fra 13/2 i 810 til 16/s 1814.

(Generalmajor D. Petersen var en tid underkommandant i 1814).

27. Generalmajor (svensk) Johan Hiibner v. Holst, overkommandant fra 2/2 1815 til 26/i2 i 816.

(Oberstløitnant Johan Peter Vosgraff var samtidig underkommandant).347

28. Generalløitnant Palle Rømer Fleischer, overkomman-dant fra 10/s 1817 til 25/io 1837.

29. Generalløitnant 7;. Mansbach, kommandant fra 22/i 1838 til 30/i2 1847.

30. Generalløitnant Hans Glad Bloch fra 17/s 1848 til 3/i2

1853.

31. Generalmajor Christian Frederik Michelet fra 25/2 1854 til 2A 1868.

32. Generalmajor Johan Georg Boll Gram fra 2/s 1868 til sin død 8/? iB73.

33. Generalmajor Adolf Frederik Munthe fra 13/9 1873 til 19/io 1877. Posten derefter vakant omtr. 4 måneder.

34. Oberst Lars Marius Bing Broch fra 16/2 1878 til sin død V? 1882.

35. Generalmajor Christian Semb Grimsgaard fra 16/9 1882.

16. Fredriksstads fæstnings kommandanter.

1660—1885.

1. Oberstløitnant Christian Lemvig (skrev sig Læmb-wych) fra 1660 til 1663.

2. Oberst Johan Eberhard Speckhan fra 1663 til 67.

3. Oberst Otto Schade, kommandant i 1667.

4. Generalmajor Johan Fir eks fra 1667 til 71,

5. Oberst J&rgen Martin de Rochlenge fra 1671 til 23/s 1683.

6. Generalmajor Hans Erasmus v. d. Pfordten fra 23/3 1683 til 94.

7. Generalmajor Arvid Christian Storm fra 3% 1694 til sin død 1712.

8. Generalmajor Peter Jacob Wilster fra 1712 til 29/ii 1716.364

g. Generalkvarterm ester Caspar Sc hø Iler fra 10/7 1716 til sin død s. år).

10. Generalmajor Vineent Budde fra 29/n 1716 til 27/ii 1717.

11. Generalmajor Fredrik Christopher de Cicignon fra 27/u 1717 til 1718.

12. Generalmajor Ove Holgersen Wind fra 21/3 1718 til sin død 15/4 1722.

13. Generalmajor Ulrich Christian Kruse fra 29/6 1722 til sin død 17/s 1727.

14. Generalløitnant Bartholomæus Nicolay Landsberg fra 20/io 1727 til 14/2 1740 († 4 dage efter).

15. General Hartvig Huitfeldt fra 14/3 1740 til sin død

2/6 (3A) 1748.

16. Generalløitnant Ulrik Frederik Storm fra 17h 1748 til sin død 24/g 1754.

17. General grev Wilhelm v. Ulrichsdal fra 12/io 1754 til 29/s 1765.

18. Generalmajor Hans Jacob Scheel fra 29/ö 1765 til sin død 21/i 1774.

19. Generalløitnant Rudolph Waldemar Røme Ung fra 3/s 1774 til sin død 4/s 1776.

20. Generalløitnant Ca,rl Wilster fra 27/s til sin død 16/V 1776.

21. Generalløitnant Ove Frederik v. Brockenhuus fra 21/s 1776 til 1779 og fra 1780 til 88.

Posten vakant fra 1788 til 92.

22. Generalløitnant Ezechias Henrik Stricker fra 13/4 1792 til 27/i2 1793.

23. Generalmajor Hans Christopher v. Gedde, interims-kommandant fra 27/i2 1793 til 6A 1802.

24. Generalmajor Ezechias Gustaf v. Mechlenborg fra septbr. 1802 til 15/3 1804.

Posten vakant omtr. 1 år.349

25. Generalmajor Salomon v. Gedde fra 26/s 1805 til sin død 21/n 1809.

26. Generalmajor Hans Gram Holst, interimskommandant fra 1809 til 19/s 1811.

27. Oberst Nicolay [Niels) Henrik v. Mechienborg fra 7/i 1812 (se kalenderen i riksarkivet for 1811—14) til Va 1814.

28. Oberstløitnant Niels Christian Hals fra 21/3 til 4/s 1814

29. Svensk major von Kræmer interimskommandent fra Vs 1814 til 30/3 1815.

30. Generalmajor Johan Andreas Cornelius Ohme fra 5/5 1815 til sin død 5/3 1818.

31. Generalmajor Johan Georg Mejlænder fra 24/4 1818 til 8/t 1822.

32. Oberst Frederik Ferdinaiid Fischer fra 8/7 1822 til 22/9 1823, tidligere underkommandant.

Posten vakant omtr. 1 år.

33. Generalmajor Ernst Anton Henrik Lammers fra Vu 1824 til sin død % 1847.

34. Generalmajor Johan Henrik Spørck fra 10/7 1847 til sin død 26/i2 1849.

Posten vakant omtr, 9 måneder.

35. Oberst Jens Christian Blich, f. 28/u 1786, kommandant fra 10/9 1850 til sin død 29/e 1857.

36. Oberst Gustaf Christian Rehbinder, f. 1797, kommandant fra 12/i 1858 til sin død 24/i 1881.

37. Oberst Carsten Christian Anker, f. s/i 1817, kommandant fra 3/i2 i88i.

Foruden de forannævnte har følgende officerer bestyret

kommandantposten, dels under vakance eller i kommandanternes fravær eller forfald og dels som interims-

kommandanter :366

Oberst Meisner 1716, oberst Diiwahl interimskom-mandant 1718, general grev Ulrichsdal 1748, generalmajor R. W. Rømeling hyppig interimskommandant under grev Ulrichsdals funktionstid, oberstløitnant Rosing 1776, oberstløitnant, senere generalmajor C. F. Kaltenborn s. år samt i 1781 og fra 1790—91, oberstløitnant Lützow fra 1779—80, oberst Flyg 1788, oberst Gedde 1789 og fra 1791 til 92, generalløitnant J. J. Fasting fra mai til juli 1789, general Hesselberg 1791, oberst J. Griiner fra 6/a til septbr. 1802 samt i 1804 til 5/2 1805, oberstløitnant R-e-mer 1805, oberst, senere generalmajor H. G.Holst s. år. generalløitnant Staffeldt vicekommandant i 1811, kaptein I. J. Tschierning 1823, oberstløitnant J. G. Bodom 1847 og 49, oberstløitnant F. W. Fischer 1857, oberstløitnant H. J. R. Griiner fra 24/i til 5/i2 1881 og senere.

17. Akershus fæstnings kommandanter.

1629—1885.

1. Ove Gedde fra 1629.

2. Generalmajor J-ø-rgen Reichwein fra 1654.

3. Generalløitnant J-&rge?i Bielke, fra 1658.

4. Oberst Hans Jacob Schort, fra 1662 til sin død i juli 1672.

5. Oberst Michael^. Opitz, vicekommandant fra 1665, kommandant fra 1672.

6. Oberst Frantz Eberhard Speckhahn, kommandant fra 12/9 1674.

7. Oberst Ejlert Jensen Visborg fra 1679—80 og i 1685.

8. Generalmajor Hans Brostrup Schort fra 1680—87.

9. Oberst Frantz Juel i 1683.

10. Oberst Anton Coucheron fra 1687 til sin død 14/3 1689.351'

11. Oberst Nicolas de Seue fra 1689 til sin død 19/4 1706. Se side 241.

12. Oberst Hans Frederik Leegel fra 8/s 1706 til 1707.

13. Oberstløitnant Ernst Bugislav v. Waldau, f. i Pomern 1659, kommandant fra 23/9 1707 til sin død 1709.

14. Oberst Johan Frederik Münnich fra 2% 1709 til 1710.

15. Brigadier Nicolai Sibbern fra 23/9 1711 til 21/9 1714.

16. Oberst J-ø-rgen Christopher Clenau (Klenow) fra 1/io 1712—2/a 1719.

17. Generalmajor Georg Bertouch fra 2/9 1719.

18. Oberst Johan Frederik Leben fra 12/i2 1740.

19. Generalmajor Jonas Bi-ø-rnsen fra 27At 1744 til sin død 1/io 1760.

20. Generalmajor Frantz Christopher Grabow fra 22/io 1760 til Ve 1764.

Posten vakant fra 1764 til 1772.

21. Generalløitnant Christopher Frederik Ingenhaeff fra 4/9 1772, tiltrådte 9/n s. år, fungerede til 1/6 1774.

Posten vakant i 32 år, fra 1774—1806.

22. Generalløitnant Claus Jørgen Schnell fungerede under vakancen nogen tid som interimskommandant.

23. General Pierre Poumeau var i længere tid interimskommandant indtil 16/3 1787.

24. General Hans Jacob Henning Hesselberg fungerede som interimskommandant i 1786 og fra 16/s 1787 til

u/4 i8o2.

(Generalmajor Nils Harbou fungerede måske også nogen tid som interimskommandant under vakancen).

25. Generalløitnant Frederik Gottschalk Haxthausen, kommandant fra 28/2 1806 (se kalenderen i riksarkivet for 1811 —14) til 1814.352'

Oberst, senere generalmajor E. H. Hoff var vice-kommandant i 1808.

Generalmajor H. H. Ramm var kommandant ad interim en tid i 1814.

Major, senere generalløitnant P. R. Fleischer var underkommandant fra 9/io 1815 til 4/7 1817.

26. Generalmajor Jacob Frederik Schilling, kommandant ad interim fra 7/10 1814 til 18/5 1818.

27. General baron Ferdinand Carl Wedel-Jarlsberg, kommandant fra 18/2 1819 til 28/2 1833.

28. Generalmajor Immanuel Sado lin, »interimistisk« kommandant fra 28/2 til 16/io 1833.

29. Oberst Barthold Henrik Hagemann1), kommandant ad interim fra 24/'io 1833 til 23/6 1836.

30. Generaladjutant Johan Bernt Krohg kommandant ad interim fra 23/g 1836 til 38/2 1854.

31. Generalmajor Ch7'istian Glad fra % 1854 til 14/s 1862.

32. Generalløitnant Hans Kirkgaard Fleischer fra 21/s 1862 til 6/6 1868.

33. Generalløitnant Harald Nicolay Storm Wergeland fra 6/e 1868.

Da posten var besat ad interim, tindes udnævnelses- og fratrædelses-datoen hverken i militærkalenderne eller i departementstidenden, men

i armékommandoens korrespondanceprotokoller fra den tid. Oberst Hagemann blev, som bekjendt, af kong Carl Johan i 1833 pålagt at indkomme med sit andragende om afsked som kommandant, fordi han havde ladet militærmusikken spille gjennem gaderne d. 17de mai s. år. Han tog afsked fra sin stilling som chef for Akershusiske ridende jægerkorps d. 18/g 1849, hvorpå han levede som en misantrop og særling på gården Hasle i østre Aker, hvor han døde ugift 13/io 1866, 78 år g.353

18. Kongsvinger fæstnings kommandanter.

1660—1885.

1. Oberst Michael Opitz, kommandant på skansen Vinger fra 1660 til 65.

2. Kaptein Ole Ellingsen, kommandant sammesteds fra 1680.

3. Oberst Jørgen (Georg) Reiehwein, kommandant på Kongsvinger fra 3/io 1682 til omtr. 1688.

4. Oberstløitnant Marquard Otto v. Mangelsen, kommandant en kort tid, antagelig i 1688.

5. Oberstløitnant Johan Braun fra 1688 til 89.

6. Oberstløitnant Nicolas Møllerup, vicekommandant fra 1689, kaldes 1692 kommandant.

Atter: Oberst M. 0. v. Mangelsen, kommandant fra 1699 til 1701.

7. Oberstløitnant Johan Otto v. Sesterfleth, fra 27/3 1703 til 1713,

8. Major Jacob Matheson fra 28/2 1713.

9. Oberstløitnant Johan Junge, † 1746, kommandant fra 1724.

10. Oberst Hans Olai Fremmen, fra 8/i2 1745 til 1746.

11. Oberst baron Mogens Holck fra 9/n 1746 til sin død 18/ii 1764.

(Kaptein Caspar Andreas Hagerup fungerede som midlertidig kommandant fra nov. 1764 til sin død i 1765).

12. Generalløitnant Johan Ludvig Maximilian de Biellart, udnævnt 19/i2 1764, tiltrådte 1 år senere, fungerede til sin død 7/io 1798.

13. Generalmajor Nils Harbou, interimskommandant fra 23/io 1798 til 21/9 1804.

C. J. Anker : 330 generalspersoner. 23354

I 1801 fungerede oberstløitnant, senere generalløitnant B. D. v. Staffeldt i nogen tid som interims-kommandant.

14. Generalmajor Carl Wilhelm Gottlob Blücher, interims-kommandant i nogen tid i 1804.

Posten vakant fra 1804 til 1808.

15. Generalmajor Werner Nicolas de Seue, fungerede en tid som kommandant, dog uden bestalling, i 1808.

Posten vakant fra 1808—11. I det første af disse år bestyredes den af vagtmesterløitnant og garnisonsauditør Peter Nicolas de Seue, der senere fik kapteinvagtmesters karakter, nemlig d. 15/2 1812.

16. Major, senere general Fr. Wilh. Br. Stabeli, kommandant fra septbr. 1809 til mai 1810.

17. Oberst Samuel Andreas Krebs, f. 10/3 1766, † 28/s 1818, interimskommandant fra 2(5/2 18101), tiltrådte i mai s, år, fungerede til 1811.

18. Generalmajor Benoni d' Aubert^ kommandant fra 1811 til 1817.

19. Oberst Nicolai Frederik Reichwein Huitfeldt, f. 8/i2 1758, kommandant fra 19/7 1817 til sin død 26/io 1835

20. Oberst Vilhelm Sissener, f. i Frankrige Vs 1777» kommandant fra 22/3 1837, til sin død 29/i2 1846.

21. Oberst Peder Bernhard Anker, f. 16/7 1787, kommandant fra 10/7 1847 til sin død ls/e 1849.

22. Generalmajor Erik Th. Bernh. Anker, kommandant fra 6/9 1849, tiltrådte 22/3 1851, fungerede til sin død 25/8 I858.

*) Se oberst Krebs' autobiografi, dateret: Kongsvinger 17/i 1812, indtaget i Personalhistorisk Tidsskrift for 1882, 4de bind, s. 142,

(Ritmester, senere oberst Carsten Chr. Anker, f. 8/i 1817, fungerede som midlertidig kornmandant 'fra 25/s 1858 til 4/3 1859).

23. Kaptein Frederik Daniel Werenskjold, f. 1800, kommandant fra 5/3 1859 til 14/4 1878.

24. Oberstløitnant Jonas Severin Dessen, f. 30/* 1815, kommandant fra 15/4 1878 til 3l/io 1882.

25. Oberstløitnant Christopher Frederik Lowzow, f. 16/s 1821, kommandant fra V11 1882.

19. Kristianssands fæstnings kommandanter.

1662—1885.

1. Andreas Grave fra 1662.

2. Peter Brun fra 1670.

3. Svend Skov fra 1680.

4. Oberstløitnant Mathias Rohde fra 1681.

5. Oberstløitnant Frantz Juel fra 1682.

6. Oberst Martin Jørgen de Rochlenge fra 1684.

Posten vakant fra 1692 til 94.

7. Oberst Frederik Hartvig de Nostitz, vicekommandant fra 1694, kommandant fra 1699 til 1707.

8. Oberst Peter de Ferry fra 10/5 1707.

9. Oberst Claudius de Place fra 2®/a 1725 til 3/3 1734.

10. Generalmajor Johan {Hans) Joachim de Wartenberg fra 3/3 1734 til sin død 23/io 1751.

11. Oberst Carl Henrik Stack fra 13/ii 1751.

12. Oberst Nicolay v. Eckleff fra x\i 1774 til sin død 1779.

Posten vakant fra 1779 til 91.

13. Generalmajor Frederik Dietrichson, interimskomman-dant fra 1780 (formentlig fra s/i2) til sin død 29/s 1791.

14- Oberst Andreas Laurits s&n v. Undahl, kommandant fra 17/6 i 79 i til sin død 11 j\ 1795.

15. Oberst Adam, Reuss Rick, † 6/io 1808, kommandant fra 29/<i 1795 til 2/8 1799.

Posten vakant fra 1800 til 1806.

16. Generalmajor Peter Tobiesen, interimskommandant fra 2/8 1799, kommandant fra 24/io 1806 til 5/2 1811.

17. General Christian Ditlef Adolph Arenfeldt fra 28/n 1811 til sin død 10/e 1833.

18. Generalmajor Immanuel Sadolin fra 18/io 1833 til sin død 19/9 1837.

19. Generalmajor Albreth Kjørboe Hegge fra 21/i 1838 til sin død 4/11 1842.

20. Generalmajor Frederik Waldemar Nicolay Beichmann fra 16/2 1843 (se kalenderen for 1848) til sin død 28/io 1855.

21. Generalløitnant Harald Nicolay Storm Wergeland fra 21/i 1856 til u/n 1857.

22. Oberst Jens Brandt, f. 1794, † 1874, fra 30/i2 1857

til 20/7 i86i.

23. Generalmajor Johan Georg Boll Gram fra 28/io 1861 til 2/s 1868.

24. Generalmajor Joseph Frants Oscar Wergeland fra 2/5 1868.

20. Bergenims fæstnings kommandanter.

1640—1885.

1. Major Georg (Jørgen) Reichwein, kommandant fra 1640.

2. Johan Due fra 1654.

3. Generalløitnant Johan Caspar Cicignon fra 21/i2 1664 til V12 1671, dog ikke mellem 13/3 1666 og 15/ö 1667.357

Atter: Generalmajor Georg (J&rgeri) Reichwein fra 15/3 i 666 til 23/3 1667.

4. Generalmajor Be?idix v. Hatten fra 15/ia 1671 til 1676.

5. Oberst Wilhelm Coucheron (skrev sig Wyllem Cuche-ron) fra u/3 1676 til 13/7 1689.

6. Generalmajor Albrecht Christopher v. Heine7i fra 13/7 1689 til sin død 2/s 1712.

7. Generalmajor Johan Frederik Tuchsen fra 8/9 1712 til sin død 19/i2 1730.

8. General Hans Jørgen Weinmann fra 22/i 1731 til sin død 4/s 1759.

9. Oberst Poul Christian Rye fra 1759 til 21/3 1764.

10. Generalløitnant Frederik v. Koss fra 28/4 1768 til sin død 9/5 1782.

Posten vakant 1783-—90.

11. Generalløitnant Johan Jacob Fasting, interimskom-mandant fra 29/s 1782 til sin død 25/i 1790, (var fraværende i 1788 og 89).

12. Generalløitnant Poid de Moth ira 5/3 1790 til u/2 1802.

13. General Hans Jacob Henning Hesselberg fra u/i 1802 til 13/i 1809.

14. Generalmajor Engelbret Hansen Hoff fra 13/i 1809 til sin død 27/n 1811.

15. Generalløitnant Christopher Frederik Peter Theodor v. Lowzow fra 7/i 1812 til 1828.

16. Generalløitnant Carl v. Mansbach, fra 24/ö 1828 til 22/i 1838.

17. Generalløitnant Hans Glad Bloch fra 26/4 1838 til 17/5 1848.

18. Generalmajor Knud Kraft Holck fra 17/s 1848 til 10/5 1860.374

ig. Generalmajor Frederik Laurentius Klouman trå 16/i

1861 til Vio 1882. 20. Oberst Christen Knagenhjelm Gill udnævnt 31/b 1882, at regne fra Vio s. år.

Anm. Medens Bendix v. Hatten i 1676 lå med sit regiment i Bahus, fungerede major Johan Christopher Te$tman som kommandant. I 1688 fungerede oberst'øitnant M. Rohde en tid som kommandant. Medens generalløitnant Lowzow var kommandant, blev artillerikaptein Peder Motzfeldt (f. 3/s 1777, † V* !854) udnævnt til

vicekommandant d. 12/i 1815 og blev stående som sådan helt til 24/s 1828 på samme tid, som han var statsråd og boede i Kristiania.

21. Trondhjems fæstnings kommandanter.

1628—1885.

1. General Jens Hermanssøn Juel fra 1628—40.

2. Generalmajor Reinholdt v Howe?i fra 1659—73-

3. Generalløitnant Henrik Rüse, baron af Rüsensteen fra Vio 1673 til (31/ö) 75.

4. Generalløitnant Georg Christian v. Schultz trå 1675 til 76 og fra 1680—89.

5. Oberst Nicolas de Seue fra 1676—80, se Akershus' kommandanter, s. 351.

6. Oberst Daniel v. Tettau fra 1689—92.

Posten vakant fra 1692—99.

7. Oberst Ole Brun fra 1699—1707.

8. Generalløitnant Johan Vibe fra 29/i til mai 1707.

9. Oberst Otto Frederik v. d. Osten fra 31/ö 1707 til 1717.

10. Oberst Johan Georg v. Lottig fra —17/ä 1728.

11. Oberst Johan Motzfeldt fra 17/s 1728 til 1733.

12. Oberst Peter Johan v. Wleugel fra 18/3 1733 til sin død 1752.359

13. Oberstløitnant Johan He?irik Heidman, f. 1684, kommandant fra 2/n 1752 til sin død 1753.

14. Generalmajor Abraham Christian Willarst fra 1753 til 1765.

15. Generalløitnant Johan Vibe v. d. Osten fra 3/i til 4/s 1788.

16. General Georg Frederik v. Krogh fra 4/s 1788 til 5/i 1814.

17. General ^tw Jacob Waldemar af Schmettow fra januar1) 1814 til 12/i 1815.

18. Generalløitnant Johannes Sejersted2) fra 12/i 1815 til sin død 17/9 1823.

19. Generalmajor Poul Hansen Birch fra 12/i2 1823 til 18/e 1831.

20. Generalmajor Frederik Christian Hegermann fra 20/ä 1831 til sin død 27/ö 1841.

21. Generalmajor Johan Jacob Thome fra 13/9 1841 til 5/9 I857.

22. Generalmajor Jacob Krefting fra 30/i2 1857 til 2/a 1868.

23. Generalmajor Nicolai Engelbrecht Hoff fra 2/ä 1868.

') Datoen for denne udnævnelse findes hverken i militærkalenderen eller

i avancementsbekjendtgjerelserne for 1814. Men en registraturprotokol over »indløbne kongelige Forordninger og Plakater«, der beror ved kommandantskabet i Trondhjem, viser, at dette har modtaget en skrivelse, dateret: Kristiania d. 17de januar 1814, hvori meddeles, »at General v. Krogh er forundt Afsked, og at Generallieutenant Grev Schmettow er udnævnt til kommanderende General nordenfjelds«. En justitsprotokol fra 1814 viser, at general grev Schmettow var kommandant i Trondhjem i dette år, samt at major Lammers var midlertidig kommandant i april måned.

*) I den i foregående note nævnte registraturprotokol er registreret en skrivelse, dateret: Kristiania d. 16de januar 1815, hvori meddeles, »at General Grev Schmettow er afskediget af Krigstjenesten, og at Generalmajor v Sejersted er udnævnt i hans Sted.«

a?v.

Portrætfortegnelse.

1) I Kristiania militære samfund findes nu, juni 1885, portræter af følgende generalspersoner:

a) I olje: Af kongerne Carl Johan, Oscar I. og Oscar II., af kronprins Gustaf og af generalspersonerne E. Anker, Arenfeldt, Birch, Bloch, Broch, Butenschön, Gram, Grims-gaard, G. Grüner, U. F. Gyldenløve, D. Hegerrnann, H. G. Holst, V. Huitfeldt, H. J. Huitfeldt, Irgens, Kaltenborn jun., J. B. Krohg, Th. C. Krohg, Lundh, Meidell, C. F. Michelet, Rye, H. J. Scheel, Schilling, F. A. Schleppe-grell, C. Sibbern, S. H. Stabell, M. Sundt, Wackenitz, E. Wedel-Jarlsberg, F. C. Wedel-J., F. C. O. WedelJ.,

G. W. Wedel-J., N. H. S. Wergeland, O. Wergeland, Wetlesen, tils. 40.

b) I litho- eller fotografi: Alfson, P. Anker, H. J. Arnoldt, Bang, J. D. S. Beichmann, Carl af Hessen, Christian August af Augustenborg, Christian d. 9de af Danmark, Christian Frederik, E. Dietrichson, F. Dietrichson, Finne,

H. K. Fleischer, P. R. Fleischer, Frederik af Danmark, Garben, H. C. Gedde, Hegge, St. Germain, Fr. Grüner, C. Hausmann (i terrakotta), F. F. Hausmann, F. C. O. Hegerrnann, Hesselberg, N. E. Hoff, J. T. Hornemann, H. Huitfeldt, Huth, Klouman, Krefting, G. F. v. Krogh sen., G. F. v. Krogh jun., S. de F. v. Krogh, Lammers, E. D. Lowzow, C. F. P. T. Lowzow, D. F. Lowzow, B. H.377

Lützow sen., C. Mansbach, J. F. Mansbach, Mejlænder, Meyer, Munthe, P. J. Motzfeldt, Nissen, Onserud, N. F. Reichwein, Rustad, J. G. Ræder, P. v. Rømeling, Hannibal Sehested, Sadolin, Sejersted, H. H. Scheel, C. Schmettow, W. Schmettow, Schultz, N. Sibbern, Spørck, F. W. B. Stabeli, Sørenssen og Tobiesen, tils. 62.

2) På andre steder hertillands:

I olje: Af P. Anker hos udgiveren af denne bog, H. J. Arnoldt på krigsskolen, O. F. Brockenhuus hos oberst Anker i Fredriksstad, Christian Frederik på Ørkerød, jeløen, Carl d. 13de, Carl d. 14de Johan, Carl d. 15de og Christian August på Kristiania slot, Frederik af Hessen på Vækerø, Haxthausen på krigsskolen, H. B. Kaas hos arkivfuldmægtig H. J. Huitfeldt-Kaas og hos P. Simonsen i Kristiania, Koppelow på Kjølberg, Lundh på krigsskolen, Oscar II. på Kristiania slot, Rye på krigsskolen, P. v. Rømeling hos arkivfuldmægtig PI. J. Huitfeldt-Kaas i Kristiania, Sadolin ved Norske jægerkorps, Schultz hos premierløitnant Hornemann i Trondhjem, J. J. Thome hos artilleri-kaptein Thome sammesteds, Tritzschler, et på Tomb og et på Vernekloster, Erhard Wedel-Jarlsberg, Ferd. Carl Wedel J,, Fr. Anton (I) Wedel-J., Fr. Chr. O. Wedel-J. og G. W. Wedel-J., alle 5 på Jarlsberg, endelig Oetken på Kjølberg, tils. 28.

3) På forskjellige steder i Danmark:

Af Chr. U. Sundt, Fr. Ahlefeldt, Christian d. 9de, J. C. Cicignon, J. F. Classen, Frederik af Danmark, Carl af Hessen, Frederik af Hessen, Gössel, Chr. Gyldenløve, J. H. Hegermann-Lindencrone, Just Høeg, W. v. Løvendal, H. S. Løvenhielm, W. v. Schmettow, Hannibal Sehested og Tritzschler, tils. 17. Alt i alt 147.VI.

Personregister.

De personnavne, der findes i forordets og i tekstens kildeangivelser, er ikke medtagne i dette register.

Den titel, der er anført efter navnene, betegner i regelen den sidste livsstilling, vedkommende har indehavt.

O

i

24*

Trykf'eil, rettelser og tillæg.

Side 3, 5te 1. f. o. står: danske krigsarkivs, skal være: danske krigsministeriums arkivs. 5, 13de — n, — Beror nu, skal være: Beror nu i afskrift.

- 29, 12te — o. tilføies, at- Fr. Ahlefeldt var f. 1623 og †

1686.

32, 2den — n. står: Krog, skal være: Krag.

- 32, 12te —»— efter ordet: Arenfeldt tilføies: og Juliane Antoi-

nette Louise, f. Kirchhoff.

- 33, I2te —»— tilføies: Generalmajor 22/s 1814.

- 33, 14de og 15de 1. f. n. skal stå: fra 28/n 1811 til sin død, blev

4/

- 33, 9de 1. f. n. tilføies: Deltog i affæren ved Kjølberg bro.

- 34, 10de — o. — 1775, skal være: 1675.

35, 12te og 13de 1. f. o. bør stå: Den frie mathematiske o. s. v.

for officerers eller andre skikkelige folks børn. 35> I5de 1- f- tilføies: Af kongen fik han privilegium på at lade

opføre danske skuespil i Kjøbenhavn.

- 35, ilte — n. står: 1731, skal være: 1737.

- 36. Den i anm. omtalte Arnoldt var feltmarschallen af samme navn.

Se norske samlinger II, s. 318.

- 38, 7de 1. f. n. Anthon Bang døde måske 1870, ifølge norsk hånd-

lexikon døde han som anført 1873.

- 38, 8de —»— bør efter ordet: overtoldbetjent tilføies: i Norge. 39, 4de —»— skal stå : Beenfeldt, Christoph Paul de.

- 40, 4de og 5te 1. f. o., ordene: optaget i den danske adelsstand bør

formentlig udgå.

- 41, I2te 1. f. n. står; Margrethe Elisabeth, f. Gjerdrum, skal

være : Dorothea Catharina, f, Schlømer.

- 42, 2den —»— — i Kr.nia l/i, skal være : for 10de batteri Vi

1777, boede 1788 på o. s. v.

- 42, 5te —»— — 28/n 1768, skal være: 28/io 1761. 43, 4de — o. tilføies: virkelig major 28/5 1790.

- 47, 17de —*— står: 1715 , skal være: 1615.

Side 47, 17de 1. f. 11. tilføies: Søn af rigskansler Jens Bjelke.

- 47, 2den —c— efter ordet: Holland tilføies: 1649.

- 47, 4de —2— tilføies: fik 1644 Agdesiden og 1657 Bratsberglehn.

- 48, 6te — o. bør stå: rigmanden Casper Christophersen

(Schøllers) hus.

- 48, 13de — n. bør udgå.

- 49, 13de — o. står: Bloch, skal være: Bloch og.

- 50, 7de —»— — k. St. O. o., skal være: k. Sv. o.

- 50, 15de — n. udgår: k. St. O. o.

- 50, 8de —»— står: 1809., skal være: 1814.

52, 3dje — o. — gen.maj., —»— oberst.

- 52, 17de —»—- — Helleborg, —»— Hilleborg eller Hildeborg.

- 52, 20de -S— — 1832, — »— 9/l 1832.

- 55, 10de — n. efter ordet: obertløitnant tilføies: og amtmand i Norge:

- 55, 8de —»— står: Rantzau. Broder, skal være -. Rantzow. Fader, 56, øverste 1. — Bromstrup, skal være : Bramstrup,

- 58, 13de 1. f. n. — søster, —»— søsterdatter.

- 58, 10de —»— skal stå: 2) 1766 Anna Kaasbøll.

- 59, 3dje —s— tilføies: 16/4 1721.

- 59, 8de —»— står: 23/4, skal være: 14/4.

- 59, 12te —»— — — > — 17/4.

- 62, nte — o, — 1845, —s— 1745.

- 76, 12te —s— — 1706, —»— 1776.

- 76, 14de og 15de 1. f. n. skal stå: Anna, der var døbt sammesteds

4/io 1707 og som døde 7/s 1796 hos sin o. s. v.

- 76, Ilte 1. f. n. tilføies: kompanichef so/io 1727. 79, 8de —a— står : Amål, skal være : Amål,

- 84, 9de — o. står: Lewezan, skal være: Lewezau.

- 85, 12te —3— — komdt., —»— interimskomdt.

- 92, 6te — n. tilføies: Geheimeråd 3/n 1695.

- 97, 4de —»— — R. Elef. 31A 1763.

- 105, 4de — o. står: 1733, skal være: 1737.

- 106, ilte — n. tilføies: Chef for k. Lifgardesbrigaden S8/n 1884,

keiserlig tysk generalmajor i marts 1885.

- 108, i nederste 1. — Blev geheimeråd 11/io 1663.

- 109, 2den 1. f. o. — med symbolum: De re chura en todo.

- in, 16de —B— står: 1781, skal være: 1681.

- 113, 2den —»— tilføies: f. på Villingstad i Røken 18/u 1728.

- 113, 15de —s— efter ordet: major tilføies: 1/i 1766, premiermajor

ved o. s. v. 4/2 1773-

- 114, 23de og 25de 1. f. o. står: Harbou, skal være: Harboe.

- 116, i øverste 1. tilføies: f. 2/i2 1732, døbt i Fiskum kirke.

- 117, i 4de og 5te 1. f. o. skal stå: Nils v. Harbou blev oberst 12/&

1756, gen.major 1761, † 1765.397

Side 118, 6te 1. f. o. tilføies: r. D. o. 28/s 1709, geheimeråd 8/2 1716.

- 125, 2den —»— tilføies: Generalmajor 26/i 1839.

- 127, 5te —s— står: regt., skal være: dragon-regt.

- 128, 15de —«— skal stå: G. 1730 m. sognepræst Claus Pavels

enke, Karen Bolette, f. Tostrup.

- 135, øverste 1. står: Wibe, skal være: Vibe.

- 136, 16de 1. f. o. står: contranos, skal være: contra nos.

- 138, 2den —»— — Luschwitz, skal være : Lüschwitz.

- 139, øverste linje — Rantzau, —»— Rantzow.

- 139, 14de 1. f. n. — 54, —»— 41.

- 141, 15de — o. — 26/9 skal være 24/ç>.

- 143, 14de — n. skal stå: f. 15/7 1631, † 23/s 1700.

- 143, 6te —»— tilføies: R. D. o. 12/io 1671, r. Elef. "/s 1679

med symbolum: Qvo altior, eo minor.

- 144, 2den 1. f. o. tilføies: R. Elef. 2/n 1616.

- 144, 4de —»— bør stå: 29/s 1686.

- 144, 15de — n. tilføies: Premiermajor 9/i2 1726.

- 148, 4de —»— tilføies: Boede en tid på gården Bøler i Spydberg.

- 150, 6te —»— står: 8/i2, skal måske være: 21/i2.

- 150, 8de —»— — 25/u 1646, skal rimeligvis være: 25/n 1648,

nemlig samme dag som Hannibal Sehested, Iver Krabbe og Nils Trolle blev elefantriddere.

- 151, 15de 1. f. o. Det af oberst Vieregg anførte årstal er vistnok

feilagtigt.

- 151, 16de —»— I den v. Kroghske stamstavle står: † 1813,

hvilket formentlig er feilagtigt.

- 152, 8de —>— står: gen.rnajor, skal være: generalløitnant.

- 152, 11te —»— — 1 73°j skal måske være: 1732.

- 152, 11te —»— — 2% 1803, skal være: 21/s 1813.

- 153. Den i 11te 1. f. o. nævnte oberst G. F. v. Krogh er i den von

Kroghske stamtavle kaldt generalmajor, hvilket formentlig er urigtigt.

- 154, øverste 1. står : sønnesønssøn, skal være: sønnesøns sønnesøns søn.

- 154, 3dje I. f. o. står: "/é, —» — i6/s.

- 154, 5te — — 17/i, —»— 19A-

~ 155, 18de —»— — offere, —j>— offerre.

- 155, 8de — n. — 22/s 1801, — 2b/5 1801, med symbolum : Kongen og Fædrelandet tro.

- 156, 8de 1. f. o. tilføies: R.Seraf. o. 26/9 1815, m. sv. k. V. a. 1816.

- 156, 7de — n. står: 8 børn, skal være 9.

- 156, 6te —s— — 6 — —»— 5.

- 157, 8de — <— — Coth, —»— Catr.

- 161, 14de—»— — 18/2, —'— 18/2 1740.

- 169, 6te — o. — A., —»— Å.398

Side 174, 13de 1. f. n. står: Wibe, skal være: Vibe.

- 176, 5te — o. tilføies efter 1752 : og ansat ved Jydske gev. inf.regt.

- 177, 10de — n. efter Historie tilføies: 2det B.

- 179, 10de — o. står J. F., skal være: C.

- 186, 9de —»— — 1864, —»— 1764.

188, 14de — n. — regt., —»— dragon-regt.

- 189, 5te — o. — W. A., —»— U. A.

- 195, 3dje —» — — 1770, —»— 1670.

- 195, ute —»— — 1796, —s— 1696.

- 201, 8de —»— tilføies: blev oberstløjtnant ved Oplandske inf.regt.

- 201, 10de —»— står: 17 . . , skal være: 2% 1755.

- 201, 9de — n. — 1738, —»— 1718.

- 202, 2den — o. — Colbjørnsen, —»— Colbjørnsdatter.

- 208, 7de —»— — Helsaderus —»— Helvaderus.

- 208, 15de —a— — 3dje, —»— 2den.

- 229, 3dje —»— tilføies: med symbolum: Non cedere mali s, nemi ni nocere, pr odes se qvam plurimis. —

- 234, 9de 1. f. o. tilføies, at i Berliens bog: Elephantenorden, står s. 66 Hannibal Sehesteds dødsdag angivet at være 1 septr.

- 241, 17de 1. f. o. står: 1791, skal være: 1691.

- 246, 5te —»— tilføies, at grev Sponnecks — måske rettere Sponecks — fødselsdag også findes angivet at være d. s/i 1674, hans dødsdag: 5/9 1740.

- 257, 10de 1. f. o. står 29/ø, skal være: 29/9.

- 267, 11te — n. tillføies, at i Berliens ovennævnte bog er datoen

angivet at være i/io.

- 268, 10de 1. f. o. står : hende, skal være • for hende.

- 294, 4de —»— tilføies: med symbolum: Thue Recht, scheue Nie-

mand.

- 302, 3dje 1. f. n. står.: i Norge, skal være: i Norge V12 1786. 3°3> 5te — tilføies: Var med i træfningerne ved Menin 3/g

1793, ved Maubeuge u/io s. år, ved Gosselie og Jeunet d. 3dje og 16de juni 1794 samt ved kanalen mellem Mecheln og Loeven d. 17/7 s. år.

- 3°3i x5de 1. f. n. står: 25/s, skal være: 27/s.

- 324, 11te —»— — Carl, —«— Cort.

- 327, 2den —»— — principes, —»— principis.

- 332, 8de —»— — Juell, —»— Juel.

- 333, 13de —»— — Baron, —>— Gen.major, baron.

- 361, 4de —»— tilføies: Henr. Chr. Harboe.

- 364, 17de —»— står: Helleborg, skal være: Hilleborg eller

Hildeborg,

På 4de portrætblad står : Th. Chr. v. Krogh, skal være : Th. Chr. Krohg. Anm. Flere stednavne, der er hentede snart fra en, snart fra en an-399

den kilde, er i bogen ikke altid bogstaveret ens. Således bør der formentlig skrives :

Båhus, ikke Bohus eller Bahus. Brotnov, ikke Brotnow. Elingård, ikke Ellinggård. Folio, ikke Folloug. Fos, ikke Foss. Trøset, ikke Trøseth. Hof, ikke Hoff. Holsten, ikke Holsteen eller Holstein. Idde, ikke Ide. Lén uden h; mathematik med h. Liefland, ikke Lifland. Mos, ikke Moss. Os, ikke Ous. Røros (Raudaros), ikke Røràs. Telemarken, Trondhjem, Trygstad o. s. v. uden h efter T. Tom, ikke Tomb.

»Kammerherre, Kaptein C. J. Anker har foruden denne bog udgivet:

I norsk militært tidsskrift. 1867: Beretning om den praktiske del af undervisningen ved iste brigades underofficersskole. 1875: Den danske skydeskole. — 1876: Anmeldelse af Kühnes; Wanderungen. — Om militær anstand. — 1877: Nogle danske militærforhold, fire foredrag afholdte i Kristiania militære samfund. — 1878: Nogle praktiske vink for tropskommandører. — Om skydning på kasser, fyldt med skarp ammunition, (oversat i Revue militaire s. år). — 1882 : 8de, lode, 11te og 12te hefte: 22 autobiografier af norske eller norskfødte generalspersoner. — 9de hefte: Skydetelt og soldaterregnkappe af soldater-teltduge. — 1883, 6te hefte: Kommandanter i fæstningen Fredriksstad fra 1628—1883. — 9de hefte : Kommandanterne på Bergenhus fæstning 1628—

1883. — 12te hefte: Cheferne forden kgl. norske generalstab 1814—83. —

1884. — 12te hefte: Kommandanterne på Akershus 1628—1885. — 1885, 2det hefte: Norske konduitlister fra 1764 s. 99—106.

I svenska krigsvetenskaps-akademiens tidskrift. 1876: Om disciplin, et foredrag (aftrykt i Aftonbladet 1/i2 s. år og i Folkevennen 1877 samt oversat i Chambers Journal 14/s 1881). — 1878: Om et af Forfatteren konstrueret skydetelt med i træsnit.

Ledetråd ved undervisning i gymnastik m. v., med 49 træsnit. Gjennemseet og anbefalet af Centralforeningens bestyrelse. Kr.ania, 1864, J. W. Cappelens forlag. 136 sider.

I Folkevennen 1862: Den gymnastiske undervisning ved Danmarks seminarier og almuskoler. — Om svømning.

I ny illustreret Tidende. 1877: Om Sherrers kjøkkenvogn. — I no. 21 og 22: Om de preussiske æresretter, et foredrag i Kr.nia militære samfund. (Optrykt i Dagens Nyheder, Kjbhvn 4de novbr. 1878). — 1879: I no. 10, 11 og 12: Oversigt over de nugjældende bestemmelser for optagelse i det preussiske kadetkorps, to foredrag, afholdte i Kr.nia militære samfund. — 1883 i nov. og dec.: General, baron Ferdinand Carl Wedel-Jarlsbergs liv og personlighed, 1781 — 1857. Heraf særaftryk, 84 sider. — 1884: I no. 25: Om kontreadmiral H. C. Sneedorff. — 1885: I no. 11: Om grev Louis de St. Germain. I no. 19: Om baron Alfson.

I norsk Familieblad, no. 84 og fg. 1881: Om oberst Tidemand, foredrag i Kr.nia militære samfund. Optrykt i Danebrog, no. 47 s. år og i Illustreret familielæsning, iste hefte 1883.

Oberst Nicolaj Tidemands optegnelser om sit liv og sin samtid i Norge og Danmark. 1766—1828. P. T. Mallings boghandels forlag, Kristiania 1881. 222 sider.4-oi

I Underofficersbladet, 1/z 1879: Om den danske infanterist udrustning m m. —r- s. år: Om de danske underofficerers pensionering etc. — V11 s. år: Biografi af oberst C. Gill. — l/i2 s. år og 1/i 1880: Om de svenske underofficersskoler på Carlsborg. — l/i 1880. Biografi af stabs-sergeant Bye. —xJs s. år: Om disciplinkompaniet på Carlsborg. — Vés. år: Om det finske undervisningskompani. — x/s s< år: Om terrængkasser, foredrag afholdt i Kr.nia mil.samfund.

Om skotejets form med 17 træsnit, foredrag i Kr.nia underofficers-forening. Kr.nia 1877. — 2det oplag, Viborg 1880. (Oprindelig trykt i Almuvennen, optrykt i Folkelæsning og i Underofficersbladet 1878, i Nordisk Skomagertidende 1883 samt oversat i Svenska soldaten 1S79 og i Deutsche Schumacher Zeitung 1880),

Om hemmelig skrift med 9 træsnit, Kr.nia 1878.

I Morgenbladet for 29/4 1878 : Kvarterer — Kaserner.

I Almuvennen for 26/s 1879: Om generalløitnant H. N. S. Wergeland.

! Budstikken 1882 i nummerne fra 13 lil 21: Om Bernt Anker, 1746—1805, med i træsnit, foredrag i Kr.nia handelsstands forening og i Kjøbenhavns studenterforening. (Optrykt i »Illustreret Familielæsning® i ste og 2det hefte 1884).

I Aftenposten 1882 i nummerne fra 194 til 209: Om 131 norske autobiografier i det kig. danske ordenskap itel.

1 personalhistorisk tidsskrift 1882, sidste hefte: Autobiografier af 23 personer, fødte i Norge eller der ansatte i slutningen af forrige og begyndelsen af dette århundrede. — 1884, 5te hefte: Kommandørkaptein H. G. Sneedorffs autobiografi, 1793 —1883.

Dansk kontreadmiral og kadetchef H. C. Sneedorffs personlighed og virksomhed 1759-1824. 2 træsnit. Alb. Cannnenneyers forlag Kri.nia 1884. 314 sider.

Forslag ti! en forbedret støvlemodel med 2 træsnit i Almuvennens Adresseblad no. 1 1885 og i: Norsk militær tidende, no. 7, 1885 samt i: Norsk Idrætsblad, no. 10, 1885.

S Norsk Portræt-Galleri, udgivet af Chr. Tønsberg: Biografi af statsråd Carsten Anker.

I Norsk Haandlexikon, udgivet af Chr. Johnsen: Biografiske notitser om 11 medlemmer af familien Anker samt flere militære artikler, f. eks. : Om centralforsvar, om fæstninger, om regimenter m. m.

Katalog over malede portræter i Norge, udgivet i forening med arkiv fuldmægtig H. J. Huitfeldt-Kaas. Jacob Dybvvads forlag, Kr.nia 1884 og 85. Omfatter omtr. 6000 portræter.

Utrykte rapporter til den kig. norske armékommando : 1861: Fra Belgien, Frankrige og Danmark: Om gymnastik og våbenføring.402

1875: Om danske militærforhold.

1879: Om leiren ved Hald i Jylland.

1883: Afskrift af de i det kig. danske krigsministeriums arkiv beroende konduitlister fra 1764, vedrørende 71 danske og omtrent 860 norske officerer.

Uddrag af de i det kig. danske geheimearkiv beroende norske konduitlister for årene 1730, 1738 og 1745, vedrørende tils. omtrent 450 norske officerer.Ijanm&af SeWcb. t). S. cfttwe. <§. S. Scfmft*.

ÖF. l^jfWfW «IV. S. fjatomavm.

Sß. (). SiUzow. 2. SJlömefimj. ^bii-SaiLUi^.3. C. dCoppcW °2. 3. Sliotzfetet. Si. 91. -u. flfjW

0. s. o&iochctit\uux 6V. t;j. Quitfe&t. W. 1). D. ScAtitettoiu.

S. U St. ^«moiti. <H. £ciuro»u. ö". «F. (jatotuann. c}. cjxviitet.

fj. 3. Scf.ecf. f§. Si. dtuofi). 3. W. Öctftcvv

C. SiGGetn.

S. 'iPietiicfiaou.

911. Su.ibr. Iv 3. fiuüfetøt.S. «Fitte vott éKiogA. fli. cF. vott ^WacfWttU-r. Tsh. uott efCtogft.

CJ. cF. vott SCiogfi. Jj. 3. (j. fjcaaef&atg. £arf af tjcsjcit.

3. S. v. 91latt»6acA. C. 3, af ScfititcWotv. gF. Gj. Ijaxifiauaett.<£. <5. Cl. ekenfcfirt. (jegeimauH.

S. «W. SS. Sta&cff. & Ø»tscttii>. 3. Sobofiit.

Cfitiatia »v fUigtiat. 3. fj. &pozcft. 91. 6jeb£>e.2. §>?. fffebcf.cx. SF.e.eni.^eicf-Satfaßctq. G. ff. ff. ^V'. öUfaftc nGom.

ij. æitcfi. e. D. ØllaitaGacfi. Ö.

e. ff. 9Uicficf«f. ff. a. Scfifcppegtöff. e. <E}f«ö.ai CjCJtGcu. 91. Qbi. argcna. 9t. 8. Ijoff.

9. £. cKfotimcmu. I). 91. S. 3. SRcefc««.

3. 3. e. «Wetgcfoufc. ff. Sftt. S. §*im>gaatb.a*. CjCJtGcu. 9i. e^.t. atg^ta. st. ijoff.

£. cfffotimcmu. I]. 91. S. W.tgcfattb, 3. Sicci)«.

S. 3. 0. «WVtgcfaufc. ff. Slaaet. Sftt. S. ^t»»t»gaatb.CJ.MiKER

GP ALS-

PERSONER

1628- 885

" •'-• i'1'/